

གཏན་ཆེགས་རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད་དང་། རྟོག་དཔྱད་

བྱིས་པའི་ཆེད་གར། བྱིས་ལན་ཚུ་

སྐྱེས་ཚུན་པོ་བཅས།

པོད། གསུམ་པ།

ཚུམ་བ་པོ། སྒོ་སྒྲིང་དགེ་བཤེས་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པ།

2020

སྟོན་སྒྲེང་།

༥ ཡོངས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དགོ་བཤེས་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པ་
མཆོག་གིས་དེ་སྟོན་དད་ཆོས་རྗེས་འབྲང་གཉེས་ཀྱི་དད་གྲུས་བྱེད་ཚུལ་ལེགས་བཤད་དད་
བའི་མཛེས་རྒྱན་དང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོའི་དཀའ་གནས་ལ་དཔྱོད་པ་རྗེ་བཙུན་སྒྲུ་མ་
དགེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན། གཞི་གསུམ་གྱི་དུས་ཆེགས་ལ་དཔྱོད་པའི་ལེགས་བཤད་ལུང་
རིགས་དགའ་ཆལ། གཏན་ཆེགས་རིག་པའི་སྒོ་འབྲེད། རྟོག་དཔྱོད་བྱིས་པའི་ཅིང་གར།
དྲིས་ལན་ཚུ་སྤྲེས་ཚུན་པོ་དང་། དམ་ཆོས་སྤང་བའི་སྟོན་མ། དབྱ་མའི་གཞུང་དོན་ལ་དབྱད་
པ་གཞུང་གནས་དཔྱོད་ལྷན་དགེས་པའི་མཆོད་གར་སོགས་གསུང་རྩམ་མང་པོ་ཞིག་དཔར་
འགྲེམས་གནང་བ་དེ་ཡུལ་སྤྱོད་གས་མང་པོར་སྟོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་པན་པ་སྐབས་ཆེན་
བྱུང་དང་འབྱུང་ཐུས་ལ་སྤྱོད་གས་ཀྱན་ནས་གྲུས་སྟོར་བ་ཏུ་བརྟམ་ལགས།

དབྱ་མའི་གཞུང་དོན་ལ་དབྱད་པ་གཞུང་གནས་དཔྱོད་ལྷན་དགེས་པའི་མཆོད་གར་
དེ་ནི་དགོ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་གསུང་རྩམ་གསར་ཤོས་དང་། དེ་ཡང་གསུང་པོད་དེ་ནི་ཉེ་
བའི་ལོ་གཉེས་ཀྱི་ནང་བོད་སྤྱི་ནང་གཉེས་སུ་དཔར་འགྲེམས་ཐེངས་གསུམ་ཙམ་བྱས་ཐེན་
ཅིང་། དེ་བཞིན་གསུང་རྩམ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ལན་མང་དཔར་འགྲེམས་བྱས་པ་དང་། ལྷག་
པར་དུ་དགོ་མཆོག་ཉིད་ཐེ་སྟོན་དུ་ཐེབས་སྐབས་གསུང་སྒྱུར་ཐོག་རིགས་ལམ་སྟོབ་ཁྱིད་
གནང་བའི་བསྐྱུས་བྲ་དང་སྟོ་རིག རྟོགས་རིགས་བཅས་ཀྱི་སྐད་དུ་སྤྱོད་གས་བསྐྱེད་ཀྱིས་

འགྲེམས་སྒྲེལ་གནང་བ་རྣམས་ནི། རོན་གཉེར་ཅན་གྱི་རིགས་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་ཕན་
ཚབས་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། དཔར་བསྐྱུན་ཡང་འཆར་དགོད་བྱ་ཐུས་དང་། དེ་བཞིན་
དམ་ཆོས་སྒྲིབ་བའི་སློན་མེར་མཆོན་ན་བོད་རིགས་གཙོས་ཏི་མ་ལ་ཡའི་ནང་བ་ཡོངས་ཀྱིས་
ཐུགས་སྒྲིབ་བྱ་སའི་གཞུང་ཡང་ཅེར་སོན་བ་ཞིག་སྟེ། ཆོག་ཉུང་ལ་གཞུང་རོན་གནད་ཆེ་བ་
དང་། མ་ཟད་གྱུ་སྐད་དུ་འདུ་ཐེངས་གཉིས་ཅམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ས་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་
དབྱིན་སྐད་ཐོག་བསྐྱར་འགྲེམས་ཁུས་བས་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཕྱོགས་མང་པོར་ཡང་ཕན་ཚབས་
ཆེན་པོར་བྱུང་ཡོད་ལགས།

དེར་བརྟེན་གསུང་ཙམ་དེ་དག་སྒྲིབ་ཡང་ཆ་ཆང་ཞིག་ཕྱོགས་བསྐྱེབས་ཀྱིས་སྒྲེབ་
བཞི་བྱ་བསྐྱུས་ཏེ་དཔར་སྐྱུན་བསྒྲིབ་ན། སློབ་གཉེར་བ་མང་པོ་ལ་གཞུང་རོན་འཆོལ་ཞིང་
དབྱེད་བསྐྱར་གནང་བར་ཕན་ཚབས་ཆེན་པོ་འོང་བར། དགེ་མཆོག་གི་དངོས་སློབ་གྱུ་གར་
བ་དུ་ས་རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་གཉེར་བ་ཨ་ཏི་ཤ་དང་དེ་བཞིན་སྤྱི་ལྟ་སྒྲིབ་
བཙུན་མ་ཨ་ནེ་རྒྱ། གུས་བ་ཁུ་ཅག་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་རིན་པོ་ཆེར་དགོངས་བསྐྱུལ་
ལན་མང་ཁུས་བར། དགེ་མཆོག་ནས་སྒྲིབ་ཡང་དག་བཙུན་གང་འོས་བསྐྱེས་ཏེ་དཔར་
བསྐྱུན་བསྒྲིབ་ན་དགེ་མཆོན་ཆེ་ཚུལ་སོགས་གསུངས་བ་ལྟར། དགེ་མཆོག་དགྲུང་ལོ་ ༡༡ ལ་
ཕེབས་ཤིང་། སྐུ་ཁམས་བདེ་མེད་ཀྱང་ཐུགས་ཁུར་ཆེན་པོས་གསུང་ཙམ་དག་ལ་དབྱེད་
བསྐྱར་ལན་མང་གནང་བ་མ་ཟད། དམིགས་བསལ་ཀྱིས་དབུ་མའི་གཞུང་རོན་ལ་དབྱེད་
བ་དེར་དཀའ་གནད་ཆོག་བསྐྱུས་རྣམས་གསལ་རྒྱས་དང་། དག་བཙུན་དང་སློན་འཕྲི་སློ་
གསུམ་གང་འོས་མཛད་གནང་ཡང་བྱུང་ཡོད་ལགས།

དེར་མ་ཟད་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཐུག་སེར་བྲེས་གཙང་བ་ཡ་སྐྱབས་རྗེ་

ཁི་བྱར་རིན་པོ་ཆེ་ལྷན་གྲུབ་བཙུན་འགྲུས་མཆོག་གིས་དབྱ་མ་ཐལ་འགྲུར་བའི་ཡུགས་
ལ་ཆོས་རྣམས་མིང་གིས་བཏགས་ཚུལ་འདོགས་ཡུགས་འདི་ལྟར་རེད་ཅེས་གསལ་བཤད་
གནང་བྱུང་། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ཉེ་ཏྲོང་སྐྱོར་དཔོན་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་གསུངས་པ་ཐོས་
ཚུལ་བཅས་ལྷ་སྐབས་ཟླ་བའི་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་སྐྱོར་ལ་མཆོག་གིས་དགེ་མཆོག་ལ་
གསུངས་པ་རྣམས་ལོ་མང་རིང་དབྱད་ཞིབ་གནང་སྟེ་དགོངས་ཚུལ་གང་བྱུང་རྣམས་གྲུས་
བར་གསལ་བཤད་གནང་བ་རྣམས་སྡེབ་ཏུ་བཀོད་ཡོད་ལགས། དེ་བཞིན་མ་འོངས་སྟོན་
གཉིས་བ་དག་ལ་དམིགས་ཏེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོར་ལ་དབྱད་པ་གནང་བསྐྱས་དང་། བཀའ་
པོད་ལྗེ་གཞུང་དོན་ལ་དབྱད་པ་སོགས་གསུང་ཚོམ་གསར་བ་འགའ་ཡང་ཚུད་ཡོད་པས།
མདོར་ན་གཞུང་དོན་འཆོལ་ཞིང་དབྱད་བསྐྱར་གནང་མཁན་དག་གི་སྤྱར་སྤར་དགེ་རིན་པོ་
ཆེའི་གསུང་ཚོམ་སྟོགས་སྒྲིག་སྡེབ་བཞི་དཔར་བསྐྱན་ཞུས་ཡོད་ལགས་ན་ཏུ་ཅང་གི་སྐལ་
བཟང་དང་སྟོན་གཉིས་བ་རྣམས་ལ་ཐན་རྒྱབས་སྤར་ལས་ཀྱང་ཆེ་བར་འོང་རེ་ཆེ།

གསུང་ཚོམ་སྟོགས་སྒྲིག་འདིའི་ཞུ་སྒྲིག་དང་དག་བཙས་བྱེད་པོ་རྣམས་དང་། གཞན་
ཡང་བསྐྱལ་མ་དང་མཐུན་ཞེན་སྟོར་བ་པོ་རྣམས་འོག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར། དེ་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་ད་ལན་གསུང་ཚོམ་པོད་དང་པོ་གཉིས་སྡེབ་གངས་ ༡༠༠༠ ཐམ་པ་རེ་དང་། པོད་བྱི་མ་
གཉིས་སྡེབ་གངས་ ༥༠༠ ཐམ་པ་རེ་དཔར་བསྐྱན་བགྱིས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་ལ་བརྟེན་
ནས། ཡངས་པའི་ཡུལ་གྱ་ཀུན་ཏུ་ཞི་བདེའི་དཔལ་ཡོན་དར་གནས་འོང་བར་དགོངས་པའི་
སྤྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་བཞེད་རི་བཞིན་འགྲུབ་པའི་རེ་སྟོན་དང་བཅས་ཏེ་གྲུས་
སྟོན་སྐྱ་འབྲིལ་དགེ་སྟོང་ཐུབ་བསྐྱན་གཤམ་རབ་ནས་བྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ཟླ་བ་ ༠༣ ཆོས་ ༡༠ ཉིན་
ཟེས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།

གུས་པའི་ལོ་རྒྱུས།

༥ ཕན་རང་ལོ་བརྒྱད་ཅམ་ནས་སྤེལ་ལོང་སྤེད་དང་ས་ཁད་ཅུང་རིང་ཅམ་ལ་
གཟར་ངོ་རི་ཁྲིད་ཟེར་བའི་སྐབ་གནས་ངོ་མཆར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེར། གད་པ་སྐུལ་སྐུ་ལྷ་
བའི་ལྷ་མ་མངོན་ཤེས་ཅན་ཞིག་བཞུགས་པ་དེའི་རྒྱུ་ནས་ཡི་གེ་སྦྱར་སྟོག་སོགས་ལེགས་
པར་བསྐྱབས། རང་ལོ་བརྒྱ་གསུམ་སོན་པར་གཞིས་དགོན་དུ་ཆོས་ཞུགས་སོག་རབ་ཏུ་བྱུང་
ཞིང་། བསྐྱུས་རྒྱ་དང་། ལྷོ་རིག་རྟགས་རིགས་སོགས་ལ་སྦྱངས་འབྲས་རྒྱགས་འབྲུལ་ལ་
ཆོགས་དབུས་སུ་གཟེངས་རྟགས་ཀྱང་སྦྱལ་སོན་བྱུང་། སྐབས་དེར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་
དགེ་བསྐྱོས་བཅས་ཀྱིས་ཁྲིད་རང་གྲ་སར་བསྐྱད་ནས་དཔེ་ཆ་ལྟ་ཤོག ཅེས་བཀའ་སློབ་ཀྱང་
གནང་བྱུང་། རང་ལོ་བཙེ་བརྒྱད་ལོན་པར་བོད་དབུས་སུ་སྐབས་ཤིང་སྟོ་གསལ་སྤིང་གྲ་
ཆར་དུ་དབུ་པར་ཆད་མ་སོགས་ལ་སྦྱོར་བཙོན་བགྱིས།

དབུ་མ་བདག་འགོག་འཛིན་གྱི་སྐབས་ལ་སྐབས་ཇེ་ཁྱི་བྱར་རིན་པོ་ཆེ་རི་རྩོང་སྐས་
སྐུལ་མཆོག་བདག་འགོག་ཆོགས་ལངས་ཀྱི་དམ་བཅར་སྟོར་བའི་ཆེ་ཕྱག་རོགས་ལྡན་མ་
གན་མཁས་བྱུབ་བཅས་ཏེ་རྟོར་ཁང་ཆན་དུ་ཐེབས་སྐབས། གུས་པས་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ཆེན་པོ་དགེ་བསོད་ནམས་མགོན་པོ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད་ལྟར་རྟགས་བསལ་གང་
ཤེས་བཏང་བར། དེའི་སངས་ཉིན་ཆོས་རར་ལྡན་མ་གན་མཁས་བྱུབ་ལགས་ནས་ཁ་སང་
དགོང་མོར་རང་གིས་རྟགས་བསལ་ཡག་པོ་བཏང་སོང་བས་ཞེ་བྲག་དགའ་པོ་བྱུང་། དེ་ཡང་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམ་པའི་སྐུ་དེན་ཡིན་པར་བྲན་དགོས་པ་ལས་རང་གིས་འཛོན་པ་

ཡིན་བསམ་པའི་དང་རྒྱལ་དང་ཁེངས་པ་བྱེད་མི་རུང་། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་སེམས་ལ་ཏ་ཅང་
ཕན་པོ་བྱུང་ཞིང་ཡང་ཡང་བྲན་གྱིན་འདུག།

དེའི་རྗེས་སྐྱབ་པ་ཁ་ཤས་མཆོམས་སུ་དུས་ཟིང་བྱུང་སྐབས་ཁྱི་རྒྱར་རིན་པོ་ཆེ་རི་རྩོང་
སྐས་སྐྱལ་སྐྱུ་འཁོར་དང་བཅས་པ་འབྲུག་པའི་ས་མཆོམས་སུ་སྟོན་ནས་བཀག་སྟེ་བཞུགས་
ཡོད་པ་སྐོར་ཆོ་སྤྱིས་སུ་སྟེབས་སྐབས་ལམ་བར་དུ་འཆོ་བ་རྫོགས་ནས་ཡུན་རིང་སོང་སྟེ་
དགའ་ངལ་འབྲད་པ་ན། རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཁྱོད་རང་ནས་ཀྱུན་དཔེ་ཆ་ཡག་པོ་ལྟ་གིན་
ཡོད་ལ། ཁ་སྟོན་དེ་ཁང་ཆོན་གྱི་དམ་བཅར་སྟོར་སྐབས་ཉུགས་བསལ་ཡག་པོ་བཏང་བར་
དགའ་པོ་ཞེ་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ་འཆོ་བའི་སྦྲད་ཅམ་པ་དང་མར་གང་མང་གནང་བྱུང་།

རྗེས་སུ་སྐབས་བཙལ་དུ་སྤྲུག་སར་སྟེབས་སྐབས་ཁྱི་རྒྱར་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་
ཁྱོད་རང་ལ་འཆར་གཞི་ཅི་ཡོད་གསུངས་པར་གྲུས་པ་ཆོས་བྱེད་པའི་མཐུན་སྦྲེན་འགྲིག་ས་
ཞིག་ཏུ་བསྟེན་ན་སྟམ་འདུག་ཞུས་པར། རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་རྗེས་སུ་ངའི་ལུང་བར་ཡོང་
ན་འགྲིག་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་བྱུང་། དེའི་རྗེས་མི་རིང་བར་ལ་དྲགས་སུ་མཆོན་ཉིད་སྟོབ་
གྲ་གསར་འཛུགས་ལ་རོགས་པན་འབོད་བསྐྱལ་ལྟར་བྱིན་ཏེ་ལོ་གསུམ་ཅམ་བསྟན།

༡༩༤༣ ལོར་སྤྲར་ཡང་སྤར་སར་ཆོས་སྤྲར་དུ་འོངས་ནས་འདུལ་མཛོད་སོགས་ལ་
ཐོས་བསམ་ལེགས་པར་བྱས། ༡༩༤༤ ལོར་མོན་ལྷོ་གཞིས་ཆགས་སུ་འབྱོར་ནས་ཞིང་ལས་
བྱེད་ཞོར་དུ་སྟོབ་གཉེར་ལའང་གང་རུས་འབད་བཅོན་བགྱིས། ༡༩༥༡ ནས་ ༡༩༥༣ བར་
ལྷ་ཁ་མཐོ་སྟོབ་ཏུ་རྒྱ་པོད་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྟོབ་སྦྱོང་བགྱིས་ཏེ་ཨ་རྒྱུ་ཨང་དང་པོའི་ལག་ཁྱིར་
ཀྱང་ཐོབ། ༡༩༥༥ ལོར་གདན་སར་སྟོབ་གཉེར་མཛུགས་སྐྱུངས་ནས་གྲ་སྟོར་དགེ་བཤེས་
ལྷ་རམས་པའི་དམ་འཛིག་དང་། དགེ་ལུན་སྟོབ་གཉེར་ཁང་དུ་རྒྱགས་སྟོན་ཆེན་མོ་གསར་
འཛུགས་ལ་བཅར་ཏེ་ཅེ་ཕུད་ཨང་དང་པོའི་ལེགས་ཐོབ་བྱུང་། དེའི་རྗེས་འབྲས་སྤངས་སུ་

གསར་བྱ་བ་གང་མང་ལ་དག་ཡིག་སྤུམ་ཉག་གང་ཤེས་སློབ་བྱིང་བྱས།

༡༩༧༩ ནས་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་པོ་མཆོག་དང་ལྷོ་ཡོང་ཁང་དབུ་
འཛིན་དོ་འབྲམ་མཆོག་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཡ་སྐབས་རྩེ་ཤག་སྐོར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཉི་མ་
རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་བཅས་ཀྱི་བཀའ་དགོངས་ལྟར་ལྷོ་ཡོང་ཁང་དུ་དཔེ་མཛོད་དོ་དམ་པ་
དང་ནང་ཆོས་སློབ་སྟོན་པ་གཅིག་ལྟགས་བྱས་ནས་ལོ་བཅུ་ཅམ་བསྟན། སྐབས་དེར་ཨ་རི་
དང་། སྤར་ན་སི། འཇའ་པན། ལྷ་ཆ། ལ་དྲགས་སོགས་སུ་མཐོ་སློབ་དང་ཆོས་ཆོགས་ཁག་
འགར་ནང་ཆོས་སློབ་བྱིང་དང་། བཌོ་སློང་འཆོགས་འདུ་བཅས་ལ་བཅར་རྒྱ་བྱང་། ལྷག་
དོན་ ༡༩༩༧ ཕྱི་ཟླ་ ༡༠ ཆེས་ ༡༣ ནས་ ༡༩ བར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་པོ་མཆོག་
མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་བཞིན་ཆོན་རིག་དང་ནང་ཆོས་དབར་འབྲེལ་བའི་བཌོ་སློང་ཐེངས་
དང་པོ་དེ་འཆོགས་སར་ཆོས་དོན་ལས་ཁུངས་ནས་བཀས་བསྐྱལ་གནང་བ་ལྟར་གྱུས་
བཅར་ཞུ་བའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་བྱང་།

༡༩༩༩ ལོར་ཡ་སྐབས་རྩེ་ཤི་རྩར་རིན་པོ་ཆེ་རི་རྩོང་སྤུལ་མཆོག་སློབ་གསལ་
སློང་གི་མཁན་པོའི་སྐབས་ཡ་སྐབས་མགོན་པོ་མཆོག་ལ་གྲ་སར་གསར་འགྱུར་བ་གྲ་རྒྱུན་
མང་པོ་འགྱུར་བཞིན་པར་བཞེན་འདི་གར་ཁོ་པ་དཔེ་ཆ་འབྲིང་མཁན་ལ་ཡོང་བྱུང་ན་ཏེ་ཅང་
པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་འདུག་པས་དེ་བཞིན་ཡོང་བར་སྐབས་འདུག་གནང་རོགས། ཞེས་ཞུས་
པར་དེའི་སྐོར་རྩེས་སུ་རྩུར་དོ་འབྲམ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བཀའ་མོལ་གནང་སྟེ་ཐག་བཅད་
ཡོང་གསུངས་པ་ལྟར། དོ་འབྲམ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བཀའ་འཁོལ་གནང་
སྟེ། གདན་ས་འདིར་སློབ་གཉེར་བ་གསར་ཞུགས་གང་མང་ལ་རང་ཉིད་ལ་བྱིང་རྒྱུན་ཡོད་
རིགས་རྒྱ་མཆོན་གཙོར་བྱས་ཏེ་དཔེ་བྱིང་གང་ཤེས་ཅི་ལྟས་བགྱིས་དང་བགྱིད་བཞིན་ལ།
སྐབས་དེར་ཡང་། ༢༠༠༣ ལོར་ཨ་རིར་ཨེཌ་ལན་ཏ་མཐོ་སློབ་དང་ཆོས་ཆོགས་ཁག་གསལ་

དང་། ༢༠༠༩ ལོར་གོ་རི་ཡར་མཐོ་སློབ་ཅིག་དང་ཆོས་ཚོགས་འགར་ནང་ཆོས་སློབ་བྲིད་
ལའང་བྱེན་པ་ཡིན།

༢༠༡༥ ལོར་ཐེ་ཝན་སློ་སྤྲོད་ཆོས་ཚོགས་ནས་རེ་སྐུལ་ཞུགས་པ་ལྟར་ཐེ་ཝན་དུ་ནང་
ཆོས་རི་སློབ་དང་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ། གཞན་ཡང་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དགོན་པ་གཞན་
དུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་སློབ་སོགས་འཆད་བྲིད་བྱས། དམིགས་བསལ་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་སློབ་མ་
ནམས་ཀྱིས་ཡལོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་བཞིན་རིགས་ལམ་སྤྱང་འདོད་ཀྱི་མོས་གུས་
དང་རེ་བསྐུལ་ཞུགས་ཆེར་གནང་བ་ལྟར། སྐབས་དེར་དགའ་ལྗན་བྲི་བ་རི་རྩོད་སྤྱོད་ཅིན་པོ་ཆེ་
མཆོག་ལ་རིགས་ལམ་སློབ་བྲིད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དབུ་འཛུགས་དང་། བཀའ་པོད་ལྗེ་སློབ་ལམ་
བཅས་གུས་ཅག་ཆང་མས་རི་ལྟར་གསོལ་འདེབས་ཞུས་པ་ལྟར་བསྐུས་བྲལ་མགོ་ནས་བཀའ་
བྲིད་དང་། བཀའ་པོད་ལྗེ་སློབ་ལམ་ཀྱི་བཤད་བྲིད་རྒྱས་པ་གནང་བའི་བཀའ་བྲིན་བསྐྱུལ། དེ་
ནས་ཕྱ་མཐུད་དེ་རིགས་ལམ་སློབ་བྲིད་གང་ཤེས་ཐོན་གྱིས་བགྱིས་པ་ཡིན།

སྐབས་དེར་ཁོ་བོས་གྲིས་པའི་དམ་ཆོས་སྤྱང་བའི་སློབ་མེ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་
སློབ་ཀྱི་ཆོགས་གཙོ་ཞིག་གིས་རེ་བསྐུལ་གནང་བ་ལྟར། ཐེ་ཝན་བུ་མོ་བཟང་མོས་རྒྱ་ཡིག་
ཏུ་སྦྱར་བཞིན་པ་ལ་སློབ་བྲུ་མཁས་བྱུ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྲི་བར་གསུམ་ཏུ་སྐད་བསྐྱར་
བྱས་ཏེ་ཐོན་གྱིས་གོ་བསྐུར་བྱེད་རྒྱ་བྱང་ཞིང་ལེགས་བྱུ་བྱང་ནས་ཡལོང་ས་མཆོག་ལ་
གང་མང་འབུལ་ལམ་ཞུས་ཤིང་སྤྱགས་དབྱེས་ཆོར་ཆེན་པོས་སྤྱགས་སློབ་དང་བཅས་རྒྱ་
རིགས་དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོར་གསོལ་བསྐུལ་གནང་དང་གནང་བཞིན་པར་གུས་སློབ་རབ་
ཏུ་འཕེལ་བཞིན་ལགས།

ཡང་སྐབས་དེར་ཡལོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་ལྟར་དོན་གཉེར་ཅན་མི་ཅུང་
བ་ཞིག་ལ་སྐད་སྦྱར་ཐོག་བསྐུས་བྲལ་དང་སློ་རིག་རྟགས་རིགས་བཅས་སློབ་བྲིད་བྱེད་ཞོར་བ་

ཁྱའི་ཐོག་ནས་ཐད་གཏོང་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་མང་པོ་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱུང་ཡོད་ཅིང་།
དེ་བཞིན་ཀྱང་སྐད་ཐོག་ཕྱོགས་སྒྲིག་དཔར་འགྲམས་ཀྱི་བསྐྱལ་མ་བྱུང་བ་ལྟར་དཔར་བསྐྱན་
བྱ་ཁྱའི་འཆར་འགོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པར་ཐོས།

དེའི་རྗེས་དགེ་བཤེས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཆན་གྱིས་རེ་བསྐྱལ་ལྟར་ཀོ་རི་ཡར་
ཕྱིན་ཏེ་དད་ལྡན་སློབ་མ་རྣམས་ལ་ནང་ཆོས་རོ་སློད་དང་རིགས་ལམ་སློབ་ཁྱིད་སོགས་གང་
རུས་བྱེད་ཁྱའི་གོ་སྐབས་བྱུང་། གོང་གསལ་སྐབས་མཆོམས་རྣམས་སུ་ལེགས་བཤད་དད་
པའི་མཛེས་ཀྱན་དང་། དམ་ཆོས་སྤང་བའི་སློན་མེ། གཞི་གསུམ་གྱི་དུས་ཆེགས་ལ་དཔྱོད་
བ་ལེགས་བཤད་ལུང་རིགས་དགའ་ཆེལ་དང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོའི་དཀའ་གནད་ལ་
དཔྱོད་པ་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་དགེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན། བྱིས་ལན་ཚུ་སྤྲེས་ཚུན་སོ་དང་རྟོག་དཔྱོད་
བྱིས་པའི་ཅེད་གར། གཏན་ཆེགས་རིག་པའི་སློ་འབྱེད། དབུ་མའི་གཞུང་དོན་ལ་དབྱེད་པ་
གཟུར་གནས་དཔྱོད་ལྡན་དགེས་པའི་མཆོད་གར་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ཕྱོགས་བསྐྱེབས་བྱས་
པའི་སྤེབ་སོགས་ཀྱང་ཚུམ་བསྐྱེགས་བགྱིས་པ་ལགས།

མདོར་ན། རང་ལོ་ ༡༩༩༡ བར་དུ་དོན་གཉེར་ཅན་གང་མང་ལ་སློབ་ཁྱིད་ཅི་རུས་
བགྱིས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་མ་དེ་དག་ནས་ཀྱང་ཀྱང་གར་དང་བོད་ཡུལ་སོགས་ཡུལ་གྱི་
གཞན་རྣམས་སུ་འཆད་སྤེལ་གང་ལེགས་གནང་དང་གནང་བཞིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་
རང་ལ་རུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བློན་བསམ་བློར་དེ་
དག་གིས་གསུངས་པ་ཅུང་ཟད་རེ་བྲན་པ་རྣམས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འགོད་ཅི་བྱུང་གིས་བརྩོན་པ་
བགྱིས་དང་བགྱིད་བཞིན་པ་ལགས་སོ།།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ཟླ་བ་ ༠༣ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་སྤར་བྱིས་ཟིན་པ་དེར་བསྐྱར་སློན་དང་བཅས་དགེ་མིང་
དཔལ་ལྡན་གྲགས་པས།

དཀར་ཆག

༡༽	གཏན་ཆོག་ས་རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད།	01
༢༽	རྟོག་དཔྱད་བྱིས་པའི་ཅེད་གར།	67
༣༽	ཟིན་ལན་ཚུ་སྒྲིས་ཚུན་པོ།	115

གཏན་ཆོག་ས་རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད།

༡༽	ཕྱག་ས་ཆོས་དང་ཕྱག་ས་སྤེལ་སྒོར་གྱི་དོགས་དཔྱད།	01
	1) ཕྱག་ས་ཆོས་སྒོར་གྱི་དོགས་དཔྱད།	01
	2) ཕྱག་ས་སྤེལ་སྒོར་གྱི་དོགས་དཔྱད།	11
༢༽	རྗེས་ལྗོན་གི་ཁུབ་པ་དང་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་སྒོར་གྱི་དོགས་དཔྱད།	25
	1) རྗེས་ཁུབ་སྒོར་གྱི་དོགས་དཔྱད།	26
	2) ལྗོན་ཁུབ་སྒོར་གྱི་དོགས་དཔྱད།	28
	3) རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་སྒོར།	30

༣༽	འགལ་དམིགས་བྱུག་གི་དོན་གྱི་སྒྲུང་བ་འགོད་ཚུལ།	57
༤༽	ལུགས་འབྱུང་ཐོག་གི་རིགས་པ་བཞི་སྒྲུང་བའི་འགོད་ཚུལ་གཞན་གྱིས་སྐྱབ་ཚུལ།	61
	1) ལུགས་འབྱུང་གི་རིགས་པ་བཞི།	61
	2) ལུགས་ཐོག་གི་རིགས་པ་བཞི།	63

རྟོག་དཔྱད་བྱིས་པའི་ཅིང་གར།

༡༽	གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་ལ་དཔྱད་བ་རྟོག་འཆར་རིམ།	69
༢༽	སྐྱེ་བ་སྤྱི་ལ་དབྱད་བ་སྤྱོད་ཆར་ཆོང་སྒྲེག་པའི་མེ་སྒྲག་	79
༣༽	ཞི་བདེ་དམ་པའི་གཞི་ཅ་བྱམས་སྤྱིང་ཟེའི་སྒྲོང།	89
༤༽	ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཞེས་པའི་ཆོག་དོན་གྱི་ནམ་གཞག་གསལ་བའི་མེ་ལོང།	95
	1) བྱབ་མཐའ་བཞི་ལ་སྐྱབ་ཚུལ།	97
	2) བྱབ་མཐའི་ཅོད་ལན།	103
	3) ཤེར་མདོའི་དོན་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་ཚུལ།	105
	4) སེམས་ཅོམ་པས་དགག་སྐྱབ་བྱེད་ཚུལ།	106
	5) སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་འདོད་ཚུལ་མི་འབྲ་བ།	110
	6) དབྱ་མ་པས་དགག་སྐྱབ་བྱེད་ཚུལ།	111

འཛིན་ལུ་ཆུ་སྒྲེས་ཆུ་པོ།

༡༽	དགེ་བཤེས་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པའི་འཛིན་ལུ་གནད་ལ་རེག་པ།	115
༢༽	ལམ་རིམ་གྱི་འཛིན་ལུ་དང་དོགས་དཔྱད།	163
	1) ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ཐོག་མཁས་པའི་བསྐྱེད་གི་དབྱེད་གཞི།	163
	2) ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་དབྱེད་གཞི་བཀོད་པ་དག་ལ་འཆར་སྒྲུང་།	167
༣༽	འཛིན་ལུ་དཔྱད་ལུ་དགའ་བསྐྱེད།	185
༤༽	འབྲུལ་བའི་སྐྱོར་གྱི་འཛིན་ལུ་སོམ་ཉི་མེལ་བའི་ཉིན་བྱེད།	201
༥༽	དབྱེད་པར་སྐྱོར་གྱི་དོགས་འདི་དཔྱད་ལུ་རེ་སྐྱོར།	255
༦༽	འཛིན་ལུ་རྩ་ཆུང་བརྒྱུད་སྒྲ།	269
༧༽	བྱུག་མཆོད་སོགས་བྱ་ཆུལ་གྱི་འཛིན་ལུ་དཔལ་ཆོས་སྒྲུང་བའི་སྒྲོན་མེ།	295
	1) བྱུག་འཆལ་བའི་སྐྱོར།	298
	2) སྐྱོར་བ་བྱེད་ཆུལ་སྐྱོར།	304
	3) མ་ཉི་འཁོར་ལོའི་སྐྱོར།	308
	4) ཡོན་ཆབ་འབྲུལ་བའི་སྐྱོར།	312
	5) མཆོད་མེ་འབྲུལ་བའི་སྐྱོར།	314
	6) བསངས་གསོལ་གཏོང་བའི་སྐྱོར།	319
	7) མཇལ་ཁ་ཁྱུ་བའི་སྐྱོར།	323

གཏམ་ཆེགས་རིག་པའི་སྒྲོ་འབྲེད།

ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲོར་གྱི་དོགས་དཔྱད།

བསྐྱེམ་མེད་སྟོན་པར་རིགས་པས་གསལ་མཛད་མཆོག །

རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་རྣམ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི།།

དངོས་བརྒྱད་སྒྲ་མ་ཀྱན་ལ་གྲུས་བརྟུང་དེ།།

རིགས་ལམ་ཕྱོགས་ཅམ་འཁུམས་པ་དེ་བཞིན་འབྲེལ།།

དེ་ལ་འདིར་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་
 ཚུལ་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་གཞི་ལ་སྦྱར་ཏེ་མཆན་ཉིད་སོ་སོའི་ཆེག་ཟུར་རྣམས་ཀྱི་
 རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ་གང་ཡིན་སོགས་ལ་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
 ཡང་རྟགས་ཚུལ་དང་སོའམ་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གཞི་ལ་སྦྱར་ནས་འཛོག་
 པ་ན། རང་ཉིད་དེ་བསྐྱེམ་གྱི་རྟགས་ཚུལ་དང་སོར་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་རང་ཉིད་
 དེ་བསྐྱེམ་གྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟངས་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་

ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཞེས་པར། ཏྲགས་ཚུལ་དང་པོར་སོང་བའི་གང་ཟག་ཅེས་པས་ནི།
གང་ཏྲགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་གང་ཚོད་གཞིར་བཟུང་བ་དེའི་སྟེང་དུ་བྱད་ཆོས་ཀྱི་
ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཤེས་འདོད་ཀྱི་ཏྲགས་པ་
ཞིག་ལ་ཟེར་བས། དེས་ནི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་
དེ་ཞིགས་སོ།།

དེ་ཡང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པར། རོན་བྱེད་ཀུས་
སྟོང་དང་། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ཏྲགས་སུ་བྱེད་པའི་ཆེན་སྒྲིང་གཞི་དང་སྒྲིང་ལྗོག་
གཉིས་ཀ་ཏྲགས་དེ་ཡིན་པར་གྲུབ་ན། སྒྲིང་གཞི་དེ་ཆད་མས་བཀག་ཀྱང་སྒྲིང་
ལྗོག་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་ཕྱོགས་ཆོས་གཉིས་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྲུབ་པོ།།
ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ཡང་དཔེར་ན། བདག་ཏྲག་པ་ཆོས་ཅན། བདག་
མེད་དེ། ཏྲག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཏྲག་སྟོང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཀོད་ན། དང་
པོ་ལ་སྒྲིང་ལྗོག་བདག་ཏྲག་པའི་དོན་སྤྱི་དེ། ཏྲགས་དེ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲིང་
གཞི་བདག་ཏྲག་པ་དེ། ཏྲགས་དེ་ཡིན་པར་གྲུབ་རྒྱུ་མེད་པས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་
པ་དང་། གཉིས་པ་དེར་སྒྲིང་གཞི་དེ་ཏྲགས་དེ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཀྱང་། སྒྲིང་ལྗོག་དེ་
ཏྲགས་དེ་ཡིན་པར་གྲུབ་རྒྱུ་མེད་པས་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་མེད་དོ།།

ཡང་དེ་འདྲའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་ཅེས་མ་སྟོས་པར་དེའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་
ཞེས་སྟོས་པ་ལ་ཡོངས་གཙོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཆོན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་
ཅན། མཆོན་བྱ་ཡིན་ཏེ། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་

བ་དེ་ཕྱགས་ཆོས་ཡིན་པར་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་
 ཆང་བ་དེ་མཆོན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་མེད་དེ། དེ་ལ་ཡོད་ན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་
 ཕྱགས་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་མཆོན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་མེད་ཀྱང་། དེའི་
 སྟེང་དུ་ཡོད་དེ། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་དེ་ཆོས་གང་ཞིག་མཆོན་བྱ་
 མ་ཡིན་པ་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། འདིས་རྣམ་བཅད་ལ། མཆོན་བྱ་
 ཆོས་ཅན། ཞེས་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཏག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་
 ཕྱགས་ཆོས་མ་གྲུབ་ཚུལ་ཞེས་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དེའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་པས་མིག་ཞེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ལྟ་བུ་སྐྱ་
 མི་ཏག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱགས་ཆོས་ཡིན་པ་ཁེགས་ཏེ། དེ་སྐྱའི་སྟེང་དུ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལ། འོ་ན་ཏག་པ་ཆོས་ཅན།
 སྐྱའི་སྟེང་དུ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱ་ཏག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཆོན་བྱ་
 དང་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་སྐྱའི་སྟེང་དུ་མེད་པར་ཐལ། ཏག་པ་ལྟོག་སྟོབས་ཀྱིས་མཆོན་
 བྱ་དང་མཆོན་ཉིད་ལྟོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་
 ཆང་བ་ཡང་སྐྱའི་སྟེང་དུ་མེད་པར་ཐལ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་མཉན་བྱ་དང་སྐྱ་ཡང་
 སྐྱའི་སྟེང་དུ་མེད་པར་ཐལ་ལ། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་ཏགས་མ་གྲུབ་ཟེར་ན། དེ་
 གཉིས་ཏག་པའི་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལ་འགའ་རེས་
 ཏག་པ་སྐྱའི་སྟེང་དུ་མེད་ཀྱང་སྐྱའི་སྟེང་དུ་ཏག་པ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ཡང་། འདི་ནི་
 ཚིད་གཞི་ཏགས་སུ་བཀོད་པ་དང་འབྲས་བུ་དུང་དོགས་པ་མི་ཆོད་དེ། དེ་ལྟར་

ན་སྒྲིའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་རྟག་པ་དེ་ཡང་སྒྲིའི་སྟེང་དུ་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཞེ་ན། ལན་འདེབས་པར་དཀའ་བར་སྒྲ་དོ།།

འོ་ན་ངེ་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། འདི་ལ་ཞིབ་ཆ་ནི་འདིར་ལྟར་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲིའི་སྟེང་དུ་མེད་ཚུལ་དང་རྟག་པ་སྒྲིའི་སྟེང་དུ་ཡོད་ཚུལ་མི་འབྲསྟེ། སྒྲིའི་སྟེང་དུ་ཡོད་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་ལ། སྒྲིའི་སྟེང་དུ་ཡོད་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། དེས་ན་གོང་དུ་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་སྒྲིའི་སྟེང་དུ་མེད་དེ། སྒྲ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ནི་ཆོས་ཅན་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་རགས་པ་ཅམ་ཡིན་པར་སྒྲ་དོ།།

འོ་ན་སྒྲིའི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་ཆེ་རྟག་པ་མ་ཁེགས་པར་ཐལ། དེའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་སློབ་ནས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིམ་མེད་དེ། རྟག་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་ཞེས་པ་ནི་གཞི་དེ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་ལ་གོ་དགོས་ཀྱི་དེའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན་པར་ཤེས་དགོས་པར་སྒྲ་དོ།།

ཡང་དེའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་པས་ཁེགས་མ་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་པས་ཁེགས་དགོས་པ་ནི། དཔེར་ན་ལོ་མ་འཁུམས་ཏེ་ཉལ་བ་དེ་ལྟོ་ན་ཤིང་གི་ལྟོ་ག་པས་བྱུང་པར་དུ་ཕྱེ་བ་འགའ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་ཡོད་པས་སྒྲིམ་ལྟོ་ན་ཤིང་གི་སྟེང་དུ་

དུའང་ཡོད་པར་འདོག་དགོས་ཀྱང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་གིང་ལ་དེ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདིས་དུང་གི་མཉན་བྱ་སོགས་ཀྱང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པ་ཁེགས་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་གེས་པར་བྱའོ།།

གལ་ཏེ་ལོ་མ་འཁུམས་ཏེ་ཉལ་བ་དེ་སྟོན་གིང་གི་སྟེང་དུ་མེད་པར་ཐལ། སྟོན་གིང་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བར་ཐལ། མིག་གེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྐྱའི་སྟེང་དུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྐྱའི་སྟོན་པས་བྱང་བར་དུ་བྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་མིག་གེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡོད་ན། སྐྱ་ཀུན་ལ་དེ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་མི་རྟོན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་དེ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་ལ་དེས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའང་མི་མཚུངས་ཏེ། བུམ་པའི་སྟོན་ཆས་བྱེ་བའི་ཡིན་པ་སྟོན་པའི་བྱེ་བྲག་ཀུན་ལ་དེས་བྱུང་ལ། ཅིག་ཤོས་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ།།

ཡང་སྐྱ་ཡིན་ན་སྐྱའི་སྟོན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། སྐྱའི་སྟོན་པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བར་ཐལ། ལོ་མ་འཁུམས་ཏེ་ཉལ་བ་དེ་སྟོན་གིང་སེམས་ལྡན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་བཤད་ཚུལ་དང་མཚུངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། ར་སྐྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱའི་སྟོན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྐྱ་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཡིན་པ་སྟོན་པའི་གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་སྐྱ་ཡོད་ན་དེར་སྐྱའི་སྟོན་པ་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་

དགོས་པས། སྒྲིའི་ལྷོག་པ་སྒྲ་མཐའ་དག་གི་སྟེང་དུ་ཡོད་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ།
 ལྷོན་ཤིང་ལ་ལོ་མ་འཁུམས་ཏེ་ཉལ་བ་ཡོད་ཚུལ་དེ་འབྲའང་མེད་པས་གོ་ལ། གལ་
 ཏེ་ལྷོན་ཤིང་མཐའ་དག་ལ་ལོ་མ་འཁུམས་ཏེ་ཉལ་བ་དེ་འབྲ་ཡོད་ན། ལྷོན་ཤིང་ལ་དེ་
 ལྟར་ཉལ་བས་བྱུང་བ་བསྒྲིག་དུ་མེད་པར་སྒྲ་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ།།

ཡར་ནས་སྒྲིའི་ལྷོག་པ་ལ་སྒྲ་དང་གཅིག་ཡིན་པས་བྱུང་བ་དང་། མ་བྱུང་
 པར་བཞེད་སྒོལ་གཉིས་སྒྲ་སྟེ། དང་པོས་ནི། སྒྲ་རང་ལས་ཐ་དད་ལས་ལྷོག་པའི་
 ཆོས་ཅམ་ལ་སྒྲིའི་ལྷོག་པར་བཞེད་ལ། འདི་ནི་ལས་དང་པོ་བ་ལ་རིགས་ལམ་
 སྒྲིང་བར་ཤིན་དུ་པན་པར་སྒྲ་ལ། གཉིས་པས་ནི། སྒྲ་དེ་རང་མ་ཡིན་རིགས་
 མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་ཀྱན་ལས་ལོག་པའི་ལྷོག་ཆ་ཐམས་ཅད་སྒྲིའི་ལྷོག་པར་
 བཞེད་ཚུལ་ཡོད་པ་སོགས་ཤེས་དགོས་པར་སྒྲ་རོ།།

ཡང་དུ་བ་དེ། དུ་ལྷན་ལའི་སྟེང་དུ་མེད་པར་ཐལ། དུ་ལྷན་ལ་དེ་དུ་བ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་དག་ནི་མི་འབྲ་སྟེ། དེ་ཡང་དེའི་སྟེང་དུ་ཡོད་ཅེས་བ་
 དང་དེ་ལ་ཡོད་ཅེས་པའི་དུ་སྒྲ་དང་ལ་སྒྲ་དེ་དག་ནམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་དེ་ཉིད་
 ཅེས་བ་དང་། བདུན་པའི་རྟོན་གནས་ཞེས་པ་ལ་གོ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ལྟར་ན་དེའི་སྟེང་དུ་ཡོད་ཅེས་བ་དེ་གང་ཅོད་གཞིར་བཟུང་བ་དེའི་ལྷོག་ཆས་སྟེ་
 བའི་ནང་ཆོན་ནས་གང་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ལ་གོ་བ་དང་།
 ཡང་དེ་ལ་ཡོད་ཅེས་བ་ནི་རང་གི་ནང་ཆོན་ནས་དེ་དང་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་ལ་གོ་
 ཞིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེའི་སྟེང་དུ་དང་དེ་ལ་ཡོད་ཅེས་བ་གཉིས་ཀ་དེ་ལ་ལྷན་

བ་ཙམ་ལ་གོ་དགོས་པར་སྒྲུང་ངོ་།།

ཡང་ཉིད་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་མ་སྒྲོས་པར་བྱས་སྒྲོས་པས་ནི། དཔེར་ན་མཉན་
བྱ་ལྟ་བུ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱུབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཡིན་པར་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
པར་སྒྲུང་སྟེ། མཉན་བྱ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་མཉན་བྱ་ཉིད་དམ་ཁོ་ན་
སྒྲའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མིན་པ་ཡང་སྒྲའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཀྱིས་ཡིན་ལ། འདི་ལ་དཔེ་ཆ་འགར་མཉན་བྱ་ཁོ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱུབ་པའི་
ཕྱོགས་ཚོས་ཡིན་པར་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་བྲིས་པ་ནི་ཡིག་ནོར་དུ་སྒྲུང་
སྟེ། མཉན་བྱ་ཁོ་ན་ནི། དེའི་སྟེང་དུ་ཡོད་ཅེས་པས་བཀག་ཟིན་པ་དང་། དེར་མ་
བད་ཚུལ་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འདར་སྒྲུབ་བྱས་སྒྲུབ་དེ་དག་ཚུར་གོ་བའི་
ཆེད་ཡིན་པ་ལས་པར་ཁེགས་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲུབ་མེད་པས་ཀྱང་གོའོ་སྟུང་མོ།།

ཡང་འདི་ལ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་
པ་དང་དེ་ལྟར་སྒྱུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་གཉིས་བྱས་པ་མཐའ་དག་གི་སྟེང་དུ་
ཡོད་པར་ཐལ། རིམ་བཞིན་བྱས་པ་དེ་ལྟར་སྒྱུབ་པའི་རྟགས་དང་། དེ་ལྟར་སྒྱུབ་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་སྒྱུབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་
རུས་ཏེ། བྱས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྒྱུབ་པའི་ཚུལ་
གསུམ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། གང་དང་གང་སྒྱུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་
པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་སྒྲོ་
ངོར་བསྐྱེགས་ཏེ་བཀོད་དགོས་པར་གསལ་བས། བྱས་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱུབ་

ཡང་ངེས་པ་ཞེས་པའི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། དཔེར་ན་དུ་བའི་
 ཉགས་ཀྱིས་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་སྟོགས་ཆོས་དང་བྱབ་པ་
 མངོན་སུམ་གྱིས་བྱབ་པའམ་ཉྟགས་ཀྱང་དེ་དག་རྒྱ་མཚན་དུ་བཟུང་ནས་ཉྟགས་
 དཔྱོད་མ་ཞུགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་སྟོགས་ཆོས་ཡིན་པར་ཁེགས་ཏེ། དེ་ལ་
 ངེས་པ་མ་ཆང་བའི་བྱིར་ཏེ། ཆད་མ་མདོའི་རང་འགྲེལ་ལས། མངོན་སུམ་ནི་
 གང་གིས་ཀྱང་ངེས་པར་བྱེད་པ་མིན་ནོ།། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་དེར་སྒྲུང་བས་སོ།།
 ཞེས་གསུངས་པས་གོ་ལ། ཡོངས་གཙུག་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། ཆོས་དེ་ཤེས་པ་

གང་གིས་བྱུང་བ་དེར་གང་ཟག་རང་རང་གིས་རྒྱ་མཚན་གྱི་སྒྲིབ་ནས་ཉིག་དཔྱད་
ཞུགས་ཏེ་ངེས་དགོས་པ་ཞིག་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་སྒྲུང་ལ། འདིས་ཚུལ་གྱི་
མ་གཉིས་ལའང་རིགས་བསྐྱེ་བར་བྱའོ།།

གཞན་ཡང་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཞེས་བསམ།
ཡིན་འགོད་དང་ཡོད་འགོད་གང་རུང་དང་མཐུན་པར་ངེས་པ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
ཚུལ་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། རང་གི་བསམ་དོན་ནི་མཐུན་ཕྱགས་ལ་རྣམ་གཉིས་
སྤྱ་འབྲུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་གང་
ཞིག་ཅེས་གསལ་ཞིང་། ཚེལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་དུང་སྐྱ་མི་རྟག་པ་དང་། དུ་
བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་གཉིས་ཀ་རྟགས་དེ་
ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་འགོད་ཡིན་པར་མངོན་ལ། དེ་དུ་བ་ཡོད་པ་
ལ་དགོངས་ཞེས་ཀྱང་སྐྱ་མི་རུས་ཏེ། ཕྱགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་ནང་དུ། འོག་གི་
རྣམ་གཉིས་སྤྱ་འབྲུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དེས་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མཚན་
དགོས་ཚུལ་གསུངས་པས་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ་སྟེ།

དེས་ན་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བསམ། མི་རྟག་པར་གྱུར་པའི་བྱས་
པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱགས་ཆོས་ཡིན་པ་ཞིགས་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
ཕྱགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་མི་རྟག་པར་གྱུར་པའི་བྱས་པ་དེ་སྐྱའི་
སྤྱིང་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ཀྱང་། དེས་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་ངེས་ཏེ། དེ་
ངེས་ན་མི་རྟག་པར་གྱུར་པའི་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མི་རྟག་པས་བྱུང་བར་

དུ་བྱས་ནས་འགོད་དགོས་ཤིང་དེ་ལྟར་དུ་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ངེས་དགོས་པས།
 གླེང་མི་ཉག་པ་དང་བྱས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ངེས་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་
 ཡིན་ལ། འདིས་ཤུར་སྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན། ཤིང་ཡིན་ཏེ། ཤིང་དུ་སྐྱེད་པའི་ཤུར་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་ཚུལ་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་
 ལེགས་པར་གོ་བར་ཁུས་སོ་སྟེན་མོ།།

ཕྱོགས་སྒྲེ་སྒྲོར་གྱི་དོགས་དཔྱད།

ད་ནི་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་
 བ་ན། ཕྱོགས་ཚོས་དེ་ཆས་བྲབ་བ་ཡི།། ཞེས་གསུངས་པར་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་
 ལ་ཕྱོགས་ཚོས་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དོགས་སེལ་གནང་ཚུལ་རང་སྒྲོར་འཆར་
 ཚུལ་འགའ་འབྱི་རྒྱུ། དེ་ཡང་རྟགས་ཚུལ་དང་པོའི་མིང་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་ཞེས་
 བརྗོད་ན། རྟགས་གང་གི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་གྲུབ་དུས་སུ་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་
 དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཀྱང་གྲུབ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།།

རི་ལྟར་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་གཞི་ལ་སྒྲུབ་ན་བྱས་པ་སྒྲུབ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་
 པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོར་གྲུབ་པའི་ཆེ་བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་ཡིན་པར་
 གྲུབ་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་གྲུབ་ན་བྱད་གཞི་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་པར་བྱས་པ་དེའི་
 ཚོས་སུ་གྲུབ་པ་མི་འཐད་ལ། དེ་ཡང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཞེས་པ་ནི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
 བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་དང་ཅོད་གཞི་ཚོགས་པའི་ཚོགས་དོན་ལ་བརྗོད་ཅིང་། དེ་གྲུབ་
 ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོར་གྲུབ་དུས་ནས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་
 གྲུབ་ཟིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། དེས་ན། ཚོས་ཅན་དེ་ཆས་བྲབ་བ་ཡི།། ཞེས་

བརྗོད་ན་ལེགས་སོ་ཞེས་ཚུད་པར་སྒྲུབ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཞེས་པས་རྟགས་དང་།
 ཅན་ཞེས་པས་ཚུད་གཞི་དང་། དེ་ཆས་བྱུང་བའི་པས་ཚུད་གཞི་དེའི་ཆས་ཏེ་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་རྟགས་ལ་བྱུང་བའི་རྗེས་བྱུང་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དོ་སྟེ་པ་
 ཡིན་པར་སྒྲུབ་རོ།།

དེའི་ལན་ལ། འདིར་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི།
 སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པོས་ཆད་མ་མདོར། ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་
 མེད་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་སྟུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཞེས་
 པའི་སྐྱ་དེ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོག་སྟོན་ལ་དངོས་མིང་དང་། ཞེས་འདོད་
 ཆོས་ཅན་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་སྟེ། འདིར་རྟགས་ཚུལ་
 དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྐྱ་དེ་ནི་ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་
 ཞེས་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་ཚུལ་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་དང་དངོས་ལ་གཞིན་
 བྱེད་དེ་བཏགས་པའི་ཆོས་གསུམ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཚུད་པ་
 ཡིན་པར་སྒྲུབ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་རང་འབྲེལ་དུ། གལ་ཏེ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཉེ་བར་གདགས་པར་མི་བྱའོ། ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཡིན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉེ་བར་
 གདགས་སུ་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་རྟགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་
 ཡིན་པ་དང་མིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་

སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ཡང་བཏགས་པའི་ཆོས་གསུམ་
མ་ཆང་བ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ནི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱི་གྲོལ་གྱིས་
གྲུབ་ཟིན་པ་དེ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དངོས་ཆོགས་དོན་དེའི་
ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པས་བདག་གཅིག་འབྲེལ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བཏགས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རས་ཡུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོག་པ་ན་རས་ཡུག་ཆོག་
ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དགོས་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་
མ་བརྗོད་ན། མཐའ་གཞན་ཁེགས་པས། ཆོས་ཅན་དེ་ཆས་བྱུང་བ་ཡི། ། ཞེས་སྐྱབ་
དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན་
དང་མཐུན་དཔེ་དང་མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཆོས་ལ་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་གོ་བར་འགྱུར་བས་དེ་དག་དེ་
སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་པ་སྤངས་པ་སྟེ་ཁེགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་པར་མངོན་ནོ། །

དེ་ཡང་མཐའ་གཞན་ཁེགས་ཚུལ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེ་
ཆས་བྱུང་བ་ཡི། ། ཞེས་སྐྱབ་ན་ལོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ལ་ཆོག་མང་ཉུང་འགྲོ་བས་སྒྲེབ་
སྦྱར་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་། ཚུད་གཞི་དེ་ཆས་བྱུང་བ་ཡི། ། ཞེས་སྐྱབ་
ན་དེ་ལ་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་གོ་བྱེད་མེད་པ་དང་། ཚུད་གཞི་དེ་ཆོས་བྱུང་བ་ཡི། །
ཞེས་སྐྱབ་ན་ཡང་རྟགས་ཚུལ་གཉིས་པ་གོ་བྱེད་མེད་པས་མི་འགྲིགས་ལ། གཞི་

ཆོས་དེ་ཆས་བྱས་པ་ཡི།། ཞེས་སྒྲུས་ནའང་མི་འཐད་པ་ནི། གཞི་ཆོས་ཞེས་པའི་
གཞི་དེ་བྱད་གཞི་ལ་གོ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་དོན་དེ་བྱད་གཞི་ལྟ་བུར་བསྟན་པའི་
མཉན་བྱ་དེ། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས། བྱད་གཞི་དང་ཆོས་
ཅན་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་གོ་ལ། དེས་ན་དེ་ལྟར་སྒྲུས་ནའང་ཆོས་ཅན་དེ་ཆས་
ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ་ཉེས་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་སུ་འགྱུར་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་པར་
སྤང་ངོ་།།

གལ་ཏེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གསུམ་གའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་སྐབས་ཀྱི་
རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་པར་འདོད་ན་ནི། དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ཀྱི་
ཆོས་ལའང་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་པས་བྱད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་
མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་བྱམ་
པའི་ཆོས་དང་། ཆོས་གང་ཞིག་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་དེ། སྒྲ་རྟག་པར་བསྐྱབ་
པའི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ནམ་མཁའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་དེ་ལྟར་སྐབས་
པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་
ཡིན་པ་ལ་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་མ་བྱད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དེ་
ལྟར་སྐབས་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་པར་འདོད་པ་གང་ཞིག་ དེ་ལྟར་སྐབས་པའི་
རྗེས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་།།

གལ་ཏེ་རྗེས་བྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཅུ་ལས། དཔེ་མེད་ཅན་ཡིན་དངོས་
རྣམས་ནི། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་འཛིག་ཕྱིར་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་

མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་བསྐྱབ་
པ་ལ་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་དཔེ་མེད་པས་རྗེས་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་
ཡིན་པས་འདི་དག་དང་མི་མཚུངས་སོ།།

འོ་ན་ཆད་མ་མདོ་ལས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་
པོས་བྱས། ཞེས་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་
པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྤྱད་རུང་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་སྤྱེས་པའི་ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩ་སྤྱོད་པའི་ཞེས་བཀོད་ན་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་ལ་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱོད་
མེད་དེ། དེ་ནི་གཞི་གང་ལ་མིང་གི་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་སྤྱོད་པའི་ཅམ་གོ་
བའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་ལ་ནི་འབྲས་མཚུངས་
སམ་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་དཔེ་དེ་འབྲས་ཀྱང་འགྲིགས་ལ། གཞན་ལ་ནི་མི་འགྲིགས་
པ་ནི། དཔེར་ན། དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། ལའི་མེ་ཡོད་དེ། ལའི་དུ་བ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན། ཐང་གི་དུ་བ་ཡོད་ན་ཐང་གི་མེ་ཡོད་དགོས་པ་བཞིན་ཞེས་དཔེར་
བཀོད་ན་མི་འགྲིགས་ཚུལ་ནི། དེས་ལའི་མེའི་ངོ་བོར་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི།
ལའི་མེ་ཞེས་བཟོད་པའི་སྤྱོད་པའི་ཅམ་སྐྱབ་པ་མིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཏེ་འདི་གོ་བ་
ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་སྤང་ངོ་།།

འོ་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་

ཁྱབ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྟགས་ཚོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་འགྲོ་
 ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། བྱམ་པ་ལྟ་བུ་མིག་ཤེས་གྱི་གཟུང་
 བྱའི་རྟགས་གྱི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཚོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་
 ཡང་དག་འགྲོ་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཁྱབ་པ་སྐྱའི་
 སྟངས་དུ་མ་ངེས་པའི་སྟོན་དུ་བྱམ་པའི་སྟངས་དུ་ངེས་པའི་གྲོལ་བ་ཡོད་ལ། དེས་སྐྱ་
 མིག་ཤེས་གྱི་གཟུང་བྱར་ཁས་སྦྱངས་པའམ་ཁས་མ་སྦྱངས་ཀྱང་། དེས་དཔེར་ན་
 བྱམ་པ་མིག་ཤེས་གྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པས་མི་རྟག་པར་འདོད་དགོས་པ་ལྟར། གལ་
 ཏེ་སྐྱ་ཡང་མིག་ཤེས་གྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་
 པར་འདྲའོ་སྟམ་དུ་དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་བསྐྱེས་ཏེ་བརྟག་ཅིང་དབྱད་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་ན་མཉན་བྱའི་རྟགས་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་
 པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། མཉན་བྱའི་རྟགས་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་
 པའི་རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་པ་ལ་མཉན་བྱ་དེ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་དེ། སྟོན་
 དུ་སྐྱ་དང་མཉན་བྱ་གཉིས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མ་ངེས་པར་གང་མཐུན་དཔེ་
 བཟུང་བ་དེ་དང་དཔེ་དོན་སྐྱར་ཚུལ་མི་འོང་ལ། དེ་འདྲའི་འབྲེལ་བ་དེ་ངེས་ཟེན་
 ན་མཉན་བྱ་དེ། མི་རྟག་པ་སྤྲ་རགས་གང་དུ་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱའང་དེ་ལྟར་དུ་ངེས་པར་
 གྲུབ་དགོས་པས་དཔེ་དོན་སྐྱར་ཏེ་མཚུངས་མིན་བརྟག་དགོས་དོན་མེད་པས། དེ་
 ལྟར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་སོང་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་

རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་པ་མེད་པར་གོ་དགོས་པར་སྤང་ངོ་།།

ཡོངས་གཙོ་གྱི་དགོས་པ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། དེར་ཉེ་བར་གདགས་སུ་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ཡང་དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གཉིས་ཕྱགས་སྒྲིལ་མིང་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་ཀྱང་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། མཐུན་དཔེ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཡང་ཕྱགས་སྒྲིལ་མིང་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་མ་ཡིན་པས། དེས་ན་ཚད་གཞི་སྒྲིལ་བུ་ཕྱགས་སྒྲིལ་མིང་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་དང་། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་གཞི་མཐུན་དུ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་།།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཆོས་ཁྱབ་པ་ཡི། ཞེས་སྒྲིལ་ན་ཉེས་པ་དེ་ལྟར་འགྱུར་ན། ཕྱགས་ཆོས་དེ་ཆོས་ཁྱབ་པ་ཡི། ཞེས་སྒྲིལ་པ་ལའང་ཉེས་པ་དེ་ལྟར་མཚུངས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིལ་མི་ཉག་པར་སྐབས་པའི་ཕྱགས་ཞེས་པའི་སྒྲིལ་འཇུག་ས་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་རེ་རེ་ཆོས་ཡིན་ན་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཉག་ས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལ། འདོད་ན། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིལ་མི་ཉག་པ་དང་། མི་ཉག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིལ་མེད་དེ། ཕྱིར་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱགས་སྒྲིལ་མིང་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་ལ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱགས་ཆོས་ཞེས་པའི་ཕྱགས་སྒྲིལ་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་ལ་ཕྱགས་སྒྲིལ་མིང་བཏགས་ནས་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་མ་ཟད། ཡོངས་གཙོ་གྱི་དགོས་པ་ཕྱགས་སྒྲིལ་མིང་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་དང་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་གཞི་

མཐུན་དུ་གོ་བ་དེ་ཡང་ཚང་དགོས་པ་གང་ཞིག དེ་ལ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་
 ཅན་གཅིག་ཤུར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེ་གཉིས་ལ་སྟོགས་སྐྱ་མིང་དུ་མི་འཇུག་
 ཅིང་། ཚིགས་དོན་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གཉིས་ནི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 མ་ཁྲབ་སྟེ། རྟགས་ཚུལ་དང་པོར་གྲུབ་པ་ལ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོར་
 སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཆོས་དེ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟངས་དུ་འགོད་ཚུལ་
 དང་མཐུན་པར་གྲུབ་དགོས་ལ། མི་རྟག་པ་ནི་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྟོགས་སྐྱ་མིང་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་དང་ཆོས་
 ཅན་གྱི་གཞི་མཐུན་ལ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་
 ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་བྱམ་པ་འང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 སྟོགས་ཞེས་པའི་མིང་དེ་བྱམ་པ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཀ་བ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་བྱམ་པ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པ་གང་ཞིག རྩ་མཆན་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྐྱང་གིས་ཤེས་འདོད་
 ཆོས་ཅན་ལ་སྟོགས་ཞེས་པའི་མིང་དེ་འབྲེལ་བ་རྩ་མཆན་དུ་བྱས་ཏེ་བཏགས་ནས་
 འཇུག་པའི་བཏགས་མིང་ཡིན་ལ། ཀ་བ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་བྱམ་པ་ལ་བཏགས་ན་
 འཇུག་ཏུ་བྱང་བས་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། འབྲེལ་གང་

བྱང་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་བཏགས་ནས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་དང་མི་ཏྲག་པའི་གཞི་
མཐུན་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་མི་ཏྲག་པ་ལ་བཏགས་
མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྐྱབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲེལ་གྱིས།
རང་དབང་མེད་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མིན།། བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་སྲིད་ཕྱིར།། ཞེས་
ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་ལྟན་པའི་སྐོ་ནས་
འཇུག་ན་རང་དབང་སྤེ་དངོས་མིང་དུ་མི་འཇུག་པར་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པར་
འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཤིང་དང་ཤིང་གསལ་གྱི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བར་
གསུངས་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་མཚུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་
ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་ན། ཤིང་གསལ་
རྣམས་ཤིང་དངོས་མ་ཡིན་དགོས་པས། དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་
བ་ཡིན་ལ། མི་ཏྲག་པ་དེ་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་དངོས་མ་ཡིན་པས་
དེ་ལ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་སྐྱ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པར་འདོད་པ་ལ་དེ་
གཉིས་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མི་འཇུག་པར་མངོན་ནོ།།

ཡང་དོགས་གནས་ཤིག་ལ། རྣམ་བཤད་དུ་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པས་
ཕྱོགས་སྒྲེལ་འདོད་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། གསུམ་ག་ཁས་སྒྲེལ་སོ་ཞེས་བར།
འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། ཕྱོགས་སྒྲེལ་རྒྱ་མཚན་དང་མཐུན་པ་གསུམ་ལ་གོ་ན། ཕྱོགས་
སྒྲེལ་ནི་སྐྱ་སྒྲེལ་སྒྲོན་དང་འགལ་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཤུགས་དང་། ཚུད་གཞི་ཁོ་ན་

ལ་ཉེ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་རྒྱ་མཚན་གསུམ་བཞོད་པ་ལས། ཐ་མ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཆོག་གསལ་བར་མི་སྤང་བས། དེ་ཆད་པ་ཡིན་ནམ་དཔུང་བྱར་སྤང་རོ། །

ལར་ནས་ཕྱགས་སྤྲེལ་དེ་འདྲའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་པའི་སྤྱི་དེ་ཅོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བར་གོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་སྤྱི་བ་ཡིན་ནམ། དཔེར་ན་ཆོས་ཞེས་པ་དེ་སྤྱིར་བཏང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་ཡང་། ཆོས་བྱེད་ཅེས་པའི་ཆོས་དེ་དག་བའི་ཆོས་ལ་གོ་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཆོགས་པ་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། ཆོད་མ་མཛོད། ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཏུགས་དོན་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དེ་ཅོད་གཞི་ཁོ་ན་ཉེ་བར་གོ་བྱུང་བ་ལྟར། སྤྱིར་དེ་སྤྱི་བ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཞེས་པ་དཔེ་གཉིས་ལའང་འདྲུག་མོད་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་དེ་ཆས་ཁྲུབ་པ་ཡི། ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱི་དེ་ཡང་སྐབས་སྟོབས་སམ་གཤགས་ཆོད་ཀྱི་དབང་ལས་ཅོད་གཞི་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་གོ་བྱུང་བ་ཡིན་ལོ་སྟུང་བ་ཞེ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་དང་མི་འདྲ་ཚུལ་རི་ལྟར་སྤྱི་དགོས་དཔུང་བྱར་སྤང་ལ། འོན་ཀྱང་མཁས་པ་འགས་ནི་ཕྱགས་སྤྱི་དང་ཐལ་བསྒྲོག་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྱིར་འདྲུག་ཚུལ་སོགས་ནི་གཙོ་བོར་ལེགས་སྤྱར་སྤྱི་བ་ཀྱི་སྤྱི་འགྲོས་ལེགས་པར་མ་གོ་བར་ཐམས་ཅད་བོད་སྤྱད་ལ་རིགས་འགྲེས་སྤྱར་རྒྱ་མེད་ཚུལ་ཡང་གསུངས་པའང་ཐོས་སོ། །

ཡང་ནམ་བཤད་དུ་མཐུན་ཕྱགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ན་མཐུན་དཔེ་ལ་

ཡོད་པར་གྲུབ་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། རྗེས་ཁྲབ་གྲུབ་ན་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་མི་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་སྟོན་དུ་ཕྱོགས་སྒྲིལ་དེ་ལྟར་ཁྲབ་པ་གང་
 དུ་རྗེ་ལྟར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་འཕེན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་སྟོན་དུ་ཕྱོགས་སྒྲིལ་
 ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐྱས་མཐུན་དཔེ་བརྒྱུད་ན་དེའི་ཆས་
 ཁྲབ་ཅེས་རྗེས་ཁྲབ་སྟོན་པའི་སྐྱེལ་ས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་རྟགས་ཡོད་པར་
 གྲུབ་ཟིན་པ་དང་སྐྱོ་སྒྲིལ་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་ལ་ཞེས་སྐྱས་པ་དེར། དེ་ལྟར་ཁྲབ་
 པ་དེ་ཁས་སྒྲུངས་ལ་སོང་བར་སྒྲུང་བས་དེ་ལ་འཕེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་མཐུན་
 ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་རྟགས་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་ཞེས་པའི་དང་སྐྱེ་དེ་རྒྱ་མཚན་
 གྱི་སྐྱར་སོང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་སྒྲུང་ལ། དེ་ལ་ཕྱོགས་སྒྲིལ་གཉིས་ཀས་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ན་ཞེས་པའི་རྟགས་དེ་ནི་བྱམ་པ་མཐུན་དཔེ་ཡང་
 དག་སོང་བའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དང་། རྟགས་
 གང་གི་རྗེས་ཁྲབ་གྲུབ་ན་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ནི།
 བྱས་རྟགས་ཀྱིས་བྱམ་པ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ལྟ་བུ་གཞིར་བཞག་ནས་
 རྩོད་པ་ཡིན་པར་སྒྲུང་རོ། །

དེས་ན་ཕྱོགས་སྒྲིལ་བསམ་པ་ལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཆས་ཁྲབ་པ་ཡི། ཞེས་
 པའི་ཆོས་ཞེས་པ་རྟགས་བྱས་པ་དེ། ཅན་ཞེས་པ་རྩོད་གཞི་ལས་གཞན་མཐུན་
 དཔེ་བྱམ་པའི་ཆོས་སུ་མི་བསྟན་ཏེ། དེའི་ཆས་ཁྲབ་ཅེས་པས་རྗེས་ཁྲབ་བསྐྱབ་
 པ་ན་བྱམ་པ་ལ་ངེས་པར་བསྟན་དགོས་པས། བྱམ་པའི་ཆོས་སུ་སྐྱར་བསྟན་ཅིང་

དེ་ལ་རང་ལུགས་ཀྱིས་ད་ལྟ་བུམ་པ་དཔེ་དེ་ལྟར་སོང་བའི་བྱས་ཏེགས་
 ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏེག་པར་བསྐྱབ་སའི་གང་ཟག་དེས་སྐབས་དེར་བྱས་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་ངེས་ཡོད་ཀྱང་། དེས་བྱས་པ་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའམ་བྱས་ན་མི་ཏེག་པས་ཁྲབ་པ་ངེས་
 པ་དང་། དེ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་ངེས་པ་དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྡོན་
 དུ་བྱས་ན་མི་ཏེག་པས་ཁྲབ་པ་ངེས། དེའི་རྗེས་སུ་ཁྲབ་པ་དེ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་
 ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏེགས་བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒྱལ་དེ་སྡོན་དུ་བྱས་ཏེགས་
 ཀྱིས་བུམ་པ་མི་ཏེག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་ཡང་དག་གྱུར་པའི་དུས་སུ་དེ་སྐྱབ་

གྱི་རྗེས་ཁྱབ་བྱུང་བ་ན། དེས་བྱས་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་
 བའམ་བྱས་ན་མི་ཉག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་ཀྱང་དེ་བྱམ་པའི་སྤྱང་དུ་མ་ངེས་པས། དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་
 དེ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ་ཡིན་པར་སྤང་ལ། དེས་ན་བྱུང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་
 བཀོད་ཚུལ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་བྱུང་བའི་དམ་བཅའ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་
 མིན་པར་སྤང་སྟེ། འདི་ནི་དཔེར་ན་ད་ལྟ་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོན་དང་བརྟེན་གཉིས་ཀ་
 ལེགས་པར་ཤེས་པའི་མི་དེས་དེ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་ཤེས་བྱུང་བ་བྱུང་བར་སོ་སོའི་
 སྤྱང་ཐོག་ནས་བྲན་བྱུང་པས་ཀྱང་ལེགས་པར་མཆོན་བྱུང་བར་བྱས་སོ་སྟུང་མོ།།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་བ་ ༠༤ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་བསྐྱར་བཙུག་པ་ལ་འོས་བསྐྱེད་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།

རྗེས་ཕྱོག་གི་བྱུང་བ་དང་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ སྐོར་གྱི་དོགས་དཔྱད།

དེ་ཡང་རྟགས་གང་ལ་ཚུལ་གསུམ་གྱུ་བ་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་སོ་
སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ཕྱར་སོ་སོའི་དགོས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས།
དེ་ལ་རྟགས་ཚུལ་སོ་སོར་སོང་བའི་གང་ཟག་ཅེས་བའི་དང་པོ་ནི། ཤེས་འདོད་
ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་གྱུ་བ་དང་། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་
དུ་དཔེ་གཉིས་ཀ་སོ་སོར་ཡང་དག་སོང་ཟེན་པ་ལས་དངོས་སུ་གཙོ་བོར་མཐུན་
དཔེ་དེ་བཟུང་བ་དང་། དངོས་སུ་གཙོ་བོར་མི་མཐུན་དཔེ་དེ་བཟུང་བའི་གང་ཟག་
རྣམས་ཉི། དང་པོ་ནི། གང་སྐྱུ་བ་པའི་རྟགས་སུ་གང་བཀོད་པ་དེ་དེ་སྐྱུ་བ་ཀྱི་ཅོད་
གཞི་གང་བཟུང་བ་དེའི་སྟངས་དུ་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གྱུ་བ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གང་
བསྐྱུ་བ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བ་དེ་ཡིན་མིན་ལ་དཔྱད་པའི་གང་ཟག་དང་། གཉིས་
པ་ནི། དཔེ་གཉིས་ཀ་གྱུ་བ་ཟེན་པ་གང་ཞིག་དངོས་སུ་གཙོ་བོར་དེ་སྐྱུ་བ་ཀྱི་རྟགས་
སུ་གང་བཀོད་པ་དེ་ཡིན་ན། གང་བསྐྱུ་བ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བ་དེ་ཡིན་པས་བྱུ་བ་

བ་གང་མཐུན་དཔེར་བརྒྱུད་བ་དེའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་ནས་དེ་བཞིན་དུ་ཚྱད་གཞིའི་སྟེང་
 དུ་དེ་དང་འབྲམ་མཚུངས་དཔྱོད་པའི་གང་ཟག་དང་། གསུམ་པ་ནི། དཔེ་གཉིས་
 ཀ་གྲུབ་ཟིན་པ་གང་ཞིག་དངོས་སུ་གཙོ་བོར་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་ལོག་དེ་ལ་རྟགས་
 ལོག་དེས་ཁྱབ་པ་མི་མཐུན་དཔེར་གང་བརྒྱུད་བ་དེའི་སྟེང་དུ་ངེས་ནས་དེ་བཞིན་
 དུ་ཚྱད་གཞིའི་སྟེང་དུ་འབྲམ་མཚུངས་དཔྱོད་པའི་གང་ཟག་ཅིག་ལ་གོ་དགོས་པར་
 སྒྲུང་ལ། དེ་ནམས་ནི་རྟགས་ཚུལ་སོ་སོར་གྲུབ་པ་ལ་དགོས་གཤམ་ཞིན་དུ་ཆེ་བར་
 སྒྲུང་སྟེ། དེ་ཡང་རྗེས་ཁྱབ་ལྟོག་ཁྱབ་རྫོགས་པར་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲིན་དུ་དཔེ་གཉིས་
 སོ་སོའི་སྟེང་དུ་མཚུངས་པ་བསྐྱེས་ཏེ་རྟགས་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བརྒྱུད་བ་ཞིག་དགོས་
 པ་ནི། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་དོན་གཤམ་ཆེ་བ་བསྐྱབ་པ་ན་སྒྲིན་དུ་མཐུན་དཔེ་དང་
 མི་མཐུན་དཔེ་བཞག་སྟེ་དབྱེད་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པ་འདིས་ཀྱང་ལེགས་
 པར་གོ་སྐྱབ་པར་སྒྲུང་ངོ་།།

རྗེས་ཁྱབ་སྒྲོར་གྱི་དོགས་དཔྱོད།

དེ་ལ་ཚུལ་དང་པོའི་སྒྲོར་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། རྟགས་ཚུལ་གཉིས་པའི་
 མཚན་ཉིད་ལ། རང་ཉིད་གཞི་དེ་དོན་དེར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་གཉིས་པར་སོང་
 བའི་གང་ཟག་གིས་རང་ཉིད་དེ་བསྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་
 པ་ཞེས་པའི་དང་པོར་དེ་འབྲམ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཞེས་པས། སྐྱ་མི་རྟག་

པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བྱའི་ཐུགས་པ་དང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱེད་
པ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་དུ་བྱའི་ཐུགས་པ་དང་། སྐྱ་དེ་དཔེ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱར་ཏེ་མཆོངས་
པ་བསྐྱེས་མ་ཐེན་པ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་མཉན་བྱའི་
རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་སོགས་དེ་དང་དེ་སྐྱབ་པའི་རྗེས་ཀྱི་
ཡིན་པ་ཁྱེད་ཀྱི་དེ་དག་ལ་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་བྱའི་ཐུགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་མཐུན་སྤྱོད་པ་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་པས་བྱས་པ་ཁོ་ན་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
པའི་རྗེས་ཀྱི་ཡིན་པར་ཁྱེད་ཀྱི་དེ་དག་ལ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེས་མཆོན་ནས་སྐྱ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་
ཡིན་ཏེ། སྐྱའི་ཕྱོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། དངོས་པོའི་བྱེ་བྱག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་ཀྱི་ཡིན་པ་ཁྱེད་ཀྱི་དེ་དག་ལ་མཐུན་
སྤྱོད་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཐུན་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་པས། ཤེས་
བྱ་དང་གཞན་བྱ་སོགས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་ཀྱི་ཡིན་པ་ཁྱེད་ཀྱི་དེ་དག་ལ་མཐུན་
སྤྱོད་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་སྤྱོད་པ་དང་མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་
གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པས་སོ།། འདིར་མཐུན་སྤྱོད་པ་ལ་ཡོད་ཅེས་པའི་ལ་སྐྱ་ནི།
རྣམ་དཔྱེ་གཉིས་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྤྱོད། རང་གི་ནང་ཆོན་ནས་དེ་དང་གཞི་མཐུན་
ཡོད་པ་ལ་གོ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་པའི་ལ་ཡོད་ཅེས་པའི་ལ་སྐྱ་རྟོག་གནས་ཀྱི་
སྐྱ་དང་མི་ལྟ་བུའི་ལྟ་བུ་ཤེས་པར་གཞན་མེད་པར་སྐྱར།

ལོ་ན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་བསྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་ལ་མེད་པར་ཐལ།
མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བསྐྱབ་ཀྱི་གཞན་པ་མི་མཐུན་

ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་དང་གཞི་
མཐུན་ཡོད་ན་གཞན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཞི་མཐུན་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། ཤེས་
བྱ་དང་གཞི་མཐུན་ཡོད་ན་རྟག་པ་དང་གཞི་མཐུན་ཡོད་མི་དགོས་པ་དང་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར། ཡང་རྟག་པ་ཁོ་ན་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཤེས་བྱ་དང་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་
མཁའ་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་
ཡོད་ན། བྱད་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་དེ་གཉིས་ཀ་འདུ་རུང་བ་ཞིག་དགོས་ལ། རྟག་
པ་ཁོ་ན་དེ་གང་གི་སྟེང་དུ་གང་དང་ཡང་འདུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཕྱོགས་ཁྲབ་སྟེར་གྱི་དོགས་དཔྱད།

རྟགས་ཚུལ་གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རྟགས་ཚུལ་གསུམ་པར་
སོང་པའི་གང་ཟག་གིས་མེད་པར་ངེས་པ་ཞེས་པས་གོང་གསལ་ལྟར་མི་མཐུན་
དཔེ་ཡང་དག་མ་གྲུབ་པའི་རིགས་དང་། མེད་པ་ཞེས་པས་རྟག་པའི་བྱེ་བྲག་དེ།
སྒྲིའི་ཕྱོག་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོག་ཁྲབ་ཡིན་པ་གཙོ་བོར་ཅིང་དེས་གཞན་ལའང་
རིགས་འགྲེ་དགོས་ལ། ཡང་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་དགོས་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་
མེད་ན་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་སྟོན་ན། དགོས་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ནི་ཡུལ་དུས་འགར་མེད་པ་ཅམ་མིན་པར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མེད་པར་དགོས་པ་དང་།

གཞན་པ་མི་མཐུན་སྤྱོད་ལའང་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པར་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
པར་སྒྲུང་ངོ་།།

ཡང་དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་ཉིད་མེད་པའི་སྤར་མ་སྒྲོས་པར་བྱེས་སྒྲོས་
པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚེ་ལ་བྱང་དུང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཐོག་ཁབ་ཏུ་གོ་
བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་མ་སྒྲོས་པར་ཉིད་མེད་པའི་སྤར་སྒྲོས་ན་ཚེ་ལ་བྱང་
དུང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ལས་ཁོ་ན་ལ་མེད་ཅེས་སྐྱ་དགོས་ལ།
དེ་མི་རིགས་ཏེ། མཐུན་སྤྱོད་ལས་ཚེ་ལ་བྱང་གི་བྲག་རི་ལའང་མེད་པའི་བྱིར། འོ་
ན་ཚེ་ལ་བྱང་དུང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ལས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་
ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ལ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན་སྒྲུབ་མེད་དེ། མཐུན་སྤྱོད་ལས་ཚེ་ལ་
མ་བྱང་གི་བྲག་རི་ལའང་མེད་པའི་ཆ་ནས་མི་མཐུན་སྤྱོད་ལས་ཁོ་ན་ལ་མེད་ཅེས་
བརྗོད་པ་ཅུ་ཡིན་གྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ལས་ཁོ་ན་ལ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལྟར་ན་མི་མཐུན་སྤྱོད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། མི་མཐུན་སྤྱོད་ལས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་
བྱིར་ཞེས་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་འཇུག་སྟེ། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། ཁ་ཅིག་དེའི་
དོན་ནི། ཚེ་ལ་བྱང་དུང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ལས་ཁོ་ན་ལ་མེད་
པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ལས་ཁོ་ན་ལ་མེད་
པའི་བྱིར། མ་བྲལ་ན་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ལས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཆོག་སྒྲུབ་
འཇུག་པ་ཞེས་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

ཡང་འདིར་དོགས་གནས་ཤིག་ལ། རྟགས་ཚུལ་སོ་སོར་སོང་བའི་གང་
 ཟག་ཆད་མས་ངེས་ན་རྟགས་ཚུལ་སོ་སོ་ཡང་ངེས་པར་སྤྱོད་གོས་པར་འགྱུར་བས་
 མཆན་ཉིད་དེ་ནམས་ངེས་དུས་ནས་སྤྱོད་གས་ཆོས་རྗེས་བྱུང་སོགས་ཀྱང་ངེས་པར་
 འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་གི་མཆན་ཉིད་འགོ་ཚུལ་མ་ཆང་བར་འགྱུར་རོ་སྟེ་
 དུ་དོགས་ཤིང་། དེས་ན་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལྟར། དེ་བསྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་
 ཅན་སྒྲིན་མེད་སོང་བ་དང་། མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་སོང་བ་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་
 དག་སོང་བའི་གང་ཟག་ཅེས་རིམ་པ་བཞིན་ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་
 སྤྱར་ན་ཆོག་སྒྲིན་ཆོད་ཅིང་དོན་ལའང་འགྲིགས་པར་སྤང་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱའོ།

རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་སྒོར།

ད་ནི་འདི་ལྟར་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རིགས་པའི་དབང་ལྷན་དཔལ་
 ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་རང་འབྲེལ་དུ། འབྲེལ་བ་མེད་པར་རྗེས་
 སྤྱོད་པ་དང་ལྷན་པ་ངེས་པ་མེད་དེ། དེས་ན་དེ་ཉིད་སྒྲིན་པར་མཛད་པ་ན་ངེས་
 པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ཡང་། དཔེར་ན། བྱས་
 པ་དང་མི་རྟག་པའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་མེད་པར་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱོད་མི་རྟག་པར་
 སྤྱོད་པའི་རྗེས་སྤྱོད་པའི་བྱུང་བ་ངེས་པ་མེད་དེ། བྱུང་བ་དེ་གཉིས་ངེས་པ་
 ལ་རྟགས་བྱས་པ་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་རྟག་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་

ངེས་དགོས། དེ་ལྟར་ངེས་པ་ལ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་བ་ལས་བྱས་པ་རང་བྱུང་
ཅེས་ནས་མི་རྟག་པར་རང་ཆས་སུ་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་དགོས་ལ། རྒྱ་མཚན་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་ཕྱགས་ཀྱི་སྒྲུང་བོས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་བྱུང་བ་ངེས་
པ་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་དགོས་པ་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་གོ་བའི་ཆེད་དུ་རྟགས་ཚུལ་བྱི་
མ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཆེ་ནའང་ངེས་པ་ཞེས་པའི་ཆེག་
གསལ་བར་བཤད་པ་སྟེ་སྤྱར་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པར་སྤང་ངོ་།།

དེ་ལ་ངེས་བཟླ་མཛད་པའི་གཞུང་ཆེག་ནི་ཆད་མ་མདོར། རྗེས་དཔག་བྱ་
དང་དེ་མཚུངས་ལ། ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། ངེས་པ་ཞེས་པ་དེ་ལ་འདོད་
པ་ཡོད་ཀྱང་། ཆད་མ་རིགས་པར་འཇུག་པའི་སྟོ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས།
ཚུལ་གསུམ་བོ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཕྱགས་ཀྱི་ཆེས་ཉིད་དང་། མཐུན་པའི་ཕྱགས་ཉིད་ལ་
ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡང་ངོ་།།
ཞེས་ངེས་བཟླ་དངོས་སུ་མཛད་པའི་གཞུང་དེ་ཡིན་པར་སྤང་ལ། དེའི་བྱངས་
ཀྱང་། མདོ་རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་མདོན་སུམ་མམ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་མཐོང་གི་
རྗེས་ལ་དེའི་རིགས་དང་མཐུན་པ་ལ་ཡང་སྤྱི་ཡི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱགས་ཐམས་ཅད་དམ་
ཕྱགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པར་བྱུང་བོ།། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་པར་མདོན་ནོ།།

གང་ལྟར་རྩ་བར། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་ཞེས་པ་དང་། འབྲེལ་བར་རྗེས་
ལ་ཞེས་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཤེས་འདོད་ཆེས་ཅན་དང་། དེ་
མཚུངས་ལ་ཞེས་པ་དང་། དེའི་རིགས་དང་མཐུན་པ་ལ་ཞེས་པས་དེ་སྤྱི་བྱི་

མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞེས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་གང་ལ་ཚུལ་གསུམ་གྱུབ་པའི་གང་ཟག་
 དེས་ཉགས་ཤེས་འདོད་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་
 གྱུབ་པའམ་རྗེས་སུ་དབག་པས་མཐོང་བ་སྟེ་གྱུབ་པ་ཅི་རིགས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་
 གང་ཤེས་འདོད་ཚུལ་ཅན་བཟུང་བ་དེའི་སྤྲེང་དུ་གང་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་སྤྲིའི་
 ཚུལ་གྱིས་ཉེ་སྤྲི་ལྟོག་གིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་འགོད་
 ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྱུབ་དགོས་ཤིང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་
 ལ་ཡོད་པར་གྱུབ་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཞེས་བསྟན་པར་སྤང་ངོ་།།

དེ་ལ་འདིར་སྤྱི་ཡི་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་པའི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་སྟུང་སྟེ། དཔེར་ན།
 སྐྱ་བྱས་པ་ངེས་པ་ན་དེ་དང་མ་བྱས་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ངེས་དགོས་པས་
 སྐྱ་ལ་བྱས་པས་བྱུང་བར་ངེས་དགོས་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་ཅིན་པ་ལྟར་ལ། དེས་ན་
 སྐྱ་ཐམས་ཅད་མ་རྟོགས་ཤིང་སྐྱ་བྱེ་བྲག་པ་རེ་རེ་བཞིན་བྱས་པ་ཡིན་པར་མ་ངེས་
 ། སྐྱ་ལ་སྤྱི་ཡི་ཚུལ་གྱིས་ཉེ་རང་ལྟོག་གི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲིའི་ཕྱོགས་སམ་རིགས་
 ཐམས་ཅད་དམ་སྐྱ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱས་པས་བྱུང་བར་རྟོགས་པར་འདོད་
 དགོས་པས་དེ་འབྲེལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་སྟུང་སྟེ་དབྱེད་དོ།།

གལ་ཉེ་སྐྱ་ལ་བྱས་པས་བྱུང་བར་ངེས་ན་སྐྱ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བྱས་པར་ངེས་
 དགོས་ན། དུང་སྐྱ་བྱས་པར་ངེས་ན་ཚུ་སྐྱ་སོགས་ཀྱང་བྱས་པར་ངེས་དགོས་པར་
 ཐལ། དུང་སྐྱ་བྱས་པར་ངེས་ན་སྐྱ་བྱས་པར་ངེས་དགོས་པས་སྐྱ་ལ་བྱས་པས་
 བྱུང་བའང་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་འདོད་ན། དུང་སྐྱ་མི་ཉག་པར་རྟོགས་ན་

ཚུ་སྐྱ་སོགས་ཀྱང་མི་རྟག་པར་རྟགས་དགོས་པར་ཐལ་ཏེ། སྐྱ་ལ་མི་རྟག་པས་
 བྱལ་བ་རྟགས་དགོས་ཚུལ་གོང་དུ་སྒྲོས་པ་ལྟར་མཚུངས་སོ་སྟུང་མོ།།

ལར་ནས་བྱལ་བ་ངེས་ཚུལ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟགས་དཀའ་བས་དེའི་དོན་
 ཅི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། འདི་ལ་སྤར་ཡང་ལྟོག་པ་གཅིག་པའི་དབྱང་འཕུལ་བྱེད་པ་
 སོགས་ལོག་པར་སྐྱ་མཁན་དུ་མ་བྱུང་ཞིང་། དེང་ཡང་ཁ་ཅིག་ བྱལ་བ་ངེས་པ་
 གཏན་ནས་མེད་དེ། དཔེར་ན། ངང་བ་ཡིན་ན་དཀར་པོ་ཡིན་པས་བྱལ་སྟུང་བ་
 དག་གིས་ཕྱིས་སུ་ངང་བ་སེར་པོ་མཐོང་བའི་ཆེ་བྱལ་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་ལྟར་
 རོ་ཞེས་སོགས་འབྲེལ་མེད་ལ། དེ་དག་གིས་ནི་ངང་བ་ཞེས་པའི་བརྒྱུར་བའི་
 གཞི་བྱ་གང་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་བྱལ་བ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནམ་བཟང་སྐྱར་བའི་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་བྱ་དེ་ཡི་དབྱིབས་བྱེད་པར་བ་ཞིག་ལྟར་བ་དགོས་པར་མ་
 གོ་བས་ནོངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གོ་ན་མདོག་གི་བྱེད་པར་དཀར་སེར་གང་ཡིན་ཡང་
 ངང་བ་ཡིན་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་། ཕྱིས་སུ་དེའི་རིགས་གང་ཞིག་
 མཐོང་ཡང་རིགས་བསྐྱེ་སྐྱར་ཐུབ་པས་དེ་ལྟོག་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟོག་པ་དང་། དེ་
 ལ་ངང་བ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་མེད་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཆོད་པས་བྱལ་བ་ངེས་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་
 རོ་སྟུང་ཡང་ད་དུང་དབྱེད་དགོས་པར་གལ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་སྒྲུང་ངོ་།།

འོ་ན། རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་བདག་མེད་པར་སྐྱབ་པ་སོགས་ལ་
 དེའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ཡང་ཤེས་བྱའི་རང་ལྟོག་གི་བྱེད་པར་དུ་བྱས་
 པའི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་པས་བྱལ་བ་ངེས་པ་ལ་སྐྱར་ན་འགྲིགས་པར་

སྤང་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་རང་སྟོན་གྱི་ཆ་དེ་རྟག་པར་ངེས་པ་ན་དེ་རྟག་པ་
མ་ཡིན་པས་སྟོང་བར་ངེས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་རང་སྟོན་གྱི་ཆ་དེ་ལ་དེ་མེད་པ་དང་
དེ་དང་གཞི་མཐུན་མེད་པ་བཅས་ངེས་མཉམ་བཞི་སོགས་སྤྱར་ནའང་འགྲིགས་
པར་སྤང་ལ། འོན་ཀྱང་ཤེས་བྱ་དེ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་བརྗོད་པ་ནི་
གཞི་སྟོན་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པར་མངོན་པས་གོ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་སྤང་ངོ་།།

ཡང་གལ་ཏེ་གཞི་དེ་ཆོས་དེའི་སྟོང་བར་ངེས་པ་ལ་ངེས་མཉམ་བཞི་ག་
ངེས་པར་དགོས་ན། མཆོན་བྱ་ལ་མཆོན་ཉིད་མེད་པ་དང་། རྟ་ལ་མགོ་མེད་པར་
འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མཉམ་བྱ་མཆོན་
བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། མགོ་འི་རྟགས་ཀྱིས་རྟའི་མགོ་རྟ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པ་ལྟ་
བྱ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་བྱུང་བྱུང་པ་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་རྟགས་འགོག་དགོས་
པས་དེ་དག་ལའང་དེ་ལྟར་མེད་པར་འདོད་དགོས་པར་སྤང་ལ། དེ་ཡང་གོང་དུ་
བཤད་ཅིན་ལྟར་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་སྐྱ་ནི་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
ཡིན་པས་མཆོན་བྱའི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་མཆོན་བྱ་ལ་མཆོན་ཉིད་མེད་ཚུལ་
གསུངས་ལ། རྟའི་མགོ་ཡོད་ཀྱང་རྟ་ལ་མགོ་མེད་པར་འདོད་དགོས་ཚུལ་ཡང་དེ་
ལྟར་དང་། འོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ན་རྟ་ལ་མགོ་ཡོད་པར་གྲགས་པའི་ལ་སྐྱ་ནི་རྟེན་
གནས་ལ་འཇུག་པའི་བྱད་པར་ཡོད་པར་ཡང་སྤང་ངོ་།།

དེ་ལྟར་ན་བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་ཡོད་པར་འཇིན་ཚུལ་ནི་དེ་དང་གཞི་མཐུན་
ཡོད་པར་འཇིན་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་ངེས་པ་ན་བྱས་པ་

དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ངེས་དགོས་པས་བྱས་པ་ལ་རྟག་པ་མེད་པར་
 ངེས་དགོས་པར་མ་ཟད། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་ཡང་ངེས་པར་འདོད་དགོས་
 པར་གོ་ལ། དེས་ན་བྱས་པ་རྟག་པ་སྤྱི་ཡིས་སྟོང་པར་ངེས་ན་དེ་དང་གཞི་མཐུན་
 མེད་པར་ངེས་པ་ལྟར། བྱས་པ་དེ་རྟག་པའི་ཕྱོག་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱེ་
 བྲག་ཤར་གྱི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་ཡང་ངེས་དགོས་ཤིང་། དེ་རེ་རེ་དང་
 གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཡང་ངེས་དགོས་པས་བྱས་པ་རྟག་པ་མཐའ་དག་ལ་མེད་
 པར་ངེས་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་སྒྲུང་ངོ་།།

དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དེས་
 བྱས་ན་མི་རྟག་པས་མ་བྱུང་པའི་ཐུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པས། གཞི་མཐུན་
 དེ་མེད་པར་ངེས་པ་ན་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་དང་། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཡིན་
 པ་དང་། དེ་དང་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ངེས་པས་དེ་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་མ་ཟད།
 བྱས་པ་རྟག་སྟོང་ངེས་པ་ན་རྟག་པ་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་ཡང་ངེས་ལ། དེས་ན་
 བྱས་པ་མི་རྟག་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་དང་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་
 འཇུག་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་དོན་གཅིག་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡང་འདིས་
 གོ་བས། བྱས་པ་མི་རྟག་པར་ངེས་པ་ན་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་
 ངེས་པར་ཡང་འདོད་དགོས་པར་གོ་ངོ་།།

འོན་ཀྱང་འདིར་ཞིབ་ཆ་བྱེད་དགོས་པ་ནི་སྤྱོད་བདག་མེད་སོགས་མེད་
 དགག་རིགས་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་ཡོད་པ་སོགས་

རྟོགས་པར་འདོད་མི་རུས་ཀྱང་། བར་དུ་ཆད་མ་གཞན་བརྒྱད་མི་དགོས་པར་
 ཆད་མ་དེས་དེ་ལ་སྒོ་འདོགས་ཆོད་ཟིན་པ་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ངེས་པ་བྱངས་སྟབ་
 བ་ལ་འདོད་དགོས་པར་སྒྲུང་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ཡིས་སྟོང་པར་ངེས་ན་གྲེ་
 བྲག་གིས་སྟོང་པར་ངེས་དགོས་ཞེས་པ་ཡང་སྤྱི་ཡིས་སྟོང་པར་ངེས་པའི་སྒོ་དེའི་
 འཛིན་སྟངས་ལ་དེ་འབྲེའི་གྲེ་བྲག་གིས་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་མེད་ཀྱང་དེ་དང་དེ་ལ་
 སྒོ་ཁ་སྤྱོད་པ་ཅམ་གྱིས་རྟོགས་རུས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་སྤྱི་གྲོ་ལ་ཡང་དག་གིས་
 བསྐྱབ་བྱ་ལ་དེ་ལྟར་རུས་པ་མེད་པས་སྒོ་འདོགས་ཆོད་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་བྱང་པར་
 ཡོད་ཅེས་སྒྲུ་ན་འགྲིགས་མིན་དབྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པར་སྒྲུང་ངོ་།།

དེར་མ་ཟད་བྱང་གཞི་བྱས་པའི་སྟོང་དུ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་མ་བྱུང་པར་
 འཛིན་པའི་སྒོ་དེས་བྱས་པ་ཁོ་རང་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་པའི་ཐུར་འཛིན་པ་དང་། དེའི་
 སྟོང་དུ་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་མ་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེས་ཀྱང་བྱས་པ་རང་ཉིད་
 དེ་ལྟར་མ་བྱུང་པའི་ཐུར་འཛིན་པ་ཡིན་པས། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་ངམ་མི་རྟག་པར་
 རྟོགས་པ་ན་བྱང་གཞི་བྱས་པའི་སྟོང་དུ་བྱས་པ་དེ་རྟག་པ་དང་བྱས་པའི་གཞི་
 མཐུན་མིན་པ་དང་། བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡང་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་
 པས་བྱས་པའི་སྟོང་དུ་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་པ་དང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་
 པ་གཉིས་ཀྱང་ངེས་མཉམ་ཡིན་པར་སྒྲུང་ལ། འདིས་ཚོད་གཞི་སྤྱིའི་སྟོང་དུ་རྟག་
 ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་པ་ངེས་པ་ན་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་ངེས་དགོས་ཚུལ་དང་། དེར་མ་
 ཟད་རྩ་ལེ་རྟེན་ཆེན་ལས། བདག་ལས་སྤྱི་ན་སྤྱི་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་

པས་ཁྱབ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲོད་ཏུ་རྟོགས་ན་ལྟ་བུ་བདག་སྤྲེལ་ཡིན་པར་བྱུང་དགོས་
ཚུལ་གསུངས་པས་ཀྱང་གནད་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་གོའོ་སྟུང་མོ།།

དེས་ན་ཁྱད་གཞི་བྱས་པའི་སྤྲོད་ཏུ་བྱས་པ་རྟག་སྤྲོད་དང་བྱས་པ་དང་རྟག་
པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པ། བྱས་པ་ལ་རྟག་པ་མེད་པ། མ་བྱས་པ་ལྟོག་སྟོབས་ཀྱིས་
རྟག་པ་ལྟོག་པ་བཞི་དང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དང་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་
དང་འབྲེལ་བ་དང་། དེ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱང་ངེས་མཉམ་དང་།
དེ་བཞིན་ཏུ་རྟག་པའི་སྤྲོད་ཏུ་རྟག་པ་བྱས་སྤྲོད་སོགས་ལ་རིགས་འབྲེལ་བར་བྱ་སྟེ།
ནམ་བཤད་ཏུ་ བྱོགས་ཆོས་མ་བཟོད་གོང་གི་དཔེ་གཉིས་ལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི་
འབྲེལ་བའི་རང་ལྟོག་དང་དོན་ལྟོག་གི་བྱོགས་གཅིག་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་རྒྱར་བསྟན་
པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་དང་། རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་།། ཞེས་པའི་གཞུང་སྒྲིང་
ཏུ་མི་རྟག་པ་དེ་བྱས་པ་ཡོད་ཅེས་དང་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་
སྤྲོད་དེས་འབྲེལ་བའི་རང་ལྟོག་བསྟན་ནས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལས་བྱས་པ་
མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་རང་ལྟོག་སྟེ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཞེས་པ་དང་། བྱས་ན་མི་
རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཞེས་པ་ནི་གོ་དོན་གཅིག་ཏུ་གོ་དགོས་པར་སྒྲུང་ངོ་།།

དེ་ཡང་འོག་ཏུ་ནམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་དུ་འང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་ཁྱབ་པ་
ངེས་པ་ལ་སྤར་བཤད་པའི་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྟོག་ངེས་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པར་
གསུངས་པ་ ཅེས་ལས་མེད་པ་འདིས་ཀྱང་གོང་གསལ་དེ་དག་ལ་ངེས་པ་སྟེར་
བར་སྒྲུང་བས། གཞུང་འགར་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་མི་རྟག་པ་

ལྷོག་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལྷོག་པར་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པར་གསུངས་པ་
 བེ་བྱང་གཞི་བྱས་པའི་སྟངས་དུ་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྟངས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ངེས་དགོས་
 པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་འབྲེལ་བའི་རང་ལྷོག་ངེས་ཚུལ་
 བེ་གོང་གསལ་ལྟར་འདོད་དགོས་པས་བྱས་པ་ཏྲག་སྟོང་དང་ཏྲག་པ་བྱས་སྟོང་
 གཉིས་ཏྲགས་པ་པན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བར་དོགས་ཏེ་དབྱེད་བྱར་སྤང་ངོ་།།

འོ་ན་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། བྱས་པ་མི་ཏྲག་པ་ཁོ་ན་
 ལ་འཇུག་པར་ངེས་པ་ལ་ཆད་མ་གསུམ་དགོས་ཀྱི་དེ་ལས་མང་བ་མི་དགོས་ཏེ་
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཇེས་བྲུབ་བྲུབ་
 པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འོག་དུ་བྱས་པ་མི་ཏྲག་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྷོག་གི་
 རྒྱུགས་གཅིག་ཅེས་པ་ནས་སྤར་ཇེས་བྲུབ་བྲུབ་པ་ལ་ཆད་མ་གསུམ་དགོས་པར་
 བཤད་པའི་ཐ་མཛོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལས་ལེགས་པར་གོའོ།།

ཡང་དེར། དེ་ནི་སྟོ་སེར་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཉེས་
 པའོ་ཞེས་པའི་དོན་ལ་བཞེད་ཚུལ་འབྲེལ་མིན་སྤང་ཡང་། རང་སྟོར་འཆར་ཚུལ་ནི་
 འདི་ལྟར་ཏེ། སུ་ཞིག་གི་ངོར་ཏྲག་མི་ཏྲག་གཉིས་འགལ་ཚུལ་དེ། སྟོ་སེར་གཉིས་
 འགལ་ཚུལ་ལྟ་བུ་ཅམ་ལས་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་ན། སུའི་ངོར་ཡང་སྟོ་སེར་
 གཉིས་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པས་གཞི་དེ་སྟོན་པོ་ཡིན་པ་ཁྲིགས་པ་ཅམ་ཀྱིས་
 སེར་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་མི་དགོས་པར་གཉིས་མ་ཡིན་ཀྱི་སྤང་གསུམ་བྱས་པ་དེ་ནི་དེ་
 གཉིས་དངོས་འགལ་ངེས་པའི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཉེས་པ་སྟེ་དེའི་དབང་གིས་ཡིན་

བ་ལྟར། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་ཅ་བར། དེས་
ནང་ཆའི་ལྟ་བ་འདི།། སྒྲོང་ལ་དེ་ནི་རྟག་པར་སྒྲོས།། ཞེས་པར་རྣམ་བཤད་ལས།
གནས་མ་བྱ་བ་ཆོས་ཅན། དངོས་འགལ་ལ་ཕྱང་གསུམ་ཁས་ལེན་པའི་ངོ་ཆའི་
ལྟ་བ་འདི་སྤངས་ལ། གང་ཟག་དེ་ནི་རྟག་པར་སྒྲོས་ཏེ་སྒྲུ་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ནི་
འཇིག་པ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་བྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
གནས་མ་བྱ་བའི་བསམ་ཆོད་ལྟར་རྟག་མི་རྟག་གང་ཡང་མིན་པའི་གཉིས་མིན་གྱི་
སྒྲུ་ཞིག་ཡོད་པར་དོགས་པ་མི་ཆོད་པ་ཡིན་པར་སྤང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་མིན་
མེད་མིན་གྱི་ལྟ་བ་དེའང་དངོས་འགལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་མ་སྤངས་པའི་གནད་
ལ་ཐུག་པར་གསུངས་པའང་ཚུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བར་ཁུས་སོ་སྟུང་མོ།།

ཡང་རྣམ་བཤད་ལས། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་བྱུང་བ་ནི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་
གཞི་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ཉིད་མཐུན་ཕྱགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་
བ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་བ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྤང་བཤད་
པའི་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྟོག་ངེས་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་
པ་དེ་ཡང་གང་ལ་རྗེས་བྱུང་ལྟོག་བྱུང་བའི་གང་ཟག་དེ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་
དགོས་ཞེས་བསྟན་པ་ཅུ་ཡིན་གྱི། དེའང་ཅུ་མི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡང་དག་ལྟ་ལྟན་
དུ་སོང་བའི་རྒྱལ་བ་ལའང་བྱུང་བ་ཡོད་པར་སྤང་བས་དེས་རྗེས་བྱུང་དང་ལྟོག་
བྱུང་ཚུལ་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་མིན་ནོ།།

དེ་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱུང་ཚུལ་ཞིབ་པར་ནི་འོག་དུ། འཐད་པའི་ཕྱགས་

ནམ་པར་བཞག་པའི་སྐབས་སུ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བྱུང་བ་གཉིས་གཅིག་དངོས་
 སུ་ངེས་པའི་བྱུགས་ལ་ངེས་པར་བྱེད་པས་པན་ཚུན་མི་འབྲུལ་བ་གཞུང་གི་དོན་
 ཏོ་ཞེས་དང་། དེ་ཅམ་གྱིས་སྐྱབ་ངག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱུང་བ་རྫོགས་
 པ་མིན་ཏེ་ཞེས་དང་། ཏྲགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་མ་བརྗོད་པར་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གི་
 བྱུང་བ་རྫོགས་པར་བརྗོད་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་དང་། ཚད་མའི་འབྲུག་ཚུལ་དང་
 སྤྱི་བརྗོད་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། སྐྱས་ནི་བྱས་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས་ཏྲག་པ་ལ་
 དེ་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཏྲག་པ་ལ་མེད་པར་གོ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པ་ལས་ལེགས་པར་གོ་བར་བྱས་སོ།།

དེ་ཡང་དཔེར་ན། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་
 ཏྲགས་སྦྱོར་བཀོད་པ་ན། ཚད་གཞི་དང་མཐུན་དཔེ་དང་མི་མཐུན་དཔེ་མ་བཟུང་
 བའི་སྦྱོན་ནས་སྐྱ་བྱས་པ་དང་། བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་བྱུང་བ་དང་ཏྲག་ན་མ་བྱས་
 པས་བྱུང་བ་རྣམས་རིམ་བཞིན་དེ་དག་སོ་སོའི་སྟེང་དུ་ཚད་མས་བྱུང་བ་
 ཞིག་ལ་ཏྲགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཏུ་འགྲོ་ཡི། དེ་ལས་གཞན་ལ་ནི་དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་
 མེད་དེ། དཔེར་ན། ཏྲག་པའི་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
 འཕེན་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་སྦྱོན་དུ། ངེས་པར་དུ་སྐྱ་བྱས་པ་
 དང་། ཏྲག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་བ་ཚད་མས་བྱུང་བ་ཅིང་སྐྱ་ཏྲག་པར་ཁས་ལེན་པ་
 གསུམ་ག་ཚང་བ་ཞིག་ལ་འགོད་དགོས་པ་དང་མཚུངས་སོ།།

དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཏྲགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་

གྲོལ་བ་ལ། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། སྤྱི་ཡང་
 བྱས་སོ།། ཞེས་མཐུན་སྦྱར་དང་། གང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་དཔེར་ན་ནམ་
 མཁའ་བཞིན་སྤྱི་ནི་བྱས་སོ།། ཞེས་མི་མཐུན་སྦྱར་གཉིས་ལས་དངོས་སུ་གང་
 བཏོད་པའི་ཆེ་གྲོལ་བ་དེའི་ངོར་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་དང་། རྟགས་ཆོས་དོན་
 གསུམ་བསྐྱེད་ཀྱི་འོད་པ་ལས་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་སྦྱབ་ཚུལ་གང་ཡིན་ལྟར་ངེས་
 བྱས་མཐུན་སྦྱོགས་དང་མི་མཐུན་སྦྱོགས་གཉིས་ཀྱང་སོ་སོར་ངེས་འོད་། དེ་ནས་
 སྦྱབ་ངག་གི་དོན་ལ་མཐོ་བསམ་གྱིས་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཡིན་མིན་ལ་ཞེས་འདོད་
 བྱུགས་ཏེ་སྡོམ་དུ་སྤྱི་དང་དཔེ་གཉིས་སོ་སོ་དང་སྦྱར་ཏེ་མཚུངས་མིན་རྟོག་ཅིང་
 དབྱེད་པ་ན་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཚུལ་དང་སོར་སོར་བའི་གང་ཟག་གིས་བྱས་པ་སྤྱི་
 ལྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པས་སྦྱོགས་ཆོས་བྱུབ་
 པ་དང་། དཔེ་གཉིས་ཀྱང་སོ་སོ་ཡང་དག་ཏུ་སོར་སྤེལ་རྟགས་ཚུལ་གཉིས་པ་དང་
 གསུམ་པར་སོར་བའི་གང་ཟག་ཏུ་སྦྱར་པ་ན་སྡོམ་དུ་སྦྱབ་ངག་གིས་སྤྱི་ཡང་བྱས་
 ཞེས་པ་དང་། སྤྱི་ནི་བྱས་ཞེས་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བརྗོད་པ་ལྟར་སྤྱིར་ཡང་
 རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བྱས་པ་གཞིར་བཟུང་བ་སྤེལ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་མི་རྟག་པ་
 ཡིན་པའི་རྟགས་སུ་བཟུང་ནས་བྱུང་གཞི་བྱས་པའི་སྤེང་དུ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་
 ཁྱབ་པ་དང་། བྱས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའམ་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་
 པ་དངོས་ཤུགས་ལ་ངེས་ཏེ་བྱས་པ་དེ་ཉིད། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་མཐུན་སྦྱོགས་ཁོ་ན་ལ་
 ཡོད་པ་དང་མི་སྦྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་དངོས་ཤུགས་ལ་ངེས་པ་ན་རྗེས་ཁྱབ་

ལྷོག་ཁབ་གསར་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པར་སྤང་ངོ་།།

དེ་ལ་གཞུང་དུ་ཕྱོགས་ཚས་མ་བཟོད་གོང་གི་དཔེ་གཉིས་ལ་དངོས་སུ་
བསྟན་པ་ནི། འབྲེལ་བའི་རང་ལྷོག་སྟེ་བྱས་པ་རང་བྱུང་ཅམ་ནས་མི་རྟག་པ་དེ་
ཉིད་རང་ཆས་སུ་འབྲེལ་བའམ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁབ་པ་དང་། དོན་ལྷོག་གི་
ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ་མི་རྟག་པ་ལྷོག་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལྷོག་པའམ་རྟག་ན་མ་
བྱས་པས་ཁབ་པར་བཟོད་པ་ནི་རྗེས་ཁབ་ལྷོག་ཁབ་རྫོགས་པར་ངེས་པའི་རྒྱར་
བསྟན་པ་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར། ཁབ་པ་དེ་གཉིས་ངེས་པ་ལ་སྡོན་དུ་དཔེ་
གཉིས་ལ་འབྲེལ་བའི་རང་ལྷོག་དང་དོན་ལྷོག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་དེ་ཉིད་ངེས་
དགོས་པར་གསལ་བས། རྗེས་ཁབ་ངེས་པ་སྟེ་བྱུང་བ་ལ་དགག་བྱའི་ཚས་ལ་
རྟགས་འགོག་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་ཡང་དཔྱད་ལྡན་སོ་སོ་ལ་
སྟོས་པའི་སྒྲོག་རྒྱར་ལ་དཔྱད་པའི་ཆེ་དཔེ་གཉིས་ཀའི་སྒྲོ་ནས་བརྟག་དགོས་པས།
ཚུལ་བྱི་མ་གཉིས་གང་དངོས་སུ་བྱུང་ཡང་སྡོན་དུ་དཔེ་གཉིས་ཀ་ཡང་དག་ཏུ་སོང་
དགོས་ཚུལ་གོང་དུ་སྟོས་ཟིན་ལྟར། དཔེ་གཉིས་ཀའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཚས་ལ་
རྟགས་དེ་འགོག་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་པར་སྤང་ངོ་།།

དེས་ན་གོང་དུ་མི་རྟག་པ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལྷོག་པའི་ཚུལ་
ནི་མི་རྟག་པ་ལོག་པའི་གཞི་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་གཞི་དེ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་
བརྟན་ནས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པར། མི་རྟག་པ་ལོག་པའི་གཞི་ལ་
ཞེས་གསལ་བའི་གཞི་དེ་ཡང་བྱད་གཞི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་ཡང་གཞི་དེ་

བ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དགོད་རྒྱ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ཞིང་། བུམ་པའི་སྟེང་དུའང་
འབྲེལ་བའི་རང་ལྗོངས་གྲུབ་པ་ན་དོན་ལྗོངས་གི་ཕྱོགས་གཅིག་དེའང་གྲུབ་པར་འདོད་
དགོས་པས་དེའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པ་དང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་
བའང་རྟགས་པར་འདོད་དགོས་ཚུལ་སྒྲུབ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ།།

དེར་མ་ཟད་ལུང་འགལ་ལྷ་པའི་སྐབས་སུ་གཏན་ཚིགས་མར་མེ་བཞིན་
དུ་དུང་བ་ཅམ་གྱིས་གོ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་དཔེ་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་སྟོས་
དགོས་ཚུལ་གསལ་བ་དེས་ཀྱང་འདི་ལ་ངེས་པ་སྟེར་བར་སྒྲུབ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་
བྱས་རྟགས་གྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་བྱུང་བ་གཉིས་གྲུབ་པ་ལ་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་
དུ་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པ་དང་བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་དངོས་
ཤུགས་ཅམ་ལས་བྱུང་བར་མེད་པས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་བྱུང་བ་ལ་རྟག་པ་
ལ་བྱས་པ་འགོག་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། བྱས་པ་ལ་རྟག་
པ་འགོག་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་གཞུང་གཉིས་རྒྱུང་བ་དེའང་།
དེ་གཉིས་པན་ཚུན་མཚོན་ཏེ་གོ་བྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོངས་པར་སྒྲུབ་
བས། གོང་དུ་ཆད་མ་གསུམ་ལས་མང་བ་མི་དགོས་ཚུལ་གསུངས་པས་ཀྱང་མི་
གཞོད་དོ་སྟུམ་མོ།།

ཡང་གོང་དུ་ཆད་མའི་འཇུག་ཚུལ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་བཞེད་
ཚུལ་འདྲ་མིན་སྒྲུབ་ཡང་རང་སྟོར་འཆར་ཚུལ་ནི། ཚུལ་མི་མཐུན་སྟེར་གྱི་སྒྲུབ་
ངག་དེས་སྒྲུབ་ནི་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐབས་ངག་དེས་བྱུང་གཞི་བྱས་པའི་སྟེང་

དུ་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པས་དེའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་
 པར་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ལྷོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་ངེས་པའི་ཆད་མ་དེས་བྱས་པ་
 དེ་ཉིད་རྟག་པ་ལ་སྟེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པར་གོ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་
 བསྟན་པར་སྤང་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་འོག་རྩ་རང་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་དག་བརྗོད་པའི་
 དགོས་པ་བཤད་པར། དེས་ན་རྟགས་ཡང་དག་མ་ངེས་པ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ།
 དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་རྟགས་དགག་དགོས་པས་དེ་ཉིད་མི་མཐུན་སྟོར་ཀྱི་སྐབས་དག་
 གིས་ཆད་མའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་
 ཡང་མཐུན་པར་གོ་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པར་སྤང་ངོ་། །

དེ་ཡང་སྤང་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱབ་བྱས་པ་དང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་
 དང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་བྱུབ་ཟེན་ཀྱང་དེའི་སྒོར་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་བྱུབ་
 པའི་གང་ཟག་དེ་ལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྟོར་ཀྱི་སྐབས་དག་གིས་མཐར་
 རྟགས་ཀྱི་མཆན་གཞི་བྱས་པ་བརྗོད་པ་ན། བྱས་པ་བྱེད་གཞི་བཟུང་ནས་དེའི་
 སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་པ་སྟེ་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་
 པ་བརྗོད་པ་གོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། གང་ཟག་དེས་བྱས་པ་དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་མཐུན་
 སྟོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པས་ལྷོག་ཁྱབ་གསར་དུ་བྱུབ་པའི་ཆད་མའི་ཡུལ་
 དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ལ། དེའི་ཆེ་མེད་པ་དེ་གོ་བའི་
 རིགས་པ་ཡང་དག་འབྲེལ་བ་དེ་བརྗོད་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་འདིས་གོ་
 བྱས་སོ་སྟུམ་མོ། །

གཞན་ཡང་གོང་དུ་ནམ་བཤད་ལས། གལ་ཏེ་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་ན་
བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འབྲུག་པར་མ་ངེས་པ་འགལ་བས་ཞེས་སྒྲ་བའི་སྟོགས་
སྒྲ་འདི་ཡི་བསམ་ཚོད་དེ་གང་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ཡང་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་ན་
རྟག་པ་དང་བྱས་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ངེས་དགོས། དེ་ངེས་ན་རྟག་པ་བྱས་
པ་ལ་མེད་པའང་ངེས་དགོས་ཏེ། རྟག་པ་བྱས་པ་ལ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་
ཡུལ་མེད་པར་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ངེས་ན་བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པའང་སྟོ་
ཁ་སྟོགས་ཅམ་གྱིས་ངེས་ཏེ། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་ངེས་ན་དེ་རྟག་པ་དང་
གཞི་མཐུན་མེད་པར་ངེས་དགོས་ལ། དེ་ངེས་ན་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྲབ་པའང་
ངེས་པས་དེ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འབྲུག་པར་ངེས་པར་འགྱུར་རོ་བསམ་པ་ཨེ་ཡིན་
སྟུང་སྟེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་ཆ་རེག་དེ་གང་རེག་ལ་མེད་པར་ངེས་ན། གང་རེག་ལ་
ཆ་རེག་མེད་པའང་སྟོ་ཁ་སྟོགས་ཅམ་གྱིས་ངེས་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་
ནམ་བཤད་སྟོང་པའི་རྒྱུ་དུ། གཟུང་དོན་རྟག་པ་སྟོང་ཕྱིར་དང་། འཛིན་པ་མི་
སྟོང་ཕྱིར་དང་ནི། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གཞན་གྱི་འདོད་ཚུལ་འགོག་པ་ལ། སུ་
དབང་པོ་རྟུལ་ཡང་། གཟུགས་དབང་ཤེས་ལས་རྒྱས་ཐ་དད་ཡིན་པ་ཁེགས་ནས་
དབང་ཤེས་གཟུགས་ལས་རྒྱས་ཐ་དད་མི་ཁེགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དུ་དོགས་པ་བྱུང་བ་མིན་ནམ་སྟུང་མོ།

དེ་ལྟར་མིན་ན་འདིའི་བསམ་ཚོད་རི་ལྟར་ཡིན་དབྱེད་དགོས་པར་སྒྲུང་ལ།
འདི་འགོག་པར་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་བའི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པ་དེ་བྱས་པའི་སྟེང་

དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་གཞི་དེ་བྱེད་གསུངས་པ་ལ།
 ཁ་ཅིག་ ཆོས་གང་ཞིག་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པས་སྟོང་པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་པའི་སྤྱི་མཆོངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་མི་འབྲསྟེ། སྤྱ་མ་གཉིས་ནི་
 བྱེད་གཞི་འགལ་བ་སོ་སོ་བ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་བྱེད་གཞི་སྐྱ་གཅིག་ཕྱི་སྟེང་དུ་དེ་
 ལྟར་དངོས་ལྟགས་ཀྱི་རྟགས་བྱེད་དང་བསྐྱབ་བྱེད་ལ་འདོགས་ན་
 འགྲུལ་པར་སྤང་ལ། དེ་ལ་གོང་དུ་གཞི་དེ་བྱེད་བཟོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ལགས་ཀྱང་།
 དེས་སྤྱགས་སྤྱི་དོགས་པ་དངོས་དེ་སེལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་མི་གསལ་བས་ད་
 དུང་དབྱེད་དགོས་སོ་སྟུམ་མོ།

ཡང་རྗེས་ཀྱི་ཐུག་པའི་ཆོད་མས་བསྐྱབ་བྱེད་ལ་སྐྱ་འདོགས་ཆོད་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། ཞེས་པའི་ཚུང་ལན་ལ་འགྲུལ་ཚུལ་འབྲས་མིན་
 འདུག་པས་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུམ་ན། འདིའི་སྤྱགས་སྤྱིས། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཀྱི་
 པ་དེས་པའི་ཆེ་བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་མ་དེས་པར་བྱས་ན་
 མི་རྟག་པས་ཀྱི་ཐུག་པ་དེས་ཚུལ་མེད་ལ། གཞི་མཐུན་མེད་པར་དེས་ན་དེས་བྱས་པ་
 འགལ་ཞིག་ལ་རྟག་པ་ཡོད་པའི་དོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་བྱས་པ་མི་
 རྟག་པར་དེས་ན་སྤྱི་བྱས་པ་དང་བྱམ་པའི་བྱས་པ་སོགས་ཀྱང་མི་རྟག་པར་དེས་
 པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། འདི་ལ་ལན་འདེབས་ཚུལ་གཉིས་སྤང་སྟེ། དང་
 བོ་ནི་ཉེས་པ་དེ་ལྟར་འགྱུར་ན་ཞེས་པ་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གིས་ལན་འདི་ལྟར་

འདེབས་དགོས་ཚུལ་གསུངས་ཏེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ངེས་པའི་སྒོ་དེས་
སྒྲིའི་བྱས་པ་སོགས་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོགས་ཆོད་པས་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་
བྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་ཅིང་། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིའི་བྱས་པ་ལྟ་བུ་མི་རྟག་པར་
བསྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱབ་ངེས་པའི་སྒོ་ཡིས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒོ་འདོགས་ཆོད་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། འདོད་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་སྒྲ་དགོས་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་སྤང་རོ།།

ཡང་མཁས་དབང་ལ་ལས་ནི། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ངེས་པའི་ཆོ།
གོང་དུ་ཕྱོགས་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་རང་འབྲེལ་ལས། སྒྲིའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱོགས་ཐམས་
ཅད་དམ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པར་བྱུང་བོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞི་གང་གི་
སྤང་དུ་སྒྲིའི་ཚུལ་གྱིས། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ངེས་པའི་སྒོ་དེས་བྱས་པའི་
རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་རིགས་བསྐྱེས་སྤྱར་བྱུང་པས། དེ་དེ་ལ་
རྟག་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོགས་མ་ཆོད་ཀྱང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ལ་དོགས་པ་
གཏན་ནས་མེད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་རྗེས་བྱབ་ངེས་པའི་སྒོ་དེས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒོ་འདོགས་མ་ཆོད་ཚུལ་
ནི། ཅེ་ཞེ་ཁྱིམ་ཆེན་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས། འདི་དཔེར་བཟོད་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་
སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་ཆོད་མ་སྐྱེས་པ་ན་བར་དུ་ཆོད་མ་གཞན་བརྒྱད་
པ་ལ་མི་སྒྲིའི་པར་དེ་ཡི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོགས་དང་
འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྒོ་སྤྱད་བྱས་ཀྱང་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོད་མ་སྒྲ་མའི་
འབྲེལ་ལ་བྱུང་པ་དང་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོགས་ཆོད་མ་སྒྲ་མས་བཅད་པ་

མིན་པ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་དང་། རྣམ་པ་ལྟན་སྤྱིང་པོའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། རིགས་པའི་
 རྣམ་གཞག་མ་བྱང་བ་ཁ་ཅིག་ ཡོད་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་ངེས་པ་དེས།
 བདེན་པར་ཡོད་ན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་གིས་མ་བྱུང་བར་འཛིན་
 པའི་སྒྲིལ་འདོགས་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རྟོ།། དེ་ལྟ་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་
 བྱས་པ་ངེས་པའི་ཆོད་མ་དེས། སྤྱི་བྱས་ན་སྤྱི་མི་རྟག་པས་མ་བྱུང་བར་འཛིན་
 པའི་སྒྲིལ་འདོགས་གཅོད་དགོས་པས། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་
 སྒྲིལ་འདོགས་གསར་དུ་མི་གཅོད་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ལེགས་
 པར་གོ་ཚུལ་གསུངས་སོ།།

ཡང་རྣམ་པ་ལྟན་ལས། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ལེགས་པར་
 བྱེ་ཞིག་ ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་སྟུང་ན། དེའི་དོན་ནི་གོང་དུ་སྟོགས་སྟེ་
 དེའི་འདོད་ཚུལ་དེ། གནད་བསྐྱུས་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ནམ་སྟུང་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱིར་
 བྱས་པ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲིལ་འདོགས་ཆོད་ན། སྤྱི་བྱས་པས་བྱང་བར་དུ་བྱས་པའི་
 བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲིལ་འདོགས་ཆོད་དགོས་ཀྱང་། བྱས་པ་དེ་
 སྤྱི་རྟག་པས་སྤྱིང་བར་ངེས་ན། རྟག་པའི་སྟོག་པས་བྱང་བར་དུ་བྱས་པའི་གསལ་
 བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གི་སྤྱིང་བར་ངེས་མི་དགོས་ཞེས་སྒྲིལ་པ་ལ། དེ་གཉིས་རྣམ་
 པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བྱེ་ཞིག་ ཅེས་དགག་པར་མཛད་པ་
 དང་། དེར་མ་ཟད་སྟོགས་སྟེ་དེ་ལ། ཞུ་བ་སྤྱིར་སྤྱིག་པོ་ཆོས་ཅན། ཞིང་ཡིན་ཏེ།
 ཞིང་དུ་གྱུར་པའི་ཞུ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྤངས་པ་

ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། ཅེས་དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་ཡང་གསུངས་སོ།།

འོན་ཀྱང་འདི་ལ་ད་དུང་ཕྱོགས་སྒྲ་དེས་སྤྱིས་སྟོང་པར་ངེས་ན་བྱེ་བྲག་
གིས་སྟོང་པར་ངེས་དགོས་ན། སྤྱི་བྱས་པ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲ་འདོགས་ཚེད་
བཤམ་རྟག་པ་མེད་པར་ངེས་ན་དེའི་བྱེ་བྲག་སྤྱིའི་བྱས་པ་ལ་འང་དེ་ལྟར་ངེས་
དགོས་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པས་སོ་ཞེས་བཛྟེན་ན། དེ་ལ་ལན་ངེ་
ལྟར་འདེབས་དགོས་མིན་ཡང་དབྱེད་བྱར་སྒྲ་དོ།།

འོ་ན་གོང་དུ་ཤ་བ་སྐྱར་སྒྲིག་པོ་ཤིང་དུ་བསྐྱབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་
རྟགས་དེ་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཚུལ་དང་། འདིས་སྤྱི་ཡིས་སྟོང་པར་ངེས་ན་བྱེ་
བྲག་གིས་སྟོང་པར་ངེས་དགོས་པར་གོ་ཚུལ་བཅས་ངེ་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ནི་
འདི་ལྟར་ཉེ། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་གང་ལ་ཚུལ་གསུམ་གྱུ་བ་པའི་རྒྱལ་བ་དེའི་
ངོར་རྟགས་ཚུལ་དོན་གསུམ་བསྒྲིགས་ཉེ་བཀོད་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ཡང་གཞན་
དོན་དང་རང་དོན་སྐྱབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ལས་སྒྲ་མ་ལ་སྒྲ་སྒྲོས་བྱང་
པར་དུ་བྱས་ནས་དང་། སྤྱི་མ་ལ་འང་སྒྲོས་བྱང་པར་དུ་བྱས་ནས་རྟགས་དེ་འགོད་
པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། འགོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་འདོད་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ངེས་
པ་ཞིག་ཀྱང་དགོས་པས། ཤིང་དུ་གྱུར་པའི་ཤ་བ་དེ་རྟགས་སུ་བཀོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་
བྱས་ཉེ་ངེས་ན་ཤ་བ་སྐྱར་སྒྲིག་པོ་དེ་ཤིང་དུ་གྱུར་པའི་ཤ་བ་ཡིན་པས་བྱང་པར་
དུ་བྱས་ནས་ངེས་དགོས། དེ་ངེས་ན་དེ་ཤིང་དང་ཤ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་རྟགས་
བཤམ་ངེས་པར་འདོད་དགོས་པས་རྟགས་དེ་ལྟར་བཀོད་ན་མ་གྱུ་བ་པའི་གཏན་

ཚུལ་འདིས་སྤྱིས་སྟོང་པར་ངེས་ན་གྲེ་བྲག་གིས་སྟོང་པར་ངེས་དགོས་པར་
བྱུང་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར་ཉ། དེ་ཡང་ཤིང་ནི་སྤྱི་དང་། ག་པའི་ཤིང་ནི་ཤིང་གི་ལྗོག་
པས་བྲད་པར་དུ་བྱས་པའི་གྲེ་བྲག་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིག་སྤྱོད་ལ་ནི་ག་
པའི་ཤིང་མ་ཡིན་སྤྱི་དང་། ཤིང་མ་ཡིན་དེའི་ལྗོག་པས་བྲད་པར་དུ་བྱས་པའི་གྲེ་
བྲག་ཡིན་ལ། དེས་ན་ག་པ་སྤྱི་སྤྱོད་པོ་དེ་ཤིང་དང་ག་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་པར་
ངེས་ན། དེ་ག་པའི་ཤིང་ཡིན་པར་ངེས་དགོས། དེ་ངེས་ན་གཞི་དེ་སྤྱི་ག་པའི་ཤིང་
མ་ཡིན་གྱི་སྟོང་པར་ངེས་དགོས། དེ་ངེས་ན་དེའི་ལྗོག་པས་བྲད་པར་དུ་བྱས་པའི་
གྲེ་བྲག་ཤིང་མ་ཡིན་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། ཚུལ་
འདིས་ནི་སྤྱི་བྱས་པ་དང་སྤྱི་མི་རྟག་པར་ངེས་ན་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པར་ངེས་
དགོས་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་མཆོན་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པར་སྤྱང་ངོ་།།

དེ་ལྟར་ན་གཞི་དེ་སོངླེས་སྟོང་པར་ངེས་ན་དེ་རྫོང་སོངླེས་སྟོང་པར་ཡང་
ངེས་དགོས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མེད་དེ། རྫོང་སོངླེ་ཐེར་བ་སོགས་དང་།
གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཅེས་པ་སོགས་ནི་འདྲ་འབྲེལ་གང་རུང་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་

ཉེ་དེ་དང་དེའི་མིང་བཏགས་པའི་མིང་གིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་
གངས་སེང་དང་འདམ་སེང་ཞེས་པ་སོགས་དང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དབག་དང་
གྲགས་པའི་རྗེས་དབག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར། རོན་གྱི་ལྷོག་པས་བྱད་པར་
དུ་བྱས་པ་མིན་པས་དེ་དག་མི་འབྲ་བའི་བྱད་པར་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་སྤང་ཞིང་།
འདིས་འདིའི་རིགས་གཞན་ཡང་གོ་བར་བྱས་སོ་སྟུང་མོ།།

ཡང་དབྱུང་བྱ་ཞིག་ལ། རྣམ་བཤད་དུ། རྟག་པར་ངེས་ན་མ་བྱས་པར་ངེས་
དགོས་ན་བྱས་པར་ངེས་ན་མི་རྟག་པར་ངེས་དགོས་པར་འདོད་གྱི་ཞེས་སོགས་
གྱི་ཚུད་ལན་འགྲོ་ཚུལ། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཚུལ་ཁང་མཁན་བྱུང་ཡེ་
ཤེས་བྱུང་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་གསུངས་པ་ལས་ཕྱོགས་ཙམ་བྲན་པ་
འདི་འབྲའོ་སྟུང་སྟེ། འདིའི་ཕྱོགས་སྤྲ་དེས་སྤྱི་ཡིས་སྟོང་པར་ངེས་ན་བྱེ་བྲག་གིས་
སྟོང་པར་ངེས་དགོས་ན། གཞི་དེ་ཆོས་དེས་སྟོང་པར་ངེས་ན། ཆོས་དེ་གཞི་དེས་
སྟོང་པའང་ངེས་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་ངེས་
ན་རྟག་པ་དང་བྱས་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ངེས་དགོས་པས་རྟག་པ་བྱས་པ་
ལ་མེད་པར་ངེས་པར་འདོད་དགོས་པ་ལྟར། རྟག་པ་བྱས་པའི་བྱད་པར་དུ་བྱས་
པའི་བྱེ་བྲག་ཀུན་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་ན་རྟག་པ་དེ། དེ་དག་ཀུན་ལ་མེད་པར་ཡང་
ངེས་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་འདོད་ན་བྱས་པ་ཀུན་ལ་རྟག་པ་མེད་པར་ཡང་སྟོ་
ཁ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ངེས་པར་འགྱུར་བས། དེས་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྲབ་པར་
ཡང་ངེས་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་དུ་དོགས་པ་བྱུང་སྟེ་དེ་ལྟར་སྤྲ་བ་ཡིན་ནོ་སྟུང་མོ།།

དེ་ལ་གཞོན་ཕྱེད་དུ། སྤྱི་ཡིས་སྟོང་པར་ངེས་ན་ཕྱེ་བྲག་གིས་སྟོང་པར་ངེས་
 དགོས་ཚུལ་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཟེན་པ་ལྟར་ལས་གཞན་དུ་སྤྱོད་པར་མི་རུས་ལ། པར་
 སྟོང་པར་ངེས་ན་ཚུར་སྟོང་པའང་ངེས་དགོས་པར་འདོད་ན་ནི། རྣམ་མཁའ་རྟག་
 པར་ངེས་ན་དེ་མ་བྱས་པའང་ངེས་དགོས་པ་དང་། སྤྱི་བྱས་པར་ངེས་ན་དེ་མི་རྟག་
 པའང་ངེས་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་མཁའ་རྟག་པར་ངེས་ན་དེ་མི་རྟག་
 པས་སྟོང་པར་ངེས་དགོས་པས་དེ་སྤྱིའི་བྱས་པའི་མི་རྟག་པས་སྟོང་པའང་ངེས་
 དགོས། དེ་ངེས་ན་སྤྱིའི་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་དེ་བྱད་གཞི་བཟུང་ནས་རྣམ་མཁའ་
 སྟོང་པར་ངེས་དགོས། དེ་ངེས་ན་སྤྱིའི་བྱས་པ་ཡང་ངེས་དགོས། དེ་ངེས་ན་སྤྱི་བྱས་
 པ་ཡང་ངེས་དགོས་པས་སྤྱི་དེ་མ་བྱས་པས་སྟོང་པར་ངེས་དགོས། དེ་ངེས་ན་མ་
 བྱས་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱེ་བྲག་མ་བྱས་པའི་རྣམ་མཁའ་སྟོང་པའང་ངེས་
 དགོས། དེ་ངེས་ན་མ་བྱས་པའི་རྣམ་མཁའ་བྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་སྤྱི་ཡིས་སྟོང་
 པར་ངེས་དགོས་པས་རྣམ་མཁའ་མ་བྱས་པའང་ངེས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།

དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་བྱས་པ་ངེས་ན་དེ་མི་རྟག་པར་ངེས་དགོས་པར་འགྱུར་
 ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱི་བྱས་པ་ངེས་ན་དེ་མ་བྱས་པས་སྟོང་པར་
 ངེས་དགོས། དེ་ངེས་ན་མ་བྱས་པའི་རྣམ་མཁའི་རྟག་པས་སྟོང་པར་ངེས་དགོས།
 དེ་ངེས་ན་མ་བྱས་པའི་རྣམ་མཁའི་རྟག་པ་དེ་སྤྱིས་སྟོང་པར་ངེས་དགོས། དེ་ངེས་
 རྣམ་བྱས་པའི་རྣམ་མཁའི་རྟག་པ་ངེས་དགོས་པས། རྣམ་མཁའ་རྟག་པ་ཡང་
 ངེས་དགོས། དེ་ངེས་ན་རྣམ་མཁའ་དེ་མི་རྟག་པས་སྟོང་པར་ངེས་དགོས། དེ་ངེས་

ན་ནམ་མཁའ་དེ་སྒྲིའི་མི་རྟག་པས་སྟོང་བའང་ངེས་དགོས། དེ་ངེས་ན་སྒྲིའི་མི་
 རྟག་པ་བྱུང་བཞི་བཟུང་ནས་ནམ་མཁའ་སྟོང་བར་ངེས་དགོས། དེ་ངེས་ན་སྒྲིའི་
 རྟག་པའང་ངེས་བར་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གཞིན་བྱེད་བསྟན་པ་ཡིན་
 བར་སྒྲུང་རོ།།

འོན་ཀྱང་ཕྱོགས་སྔ་དེ་འགོག་ཚུལ་དེ་ལྟར་རམ། གཞན་ཡང་གསུང་ཚུལ་
 འདྲ་མིན་ཡོད་ངེས་ཀྱང་། ཕྱོགས་སྔ་དེ་ལ་དོགས་པ་རི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་དང་དེ་ལྟར་
 བྱུང་བའི་དོགས་པ་དངོས་དེ་བསལ་ཚུལ་སོགས་ནི་ད་དུང་ལེགས་པར་འཆོལ་
 དགོས་སོ་སྟེ་ལ། གང་ལྟར་ཡང་སྤྱི་ཡིས་སྟོང་བར་ངེས་ན་བྱེ་བྲག་གིས་སྟོང་
 བར་ངེས་དགོས་ཚུལ་འདིས། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་
 ངེས་ཐུབ་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པར་སྒྲུང་གི་ གཞན་དུ་ན་རྟགས་དེ་ལྟར་མེད་པར་ངེས་
 ཚུལ་གཞན་མེད་པས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་བྱུང་བྱུང་བར་འདོད་དགོས་
 བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་མངོན་ནོ།།

འདིར་དོགས་གནས་ཤིག་ལ། སྟོབ་དཔོན་དབང་ལྷག་གྲེས་རྟགས་ཚུལ་
 དང་པོ་གསུམ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲང་གི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་དུ་
 བཞག་པ་ཡིན་པར་ངེས་ལ། བྱི་མ་གསུམ་བསྟན་དགོས་པ་ནི། ལུང་འགལ་བསྟན་
 པ་རྣམས་གྱིས་གཞིན་པར་མཐོང་ནས་མིན་ནམ་སྟེ་དེ་ཡང་ལུང་འགལ་དང་
 པོས་གཞིན་ནས་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་ངེས་པ་ཞེས་དང་། གསུམ་པ་དང་ལྔ་པ་
 དུག་པས་གཞིན་ནས། ལྟོག་ཕྱོགས་སྟུབ་པའི་ཆད་མ་མེད་པ་སྟེ་བརྗོད་པར་འདོད་

པའི་གྲངས་གཅིག་པ་ཅན་ཞེས་པ་དང་། ལུང་འགལ་བཞི་པས་གཞོད་ནས། དམ་
བཅའ་ལ་ཚད་མའི་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་དགོས་
པ་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་དབྱུང་བྱར་སྤང་ལ། དེ་ལྟར་མིན་ན་དེ་དག་བསྐྱེད་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་འཆོལ་དགོས་སོ་སྙམ་མོ།

ཡང་རྩ་བར། གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་སྤྲས་པས། འོན་ཀྱིས་གོ་བས་
གཅིག་ཞེས་ལའང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དུ། འདི་ལྟར་གང་བྱས་པ་དེ་
ནི་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་སྤྲས་པ་ན་ཞེས་པ་ནས། དེ་བས་ན་དེའི་ངོ་བོར་ཞེས་པས་
ནི་དོན་གྱི་གོ་བས་མི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་ན་བྱས་པ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་
ཞེས་དང་། ཡང་དེ་བཞིན་དུ་དེ་མེད་ན་མེད་དོ་ཞེས་སྤྲས་ན་ཞེས་པ་ནས། དེའི་
ཕྱིར་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་རྗེས་སུ་འགོ་བ་བྲན་པ་འབྱུང་ངོ་། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ལས་ནི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་བ་བཟོད་པ་ལས་མི་རྟག་
པ་མེད་ན་བྱས་པ་མེད་པའམ་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་བ་གོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་དེ་མེད་ན་མེད་དོ་ཞེས་སྤྲས་ན་ཞེས་པས་མི་རྟག་པ་མེད་ན་བྱས་པ་མེད་པ་
སྟེ་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་བ་བཟོད་པས་རྗེས་སུ་འགོ་བ་བྲན་པ་སྟེ་བྱས་ན་མི་
རྟག་པས་བྱུང་བ་ལ་བྲན་པ་འབྱུང་ཚུལ་གསལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤང་ངོ་།

དེར་མ་ཐད་རྩ་ལེ་རྟེན་ཆེན་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས། དེས་ན་རྣམ་འགྲེལ་
ལས། སྤྱི་ནི་བྱས་ཡིན་འདི་འདྲ་ཀྱང་། མི་རྟག་ཅེས་ནི་བཟོད་པས་ཀྱང་། དོན་
གྱིས་དེ་ནི་འཛིན་སྒྲོར་འགྱུར། ཞེས་དོན་གྱིས་ཉེ་ཤུགས་ཀྱིས་ཞེས་བཤད་ཀྱང་།

འབྲུག་རྟགས་མིན་པ་དང་འབྲེལ། ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པས། ཅ་བར་དོན་གྱིས་
 ཞེས་པའི་ཆེ་ག་གཉིས་ལས་གཅིག་འབྲུག་ལ་རྟགས་པ་དང་གཅིག་འབྲུགས་གྱིས་
 རྟགས་པ་ལ་གོ་དགོས་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་ལེགས་པར་གོ་དགོས་པར་སྒྲུང་ལ། དེ་
 ཡང་སྒྲིན་གྱིས་ཡིན་འདི་འབྲེལ་གྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རི་རོ་སོགས་གཞན་
 ལ་འདྲ་རིགས་བསྐྱེས་ཏེ་འདིག་སྒྲོ་སྟེ་དེ་དག་ཀྱང་མི་རྟག་པར་རྟགས་པའི་སྒྲོ་སྟེ་
 བར་འགྱུར་ཞེས་བསྟན་པར་སྒྲུང་ཞིང་། གོང་གི་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དེ་
 ཉིད་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཅིན་ལྟར་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་བྱས་
 པ་གཉིས་པོ་དེ་དངོས་འབྲུག་ལ་གོ་བའི་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་
 སྟེ་དབྱེད་བྱར་སྒྲུང་ངོ་།

དེས་ན་ཆད་མ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་རྒྱ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་
 གལ་ཆེ་བར་གསུངས་ཏེ། རྗེའི་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྤྲུགས་ཀྱི་བརྗེ་ཏ་
 གཞན་མང་པོས་ཀྱང་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་ཕྱང་ཁུངས་སུ་བྱས་ནས་བསྐྱབས་པ་མང་
 བས་རིགས་པའི་དབང་སྤྲུག་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སྤྱིར་ནང་རིག་གི་
 སྐབས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དོན་མེད་དོ་སྟེ་ལྟར་དུ་ལྟ་ཞིང་དེ་སྐད་
 གཞན་ལ་སྤྱོད་བཞི། རིགས་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་སྒྲོ་ཉམས་ཚུང་དུས་གཉིད་དཔག་
 དཀའ་བའི་སྒྲོ་གོས་ཀྱི་འཇུག་པའི་ལམ་ནས་དངས་པའི་དེ་མ་མེད་པའི་རིགས་
 པའི་རྣམས་གཞན་མ་སྤྲུགས་པ་ཡིན་པས་ཕྱང་དོན་རིགས་པ་སྤྱོད་པའི་འབྲེད་པར་
 རུས་པའི་མཁས་པའི་མདུན་སར་དབྱུང་བར་མི་རུས་པའི་བབ་ཅོལ་ལོ། ཞེས་

དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལས། སྤྲགས་ཀྱི་པཎྜི་ཏ་
 མཁས་པ་མང་པོས་སྤྲགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་ལུང་ཁུངས་སུ་བྱས་ནས་
 བསྐྱབས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་རིགས་པའི་དབང་ལྷན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་སྤྱིར་
 བློ་རིག་མ་ཡིན་ཞིང་། ཁྱད་པར་སྤྲགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དོན་མེད་དོ་ཞེས། རང་
 གིས་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་ལན་དུ་འཛིག་ཏེན་གྱི་མིག་བསུན་འབྲིན་པར་མ་བྱེད་
 ཅིག ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོ་སྤྲགས་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་ཆད་མའི་
 གཞུང་མེད་དུ་མི་རུང་བར་ལན་དུ་མར་གདམས་སོ།།

ཞེས་སྒོ་སྤྱིང་དགེ་མིང་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པས་བསྟན་འགྲོ་ལ་སྟན་པའི་རེ་སྟོན་
 དང་བཅས་ཏེ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༤ ཟླ་བ་ ༠༡ ཚེས་ ༠༢ ཉིན་གྱིས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༠ ཟླ་བ་ ༠༢
 ཚེས་ ༡༢ ཉིན་བསྐྱར་བཅོས་དང་། ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༢ ཟླ་བ་ ༠༤ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་བསྐྱར་
 བཅོས་གང་འོས་བགྱིས་པའོ།།

འགལ་དམིགས་བྱུག་གི་དོན་གྱི་སྒྲིབ་བ་འགོད་ཚུལ།

འདིར་འཕྲོས་དོན་གཤམ་འགངས་ཆེ་བར་སྒྲིབ་བ་ཞིག་ལ། རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འདིས་མཆོན་ནས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལ་གཞོད་པའི་ཚུལ་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྒྲིབ་ནས་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པའི་འགོད་ཚུལ་གཞན་དུ་བྱས་ཏེ་འགལ་དམིགས་བྱུག་རིམ་བཞིན་འགོད་པ་ནི་འདི་ལྟར་རོ།

༡༽ རྒྱ་འགལ་དམིགས། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། རང་དང་འཛིན་སྐྱངས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་སྒྲོས་བྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་གཞོད་མེད་དུ་ལྡན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། རང་ཡུལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། སྤང་པོ་མི་གཙང་བར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་བཞིན།

༢༽ བྱུག་བྱེད་འགལ་དམིགས། དེ་ཆོས་ཅན། རང་དང་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྒྲོ་བྱུགས་ཆེ་ཆུང་རྣམས་དང་གཞོད་མེད་དུ་ལྡན་ཅིག་ཏུ་མི་

གནས་ཏེ། རང་ཡུལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན།
 དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་བཞིན།

༣༽ རང་བཞིན་འགལ་དམིགས། དེ་ཆོས་ཅན། རང་དང་འཛིན་སྦྲངས་
 དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྒོ་དང་གཞོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། རང་ཡུལ་
 སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། འཕྲིག་བདེ་སྤྱད་
 བསྐྱུལ་བར་རྟོགས་པའི་སྒོ་བཞིན།

༤༽ འགལ་འབྲས་འགལ་དམིགས། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་
 བཀོད་པའི་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསལ་བྱ་
 ལོག་རྟོག་དང་གཞོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། རང་ཡུལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་སྤངས་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། དུ་
 ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་བཞིན།

༥༽ འབྲས་བྱ་འགལ་དམིགས། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། རང་དང་འཛིན་སྦྲངས་འགལ་བའི་
 ལོག་རྟོག་གི་རྒྱ་རྩ་ས་པ་ཐོགས་མེད་དང་གཞོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ།
 རང་ཡུལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། ཆ་རེག་
 རྒྱགས་བྲག་ཐོང་བའི་སྒོ་བཞིན།

༦༽ རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་པ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་
 ཀྱིས་བཀོད་པའི་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། རང་གི་

བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་གིས་བྲངས་པའི་སྒོ་ཀྱན་བཏགས་དང་གཞི་མེད་དུ་སྟན་
 ཅིག་དུ་མི་གནས་ཏེ། རང་ཡུལ་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་སྒྲིལ་བྲངས་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྤྱོད་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་ཡང་དག་བཞིན་ནོ།། ཞེས་དེ་ལྟར་བཀོད་ན་འགྲིགས་པར་སྤངས་སྟེ་དབྱེད་
 པར་བྱའོ།།

གཞན་ཡང་། ཚད་མ་ཀྱན་ལས་བཏུས་ལས། ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་
 ལ་པན་བཞེད་པ། སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་སྒྲོབ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཏེ། ཞེས་པར།
 ལུགས་འབྱུང་ལྗོག་གི་རིགས་པ་བཞི་བཞི་དང་། དེ་དག་ཀྱན་ལས་སྟོན་པ་ཚད་
 མར་སྤྱོད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོས་ནི་སྟོན་པ་ལམ་གང་ལས་བྱོན་པའི་ཚུལ་
 གོ་བར་བྱས་པ་དང་། གཉིས་པས་ནི་ཐོག་མར་བདེན་བཞི་གཏན་ལ་པབ་པའི་
 སྟོན་པ་རྒྱ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་སྟོན་སྤངས་དུ་བསྤྱོད་ནས་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚད་
 མའི་སྤྱིས་བྱུང་བསྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལུགས་འབྱུང་ལྗོག་གི་
 རིགས་པ་ནམས་གཞུང་གི་ཆོག་རིས་དང་མཐུན་པར་གཞུང་སྤྱོད་ཅམ་བཀོད་
 ཚུལ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་རོ།།

ལུགས་འབྱུང་གི་རིགས་པ་བཞི་སྟེ་བའི་འགོད་ཚུལ་

གཞན་གྱིས་སྐྱབ་ཚུལ།

གཞན་ཡང་ཆོས་དེ་ལ་མིང་དེ་ཞེས་པའི་སྐྱབ་བཤད་ཅུ་མ་མིན་པར་དོན་དེའི་
ངོ་བོ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་
ཡང་དག་དགོས་པས། དེ་ཉིད་ཉིད་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱེད་པར་བ་དང་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་བསྐྱབ་པ་སོགས་ལ་སྟེར་བའི་འགོད་ཚུལ་གཞན་གྱིས་
བསྐྱབས་པ་ལྟར། འདི་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྟེར་བའི་འགོད་ཚུལ་གཞན་གྱི་སྐོ་
ནས་བསྐྱབ་ཚུལ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་བ་ནམས་རིམ་བཞིན་དགོད་པར་བྱའོ།

ལུགས་འབྱུང་གི་རིགས་པ་བཞི།

དེ་ཡང་ལུངས་འབྱུང་གི་རིགས་པ་བཞི་འགོད་ཚུལ་ལ། དང་པོ། འགོ་ལ་
ཕན་བཞེད་ཞེས་པའི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོར་སྐྱབ་ཚུལ་ནི། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་
ལམ་རིམ་ལ་སྟོ་སྟོང་ཆད་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་

དམིགས་པའི་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་རྗེ་ཆོས་ཅན། གོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བུལ་
བར་གོམས་ན་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་རུང་ཡིན་ཏེ། རྟེན་བརྟན་ཅིང་གོམས་ཟེན་འབད་
རྩོལ་བསྐྱར་མ་ལ་མི་སྟོས་པར་འབྱུང་བུལ་བ་དེ་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནམ་འབྱེད་སོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འདོད་ཆགས་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ། སྟོན་པ་ཞེས་པའི་གཞན་དོན་དུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་སྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་ཚུལ་སྐྱབ་པ་ནི། འགྲོ་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བའི་རྒྱུ་
རྩ་བ་ལེགས་པར་ཤེས་ཤིང་། དེ་ལྟར་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྱོད་རྗེ་ཆོན་པོའི་
གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་
ཀྱི་རྒྱུ་རྩ་བ་འགོག་པའི་ཐབས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་སྐྱུག་བསྐྱེད་
ཀྱིས་མནར་བར་མི་བཟོད་པའི་སྤྱོད་རྗེ་ཆོན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཅེས་ཤིང་པངས་པའི་བྱ་ན་ཆ་བྲག་པོས་མནར་བའི་རྒྱ་
ལེགས་པར་ཤེས་པའི་སྟོན་པ་མཁས་པ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ། བདེ་གཤེགས་ཞེས་པའི་སྤངས་པ་བདེ་གཤེགས་སྐྱབ་ཚུལ་ནི།
བཅེ་བ་སྤྱོད་རྗེ་ཆོན་པོས་ཟེན་པའི་སྦྱོར་བ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་
ཅན། གཞོད་བྱ་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་པའི་རིགས་ཡོད་དེ།
རང་གི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱིས་འཇོམས་པ་ལ་མཐུ་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་ལྟན་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན། སྤྱིང་འདྲིང་འཆར་བར་ཉེ་བའི་སྤྱིན་བུལ་ཀྱི་ཉི་མ་བཞིན་ནོ།

བཞི་པ། སྐྱོབ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱོབ་པ་པོ་སྐྱབ་ཚུལ་ནི། སྐྱུག་བསྐྱེད་གཞོམ་

པའི་ཐབས་ལེགས་པར་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཆན་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་
 ཅན། རང་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་དོན་དེ་དག་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་
 པའི་སྐྱབ་པར་མཛད་དེ། དེའི་ཆེད་དུ་ཡུན་རིང་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐྱེས་
 བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རིམ་ནད་སེལ་ཐབས་ལ་ཡུན་རིང་གོམས་པ་མཐར་
 ཕྱིན་པའི་བཅེ་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ།།

ལུགས་ལྷོག་གི་རིགས་པ་བཞི།

དེ་ཡང་ལུགས་ལྷོག་གི་རིགས་པ་བཞི་འགོད་ཚུལ་ལ། དང་པོ། ཡང་ན་
 སྐྱབ་ཅེས་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་སྐྱབ་ཚུལ་ནི། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པར་མཐུན་པའི་སྟོན་པའི་མཆན་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ཀྱིས་
 གཟིགས་པའི་དོན་དེ་དག་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་སྐྱབ་པར་མཛད་
 པ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟོན་པས་གང་ལས་གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལྷང་
 གོར་བསྟན་པའི་ཆད་ཐུབ་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བུ་བཙོན་ཁང་
 ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་བརྩོན་པར་བྱས་ཏེ་ངེས་པ་
 ཉིད་པའི་ཆད་འཛིན་འཕེར་པའི་གང་ཟག་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ། བདེ་གཤེགས་ཞེས་པའི་རྟོགས་པ་བདེ་གཤེགས་སྐྱབ་ཚུལ་ནི།

དེ་དག་ཀྱང་ལས་ཆད་མར་སྐྱབ་ཚུལ་ནི། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཙུག་པུ་ན་
འདས་ཞེས་པའི་མཆོད་ཅན་གྱི་སྒྲེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གང་ལས་གྲོལ་བ་དོན་གཉིད་

ལ་སྟོས་ཏེ་སྒྲང་དོར་སྟོན་པའི་ཚད་ཐུབ་ཀྱི་སྟེས་བྱ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་དོན་དུ་གང་
ལ་བསྐྱབས་ནས་སྟོབ་པ་འབྱུང་ཚུལ་ལྟར་དང་། སྒྲང་དོར་གྱི་གནས་བསྟན་ནས་
སྟོབ་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱ་ལྡ་མ་ལྡ་མ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན། བྱ་རྒྱུ་ས་བཙོན་ཁང་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་ལ་ཡུན་རིང་
དུ་བཙོན་པ་བྱས་པ་དང་། དེ་ལྟར་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་འཛིན་འཕེར་བའི་གང་ཟག་
བཞིན་ནོ།། ཞེས་གནད་བསྟུས་ཆེ་ལོང་ཙམ་འཁུམས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྲིས་པའོ།།

ཡང་འདིར་དོགས་གནས་ཤིག་ལ། རྟེན་འབྲེལ་བསྟོན་པ་ལས། བན་མཛད་
དེའི་བསྟན་པའང་སྲིད་པའི་མཐར།། ངན་རྟོག་རྒྱུང་གིས་རྒྱུ་པར་མི་གཡོ་ཞིང་།།
བསྟན་པའི་ངང་ཚུལ་ཤེས་ནས་སྟོན་པ་ལ།། ཡིད་ཆེས་རྟེན་པས་རྟག་དུ་གང་བར་
ཤོག ཅེས་དང་། རྒྱུ་བཤད་ལས། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱིས་མངོན་པར་འདོད་
པའི་དོན་བསྟུབ་པའི་ཕྱིར་དུ། བསྟན་པ་སྟོན་མེད་པར་བསྟུབས་པའི་སྟོན་ནས། སྟོན་
པ་བཙོན་ལྟར་འདས་ཚད་མར་བསྟུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་
དང་། རྗེའི་གསུང་རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མ་ལས། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བདུས་
པའི་མཆོད་བརྗོད་དོན།། ཚད་མ་བྱུང་བར་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་སྟོབ་གིས།།
རྒྱུ་གྲོལ་དོན་དུ་གཉེར་ལ་བཙོན་ལྟར་འདས།། ཚད་མར་བསྟུབས་ཤིང་དེ་ལས་
དེ་ཡི་ནི།། བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་འཇུག་དོགས་སུ།། དེས་པ་གཉིང་ནས་རྟེན་
པས་ཐེག་གཉིས་ཀྱི།། ལམ་གྱི་གནད་ཀུན་འབྲེལ་བར་རིགས་ལམ་ནས།། ལེགས་
པར་ཐོན་པས་སྟག་པར་དགའ་བ་རྟེན།། ཅེས་གསུངས་པ་འདི་གཉིས་ཆེག་ཟེན་

ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐུན་མིན་གྱི་དབྱེད་པ་མང་དུ་མཛད་པར་ཐོས་སོ།།

ཚུལ་འདི་ལ་རང་གི་བསམ་ཚུལ་ནི། བྱང་ཉྱལ་གྱི་བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་
པར་བསྐྱབས་ནས་དེ་སྟོན་པ་པོ་སྐྱོན་མེད་པར་གོ་བ་ནི་དང་པོ་ལྟར་དང་། གཉིས་
པ་ནི་དཔེར་ན། སྟན་དང་སྟན་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྐྱོན་མེད་པ་གོ་བ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། ད་
དུང་འདི་ལས་གཞན་པའང་ཡོད་སྲིད་སྟམ་པའི་དོགས་པ་བྱུང་བ་ལྟར། སངས་
རྒྱུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་པར་གོ་ཡང་། དེ་ལས་གཞན་པ་
དག་ལའང་དེ་འདྲར་ཡོད་དམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་བསམ་པའི་ཆེད་དུ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཁོ་ནའམ་ཉག་གཅིག་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་དོགས་
ཏེ་བསྟོན་པའི་ལམ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལོ་སྟམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་ཉེན་
འབྲེལ་བསྟོན་པ་ལས། བསྟན་འདི་གཞན་དུ་མ་མཐོང་བས།། སྟན་པ་ཞེས་བྱ་བྱིང་
ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་ལེགས་པར་མཐུན་པར་སྤང་ངོ་།།

དེས་ན་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་བྱ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་
གལ་ཆེ་བར་གསུངས་ཏེ། རྗེའི་སྤྲལས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྤྲལས་ཀྱི་པརྟེན་
གཞན་མང་པོས་ཀྱང་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་ཁུངས་སུ་བྱས་ནས་བསྐྱབས་པ་མང་
བས་རིགས་པའི་དབང་ལྷག་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སྦྱར་ནང་རིག་གི་
སྐབས་དང་། བྱང་པར་དུ་སྤྲལས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དོན་མེད་དོ་སྟམ་དུ་ལྟ་ཞིང་དེ་སྐད་
གཞན་ལ་སྤྲོ་བ་ནི། རིགས་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ཉམས་ཚུང་དུས་གཏིང་དཔག་
དཀའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པའི་ལམ་ནས་བྱངས་པའི་བྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་

བའི་རྣམ་གཞག་མ་ལྷོགས་པ་ཡིན་པས་ལུང་དོན་རིགས་པ་སྤ་མོས་འབྲེད་བར་
 རུས་པའི་མཁས་པའི་མདུན་སར་དབྱུང་བར་མི་རུས་པའི་བབ་ཅོལ་ལོ།། ཞེས་
 དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལས། སྤགས་ཀྱི་བརྗེ་ཏ་
 མཁས་པ་མང་པོས་སྤགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་ལུང་ཁྲུངས་སུ་བྱས་ནས་
 བསྐྱབས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་སྤྱིར་
 རང་རིག་མ་ཡིན་ཞིང་། ཁྲུང་བར་སྤགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དོན་མེད་དོ་ཞེས། རང་
 གིས་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་ལན་དུ་འདྲི་བ་ཉེན་གྱི་མིག་སུན་འབྱིན་པར་མ་བྱེད་
 ཅིག ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོ་སྤགས་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་ཆད་མའི་
 གཞུང་མེད་དུ་མི་རུང་བར་ལན་དུ་མར་གདམས་སོ།།

གཞན་ཡང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་མཁས་པའི་དབང་པོ་
 ཚུལ་ཁང་སྟོད་མཆམས་སྒྲ་མ་འཇམ་དཔལ་འཕྱིན་ལས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་རིན་པོ་
 ཆེ་མཆོག་གིས་ཀྱང་། ཉགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་འཕྲོས་གཞུང་རྩ་བར། གཏན་
 ཆོགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་།། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བྱ་དེ་ལ་མཐའ་
 དབྱེད་ཏ་ཅང་རྒྱས་པར་གསུངས་ཡོད། འདི་ཉིད་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཚུལ་
 ཤེས་དགོས། འདི་མན་གཞན་སེལ་སོགས་ནི་འདི་ལས་འཕྲོས་པ་ཤི་སྟག་ཡིན་
 པས་འདིའི་སྐྱོར་ལེགས་པོར་མ་གོ་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པོར་གོ་ཐབས་
 མེད་པས། འདིའི་སྐྱོར་ལ་རིག་པ་བསྐྱེམ་དགོས་ཞེས་དཔེ་བྲིད་གནང་སྐབས་སུ་
 གསུངས་པ་གསལ་པོར་བྲན་འདུག་ལ། ལྷག་དོན་དུ་དོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་

དད་དུ་འཛོག་ཚུལ་ལེགས་པར་གོ་བ་ནི་དབུ་མའི་སྐབས་སུ། མང་བས་བདག་
 དེ་དག་ཡུང་མང་བར་འགྱུར།། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པའི་གསང་གནད་གོ་
 བར་ཡང་པན་རྒྱབས་ཆེ་བར་སྒྲུང་བ་བཅས་གཟུང་གནས་དོན་གཉིར་ཅན་འགའ་
 ལའང་པན་བ་སྲིད་དོ་སྙམ་སྟེ་འདིར་བྲིས་པ་ལགས་སོ།།

འདིར་འབད་བ་ལས་རིགས་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱོད་ལྡན་མཁས་མང་དབྱར་མཆོ་
 ལྟར་དུ་འཕེལ་བའི་སྟོན་འདུན་བྲགས་བྲག་དང་བཅས་ཏེ། སྟོ་སྲིང་དགེ་མིང་དཔལ་ལྡན་གྲགས་
 བས། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༡ ཉིན་བྲིས། སྤར་ཡང་བསྐྱར་བཅོས་གང་ལོས་བབྲིས་ཏེ། ཕྱི་
 ལོ་ ༡༠༡༡ ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༡༥ ཉིན་སྟེལ་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།

རྟོག་དབྱེད་གྲིས་པའི་ཅེད་གར།

གཏམ་ཆེགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པ་

རྟོག་འཆར་རི་མོ།

དེ་ལ་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་
ལ་རག་ལས་པས་དེའི་རྟོག་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་ལ་དབྱེད་རྒྱུ་གལ་ཆེ་བར་
མཐོང་སྟེ། འདིར་དེའི་ཚུལ་ལ་དབྱེད་གཞི་འགའ་ཞིག་དགོད་རྒྱུར། དེ་ཡང་གཞན་
སྡེ་འགའ་དང་རང་སྡེ་སྟོབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་སོགས་གྲིས་གཏམ་ཆེགས་ཡང་
དག་ནི། བྱི་ཁོལ་གྲིས་རྟགས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་མཐོང་བས་ཕྱོགས་ཆོས་
དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བས་རྗེས་འགོ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་
བས་ཕྱོག་པ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་ལ་འདོད་པ་སོགས་འབྲེལ་མིན་བྱུང་།

དེ་ལ་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས། ཆད་མ་རྣམས་འགེལ་དུ། བྱ་བའི་
འབྲས་ནི་ཆོས་པ་བཞིན། ཞེས་ཆོས་པའི་འབྲས་དང་སྟོད་གཅིག་ཏུ་བཅོས་པར་
མཆུངས་པ་དེ། བྱ་ནང་གི་འབྲས་ལྷག་མ་རྣམས་ཆོས་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་

དག་ཏུ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་བྱེད་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས་བཀག་ བྱེད་པར་དུ་
 དབང་ཕྱག་སྡེ་ལ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གིས་ཚུལ་གསུམ་གར་ངེས་བཟོད་
 མཛད་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། གཞུལ་བྱ་ཡང་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་སྐབས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྤར་ཐོས་པའི་ཤིང་རྟོག་དང་
 སྤྱེས་ས་དང་མདོག་བཅས་མཚུངས་པ་དེ། ཤིང་རྟོག་ལྷག་མ་རྣམས་རོ་མངར་དང་
 ལྷན་པར་སྤྱོད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་སོགས་ལུང་རིགས་ཀྱི་གཞོད་བྱེད་
 རིམ་བཞིན་བསྟན།

དེ་ལ་ཕྱོགས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞོད་བྱེད་བབ་རིམ་བཞིན་དུ་ཚུལ་གསུམ་ཆད་
 མས་ངེས་པ་དང་། གངས་གཅིག་པ་ཅན་དང་། གཞོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་
 པའི་ཚུལ་གསུམ་བསྟན་ནས་ཚུལ་བྱག་ཏུ་འདོད་དགོས་པ་བྱུང་བར་སྤང་ལ། དེ་
 དག་ནི་རིམ་བཞིན་སྤྱི་ཚོལ་རང་གིས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་ལ་མཐོང་བ་དང་
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ངེས་པ་དང་། རྟགས་དེའི་
 བསྤྱོད་བྱའི་ལོག་ཕྱོགས་སྤྱོད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པ་དང་། རྟགས་དེའི་
 བསྤྱོད་བྱ་ལྟར་དམ་བཅའ་ན་ཕྱིས་སུ་དེ་ལ་གཞོད་པ་མི་སྲིད་པ་བཅས་ལ་འདོད།
 དེ་ཡང་སྤྱི་ཚོལ་ཀྱིས་གཞོད་མེད་དུ་ངེས་པ་ལ་བྱེད་དམ་མ་མཐོང་བ་ཅུ་ལ་བྱེད།
 དང་པོ་ལྟར་ན། བསྤྱོད་བྱ་བྱུབ་ཟེན་པར་ཐལ་བ་དང་། སྤྱི་མ་ལྟར་ན་ཤིང་རྟོག་ལྷག་
 མའི་རྟགས་དེ་ལའང་ཆད་བས་དེའང་སྤྱི་ནར་ཡིན་པར་རྟོགས་དགོས་པར་སྤང་།

རང་ལུགས་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་

འདྲི་བ་པར་མཁས་པ་རྣམས་མཐུན་ཞིང་། གུན་མཐུན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་
 རྣམ་འགྲེལ་དུ་དེ་དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཚུལ་ཡང་གསུངས། བཞ་
 ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་བཞི་བར། རྟགས་སྤྱ་བཀོད་པ་
 ཡང་ཡིན། ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། རྟགས་སྒྲིན་
 གྱི་མཆན་གཞི་དང་། རྟགས་སྒྲིན་ཡིན་ན། རྟགས་སྒྲིན་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་
 བས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་གྱི་
 རྣམ་འགྲེལ་དུ། རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ་ཡང་དགག་བྱ་ཤེས་
 བྱ་ལ་སྤིད་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་ཚུལ་དང་། ཡང་དེའི་གསུང་དབྱ་
 མར། ཁོ་ན་རེ། ལྷ་གྲ་བདེན་འདྲིན་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་
 གི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བེད་བར། རྟགས་ཡང་དག་མིན་པ་ཆོས་ཅན། མེད་
 པར་ཐལ། རྟགས་དེའི་སྤྱིར། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་ལས་
 ལོག་པ་དེ་རང་བཟོད་པའི་སྤྱིར་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ལུལ་དུ་ཆོས་གཞན་སྤྱབ་
 པ་འཕེན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱིར་ཡང་
 ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པར་སྤང་ལ། དེ་ནི་སྤྱབ་ངག་དང་། བསྤྱབ་
 བྱ་དང་། རྗེས་དཔག་སོགས་ལ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤང་གཉིས་རེ་ཡོད་པར་འདོད་
 པ་དང་ཡང་མཐུན་པར་སྤང་། འོན་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་གྱི་གསུང་ལས་རྟགས་ཡང་དག་
 མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ་མེད་དགག་ཡིན་ཚུལ་དང་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ཚུལ་
 གཉིས་གསལ་བ་ནི་དབྱེད་བྱའོ།

དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་གསུམ་གྱུ་བ་ཚུལ་ལ། ཚུལ་སྤྱི་མ་གཉིས་གྱུ་བ་ན་ཚུལ་དང་
 བོའང་ངེས་པར་གྱུ་བ་དགོས་མི་དགོས་ལ་མི་མཐུན་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་རྗེ་བཙུན་
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་རྣམ་འགྲེལ་དུ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་
 མི་རྟག་པར་སྒྱུ་བ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་མ་གྱུ་བ་པ་ནི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པས་ཡིན་
 ཚུལ་དང་། དེ་ཡང་དཔེ་མེད་ཅན་ཡིན་དངོས་རྣམས་ནི། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་འཛིག་
 སྤྱིར་རོ། ། ཞེས་སོགས་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས།

པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དང་། གུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་
 བཞད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རྟགས་དེ་ལ་རྗེས་ཁྱབ་གྱུ་བ་པར་བཞེད། དེ་ནི་ཆོད་མ་
 མདོའི་རང་འགྲེལ་དུ། རྟགས་དེ་ཚུལ་དང་པོ་མ་གྱུ་བ་ལ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཅམ་གྱུ་བ་
 པའི་མཆོན་གཞི་གསུངས་པ་དེ་ཉིད། རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆའི་དེའི་རྣམ་བཤད་
 དུའང་སྒྲ་སོར་བཞག་ཏུ་འགྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ལུ་མ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲའང་མིག་
 ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན་ནི་མི་རྟག་པ་ངེས་པར་ཡིན་དགོས་སོ་སྟམ་དུ་མཚུངས་
 པར་བསྐྱེས་པ་ཡོད་པས། མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པའི་སྒྲིན་མེད་པར་བཞེད་
 པར་སྒྲུང་ལ། དཔེ་མེད་ཅན་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་
 སྒྲ་རྟག་པར་སྒྱུ་བ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་རྟགས་ཚུལ་གཉིས་པ་གྱུ་བ་ན་རྟགས་ཚུལ་དང་པོའང་ངེས་པར་
 གྱུ་བ་དགོས་མི་དགོས་བཞེད་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་བ་ལྟར། རྟགས་ཚུལ་སྤྱི་མ་གཉིས་
 གྲུང་གཅིག་གྱུ་བ་ན་ཅིག་ཤོས་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་འོང་བར་འདོད་དགོས་པ་ལས་

གཅིག་གྲུབ་ན་ཅིག་ཤོས་གྲུབ་པས་ཁྲབ་པར་འདོད་དགོས་མིན་ཡང་དབྱེད་བྱར་
 སྒྲུང་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ཙུ་བར། རོན་གྱིས་གོ་བས་ཅིག་ཤོས་ལ།། དེ་ལ་ཡང་དག་
 སྟེ་བར་འགྱུར།། ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་རོན་གྱིས་གོ་བས་གཅིག་བརྗོད་པས་
 ཅིག་ཤོས་འགྲུབ་པར་བཤད་དོ།། འདི་ལྟར་གང་བྱས་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པའི་ཞེས་
 སྒྲུས་པ་ན། རོན་ཐ་དད་པ་མེད་ན། གསལ་བ་འདི་ནི་འདིའི་ངོ་བོ་ཉིད། དེ་ཙམ་དང་
 འགྲེལ་བ་ཆད་མས་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡོད་
 པར་ངེས་པའི་བྱིར་རོ།། དེ་བས་ན་དེའི་ངོ་བོར་ཞེས་པས་ནི་རོན་གྱིས་གོ་བས་མི་
 རྟག་པ་ཉིད་མེད་ན་བྱས་པ་ཉིད་མེད་དོ།། ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པ་ལ་བརྟགས་ན་སྐབ་ངག་གིས་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲབ་པ་བརྗོད་པ་
 ལྟར། དེ་ངེས་པས་ནི་རོན་གྱིས་གོ་བ་སྟེ་ཤུགས་ཀྱིས་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྲབ་
 པའང་ངེས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འགྲེལ་བར་གོ་བ་ལས། རོན་ལ་གོ་བའམ་ཤུགས་
 ལ་གོ་བ་ལྟ་བུ་མིན་པར་སྒྲུང་།

དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་ཁྲབ་དང་ལྗོག་ཁྲབ་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སོ་སོར་དང་།
 དེ་གཉིས་ཀྱི་བསལ་བྱ་སོ་སོར་བཤད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གནས་འདི་ལའང་
 རོགས་པ་ཆེ། དེར་མ་ཟད་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་རྟེན་ཆེན་དུའང་། གཅིག་
 དངོས་སུ་དེ་ལ་ཡང་དེའི་རོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་དངོས་སུ་མ་སྒྲུས་པ་དེ་ཡང་
 གོ་ཞིང་དེ་ལ་རྩུས་པས་སོ།། ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བ་ལས་ཤུགས་ལ་གོ་བར་
 མ་གསུངས། རོན་གྱིས་གོ་བས་ཞེས་གསལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཤུགས་ལ་གོ་བར་

བསྟན་པར་བསྐྱབ་པའང་དགའ་བར་སྤང་སྟེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་ཅ་ཤེ་རྟེན་ཆེན་ལས།
 དེས་ན་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྒྲ་ནི་བྱས་ཡིན་འདི་འདྲ་ཀུན།། མི་རྟག་ཅེས་ནི་བརྗོད་
 པས་ཀྱང་།། དོན་གྱིས་དེ་ནི་འདིག་སྒྲོར་འགྱུར།། ཞེས་དོན་གྱིས་ཏེ་ཤུགས་གྱིས་
 ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཤུགས་རྟོགས་མིན་པ་དང་འདྲའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་
 པ་མིན་པའི་ཚུལ་ཡང་བཤད་པར་དགའོ་སྟེ་མོ།།

དེ་ལྟར་ན་རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ་དུ། ཕྱོགས་སྒྲིའི་སྐབས་སུ། ཕྱོགས་
 གླང་གིས། ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་།། ཞེས་པས་ཚུལ་གསུམ་
 པ་བསྟན་པའི་སྒྲ་སྒྲོས་སྒྲོན་དུ་ཐལ་བའི་ཅོད་ལན་འགྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་དོན་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། དེས་ཀྱང་རྟགས་ཚུལ་གཉིས་
 པ་སོང་བའམ་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་སོང་བའི་རྒྱལ་བས་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་
 ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དེ། རྗེས་ཁྲབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དེས།
 རྟགས་ཚུལ་གསུམ་པར་སོང་བའམ་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་དུ་སོང་བའི་རྒྱལ་
 བས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་མེད་པར་ངེས་པ་དེ། ལྷོག་ཁྲབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
 དུ་ཤུགས་གྱིས་གོ་བྱས་ཀྱང་། མཆན་ཉིད་སོ་སོར་གསལ་བར་ངེས་པའི་ཆེད་དུ་
 བན་ཏན་གྱི་ཚུལ་དུ་སོ་སོར་བསྟན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། རྗེས་ཁྲབ་
 ལྷོག་ཁྲབ་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་མིན་ལོ་ཞེས་སྒྲ་ན་མི་འགྲིགས་ཚུལ་
 རྗེ་ལྟར་བཞེད། དེ་ལྟར་ཡང་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་
 ལས་འདིར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་མ་བསྟན་པ་ནི་འདིར་

སྤྱི་བར་འདོད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཁོ་ནས་གཏན་ཆོག་གིས་ཐ་སྟད་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་འདི་ལ་ངེས་པ་སྟེར་རོ།

དེས་ན་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་མེད་པར་ངེས་པ་གཉིས་གཞི་ལ་སྦྱར་ཏེ་བྱེད་པར་བྱེད་ན། གོང་གསལ་དོན་གྱི་གོ་བས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དང་ཡང་འགྲིགས་ཚུལ་འདོད་པར་སྤང་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྗེས་ཀྱི་ཕྱོགས་བྱུང་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱུང་པ་བཞིན། སྤྱི་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་པས་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ཞེས་ཞིང་བྱས་པ་ནི་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་སོ་སྟེ་མ་པ་ན་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་རྗེས་ཀྱི་ཕྱོགས་བྱུང་པ་དང་། ཡང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྤྱི་ནི་བྱས་པ་ཡིན་པས་རྟག་པ་མིན་ནོ་སྟེ་ཞེས་ཞིང་བྱས་པ་ནི་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་སོ་སྟེ་མ་པ་ན་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བྱུང་པ་ཡིན་པར་སེམས།

དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་གང་སྦྱབ་ཀྱང་། རྟགས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་། རྟགས་འདི་ཡིན་པས་དཔེ་འདི་བཞིན་དུ་སྦྱབ་ཕྱོགས་འདི་ཡིན་དགོས། དགག་ཕྱོགས་འདི་ཡིན་ན་དཔེ་འདི་བཞིན་དུ་རྟགས་འདི་མིན་དགོས་སྟེ་མཚུངས་པར་བསྐྱེས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་དང་དགག་བྱ་ལ་སྦྱབ་བྱེད་དང་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་བསམས་ན། རྟགས་ཚུལ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་བྱུང་པའི་རྩ་བས་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་པ་དང་དགག་བྱ་ཁྱེད་པ་ལ་རྩ་བུ་གསུལ་ལེགས་པར་

ཐོན་པ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ངོ་།།

འོ་ན་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་གོ་ལ་དེས་རང་གི་སྒྲོ་ངོར་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་
 དེས་པ་ཅམ་ལས། སྤྱིར་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ཇི་ལྟར་དེས་ཀྱས་སྒྲུབ་ན། དེ་
 འབྲེལ་བ་དེས་པས་དེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་དེ་རྗེས་འབྲེལ་ལྡོག་འབྲེལ་གང་
 ལ་བྱས་ཀྱང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་དང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་པ་གཉིས་
 རྟོགས་པ་པན་ཚུན་བརྟེན་པ་དང་། འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བརྟེན་པར་ཐལ་
 བར་དོགས་ཤིང་། ལྡོག་སྒྲོབས་ཀྱིས་ལྡོག་ཅེས་པའང་སྒྲོ་ངོར་ཅམ་ལས་རྣམ་པ་ཀྱན་
 ཏུ་དེ་ལྟར་ལྡོག་པ་ཇི་ལྟར་དེས་པ་ཡིན་དབྱེད་པར་བྱ་དགོས་སོ་སྒྲུབ་མོ།།

ཡང་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པར། ཏུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ཏུ་ལྡན་ལ་
 ལ་མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། མེ་མདག་མིན་པའི་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་དེ་དག་ལ་འབྲས་བུའི་ཚུལ་གསུམ་བྱུབ་བམ་མ་བྱུབ་ཅེ་ན། བཤ་ཆེན་བསོད་
 བླམས་བྲགས་པས་འབྲས་རྟགས་ལ་སྐྱབ་རྟགས་དང་། སྐྱབ་རྟགས་ལ་དངོས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་ལ་སྐྱབ་པ་ཁོ་ནས་བྱབ་པར་བཞེད་པས་དེ་འབྲས་རྟགས་ཡང་
 དག་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པར་མངོན། ཀྱན་མཁྱེན་འཇམ་བཞད་དང་། རྗེ་བཙུན་
 ཆོས་རྒྱན་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ནི། དེ་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དང་། མ་
 དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་ལ་མེད་དགག་གིས་
 བྱབ་པར་ཡང་བཞེད་ལ། དེ་ལ་རང་འབྲེལ་ལས་གཉིས་ནི་དངོས་སོ་སྐྱབ་པ་ཡིན་
 ལ་ཞེས་གསུངས་པས་ནི། སྐྱབ་རྟགས་ལ་བསྐྱབ་ཆོས་ལ་སྐྱབ་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་

པར་བསྟན་པ་ལས་སྐྱབ་པ་ཁོ་ནས་བྱབ་པ་བསྟན་པ་མིན་པར་བཞེད་པར་མངོན།

དེ་ནི་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་འབྲེལ་པར། དེ་ཡང་མ་དམིགས་པ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་ཉིད་དུ་འདུས་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལས། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གཅིག་པ་དགོས་པར་གསལ་བ་དང་ཡང་མཐུན་པ་མ་ཟད། རྟགས་ཡང་དག་གང་ཡིན་ཡང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་ཆོས་གང་ཞིག་དང་། རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་འབྲེལ་བ་ཅན་དང་། རོ་བོ་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ཅན་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། སྡེ་མ་ལ་འབྲས་རྟགས་སུ་ངེས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གང་རུང་དུ་ངེས་པས་རོ་བོའི་སྒྲིན་ནས་དབྱེ་བའི་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་གོ་དགོས་པར་བཞེད་པར་སྣང་། འོན་ཀྱང་དངོས་མེད་ལས་ལོག་པ་དང་དངོས་མེད་མ་ཡིན་པ་སོགས་དངོས་པོ་ཡིན་པར་འཛིན་ཚུལ་དཀའ་བར་སྣང་བས། མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། མེ་མ་ཡིན་པ་མིན་པ་སོགས་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་ཡང་བརྟག་དགོས་སོ་སྟུང་མོ། །

དབྱད་གཞི་འདི་དག་ཀྱང་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་རྣམ་པའི་ལད་མོ་ཅན་གྱས་ཏེ་བཀོད་ཁུལ་ཡང་། ལུང་རིགས་དང་འགལ་ཆབས་ཆེ་བའི་ནོངས་པ་མཆིས་ཆེ་ཆར་གཙོད་རྗེས་འཛིན་གནང་བའི་རེ་སྒྲིན་ཞུ་ཚུ་ལགས་སོ། ། འདི་ཡང་དགེ་མིང་དཔལ་གྲགས་པས་སྤར་བྲིས་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་དང་བཅས་ཏེ་ ༢༠༡༣/༩/༡༥ ཉིན་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ ཟླ་བ་༥ ཆོས་ ༡༥ ཉིན་སྤར་ཡང་བསྐྱར་བཅོས་གང་འོས་བབྲིས་ཏེ་སྤེལ་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།

སྐྱེ་བ་སྐྱ་སྐྱེ་ལ་དབྱུང་བ་སྐྱ་ངན་ཆང་ཆིང་སྟེག་པའི་མེ་སྟག

རིགས་པ་སྐྱ་བ་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་གི་རྒྱུ།

རིགས་པའི་དཔའ་བོ་ཀུན་ལ་གྲུས་བརྟུང་ནས།

རིགས་འབྲུལ་དོ་ལྷགས་བདར་ལས་རབ་མཆེད་པའི།

རིགས་ཚུལ་མེ་སྟག་སྐྱ་ངན་བསྟེག་སྤྱིར་སྟོ།

དེ་ལ་འདིར་སྐྱེ་བ་སྐྱ་སྐྱེ་སྐྱོར་རང་སྐྱོར་འཆར་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཟོད་ན། དེ་
 ཡང་འབྲུལ་སྟགས་ཀུན་ཏུ་པན་བདེ་འབྱུང་བའི་གཞི་ཅ་ནི་སྐྱེ་བ་སྐྱ་སྐྱེ་ལ་ཡིད་
 ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་དེ་རང་ལ་ཐུག་ཡོད། དེ་ཡང་ཡུལ་ལུང་གང་དུ་དེ་འབྲེལ་
 ཡིད་ཆེས་ཡོད་མཁན་ཇི་ཅམ་མང་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་
 བོའང་ཇི་མང་དུ་གྱུར་ནས་ཡུལ་ཁྱིམས་ལའང་བཅི་སྤང་དང་། ལས་དོན་གང་ལ་
 རོ་སྐྱོག་རྒྱབ་མདུན་འཕེར་བ། དང་ཞིང་བདེན་པ་གཞན་པན་ལྷག་བསམ་ཅན་
 ཆེས་མང་བར་གྱུར་ཏེ། སྤྱི་ཚོགས་རྣམས་སུ་བདེ་འཇགས་ཡུལ་ཁམས་ཀུན་ཏུ་ཞི་
 བདེ་དངོས་འབྲེལ་ཡོང་རྒྱུར་ཡང་ངེས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་འདི་ནས་ཆེ་འཕོས་
 ནས་ཀྱང་གནས་སྐབས་སྟ་དང་མིའི་བདེ་སྤྱིད་དང་། མཐར་ཐུག་ཐར་པ་དང་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཡང་གཞི་རྩ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་དགོས་པ་
ཡིན་པས། རྒྱུ་བ་སྔ་ཕྱིའི་སྒྲོར་ལ་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་རྟེན་པའི་ཐབས་ལ་འབད་བ་
ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་མངོན་ནོ།།

དེ་ལ་རྒྱུ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པ་ནི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་སྒྲོག་གྱུར་གཉིས་ཀྱི་
ནང་ནས་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པས། འདི་ཆོད་མས་རྟོགས་པ་ལ་སོ་སོ་རྒྱུ་བོ་རྣམས་
ཀྱིས་ཐོག་མར་ངེས་པར་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས། དེ་ཡང་
རྟགས་ཡང་དག་གང་ཡིན་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེའང་རྟགས་དེ་དགོད་
ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་དེས་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་པ་མ་ཟད། ཆོས་གང་ཞིག་གི་དོན་
ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ནི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་
དཔེ་ཡང་དག་ཀྱང་ངེས་པར་དགོས་པས། གང་ཞིག་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས། རྒྱུ་
བ་སྔ་མཐའ་ཕྱི་མ་ཡོད་དེ། ཞེས་དེ་གཉིས་དངོས་སུ་སྒྲོས་ཏེ་རྟགས་གང་བཀོད་
ནའང་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་གཏན་ནས་མེད་པས། རྒྱུ་བ་སྔ་ཕྱི་སོགས་
བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ། རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་
རྟེན་སྒྲ་བའི་ཕྱིར། སྒྲུར་བའི་འགོད་ཚུལ་གཞན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱབ་དགོས་ཚུལ་
གསལ་ལོ།།

དེ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ཆེ་བ་གྲགས་པས། དབྱ་མ་འཇུག་
པར། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི། ཤེས་བྱའི་
རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་

མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར། ། གང་ཆེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་
ལེན་དེའི་ཆེ་བཞིན། ། ཞེས་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་བ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཡིན་བ་མཐུན་དཔེ་བཀོད་དེ་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་ཁས་ལེན་བ་སོགས་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་ཡིན་པར་བསྐྱབ་བ་ལྟ་བུར་ཡང་གསལ་ལ། འདི་ནི་གྲོལ་བའི་བྱད་པར་ལ་
སྟོས་པའི་དབྱུ་མ་ཐལ་འབྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་འབྲུལ་ཟབ་བྱད་
ཅིག་ཡིན་ངེས་སྟུམ་སྟེ། དེ་ཡང་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས། དབྱུ་མ་
རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། གང་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་རུང་བ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་
འབྱུར། གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མི་རུང་འབྱུར། ཞེས་
གསུངས་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་པར་སྒྲུང་ངོ་།

ཡང་རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ནི། ཆོད་མ་
ནམ་འགེལ་ལས། སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་བ་ན། འབྱུང་རུབ་དབང་པོ་སྟོང་ག་ནི།
རང་གི་རིགས་ལ་སྟོས་མེད་ཅན། ལུས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་མིན། ཞེས་
གསུངས་བ་ལྟར། དབྱུགས་འབྱུང་རུབ་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་། སྟོའམ་
རིག་པའི་རྟགས་གྱིས་སྐྱབ་ཚུལ་འདྲ་མིན་གསལ་བ་ལས། སྟོའི་རྟགས་གྱིས་སྐྱབ་
ཚུལ་འདི་ཉིད་གོ་སྒྲ་བར་སྒྲུང་ཞིང་།

འདི་ལའང་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་བསྐྱབ་བ་དང་། དེ་གྲུབ་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་
མ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་བཀོད་པའི་རིམ་པ་འདི་བཞིན་བྱས་ན་འཇུག་པ་བདེ་ཞིང་
ལེགས་པར་མངོན་པས། དང་པོ་ནི་འདི་ལྟར། ཆེ་འདིར་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེས་མ་

ཐག་པའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་སྤྲ་མ་ལས་
 བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། ད་ལྟར་ནར་སོན་
 དུས་ཀྱི་རིག་པ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུའི་སློབ་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་
 ཚུལ་གསལ་ཞིང་། འདི་ལའང་ཐོག་མར་མཐའ་གཞན་ཁེགས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་
 ལ་ལས་རང་གིས་མ་མཐོང་བའམ་རྣ་བར་མ་འགོ་བ་ཅམ་དང་། གཞན་དག་གིས་
 འོལ་ཆོད་སྤྱོད་བ་ཐོས་པ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་ཅོར་སྤྱོད་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡ་ལན་
 བྱེད་པར་དགོས་པ་ན་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། མཁྲིས་ནད་ཀྱིས་མནར་བཞིན་པར་རེ་
 ཞིག་ཁ་ཟས་བཅུད་ཅན་གང་ཡང་མ་བྱིན་ན་ཆེས་ལེགས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་།

འོན་ཀྱང་། སྤྱགས་ཐག་རིང་པོ་ལ་མཉོ་བསམ་འཁོར་བའི་སློབ་ལྟས་
 འདི་ལྟར་སྤྲུལ་སྟེ། ང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཐོག་མ་གང་ནས་ཡོང་། མཐར་ཐིམ་
 འགྱུར། རྩེ་པོ་སྤྱོད་ལྟ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཤི་བའི་རྗེས་སྤྱོད་ཀྱང་མེད་དུ་འགྱུར་
 རོ་སྤྲུལ་དུ་བསམ་ན་ནི་གཏན་ནས་མི་དགའ་ཞིང་འཇིགས་སྐྱུག་སྟེ་ལ། ཤི་བའི་
 རྗེས་སྤྱོད་རང་ཉིད་གནས་རྒྱུ་ཡོད་ན་ནི། དན་པ་འཐོར་བའི་ནད་བཅོས་ཀྱི་རྗེས་
 སྤྱོད་འཆོ་གནས་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་དགའ་བ་ལྟར་གནས་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལ་དགའ་བར་
 དེས་བས། དེའི་ཚུལ་རིམ་ལྟར་སྤྲུལ་དུ་སློབ་གཞུགས་ཀྱི་ཚུལ་བཞིན་དུ་
 དབྱུང་བ་ན་གོལ་སའི་དོགས་པ་འདྲ་མིན་འབྱུང་མིན་བས། དེའི་རིགས་ནི་སེལ་
 ཐབས་དེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པར་སེམས་སོ།།

དེ་ཡང་ལ་ལས་འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་བྱུང་པར་བ་གཉིས་

བྱུང་དུ་བདར་བ་ལས་སྒོ་བྱུང་དུ་མེ་འབར་བ་ལྟར། སོ་མོའི་ཁྱུ་ཁྱག་ཁྱད་པར་བ་
གཉིས་འཕྲད་པ་ལས་སྒོ་བྱུང་དུ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཉེར་ལེན་ཤེས་པ་
ཞིག་ངེས་པར་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། ཤིང་
ཁྱད་པར་བ་དེ་འབྲེལ་རིགས་ལ་འང་མེའི་འབྱུང་བ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་
ཆེས་བདར་བའི་རྒྱུ་དང་འཕྲད་སྟབས་རིམ་བཞིན་བྱོད་དང་ཆ་བ་མེ་བཅས་ཀྱི་
ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་མེ་འབར་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་ཉེར་ལེན་ས་བོན་གཏན་
ནས་འདེབས་མི་དགོས་པར་རྒྱུ་ས་ཚུ་ཁྱད་པར་བ་འཕྲད་པ་ཅམ་ལས་ལོ་རྟོག་
སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་བས། ཞིང་པ་ནམས་ཀྱིས་དཀའ་ངལ་བརྒྱ་ཕྱག་གི་སྒོ་ནས་
ས་བོན་སྟུང་གསོག་བྱེད་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ངོ།།

དེར་མ་ཟད་ཤེས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། རི་ལྟར་བྱུང་ཤིང་སྒོན་
འཕྲི་ལས་མེ་ཤུགས་ཆེ་ཚུང་དུ་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས། མེ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རང་
ཉིད་ཤུགས་ཆེ་ཚུང་དང་སྒོ་སྟུང་སོགས་བྱེད་མི་ཅུས་པ་བཞིན་དུ། ཡིད་སྒོ་རྟོག་
བའང་རང་ཉིད་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་སོ་མོའི་ཁྱུ་ཁྱག་འདྲེས་པ་སོགས་འཕེལ་འགྲིབ་
ཁོ་ནས་རང་ཉིད་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་ཚུང་དུ་འགྱུར་བ་ལས། རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་
ལ་སྒོ་སྟུང་དང་སྒོ་བོམས་ཆེ་ཚུང་གིས་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་ཚུང་སོགས་སུ་འགྱུར་
བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ནི་མཛོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པས་ཆེ་
འདིའི་ཤེས་པ་སྐྱུང་ཅིག་དང་པོ་དེ་ལ་འང་རང་གི་ཉེར་ལེན་ཤེས་པ་ཞིག་ངེས་པར་
ཡོད་དགོས་པར་གྲུབ་པོ།།

གཤམ་ཏེ་ཆེ་འདིའི་ལུས་དེ་པ་མའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཁྱ་ཁྱལ་གིས་ཉེར་ལེན་
བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར། སེམས་དེའང་པ་མའི་སེམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཤིག་གིས་
ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱ་གུ་ཡིན་ཀྱང་ཆུང་དུ་ནས་པ་མ་
སེམས་རྒྱད་དང་སྟོད་པ་བཟང་ངན་ངེ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་དུ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འགྱུར་བ་
གསལ་བར་མཐོང་བས་སོ་སྟུང་ན། དེ་ཡང་སྟོགས་གཅིག་ཅུ་མ་མ་གཏོགས་མ་
མཐོང་བའི་སྟོན་དུ་སྒྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་པ་མའི་ཤེས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་སྤྱིའི་
ཆ་ཤས་སྤྱེ་ནས་སྤྱ་མ་སྤྱ་མ་སྤྱེ་མ་སྤྱེ་མའི་ངོ་བོར་འགོ་ཚུལ་ཅུ་མ་ལས་གཟུགས་
རགས་པ་ལྟར་ཆ་ཤས་དུམ་བུར་ཆད་དེ་གཞན་གྱི་ངོ་བོར་འགོ་ཚུལ་མེད་པས།
པ་མའི་ཤེས་པ་བུའི་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་འགོ་ཆེ་བྱ་ཆང་ནས་ཐོན་པ་ལྟར་དུ་འགོ་
དགོས་པ་ལས་མ་འདས་སྟབས། དེའི་ཆེ་པ་མ་གཉིས་ལུས་སེམས་ཡ་བྲལ་དུ་
འགོ་དགོས་པར་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ།།

ཅི་སྟེ་པ་མའི་སེམས་ལས་ཀྱང་ཆ་ཤས་ཆད་ནས་དེ་ལྟར་འགོ་ཚུལ་ཞིག་
ངས་པར་ཡོད་ཆེ། དེ་ལྟར་ནའང་པ་མའི་ཁྱ་ཁྱལ་ནམ་སྤྱང་དུས་སྤྱེ་དེ་དང་ལྟན་
ཅིག་ཤེས་པ་རེ་ཡང་སྤྱིར་སྤྱང་དགོས་པར་འགྱུར་བས། ཇི་སྐད་དུ། དཔལ་ཆོས་
ཀྱི་གཤམ་པས། ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དུ། གཞན་ནི་བད་ནས་ཁྱལ་འཛགས་ཀྱང་།།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལ་ལས་འཁྲིག་པ་ཆེས་མང་དུ་སྤྱད་དེ་ཁྱ་བ་བད་ནས་ཁྱལ་
འཛགས་ཤིང་ལུས་ཏ་ཅང་ཉམས་རྒྱད་དུ་འགོ་བ་ཡོད་པ་ངེ་བཞིན་དེའི་ཆེ་དེའི་
སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་ལས། དེ་འདྲ་བ་ལ་ནི་ཆགས་སོགས་

ཉོན་མོངས་སྟོབས་ལྷན་ཆེས་ལྷན་ཏུ་འཕེལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ། གྲིས་པ་གང་གི་གཟུགས་བཟང་ངན་
ནི་ཐབས་ཤེས་འདྲ་མིན་གྱིས་བསྐྱར་བཞོན་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་། སོ་སོའི་པ་མའི་
མདོག་དབྱིབས་བཟང་ངན་དེ་འདྲ་བ་ལས་གཞན་ཏུ་བསྐྱར་ཏུ་མེད་པ་ལྟར། དེའི་
སེམས་ཀྱང་ལྟ་སྟོད་འདྲ་མིན་ལ་དེ་ཅུ་སྟོང་གོམས་བྱས་ཀྱང་། རང་གི་པ་མ་
གང་ལ་སྟོང་གོམས་ཆེ་བའི་སེམས་ཀྱི་འབྲེལ་སོ་དེ་བཞིན་ལས་གཞན་ཏུ་འགྱུར་
བ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། དཔེར་ན་ཆེ་སྟོང་སེམས་ཀྱི་འབྲེལ་སོ་བཟང་ཞན་དག་ཀྱང་
བར་ཏུ་ཡུན་རིང་བློ་མེད་ཏུ་བརྒྱལ་བ་སོགས་བྱུང་ཡང་། བརྒྱལ་བ་སོགས་ལས་
སངས་བའི་དུས་ཆེ་སྟོང་སེམས་ཀྱི་གང་ལ་སྟོང་གོམས་ཆེ་ཆུང་གི་རྗེས་སུ་འགོ་
བ་དང་ཀུན་ནས་མཆུངས་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཞན་ཡང་། ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་ལས། སེམས་ལ་བརྟེན་སོགས་གོམས་
སྒྲིབ་། རང་གི་རང་གིས་འདུག་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མའི་རིགས་
ཅུ་མ་ཟད་ལྷན་སེང་སོགས་ཀྱི་སྤྱད་གྲུ་ལའང་གཞན་ལ་འཆེ་མེད་བྱམས་བརྟེན་
བཟང་སྟོད་བསྐྱབས་པ་ལས་དེ་བཞིན་ཏུ་འགྱུར་བ་མཐོང་ཆོས་སུ་འདྲུབ་པས།
སེམས་ནི་གོམས་འདྲིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཉིད་ཏུ་གསལ་བར་ངེས་ཏུ་སོ།།
དེས་ན་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་གཞན་ཁེགས་ཤིང་། སྤྱ་གྲུ་མཆོ་
མ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲིབ་སྟོབས་ཀྱིས་དད་སོགས་དབང་པོ་རྣེས་ཀྱིས། ཆགས་སོགས་ཉོན་
མོངས་ཆེ་ཆུང་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་ཏུ་སྟོ་ཡི་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་ལས་བྱུང་བ་

ཡིན་པར་ངེས་ཅུས་པས། སྤར་གྱི་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་འདིའི་རྣམ་ཤེས་
 རྟོག་མ་དེ་ལའང་རང་གི་ཉེར་ལེན་ལ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་རྣམ་ཤེས་ཤིག་
 ངེས་པར་ཡོད་དགོས་པར་གྲུབ་ཅིང་། དེ་གྲུབ་ན་དེ་འདྲའི་རྣམ་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་
 གང་ཟག་སྤྲ་མ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་ཤུགས་གྱིས་གྲུབ་པས་སྐྱེ་བ་སྤྲ་མ་ཡོད་པར་
 ལེགས་པར་གྲུབ་པོ།།

དེ་ནས་དེ་ལྟར་གྲུབ་ཅིང་སྐྱེ་བ་བྱི་མའི་སྐྱོར་ལ་ཤེས་འདོད་ཀྱི་གས་
 པའི་གང་ཟག་དག་ལ། ཐ་མལ་བའི་འཆི་སེམས་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་ཆོས་ཅན། རང་
 གི་ཉེར་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་བྱི་མར་མཆོམས་སྐྱར་ཏེ། འཆི་སེམས་ཡིན་
 པའི་བྱིར། དཔེར་ན་སྐྱེ་བ་སྤྲ་མའི་འཆི་སེམས་བཞིན་ནོ།། ཞེས་བཀོད་པའི་རྟགས་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་ཡོད་པའང་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འགྲུབ་སྟབ་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྐྱོག་གྱུར་གྱི་རིགས་ལ་མ་གཏོགས་དངོས་སྟོབས་རིགས་
 པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ། ལུང་གིས་གཞོད་སྐྱབ་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཀྱང་། གོང་གསལ་
 གྱི་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་རང་བཟོ་ཅམ་མིན་པར་གོ་བ་དང་། ཚུལ་དེ་དག་ལ་སྟོ་ཁ་
 རྟོགས་ཤིང་ངེས་པ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བྱིར། ཆེ་འཕོ་བ་རྗེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཞུས་པའི་
 མདོ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཆེ་འཕོས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ལ། ༡༽ སྤྲ་མས་ཁ་
 ཏོན་བརྗོད་པ་སྟོབ་མས་ཤེས་པ་དང་། ༢༽ མར་མེ་ལས་མར་མེ་འབྱུང་བ་དང་།
 ༣༽ མེ་ཡོང་ལས་གཟུགས་བརྟན། ༤༽ རྒྱ་ལས་འབྱུར་རམ་རི་མོ། ༥༽ མེ་ཤེལ་
 ལས་མེ། ༦༽ ས་བོན་ལས་ལྷ་གུ་འབྱུང་བ་དང་། ༧༽ རྒྱར་ཞེས་བརྗོད་པས་

འབྲམ་ཆུ་ལྡང་བ། ༡༽ བྲག་ཆའི་སྤྱོད་བཅས་དཔེ་བརྒྱད་དང་། དེ་ནམས་ཀྱི་ཐུན་
མོང་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པ་ཅི་དང་གང་མཆོན་ཚུལ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་
ནམས་ལས་ངས་པ་བདེ་ལྷག་ཏུ་སྟེར་བར་སྤྲོད་པོ།།

དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་སྤྱི་ལོ་ད་བར་ལེགས་པར་རྟོགས་ཤིང་རིག་པའི་ཐོག་མའི་མཐའ་ཐུག་
མེད་དུ་གྲུབ་ནས་འཁོར་བའི་ཐུན་ཆོགས་ཀུན་ལ་སྤྱོད་ཤིང་དང་། མར་གྱུར་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བྱམས་
བཅེ་དང་། རིག་པའི་ཐ་མའི་མཐའ་ཡང་ཐུག་མེད་དུ་གྲུབ་སྟེ་འབྲས་བུ་དོན་གཉིས་ཐུན་ཆོགས་ལ་
རེ་སྟོན། རྒྱ་རྒྱུན་བསམ་སྤྱོད་ཐུན་ཆོགས་ལ་གོམས་འདོད་ནལ་མ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ནི་བཞིན་
ཡིད་ཆེས་ལེགས་པར་རྟོག་བསམ་རྟག་ཏུ་གང་བར་ཤོག་ཅེས་རེ་སྟོན་དང་བཅས་ཉེ་དགེ་མིང་དཔལ་
ལྷན་གྲགས་པས་ ༡༡/༣/༢༠༡༠ ཉིན་གྱིས་པ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༢༥ ཉིན་སྤར་ཡང་
བསྐྱར་བཅོས་གང་འོས་བགྱིས་ཉེ་སྟེལ་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།།

ཞི་བདེ་དམ་པའི་གཞི་ཅ་བྱམས་སྒྲིང་རྗེའི་སྒྲོལ།

དེ་ཡང་རི་སྐད་དུ། འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྒྲོལ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ཆེན་པོ་
གྲགས་པས།། བསྟན་བཅས་ཆེན་པོ་དབྱེ་མ་ལ་འདུག་པར།

གང་སྤྱིར་བཏུ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཉོག་ཕུན་ཚོགས་འདིའི།།

ས་བོན་དང་ནི་སྤེལ་ལ་ཆུ་འབྲུག་རིང་དུ།།

ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལ་སྤོང་བ་ལྟ་བུར་འདོད་བྱུང་བ།།

དེ་སྤྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྒྲིང་རྗེར་བསྟོད་པར་བགྱི།།

ཞེས་བཏུ་བ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ནི་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཉོག་ཕུན་ཚོགས་
སྤེལ་བ་འདི་ཉིད།། ཐོག་མར་མ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ལ་གལ་ཆེ་བ་
ས་བོན་གྲུང་པོ་དང་འབྲུག་ལ།། བར་དུ་སྤོང་སོགས་དུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཉམས་
ལེན་རྣམས་གོང་དུ་སྤེལ་བ་ལ་སྤོང་བ་ལྟ་བུར་འདོད་བྱུང་བ་དང་
མཚུངས་ཤིང་།། ཐ་མར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་བདུན་ཅི་ལ་
ཡུན་རིང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་ལོ་ཉོག་ཕུན་ཚོགས་པར་སྤོང་བ་ལྟ་བུར་
དགོངས་ཏེ།། དེ་ཉིད་ལ་མཆོག་ཏུ་གྱུས་ཤིང་དད་པའི་སྒྲོན་ས་བསྟོད་བྱུག་མཛད་

པ་རི་བཞིན་དུ། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱང་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་དང་བ་
དང་ཡིད་ཆེས་མངོན་འདོད་བཅས་ལེགས་པར་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་
པར་སེམས་སོ།།

དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ངོས་ལེགས་པར་ཟིན་དགོས་
པས། དེ་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ། སྤྱིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ། སྤྱིས་པའི་ཆད། སྤྱུབ་
བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ། སྒྲོམ་པའི་ཚུལ། གོམས་པའི་རིམ་པ་བཅས་བདུན་ཀྱི་སྒོ་
ནས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ངོ་བོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེས་ཆོགས་
རྒྱད་པ་མཐའ་དག་དང་གཏན་ནས་བྲལ་ན་སྤྱིར་སྤྱིས་པའི་སྤྱིར་ནས་བཅུ་བ་ངང་གིས་
སྐྱེ་བ་ཞིག་ལ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པན་
བདེ་ལེགས་ཆོགས་དང་གཏན་དུ་ལྷན་པ་ཞིག་རྒྱང་ན་སྤྱིར་སྤྱིས་པ་ངང་གིས་རྒྱང་བའི་
སེམས་ཀྱི་བྱེད་པར་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་ནི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད། དེ་གཉིས་
ལ་ཉེས་ཆོགས་དང་བྲལ་འདོད་དང་ལེགས་ཆོགས་དང་འབྲུད་འདོད་ཅམ་ལས་
བྱེད་པར་མེད་པར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་།
ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་
སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི། སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་གཞིར་
བྱས། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་
གང་གིས་ཀྱང་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པ་དང་། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་

པའི་སྒོ་ས་དངོས་སུ་མ་བེན་ཅིང་དེ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ས་དངོས་སུ་བེན་པ་
 དང་། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ས་དངོས་སུ་བེན་པ་ནམས་
 རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཛོག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་གྲོལ་ན་སྤྱི་མཁའ་ལྷོ་རྒྱུ་པ་ཅམ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཛོན་པའི་
 སྒོ་འབྲུལ་བ་དེའི་དབང་གིས་མནར་བ་སོགས་ལས་གྲོལ་ན་སྤྱི་མཁའ་ལྷོ་རྒྱུ་པ་དང་། རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་འབྲུལ་བའི་
 དབང་གིས་མནར་བ་འདི་ལས་གྲོལ་ན་སྤྱི་མཁའ་ལྷོ་རྒྱུ་པའི་བཅེ་བ་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་
 དུ་འཛོག་ནའང་འགྲིགས་པར་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ།

གསུམ་པ་སྤྱི་དབང་གི་རྒྱ་ནི། སྤྱི་མཁའ་ལྷོ་རྒྱུ་པ་ཅམ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་
 མ་ཡིན་པ་གང་ལས་སྤྱི་བ་ཡིན་སྤྱི་མཁའ་ལྷོ་རྒྱུ་པ་དང་། དེ་ནི་བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་རང་གི་མར་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སུ་ཡང་
 མེད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཆེ་འདིའི་མ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་ངེས་པའི་མར་ཤེས་དང་།
 མ་ནམ་བུས་ཀྱི་ཆེ་རང་གི་རྒྱ་སྤྱི་མཁའ་ལྷོ་རྒྱུ་པ་དང་། ཡེགས་པ་གང་ཡོད་ཀྱིས་
 འཆོ་སྤྱོད་དང་། གཞོད་པ་དང་སྤྱོད་གང་ཡོད་ལས་སྤྱོད་སྤྱོད་བུས་ཚུལ་སོགས་
 བསམས་པའི་འོན་ཏེ་དང་། སྤྱི་མཁའ་ལྷོ་རྒྱུ་པ་ཅམ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་
 མ་ཡིན་པ་གང་ལས་སྤྱི་བ་ཡིན་སྤྱི་མཁའ་ལྷོ་རྒྱུ་པ་དང་། དེ་ནི་བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་རང་གི་མར་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སུ་ཡང་
 མེད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཆེ་འདིའི་མ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་ངེས་པའི་མར་ཤེས་དང་།
 མ་ནམ་བུས་ཀྱི་ཆེ་རང་གི་རྒྱ་སྤྱི་མཁའ་ལྷོ་རྒྱུ་པ་དང་། ཡེགས་པ་གང་ཡོད་ཀྱིས་
 འཆོ་སྤྱོད་དང་། གཞོད་པ་དང་སྤྱོད་གང་ཡོད་ལས་སྤྱོད་སྤྱོད་བུས་ཚུལ་སོགས་
 བསམས་པའི་འོན་ཏེ་དང་། སྤྱི་མཁའ་ལྷོ་རྒྱུ་པ་ཅམ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་
 མ་ཡིན་པ་གང་ལས་སྤྱི་བ་ཡིན་སྤྱི་མཁའ་ལྷོ་རྒྱུ་པ་དང་། དེ་ནི་བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་རང་གི་མར་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སུ་ཡང་
 མེད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཆེ་འདིའི་མ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་ངེས་པའི་མར་ཤེས་དང་།
 མ་ནམ་བུས་ཀྱི་ཆེ་རང་གི་རྒྱ་སྤྱི་མཁའ་ལྷོ་རྒྱུ་པ་དང་། ཡེགས་པ་གང་ཡོད་ཀྱིས་
 འཆོ་སྤྱོད་དང་། གཞོད་པ་དང་སྤྱོད་གང་ཡོད་ལས་སྤྱོད་སྤྱོད་བུས་ཚུལ་སོགས་

པའི་བྲིན་གཞོ་དང་། བྱད་པར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཀྱན་དུ་གཅེས་
ཤིང་པངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ལྟ་བའི་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་དགོས་
པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་བྲིན་ཅན་མ་གྲན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤིན་དུ་
གཅེས་ཤིང་པངས་པར་ངེས་པར་བྲན་དགོས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཤིན་དུ་སྐྱེ་ཞིང་ཉམ་
ཐག་པའི་སྐྱབས་སུ་ཏ་ཅང་གི་བཀའ་བྲིན་ཆེན་པོས་འཆོ་སྐྱོང་གནང་མཁན་འདི་
རྣམས། ད་ལྟར་ཤིན་དུ་ནས་སྐྱེ་ཞིང་ཉམ་ཐག་པ་ལ་ངེས་པར་དུ་བྲིན་ལན་ལེགས་
པར་འཇལ་དགོས་པའི་བྲིན་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་སྟམ་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡང་ཡང་བྲན་པའི་སྐོ་ནས་སྐྱེ་དགོས་པ་ཡིན་པར་སྣང་ངོ་།།

བཞི་པ་དེ་སྐྱེས་པའི་ཆད་ནི། སྤྱིར་འདི་འབྲེལ་གས་ལ་སྐྱོ་སྐྱོང་བའི་ཆེ་
གཞན་གྱི་ལད་མོ་དང་། ཁ་ཅམ་ཆེག་ཅམ་ལས་སེམས་བཟོ་བཅས་ཀྱིས་དངོས་
གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་ཁུལ་གྱི་སྐྱོ་བཅས་མ་ཞིག་དང་། ཞེ་དུགས་ནས་དེ་འདྲར་
བསམ་ཞིང་དེ་ལྟར་སྐྱུངས་པའི་སྐྱོ་བཅས་མ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཡང་བཅས་མིན་གྱི་
སྤྱིང་བ་མ་ཐོན་པའི་རིགས་ཤིག་དང་། དེ་ལྟར་སྐྱུངས་པའི་བཅས་མིན་གྱི་སྤྱིང་བ་
ཐོན་པའི་རིགས་གསུམ་ཡོད་པར་སྣང་བ་ལས། དང་པོ་དེ་ཉིད་ནི་སྟོང་ཇེ་ཅམ་དུ་
ཡང་འཛོག་དུ་མི་རུང་བར་མ་ཟད། གཉིས་པ་དེའང་སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་བཏགས་པ་བ་
ཅམ་ལས་དངོས་གནས་པ་མིན་ལ། དངོས་གནས་པའམ་མཚན་ཉིད་པ་སྐྱེས་པ་ལ་
ནི་གསུམ་པ་དེ་བཞིན་སྐྱེས་པ་ནས་བཞག་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་བསྐྱིམ་མི་དགོས་
པར་རང་གི་རང་གིས་སྐྱེས་པ་ནས་འཛོག་དགོས་པར་གསུངས་སོ།།

ལྷ་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེ་བྱུ་ཡོད་པ་གང་གིས་
འབྲུབ་སྒྲུལ་ན། དེ་ནི་སྤྱིར་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ཞི་བ་ལྷས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དབའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པར། གོམས་ན་སྤྱོད་པ་མི་འབྱུང་བའི། དངོས་
དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། རིགས་པའི་དབང་སྤྱུག་
དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། ཚད་མ་ནམ་འབྲེལ་དུ་སེམས་ལ་བརྟེ་སོགས་
གོམས་སྐྱེ་བ། རང་གི་རང་གིས་འཇུག་འབྱུང་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
སྐྱབ་བྱེད་རྒྱས་པར་གསུངས་ཡོད།

གནད་བསྐྱུས་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་
འདོད་པའི་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་ཐུན་དེ་ཆོས་ཅན། གོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མ་
བྲལ་བར་གོམས་ན་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བྱུང་ཡིན་ཏེ། རྟེན་བརྟན་ཅིང་གོམས་
ཟེན་འབད་ཚུལ་བསྐྱར་མ་ཉིད་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྐྱེ་བ་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནམ་
ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་བཞིན་ནོ། ཞེས་པའི་རིགས་པ་
ཡང་དག་འདི་ལྟ་བུས་འབྲུབ་པ་ཡིན་པར་སེམས་སོ།

དུག་པ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལ་བདག་མེད་བསྒྲོམ་པ་སོགས་ཡུལ་ལ་
གསལ་སྤང་འདོན་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་སྐབས་སུ་འཇོག་སྒྲོམ་གཙོ་བོར་བྱ་དགོས་
ལ། བྱམས་བརྟེ་བསྒྲོམ་པ་སོགས་སྒྲོའི་རྒྱས་ལུགས་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བའི་
ཆེད་དུ་བསྒྲོམ་པ་ལ་ནི་རྒྱ་མཚན་མང་པོ་བྱེད་ཏེ་དབྱེད་སྒྲོམ་གཙོ་བོར་བྱེད་
དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གི་བྱིན་ཅན་ཀྱི་པ་མ་

ལན་གངས་མང་དུ་བྱས་ཐོང་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཡང་བསམས་ཏེ་
བསྐྱོམ་དགོས་པར་སྒྲུང་།

བདུན་པ་གོམས་པའི་རིམ་པ་ནི། ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྒྲོན་
དུ་རང་ལ་ད་ལྟ་བུ་ཆེ་བ་པ་མ་ཉེ་འབྲེལ་མཛའ་གྲོགས་སོགས་དང་། དེ་ནས་
ཕན་གཞོན་གང་ཡང་མ་བྱས་པའི་གྲོང་ཡུལ་གྱི་མི་སོགས་དང་། དེ་ནས་གཞོན་
འཆེ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་བྱས་པའི་དགའི་རིགས་ལ་རིམ་བཞིན་དང་། ཡང་ན།
སེམས་ཅན་མང་པོ་ནད་རིགས་འབྲས་མིན་དང་། བཀའ་སྐྱོམ་དང་ཆ་གང་། བྲིམས་
གཞོན་དང་བཤམས་ར་རྣམས་སུ་གསོད་དུང་བཀའ་པོ་གཏོང་ཆུང་དང་། འབྲུང་བའི་
གཞོན་སྒྲོན་ལྷགས་བཀའ་གིས་མཐར་ཆུང་བཟུང་། དེ་རྣམས་སུ་ག་བསྐྱེད་དེ་དག་
ལས་བྲལ་ཏེ། བདེ་སྲིད་དང་ལྡན་པར་འབྲུང་ན་སྐྱུ་པ་དང་། དེ་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་
གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེས་
ཆོགས་རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། ཕན་བདེ་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་
དང་ལྡན་པར་སྦྱང་ཁོང་རུས་པའི་གཏོང་ནས་འདོད་པའི་བྱམས་བཅེ་ཆེན་པོ་སྦྱེ་
བའི་ཐབས་ལ་འབད་དེ་གོམས་དགོས་པ་ཡིན་པར་སེམས་ཤིང་། བདག་ཅག་འགྲོ་
བ་ཡོངས་ལ་དེ་བཞིན་ལེགས་པར་སྦྱེ་བའི་རེ་སྒྲོན་གསོལ་འདེབས་རྒྱ་ཆེར་དང་
བཅས་ཏེ། དག་མིང་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པས་ ༣/༡/༢༠༡༡ ཉིན་བྲིས་ཤིང་། ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༡༢ ལྷ་བ་ ༠༩ ཆེས་ ༢༥ ཉིན་སྤར་ཡང་བསྐྱར་བཅོས་གང་འོས་བསྐྱེས་
ཏེ་སྤེལ་བ་དག་ལེགས་འཕེལ།

ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཞེས་པའི་ཆོག་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་ གསལ་བའི་མེ་ལོང་།

འགྲོ་ལ་ཐབས་མཁས་ཐུགས་རྗེ་ཡི།།

སྒྲ་ཆོགས་ཆོས་ཚུལ་སྟོན་མཛད་པའི།།

སྟོན་པ་མཆོག་ལ་བྱག་འཆལ་ཏེ།།

ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་གི་བར་བྱ།།

དེ་ཡང་ངེས་པར་དུ། དཔལ་བྱག་ན་དོ་རྗེའི་གསུང་དོ་རྗེ་སྟོང་འགྲེལ་ལས།
སངས་རྒྱས་པ་ལ་བཞི་པ་དང་།། ལྷ་པ་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་མིན།། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ལ། ཐེག་པ་ལ་གསུམ་དང་། གྲུབ་མཐའ་
ལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པར་གསུངས་པ་དེ་དག་ལ། ཐེག་པ་མཆོག་དམན་དང་།
ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རྣམ་གཞག་ལས་དང་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྒྲུབ་ཚུལ་འདྲ་མིན་དུ་མ་
ཡོད་པ་ལས། འདིར་གནད་དོན་སྟོང་བསྐྱུས་ཙམ་ཞུ་ན། དེ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ནི།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཐེག་པ་འོ།།

དེ་གསུམ་རེ་རེ་ལའང་ཆོགས་ལམ། སྦྱར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒྲོམ་ལམ།
 མི་སྒྲོབ་ལམ་བཅས་ལྟ་རེ་ཡོད་པས། ལམ་ལྟ་གསུམ་བཅོ་ལྔ་ཡོད། དེ་ནམས་ལ་
 ཐེག་པ་དང་ལམ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། གང་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པའི་ཡུལ་དུ་བགྲོད་
 བྱེད་ཡིན་པས་ན་ཐེག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་རྩ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གང་ནས་
 དེར་བགྲོད་པར་བྱ་ས་ཡིན་པས་ན་ལམ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དཔེར་ན་འགྲུལ་བུའི་
 གྲི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བམ་ཐར་པའི་གནས་སུ་
 བགྲོད་པའི་ལམ་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་ནམས་བསགས་ཤིང་ཆོགས་པའི་གནས་སྐབས་
 ཡིན་པས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་དང་། བསྒྲོམ་བྱ་བདག་མེད་པ་ལེགས་
 པར་མཐོང་བ་ལ་སྦྱར་བ་འབད་བཅོམ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་དང་། སྦྱར་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་མཛོན་སུམ་དུ་
 མཐོང་བས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་། ལམ་དེས་མཐོང་བྱིན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་
 ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྲོམ་པས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐར་པ་ཐོབ་
 བྱིན་ན། དེའི་དོན་དུ་སྒྲོབ་མི་དགོས་པས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སྒྲོབ་ལམ་ཞེས་བརྗོད་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱལ་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་སོགས་དང་། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོགས་
 ལམ་སོགས་ལའང་རིགས་འགྲེལ།

ལམ་བཅོ་ལྔ་ལས། ཆོགས་ལམ་གསུམ་དང་། སྦྱར་ལམ་གསུམ་བཅས་
 དུག་པོ་དེ་སོ་སོ་སྟེ་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་གསུམ། སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་དང་
 མི་སྒྲོབ་ལམ་གསུམ་བཅས་དགུ་པོ་དེ། འཕགས་པའི་ལམ་དང་། དེ་ལས་མི་སྒྲོབ་

ལམ་གསུམ་ནི། དག་བཅོམ་པའི་ལམ་ཡང་ཡིན་ལ། བྱང་པར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་
སྟོབ་ལམ་ནི། ཐེག་ཆེན་དག་བཅོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་འཕགས་
པའི་སྤྱགས་རྒྱུད་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། ཡང་ཐེག་
ཆེན་གྱི་ཆོགས་སྟོར་དང་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་བཞི་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ལམ་ཡིན་ལ། དེ་དག་བསྟུན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་
གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་སོགས་ལྟ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་ཆོགས་ལམ་སོགས་ལྟ་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ཆོགས་ལམ་སོགས་
ལྟ་བཅས་བཅུ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དུ་འདུ་ལ། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པ་
ནི། བར་སྤྱོད་གྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་ལེགས་པར་གསལ་ལ། འདི་དག་ནི་ལམ་དང་
དེར་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཐེག་པ་ཞེས་སྟུར་ས་དེ་ཡིན་ནོ།།

གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལ་སྟུར་ཚུལ།

དེ་ཡང་སྟུར་གྲུབ་མཐའ་སྟུར་བ་ཞེས་པ་དེ་རང་རང་གི་སྟོན་པས་འབྲལ་
སྤྱགས་གྱི་བདེ་སྤྱག་འབྱུང་ཚུལ་རི་ལྟར་བསྟན་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ལ་ལྷུང་
རིགས་གྱིས་དབྱེད་དེ་རང་རང་གི་སྟོང་གང་གྲུབ་པའི་མཐའ་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་སྟུར་
བ་པོ་ཞེག་ལ་ཟེར། དེ་ལ་སྤྱོད་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་སྟོན་པ་སྤྱགས་རི་ཅན་གྱིས་
གདུལ་བྱ་གང་དག་མཐར་སྤྱག་གི་ཐར་པ་ལ་རིམ་བཞིན་བཞི་བའི་ཆེད་དུ་ཐབས་

མཁས་ཀྱི་མཛད་པ་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པས། རང་དང་ལྷ་སྟོན་མི་མཐུན་པ་ཙམ་རྒྱ་
 མཚན་དུ་བྱས་ནས་བརྟན་སྟོན་བྱེད་མི་རུང་ཞིང་། བྱང་པར་དུ་ཐུགས་ཀྱི་སྐབས་
 སུ་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་བྱ་གཙོ་བོ་ཞིག་དུ་གསུངས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཀུན་སྟོང་བཟང་བོས་
 བྱབ་མཐའི་སྟོར་དགག་སྐྱབ་ཀྱིས་ཚད་ལན་བྱེད་པ་ལ་ནི། བན་ཡོན་ཆེ་བ་ལས་
 ཉེས་དམིགས་འབྱུང་དོགས་མེད་པས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་
 ཡང་པན་སེམས་ཀྱིས་སྟོན་བསང་བྱེད་པ་དང་། གཞོད་སེམས་ཀྱིས་སྟོན་འདོགས་
 བྱེད་པ་གཉིས་མ་འབྲེས་པར་སོ་སོར་ལེགས་པར་འབྱེད་ཤེས་པ་གལ་ཆེདོ།

དེ་ཡང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་མིན་ནི། གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་
 ལྷན་འདས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྟོན་ནས་བཞག་དགོས་ལ། ནང་
 པའི་བྱབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་ཡིན་མིན་ནི། ལྷ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱ་བཞི་ཁས་
 ལེན་མིན་ཀྱི་སྟོན་ནས་བཞག་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་ནང་པའི་བྱབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་ལ་
 ནང་པ་ངེས་པར་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ནང་པའི་བྱབ་མཐའ་
 སྐྱབ་པ་ངེས་པར་ཡིན་མི་དགོས། སངས་རྒྱས་པའི་བྱབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་ལ་དབྱེ་ན། བྱེ་
 བྱག་སྐྱབ་པ། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཙམ་པ་དང་། འོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་པ་བཙས་
 བཞི་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་སྐྱབ་བཤད་ནི། དུས་གསུམ་རྗེས་ཀྱི་བྱེ་བྱག་དུ་སྐྱབ་པས་ན་
 བྱེ་བྱག་སྐྱབ་པ་དང་། གཙོ་བོ་མདོ་སྡེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་ན་མདོ་སྡེ་པ་དང་།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་བྱབ་པར་འདོད་པས་ན། སེམས་
 ཙམ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་བྱབ་པའི་འོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་པར་སྐྱབ་པས་

ན། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲོ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ།

དེ་དག་གི་འདོད་ཚུལ་ཐུན་མོང་བ་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་ནི། གཞི་བདེན་པ་
གཉིས། ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས། འབྲས་བུ་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲོ་གཉིས་ཙམ་
འདོད་པར་མཆུངས་ལ། དེ་ཡང་གཞི་ལ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཐག་
བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་བསྐྱུ་བ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། ལྷ་
ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་ཞིང་དགེ་བ་བཅས་ལྟ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་
དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས། བདེན་པ་བཞི། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་དང་། ལམ་ལ་བྱང་སྤྱོད་པས་སོ་བདུན། བྱམས་སྣང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས།
སྤྱོད་སོགས་པར་སྤྱོད་བྱས་དང་། གཞན་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོགས་ལམ་
སོགས་ལམ་ལྔ་གསུམ་བཅོ་ལྔ་བཅས་བྱངས་མཆུངས་སུ་འདོད་དོ།

དེ་ཡང་ཐེག་པ་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་བཅས་མིན་གྱི་
སྤྱང་བ་ཐོན་པ་ན། ཐེག་པ་དེ་དང་དེའི་ཆོགས་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། དེ་བརྟན་
པོར་མ་གྱུར་བར་དུ་ཆོགས་ལམ་ཆུང་དུ་དང་། བརྟན་པོར་གྱུར་ནས་ཆོགས་ལམ་
འབྲིང་དང་། དེ་ནས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ན། དེ་
དང་དེའི་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ན།
དེ་དང་དེའི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་རིམ་བཞིན་འཕེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་
མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ནས་བཟུང་ཆོས་
དཀོན་མཆོག་དངོས་གནས་པ་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པས། ཐོབ་མཁན་རང་ཉིད་དགེ་

འདུན་དགོན་མཆོག་མཆོན་ཉིད་པའི་གས་སུ་ཚུད་པ་དང་། བདག་མེད་མཐོང་
 ཟེན་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་རང་རང་གི་སྒྲོམ་སྤང་ཐམས་
 ཅད་སྤངས་པའི་མི་སྒྲོབ་ལམ་ཐོབ་པ་ན། རང་རང་གི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་དང་། དག་
 བཅོམ་པར་གྱུར་པ་དང་། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་སྒྲོབ་ལམ་ནམ་ཐོབ་པ་ན། སྒྲིབ་
 པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཆོས་སྐྱུ་གཉིས་ཐོབ་
 པས། མཆོན་དཔེས་སྤྲས་པའི་གཟུགས་སྐྱུ་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་
 རྒྱས་དགོན་མཆོག་གི་གོ་འཕང་བརྟེན་པར་འདོད་པ་སོགས་མཐུན་ནོ།།

གྲུབ་མཐའ་སྤྲ་བ་བཞི་པོ་དེ་གཙོ་བོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་
 སྒོ་ནས་བསྐྱུ་ན། ཐེག་ཆེན་དང་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲ་བ་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ།
 སེམས་ཅམ་པ་དང་། དབྱུ་མ་པའམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲ་བ་གཉིས་ནི། ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲ་བ་དང་། གྲེ་བྲག་སྤྲ་བ་དང་མདོ་སྤེ་བ་གཉིས་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་
 གྲུབ་མཐའ་སྤྲ་བ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ཡང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཟབ་
 ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། རྒྱད་པར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཤིན་ཏུ་
 རྒྱ་ཆེ་བ་བསྟན་པའི་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་ལ།
 དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྤྲ་བ་དག་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་
 མཐའ་སྤྲ་བ་དང་། ཡང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་
 རྒྱ་ཆེ་བ་སྒྲོར་མི་ཚུད་པའི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་དག་གི་རྣམ་
 གཞག་མདོར་བསྐྱས་ཅམ་དང་། རྒྱད་པར་དུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་འབྲས་

གྱི་རྣམ་གཞག་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པའི་མདོ་རྣམས་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་
ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བྱུང་མཐའ་སྤྱོད་བ་དག་ནི་ཐེག་དམན་
པའི་བྱུང་མཐའ་སྤྱོད་བ་ཡིན་པར་གསུངས།

འོ་ན་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ཡོད་པར་
གསུངས་པ་དེ་གང་ཡིན་སྟུང་ན། སྤྱིར་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་
བྱུང་མཐའ་སྤྱོད་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་གཅིག་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལ་མོས་
པ་ཆེ་བའི་རིགས་ལ་གསུངས་པ་གཉིས་ཡོད། ཐེག་དམན་གྱི་བྱུང་མཐའ་སྤྱོད་བའི་
ཁུངས་ནི། སྤྱི་མ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ཆོག་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་བསྟན་པ་ཡོད་ཀྱང་། མདོ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་རི་
བཞིན་གོ་བར་མི་རུས་ལ། མདོ་ཕྱི་མ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ། སྟོང་ཉིད་
དམ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དབུ་མ་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཐེག་ཆེན་པའི་བྱུང་
མཐའ་སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ཐེག་ཆེན་པའི་བྱུང་མཐའ་
སྤྱོད་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་མིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལོ་སྟུང་། འོ་ན་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་ཐེན་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་ཐེག་དམན་ལམ་དུ་ཟག་པ་ཡོད་སྲིད་པས། དེ་ཐེག་
ཆེན་པའི་བྱུང་མཐའ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཀྱང་ཐེག་དམན་པར་འདོད་དགོས་སམ་སྟུང་མོ།

དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ལམ་སོགས་ལ་ཞུགས་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་
དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བྱུང་མཐའ་སྤྱོད་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
བྱུང་མཐའ་སྤྱོད་བ་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོག་ལམ་སོགས་ལ་

དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་དམན་པ་དང་། ཐེག་དམན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བ་གཉིས་
 ལ་འང་ཐུ་བཞི་ཡོད་དེ། སྤྱི་མ་ཡིན་ལ་བྱི་མ་མིན་པ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་ཆོག་གས་
 ལ་མ་སོགས་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅིམ་པ་དང་། དབྱ་མ་པ་རྣམས་དང་། བྱི་མ་
 ཡིན་ལ་སྤྱི་མ་མིན་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་ཆོག་གས་ལ་མ་ལ་གནས་པའི་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བ་དང་
 མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་ཆོག་གས་ལ་མ་ལ་
 གནས་པའི་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་
 ནི་བྱི་རྩལ་པ་ལ་སོགས་པ་འོ།།

དེས་ན་ཐེག་ཆེན་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་ལ་
 རིམ་བཞིན་ཐེག་ཆེན་པ་དང་། ཐེག་དམན་པ་ཞེས་བཞོད་པ་ནི་དངོས་མིང་ཡིན་
 ལ། ཐེག་ཆེན་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ལའང་རིམ་བཞིན་ཐེག་ཆེན་
 པ་དང་། ཐེག་དམན་པ་ཞེས་བཞོད་པ་དག་ནི་ཆོག་བསྐྱུས་ཀྱི་མིང་གིས་བཞོད་པ་
 ཅུང་ལྷོ་ལྷོ་ཞིང་། ཡང་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཞེས་པའི་ཐེག་པ་དེ། རྫོང་བྱེད་སྤྱིའི་ཐེག་
 པ་ལ་གོ་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་དེ་བཞིན་བྱང་
 པ་དང་། ཐེག་པ་མཆོག་དམན་ཞེས་པའི་ཐེག་པ་དེ་བཞོད་བྱ་དོན་གྱི་ཐེག་པ་ལམ་
 ལ་གོ་ནས། ལམ་ཁྱུགས་ལ་ཐེག་པ་མཆོག་དམན་གཉིས་སྤྱེ་བ་ཡིན་མིན་ཡང་
 དབྱེད་རྒྱ་ཡོད་པར་སྤང་ངོ་།།

གྲུབ་མཐའི་ཚོད་ལན།

དེ་ལ་ཐེག་དམན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་འགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱི་སྒོད་དག་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ཞེས་ལོག་རྟོག་གིས་སྤྲོ་བ་བྱེད་འདྲ་མིན་མང་དུ་
 བཀོད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལན་བཏབ་
 བས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་སྤྲོ་བ་ཆུང་རྒྱས་པ་ནི། རྩེ་བཙུན་
 བྱམས་མགོན་གྱི་གསུང་མདོ་སྤྱི་རྒྱན་དང་། སྤྱོད་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱི་གསུང་

རྟོག་གི་འབར་བ་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷན་སྦྲུང་འདུག་ཆེན་པོ་སོགས་
སུ་གསལ།

འདིར་ད་དུང་དབྱེད་བྱེད་སྤང་བའི་ཆོད་ལན་དང་། ལོག་རྟོག་སྤྱེ་བའི་གཞི་
ཅར་ཆོད་ལན་བྱུང་ཚུལ་ཅུ་བརྗོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྦྲུང་ལས། ཚུ་བོ་གར་
སོགས་ལ་ཁྱུས་བྱེད་བ་སོགས་གྱིས་སྡེ་གསེབ་དག་པར་བཤད་བ་དང་། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པས། ཕྱི་རོལ་རིག་བྱེད་བ་དང་། རྒྱང་
འཕེན་པའི་འདོད་བ་ལྟར་དུ་གཞན་ཞིག་གིས་བྱས་བ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བཀའ་མིན་ནོ་ཞེས་ཆོད་པའི་ལན་ལ། བྱུང་མཐའ་གོང་མ་དག་གིས་གར་སོགས་
ཚུ་བོ་བཞི་ལ་ཁྱུས་བྱེད་བ་སོགས་གྱིས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ནི། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དབང་གྱུ་རྒྱལ་མ་དོས་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུས་ཡིན་གྱི་ཁྱུས་བྱེད་བ་ཅུ་
གྱིས་དག་གོལ་ཐོབ་པར་འདོད་བ་མིན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པར་སྤང་ལ། དེ་
ལྟར་ཡང་ད་དུང་དོགས་གནས་ཤིག་ནི་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་ཀའི་སྤྱི་
མ་རྣམ་འགྲེལ་དུ། ལྷན་པོ་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྟགས་ལྟ་གསུངས་པའི་གས་
སུའང་འབབ་སྟེགས་ཀྱི་ཁྱུས་ལས་ཆོས་འཕེལ་བར་འདོད་བ་ཞེས་བ་ཞིག་ཀྱང་
གསལ་འདུག་པས། འདི་དག་པན་ཚུན་བསྐྱར་ནས་འགལ་བ་མེད་ཚུལ་ལོགས་
པར་ཤེས་དགོས་པར་སྤང་ངོ་།།

ཤེར་མདོའི་དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་ཚུལ།

ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་
 ལ་ལོག་ཏོག་དེ་ནི། ལོག་ཏོག་གཞན་ཀྱང་གྱི་གཞི་རྩ་ཡིན་པས། འདི་ལོགས་
 པར་སེལ་ན་ལོག་ཏོག་གཞན་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་འགྱུར་བས། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་དག་གིས་གཙོ་བོ་འདི་སེལ་ཐབས་མཛད་པར་སྒྲུང་ཞིང་། དེ་
 ཡང་ཤེར་མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དེས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྩ་ལྟར་ཡེ་མེད་དུ་བསྟན་པ་མིན་གྱི། ཆོས་ནམས་ཀྱི་གནས་
 ལུགས་མཐར་ཐུག་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཚུལ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
 བདག་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དང་། དེ་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་
 དག་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོ་ནས་དགག་སྒྲུབ་མཛད་ལ། དེ་ཡང་དབྱ་སེམས་གཉིས་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་འཛིག་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དགག་
 སྒྲུབ་མཛད་ཚུལ་སོ་སོར་བྱུང་བར་མདོན་ནོ།།

དང་པོ་སེམས་ཅམ་པས་དགག་སྒྲིབ་བྱེད་ཚུལ།

དེས་ན་སེམས་ཅམ་པས་དགག་སྒྲིབ་བྱེད་ཚུལ་གནད་བསྟུས་ཞིག་
 བཀོད་ན། ཞེར་མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་
 དོན་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། བསྟན་བཅས་
 སུམ་ཅུ་པར། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་ལ།
 དགོངས་ནས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་
 དང་། མདོ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཕྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མེད་དེ། སེམས་ནི་
 སྒྲ་ཆོགས་རྣམས་སུ་སྤང་། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་འདྲ་བ། སེམས་ཅམ་
 དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་གང་གྲུབ་པ་ན། རྩལ་སྤྲོ་ཆ་
 མེད་བསགས་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ནང་སེམས་ཀྱི་
 བག་ཆགས་སད་སྟོབས་ལས། སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅམ་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་
 ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་རྩ་བུམ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་ན། དེ་ཉིད་རྩོམ་བྱེད་
 གྱི་རྩལ་སྤྲོ་མཐར་གཏུགས་ན་ཆ་མེད་ལ་ཐུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཆ་མེད་འཕྲད་
 པའི་གོང་བྱར་འགྱུར་ཐབས་མེད་པས་རྩ་བུམ་གྲུབ་ཚུལ་བཞག་མི་ཐུབ། དེས་ན་
 རྩ་བུམ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བ་ན། དེ་ལ་རྩ་བུམ་སྤང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་

རྩ་བུ་ཡིན་ལ། དུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་པའང་དེ་ཡིན། རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་
 དུལ་གྱིས་ཚུར་གཏད་པ་མིན་པར་ནང་བཤུ་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱང་བ་དང་།
 མིག་ཤེས་དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པས། རྩ་བུ་ནང་བཤུ་ཆགས་ཀྱི་
 དབང་གིས་བྱང་བ་དང་། ཤེས་པའམ་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅམ་དུ་གྲུབ་ཚུལ་ནི་
 དེ་ལྟར་ཉེ། དེ་བཞིན་གཞན་ལའང་རིགས་བསྐྱེད་གོས།

དེ་ཡང་རྩ་བུ་འདྲིན་པའི་མིག་ཤེས་ལ་དེ་རྒྱང་ཆད་དུ་སྒྲུབ་བ་ནི་འབྲུལ་
 སྒྲུབ་ཡིན་ཉེ། དཔེར་ན། ཆེ་ཤེས་གྱིས་ཡི་གེ་ལ་ལྟ་བའི་ཆེ་སྒྲུབ་ལས་ཆེ་བར་མཐོང་
 བའི་ཡིག་གཟུགས་དེ་རྣམས་ཚུར་སྒྲུབ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་ཡོད་པར་མི་སྒྲུབ་བར་
 བར་སྒྲུབ་ཤོག་བྱའི་རོལ་ནས་རྣམ་པ་ཚུར་གཏད་པར་སྒྲུབ་བ་ལྟར་ཡིན། གལ་
 ཉེ་དེ་འདྲའི་ཡིག་གཟུགས་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་ཤོག་རོལ་ནས་ཚུར་གཏད་པ་ཡིན་ན།
 ཆེ་ཤེས་ཡོད་མེད་སྒྲུབ་བལྟས་ཀྱང་དེ་འདྲ་མཐོང་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟར་མཐོང་
 བ་མེད་པས་ཡིག་གཟུགས་དེ་འདྲ་བ་རྣམས་ནི། ཆེ་ཤེས་དང་རྒྱང་ཆད་དུ་མེད་
 པར་ཤེས་ཐུབ། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་ན། གཞི་གང་དུ་སེམས་
 ཅན་གང་དང་གང་གིས་ཅི་མཐོང་ཡང་མཐོང་ཚུལ་གཅིག་པ་དགོས་པས། སྒྲོད་
 གཅིག་ཏུ་ལྟ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱིས། བདུད་ཅི་དང་ཆུ་དང་རྒྱལ་ཁག་སོགས་
 གཅིག་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ལས། དེ་འདྲ་མེད་པར་སོ་སོའི་ལས་དབང་གིས་
 མི་འདྲ་བར་མཐོང་བས། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པར་དེས་ལེགས་པར་ཤེས་ཐུབ།

དེས་ན་ལམ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། ཁང་བ་རྩིག་པའི་ཆེ་དེ་དང་དེ་མཐོང་བའི་

བག་ཆགས་ཅི་ཙམ་སད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ལམ་རིང་པོ་དང་། ཁང་པ་མཐོ་རུ་
 འགྲོ་བར་མཐོང་བ་དང་། དེ་ཡང་ལས་དག་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་རང་རང་
 ལ་སྒྲུང་བའི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་སེམས་གྱི་
 བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་དགོས་པས། སེམས་ཅན་གང་དག་ནང་པན་
 ཚུན་གྱི་ལུས་སེམས་མཐོང་བར་གྲགས་པ་དེ་ཡང་། དེ་དག་དང་ཆ་འབྲེལ་བའི་
 གཟུགས་བརྒྱན་ཙམ་རེ་མཐོང་བར་འདོད་པ་ལས། ནང་པན་ཚུན་ལུས་སེམས་
 དངོས་གནས་པ་མཐོང་བར་མི་འདོད་པས། གཞན་གྱི་ལུས་སེམས་གཞན་གྱི་
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་མེད། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་
 དག་པའི་སྤྱོད་བཅུད་གཟིགས་པ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་
 གྱི་དེ་དག་གཟིགས་པ་བག་ཆགས་སད་པའི་དབང་གིས་གཟིགས་པ་མིན་ཏེ།
 དཔེར་ན། རང་ཅག་རྣམས་ལ་གཉིད་ཀྱི་དབང་གིས་མི་ལམ་འབྲེལ་མིན་སྒྲ་ཆོགས་
 སྒྲུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲུང་ཡང་སངས་རྒྱས་གཟིམ་ཁྱལ་པའི་
 དབང་གིས་སྒྲུང་བ་མིན་པ་བཞིན་ནོ།།

འོ་ན་མི་འགའ་ཞིག་གིས་དུས་གཅིག་ཏུ་རྩ་བུམ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཐོང་བའི་ཆེ།
 མཐོང་བུ་ཐུན་མོང་བའི་རྩ་བུམ་དེ་ཤེས་པ་གང་གིས་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་སྟམ་ན། དེ་
 ཡང་དཔེར་ན། མཁྲིས་ནད་ཅན་འགས་དུང་དཀར་ལ་ལྟ་བའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་
 སེར་པོ་མཐོང་ཞེས་པ་ཙམ་ལས། གཅིག་གིས་མཐོང་བའི་སེར་པོ་དེ་གཅིག་ཤོས་
 གྱིས་མ་མཐོང་བ་ལྟར། མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་ཆེ་ན་མཐོང་བུ་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་

པ་ལྟར་གྲགས་ཀྱང་། བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་ན་དེ་མེད་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་
 སེམས། དེ་ལ་ལས་དག་མ་དག་པའི་གང་ཟག་རང་རང་གི་རྩོད་ཡུལ་གཟུགས་
 སོགས་གྲུབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཡུལ་ཅན་མིག་ཤེས་སོགས་གྲུབ་ཚུལ་ངེ་ལྟར་
 ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་རང་རང་སྤྱིང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་ལ་གསལ་བའི་དབང་གིས་
 གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། རང་རིག་ནི་རང་ཉིད་རང་ལ་གསལ་བས་འགྲུབ་བྱེད་གཞན་མི་
 དགོས་ཞེས་སྒྲུབ་ལ། རང་རིག་ཅེས་པ་ནི། མིག་ཤེས་སོགས་ལ་རང་གསལ་བའི་ཆ་
 དང་། གཞན་གསལ་བའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྲུལ་མ་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང་། འདི་ཡོད་ཚུལ་
 རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མང་པོ་བཀོད་པ་རྣམས་འདིར་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་སྒྲིམ།

དེ་ལྟར་ན། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་
 པའམ་སེམས་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་མཁས་པ་ཁ་
 ཅིག་གིས་དེའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་འདོད་ལ། མཁས་པ་ལ་ལས་དེ་ལྟར་
 བ་དེའི་ལུགས་ལ་ཕྱང་པོ་ལྟའི་རྣམ་གཞག་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཟུགས་
 སྒྲུབ་སོགས་ཀྱང་ཡུལ་སྤྱིང་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འགྱུར་བ་བཞི་ལ་
 ཤེས་པ་ཡོད་པར་འདོད་ན། རྒྱུད་པན་གྱི་རྗེས་འབྲངས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས།
 གཟུགས་སྒྲུབ་སོགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་
 དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་འབྲུགས་པ་ཚུའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་ཚུ་ཡིན་པར་འདོད་མི་
 དགོས་པ་ལྟར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་འདི་ལ་མོས་པ་ཆེན་ལོ།

སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ།

འོ་ན། བྱི་རོལ་རིག་བྱེད་གསང་བ་པས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པར་བཤད་པས། དེ་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། གསང་བ་
པས་ནི། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྒྱས་དོན་གཞན་དང་། རྒྱལ་ཕྱན་ཆ་མེད་བཞག་ནས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱབ་ཚུལ་སྟོགས་ཅམ་སེམས་ཅམ་པ་
དང་འདྲ་ཡང་ཁྱད་པར་ནི། འདིས་དཔེར་ན། བྱམ་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་
པའི་ནམ་མཁའ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་དང་། དུ་བས་བསྐྱིབས་མ་བསྐྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
ཅམ་ལས་བྱམ་པ་རྣམས་ཆག་པའི་ཆེ་ནམ་མཁའ་རྣམས་གཅིག་དུ་གཞས་པ་ལྟར།
སེམས་ཅན་རྣམས་ལུས་ཐ་དད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་གཅིག་ཡིན་ཚུལ་དང་།
དེ་ཡང་རྟེན་གྱིས་དབང་གིས་གསལ་མི་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་ཅམ་ལས་ངོ་མོ་ལ་
ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། དེ་ཉིད་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ། ཏྲག་པ། ཆ་
མེད་རང་དབང་བའི་བདག་ཡིན་པར་ཡང་འདོད་པས། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་
དང་མི་འདྲ་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལས་གསལ་ལོ།།

ཡང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ། ལྷགས་གཞུང་རྣམས་སུ་ཡི་
ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་གནས། ལུས། འོངས་སྟོད་བཅས་གསུངས་པ་དེ་དག་ཇི་

ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་འང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། ཡེ་ཤེས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་བྱེད་པར་ཅམ་མ་གཏོགས། དེ་དག་ཤེས་པའི་བདག་
 ཉིད་དུ་གྲུབ་ཚུལ་སེམས་ཅམ་པ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ཚུལ་གསུངས། འོན་ཀྱང་
 ཐལ་འགྱུར་བས་དཔེར་ན། འབྲུག་པ་ཆུའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་ཆུ་མ་ཡིན་པ་
 ལྟར། དེ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཅམ་
 སེམས་ཅམ་པ་དང་མཐུན་ཡང་། དེ་དག་སེམས་ཅན་གཞན་དག་གི་དབང་ཤེས་
 སོགས་ལ་སྤང་ཡང་དེ་དག་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་མི་དགོས་པར་མ་ཟད་ཤེས་པ་
 དེ་དག་གི་དམིགས་རྒྱུན་ཡང་བྱེད་པས། དེ་དག་ཀྱང་སྤྱིར་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་
 ཡིན་པར་འདོད་དོ་སྙམ་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་དབུ་མ་པས་དགག་སྐྱབ་བྱེད་ཚུལ།

དེས་ན་ཤེས་མདོའི་དོན་ལ་དབུ་མ་པས་དགག་སྐྱབ་བྱེད་ཚུལ་གནད་
 བསྟུས་ན། མདོ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་
 རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། གང་
 ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོ་དེས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། གཏན་

མེད་དུ་བསྟན་པ་མིན་ལ། ཆོས་གང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། དེ་ཉིད་རྒྱ་རྒྱུན་
ལ་བསྟོས་པ་གཏན་ནས་མི་རུང་བས། ཆོས་དེ་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གྲུབ་
པར་འགྱུར་བའས། ཡང་ན་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་གཞོན་པ་ཡོད་
པས། ཐེག་དམན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་པ་དག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་མ་ཟད་སེམས་ཅམ་པའི་སྤྱི་དོན་མེད་
ཅིང་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་ཡང་
གཏན་ནས་མི་འཐད་ལ། བྱད་པར་དུ་བྱམ་པ་སོགས་རང་འདྲིའི་ཆོད་མའི་བདག་
ཉིད་དུ་གྲུབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། བྱམ་པ་དང་ཡི་གེ་སོགས་ཡུལ་གཞན་ནས་
གཞན་དུ་བྱེད་ཏེ་མཐོང་བ་དང་། གཞན་གྱི་རྩིས་གཞན་གྱིས་བརྒྱས་ཏེ་ལོངས་
སྟོང་རྒྱར་སོགས་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་འདྲིའི་ཉེན་གྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་
ཤིན་ཏུ་གཞོན་པས། འདོད་ཚུལ་དེའང་མི་འཐད་ཅེས་བཀག་གོ།

འོ་ན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བ་དེ། ལོག་
ཤེས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་
ཀྱང་སྤྱི་རོལ་གཟུགས་སོགས་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་དོན་མེད་པ་ནི་
མིན་ཞེས་ཟེར། མཁས་པ་ལ་ལས། དེས་ཆ་མེད་བསགས་པའི་སྤྱི་དོན་མེད་པར་
ལྟ་བ་ཡིན་པས། ལོག་ཤེས་མིན་ཚུལ་འདོད་པ་སོགས་འདྲ་མིན་སྒྲུང་བས་དབྱེད་
པར་བྱའོ།

མདོར་ན་གང་ཉེན་འགྱུར་ཡིན་པ་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་བྱུང་།

དཔེར་ན། གཟུགས་བརྟན་བཞིན། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱང་
 ཉེན་འབྱུང་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཉེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་འདིས་
 དངོས་པོ་ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བར་སྦྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་
 ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་བ་གྲགས་པས། དབུ་མ་
 ལ་འབྱུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བཉེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། ཉོག་པ་འདི་
 དག་བརྟག་པར་མི་རུས་པ། དེ་ཕྱིར་ཉེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། ལྟ་བུ་
 བ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

ཞེས་པ་འདི་ཡང་བྱི་ལོ་༡༩༡༩ ལྷ་བ་༥ ཆོས་༣༩ ཉིན་དབུས་གཞུང་ནང་པའི་རིག་
 གནས་ཁང་ཆེན་པོ་ལ་དྲགས་སྒྲེ་ཡི་བཟོ་སྒྲེང་གི་ཆེད་དུ་ལ་དྲགས་སྒྲེའི་ཚུག་ཆལ་དུ་དག་མིང་
 དཔལ་གྲགས་པས་བྲིས་པའོ། ། ༣༠༡༥ ལོའི་ལྷ་༥ ཆོས་ ༣༥ ཉིན་སྐར་ཡང་བསྐྱར་བཅོས་གང་
 འོས་བཀྲིས་ཏེ་སྒྲེལ་བ་ལེགས་འཕེལ། །

དེས་ལན་ཚུ་སྐྱེས་ཚུན་པོ།

དགོ་བཤེས་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པའི་དེས་ལན་གནད་ལ་རེག་པ།

ན་མོ་གྲུ་རུ། སྐྱོན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་རྫོགས་ཐུགས་རྗེའི་གཏེར།
 བསྐྱེད་མེད་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་བ་རིན་ཆེན་གསུམ།
 གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་མཆོད་ནས་གྲུས་བསྟེན་ན།
 བྱང་ཚུབ་སྟོང་པོའི་བར་དུ་ཐུགས་རྗེས་བྱངས།
 ཆོག་བཞིའི་དོན་ལའང་སྒྲུངས་པ་བདག་ལྟ་བུས།
 ཆོས་ཚུལ་སྤྲོ་བའི་འོས་སུ་མ་མཆིས་མོད།
 རྫོ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་པོས་བསྐྱེད་བའི་ངོ་།
 བསྐྱེད་མ་རུས་སྤྱིར་ཆོག་འགའ་གསོལ་བར་བྱ།

དེ་ཡང་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ལ་སྐྱེས་པ་མཐར་སོན་པའི་ཡོངས་
 ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ་ལགས་ནས་གཞུང་ཆེན་
 མོའི་དཀའ་གནད་འབའ་ཞིག་ལས་བརྒྱུ་ཉེ་དེ་བཞིན་ལྷ་ཅམ་དང་། དེ་མཚུངས་

ཁོ་བོས་བྲིས་པའི་འཆལ་གཏམ་འགའ་ལའང་དྲོགས་འཆར་མི་ཉུང་ཙམ་བཀོད་
 དེ་འདི་དག་ལ་ཅིས་ཀྱང་ལན་ཐོབ་ཅིག་ཅིས་བསྐྱལ་མ་ནན་ཆར་བྱང་བར་བརྟེན།
 རང་གི་གོ་ཚེད་ཙམ་མདོར་བསྐྱུས་གནད་དུ་བྲིས་ཏེ་མཐར་ཆགས་སུ་གསོལ་བ་ལ།

དྲོགས་གནས་བཀའ་འདྲི།

ནམ་གསུམ་རིན་ཆེན་མཛོད་འཛིན་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་དག་བའི་བཞེས་
 གཉེན་ཆེན་པོ་དག་ལམ་རིམ་པ་དག་དབང་ཕུན་ཆོགས་མཆོག་གི་ཞབས་ཀྱི་
 པརྒྱའི་བྱང་དུ།

གྲུས་གསོལ། དག་མཆོག་ནས་གྲུས་པར་ཐུགས་རྗེས་རྗེས་འཛིན་གྱི་བཀའ་
 སློབ་ཟབ་མོ་རིམ་སྐྱལ་གནང་བར་གྲུས་སློབ་པ་ཏུ་བརྟམས་ལ་བཀའ་བྲིན་སྒྲ་ལྟ་
 ཏུ་ཆེ། སྒྲར་ཡང་གྲུས་ནས་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པར་རེ་སྟེ་སྟོང་མན་བདག་ལ་གཞུང་
 ཆེན་ནས་དྲོགས་གནས་བྱང་བ་འགའ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དག་ཉིད་གྱི་བཀའ་
 དགོངས་ལྟར་ཉིད་གྱི་གསུང་རྩོམ་འགའ་ཞིག་ལེགས་མཇལ་ཞུས་པར། ཐུགས་
 གཤམ་ནས་བལྟས་ཀྱང་བཅོས་མིན་གྱི་དད་གྲུས་དབག་མེད་ཏུ་འཕེལ་མོད། བརྗོད་
 དོན་ཟབ་སྒྲིངས་དེ་བཞིན་རི་བཞིན་མ་འཁུམས་པར་དྲོགས་འཆར་རེ་བྱང་བྱང་
 བ་བཅས་ཀྱི་སློབ་བཀའ་འདྲི་ཞུ་རྒྱུ་ཡོད་ལགས་པས། ཐུགས་བརྩིས་འདོར་མེད་

གསུང་ལན་ཞིབ་གསལ་རེ་ཅིས་ཀྱང་ངེས་སྟེན་ཡོད་པར་བྱ།

འི་བ་དང་པོ། དབྱུང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་དོན་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དེ་དག་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཅས་མདོ་གང་དང་གང་གིས་གསལ་བར་བསྟན་པར་འདོད་དགོས་ལགས།

དང་པོའི་ལན་ནི། སྤྱིར་ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མི་འདོད་པས་དེར་བཤད་པའི་ལམ་འབྲས་སོགས་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་། མདོན་བ་ནས་ངེ་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པས་དབྱུང་ཐལ་སྤྱི་ལུགས་སུ་བྱས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སྟེ་པས་ཁྱེད་ཀྱི་གཞུགས་སའི་གཙོ་བོ་ནི་མདོན་པའི་གཞུང་རྣམས་ཡིན་པར་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་ལ། འོན་ཏེ་དེ་ནས་བཤད་པའི་བརྗོད་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་ཐལ་རང་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པའི་ལམ་ཅམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཐལ་འགྱུར་པས་སྟེ་ངེ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པ་ལྟ་བུའོ།

ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། རང་རྒྱུད་པས་ཆོས་ཀྱི་བདེན་མེད་དུ་བཞེད་པ་ཤེར་མདོ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པར་གནས་མོད་ཀྱང་། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་མདོ་གང་གི་འདུང་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། རྩོད་འདི་སེལ་བྱེད་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་ཏོ། ཞེས་

བསམ་ཤེས་སོ།།

དྲི་བ་གཉིས་པ། སེམས་ཅམ་པར་ཆ་མེད་བསམགས་པའི་བྱི་དོན་མེད་པ་
ཅམ་ལས་བྱི་དོན་མེད་པར་འཐད་འཛིན་ཡོད་མེད། ཡོད་ན་དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་
མིན། ཡིན་ན་དེ་སྒྲིམ་པའི་སྒྲགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་རི་འབྲས་
ཡོད་མེད་གང་ལགས།

གཉིས་པའི་ལན་ནི། བྱི་དོན་མེད་ཅིང་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་
སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པས། སེམས་ཅམ་རང་རྒྱུད་ལ་བྱི་དོན་མེད་
པར་ལྟ་བའི་འཐད་འཛིན་ལོས་ཀྱང་ཡོད། འོན་ཏེ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལྟར་ན།
ལམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོར་ལམ་ཅམ་ཡང་ཐོབ་མི་རུས་ན། མཐོང་ལམ་སོགས་ལྟ་
ཅི་སྦྱོས་པར་གསུངས་ཏེ། གྲགས་ཆེད།

དྲི་བ་གསུམ་པ། རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་གི་ཆོད་གང་ལགས། ཐལ་
འགྱུར་པས་རང་སྟོང་འདོད་མིན། སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བུ་དེ་གཞན་སྟོང་དུ་འགྲོ་
ཚུལ་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བུ་འདྲ་དེ་དང་འབྲས་མིན་གང་ལགས། སེམས་ཅམ་དང་
དབུ་མ་པ་གཉིས་ལ་མདོ་རྒྱུད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་
བའི་གྲུབ་མཐའ་སྦྲེལ་བ་གཉིས་རེ་བྱེ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་གང་ལགས།

གསུམ་པའི་ལན་ནི། ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་རྣམས་སུ་འདྲ་རང་གི་ངོ་བོས་
སྟོང་པ་ལ་རང་སྟོང་དང་། དེ་མིན་པའི་སྟོང་པ་ལ་གཞན་སྟོང་དུ་གསུང་བའང་ཡོད་
མོད་ཀྱི། ཆོས་རྗེ་འོན་པས་བཞེད་པའི་རང་སྟོང་གཞན་སྟོང་ནི་དེ་དང་གཏན་མི་

འདྲ་སྟེ། གཞུགས་གཞུགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་རང་སྟོང་གི་ཚད་དང་། དོན་དམ་ཀྱན་རྫོབ་
 ཀྱིས་སྟོང་པ་གཞན་སྟོང་གི་ཚད་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཡང་གཞུགས་སོགས་
 ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ནམས་ནི་སྟོས་སྟོས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་
 པས་རང་གིས་རང་སྟོང་ལ། དོན་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཏག་པ། བཏན་པ། བདེན་པར་
 གྲུབ་པ། གྲུབ་པ་རང་དབང་བའི་ངོ་བོ། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་སོགས་རང་ཆས་སུ་
 རྫོགས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཐོག་མེད་ནས་ལྷན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
 ཞིག་སྟེ། དེ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་སྟོས་པའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དང་ཡེ་མ་འབྲེས་པར་གནས་
 པས་དོན་དམ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱིས་རི་ལྟར་སྟོང་ཚུལ་ནི་དེ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ།

འདི་ལྟར་ན་སེམས་ཅམ་པས། གཞན་དབང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྟོང་པར་
 གཞུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་ཀྱིས་སྟོང་པར་བཞེད་པ་ལའང་དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པས། དེ་
 བྱི་གཞན་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཐ་ལལ་བ་ཉིད་ཡིན་
 བ་ཞེས་གཞུང་པར་མཛད་མོད་ཀྱང་། སྟོགས་སྒྲུབ་གཞན་སྟོང་དང་གཏན་མི་
 འདྲ་བ་ནི་སུས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། དེས་ཡོངས་གྲུབ་གཞན་དབང་གིས་སྟོང་པ་གནས་
 ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་ལ། སེམས་ཅམ་པས་གཞན་དབང་ཀྱན་བཏགས་
 ཀྱིས་སྟོང་པ་གནས་ལུགས་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཞེད་ཀྱི། ཡོངས་གྲུབ་གཞན་དབང་
 གིས་སྟོང་པ་དེར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་སྟོར་རྒྱས་པར་མ་སྟོས་ཏེ། མཁྱེན་
 པར་འཆལ་ན་ངས་དོན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སུ་གཟིགས་འཆལ་ལོ།

དབུ་སེམས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བའི་གང་ཟག་ལ་མདོ་རྒྱུད་པའི་རྗེས་སུ་

འབྲང་བ་དང་། མདོ་ཙམ་དུ་མ་བཟང་རྒྱུད་ཀྱི་འདུ་ཐེན་སྲུ་འབྲང་བའི་གང་ཟག་
གཉིས་རེ་བྱེ་རྒྱུ་ལོས་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། དབྱ་མ་པའང་ཡིན་ལ་མདོ་རྒྱུད་གི་ཐེན་
སྲུ་ཞུགས་པའང་ཡིན་པ་ནི་མཆོག་བྱུང་གཉིས་ལྟ་བུ་དང་། མདོར་མ་བཟང་སྒྲགས་
ཀྱི་འདུ་ཐེན་སྲུ་ཞུགས་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདིས་མཆོན་ནས་
སེམས་ཙམ་པ་ལའང་རིམ་ལྔ་རིགས་པར་སྦྱར་རོ།།

དེ་བ་བཞི་པ། བྱམ་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ཞེས་པའི་བཏགས་དོན་དེ་
གང་ལགས། དེའི་མཆོན་གཞི་ལ་བྱམ་པ་བཞག་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱེད་པའི་
རིགས་པས་བྱམ་པ་བཙལ་བར་ཐལ་བར་དོགས་པས་དེའི་ཚུལ་གང་ལགས།
བྱམ་པ་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྟེན་པར་འཛིན་པ་དང་། དེ་བཏགས་ཤིང་དཔྱད་
ནས་རྟེན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་དཔྱེད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་དང་། དེ་
དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དེ་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་སོགས་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་མེད།
རྫས་ཡོད་བཏགས་ཡོད་གཉིས་དངོས་འགལ་དུ་འདོད་དགོས་མིན་གང་ལགས།

བཞི་པའི་ལན་ནི། བྱམ་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་མིན་གྱི་རྟོག་
པས་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་པས་ན། བཏགས་དོན་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་གང་དུ་ཚུལ་རིམ་
ལྔར་གྲུབ་ཅེས་བཙལ་བ་ལ་བཏགས་དོན་བཙལ་བ་ཞེས་བྱའོ།། དེའི་ཕྱིར་རིགས་
ཤེས་གྱིས་བྱམ་པ་བཙལ་བ་ལ་བསྟོན་མེད་ཅིང་བཙལ་བས་རྟེན་པའང་མིན་ལ།
གང་མ་རྟེན་པ་དེ་ནི་བྱམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་སོང་གི་གཏན་མེད་པའི་
དོན་དུ་མ་སོང་རོ།། གང་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་བཙལ་ཆེ་རྟེན་དགོས་

ཀྱང་། ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དེ་མི་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ།། འདི་ནི་དབེར་མཆོན་
ན་སྒྲིག་རྒྱ་རྒྱར་ཡོད་ན་ཉེ་བར་སོང་ཆེ་དམིགས་དགོས་ཀྱང་། སྒྲིག་རྒྱ་སྒྲིག་རྒྱར་
ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དེ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ།། བཙལ་ནས་རྟེན་པར་འཛིན་པ་ནི་ཀུན་
བཏགས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། གང་བཙལ་བ་དང་། བཏགས་པ་དང་། དབྱེད་
པ་སོགས་ནི་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་བཙལ་ནས་རྟེན་པ་དང་།
དབྱེད་ནས་རྟེན་པ་སོགས་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་སོ།།

རྣམ་བཏགས་གཉིས་དང་བདེན་བརྟུན་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ནི། བན་ཚུན་
སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་དངོས་འགའ་དུ་གསུངས་ཤིང་རིགས་པས་ཀྱང་བྱུང་ལ།
དེ་ལ་དོགས་པའི་གནས་ནི་འདི་སྟུང་དུ། དེ་ལྟ་ན་གང་ཡང་བདེན་པར་བཀག་ན་
བརྟུན་པ་བྱུང་དགོས་པས། སྟོབ་པའི་མཉམ་གཞིག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཀུན་བརྟུན་
པར་བྱུང་པར་ཐལ་ཏེ། བདེན་པར་བཀག་པའི་ཕྱིར་སྟུང་ན་དབྱེད་དོ།།

འི་བ་ལྟ་བུ། ཅུ་ཤེས་རྣམ་བཤད་དུ། དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་སྟོན་
པར། ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་དོན་གང་ལགས། བུམ་པ་ཞིག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
སྒྲིས་སྒྲིབ་པ་གང་ཞིག་འཕེན་པར་འདོད་དགོས། རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་
དྲུག་ནང་གི་འགོག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་སོ་དེ་མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་གང་
ལགས། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ལས་གྱུ་ལོ་མ་པའི་རྣམ་པ་དེ་མེད་དགག་
ཡིན་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ལགས།

ལྟ་པའི་ལན་ནི། དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་སྟོན་ཞེས་པ་དངོས་འགའ་

གྱི་ཆོས་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། གང་ཞིག་རྟག་པ་མིན་ཞེས་
 བརྗོད་པ་ན་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཞེས་པར་རྣལ་མར་རྟེ་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པར་གོ་
 བའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། དེ་ཙམ་ལས་ཁྱེ་རྒྱ་མ་མཆིས་སོ།། ཡང་འཆི་ཞེས་
 པས་གང་འཆི་རྒྱུ་འཁེམས་ཅན་ཞིག་འཕངས་པ་ལྟར། ཞིག་ཅེས་པས་ཀྱང་གང་
 ཞིག་རྒྱུ་འཁེམས་པོ་ཞིག་འཕངས་པས་ཞིག་པ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་དེའོ།།

སྤྱིར་མདོ་སྤེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འགོག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ཆར་མེད་དགག་
 ཏུ་འདོད་ལ། བྱང་གསེས་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་རང་བཞིན་དང་སྒྲོ་བྱར་གྱི་བྱི་
 མས་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། མདོ་སྤེ་པས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་བྲལ་ཆ་
 ཙམ་ལ་བཞེད་པར་ངེས་སོ།། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པས་ནི་འགོག་བདེན་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་
 འདོད་ལ། དེའི་ནང་ཆོན་གནས་མའི་བྱས་ནི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་ཐ་དང་
 དང་། ཡོད་མེད་སོགས་གང་དུའང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་ཅེས་
 རྟག་གི་འབར་བར་གསུངས་སོ།། རྟེན་གཞི་འགོག་བདེན་དང་རྟེན་ཆོས་རྣམ་པ་
 བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་པན་རྒྱུན་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དུ་གསུངས་པས་བཞི་ཆར་བྱི་མ་
 གཉིས་བཀག་པའི་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་སྤྱིར་ཆོས་གསུམ་པ་ལ་
 གྲུ་ལོ་མ་ཞེས་བདེ་བའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ནི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཆ་ནས་དེར་བཏགས་
 པ་ཙམ་ཡིན་ནོ།། དཔལ་ལྷན་ཐལ་འགྱུར་པ་ལྟར་ན་རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་
 བཅུ་དྲུག་གིས་དེ་དང་དེའི་གོ་མི་ཆོད་པས། དེ་དག་གི་འགོག་པ་དང་ཞེ་བ་

སོགས་ཀྱང་དངོས་གནས་པར་ཅི་ལ་བཞེད་དེ། མི་བཞེད་པར་ངེས་སོ།།

འི་བ་བྱུག་པ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་སྟེང་དུ་སྟོང་ཉིད་དང་འགོག་བདེན་རྟོགས་
པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་ཅིང་། ཡོད་ན་དེ་གཉིས་
རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལ་འང་མཚུངས་མིན། ཆོས་གང་འགོག་
བདེན་དུ་འཛིན་ན་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆ་ནས་འཛིན་དགོས་མིན། དགོས་ན་
དེ་སྟོང་གང་གིས་རྟོགས་ཀྱང་དེའི་ཆ་ནས་རྟོགས་དགོས་མིན། འགོག་བདེན་གྱི་
མཆན་གཞི་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་བཞག་པའི་དབང་དུ་བཏང་ཡང་།
དེ་མངོན་རྗེས་གང་གིས་རྟོགས་པ་ན་དེ་ཅེས་གྱིས་འགོག་བདེན་རྟོགས་པར་
འདོད་དགོས་མིན་གང་ལགས།

བྱུག་པའི་ལན་ནི། འགོག་བདེན་ཞེས་པ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་ལ་འདོད་ཅིང་། དེ་མངོན་དུ་བྱས་ཚུལ་ནི། སྟོང་གཞིའི་སེམས་རང་ཉིད་
སྟོང་བྱུང་གྱི་འི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ནས་རང་གི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་
ལ་བྱེད་དོ།། འབྲས་བུ་དག་པ་གཞུགས་ལ་སོགས། དག་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་སོགས་
ཀྱི་དགོངས་པས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འི་མས་ཇི་ལྟར་དག་པ་དེ་ལྟར་ཡུལ་ཆོས་
ཉིད་ཀྱང་དག་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་འབྲའི་ཆོས་ཉིད་ལ་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་
ཅེས་བརྗོད་དེ། དེ་ལ་འགོག་བདེན་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ།། འོ་ན་འགོག་བདེན་དང་
མྱང་འདས་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན། སྤྲ་མ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅི་རིགས་པས་དག་
པས་ཆོག་ལ། ཅིག་ཤོས་ནི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གྱིས་དག་དགོས་པས་སྤྲ་མ་

ལ་སྤྱི་མས་མ་བྱེད་ཀྱང་། རྫོག་ནས་བྱེད་པར་ཁས་ཁྲུང་ངོ་།། རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་
ཅད་མཁུན་པས་ནི་སྤང་འདས་མཐོང་ལམ་ནས་ཐོབ་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་
དཔག་ན་པལ་ཆར་སྤྱི་དོན་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པ་འབྲེལ་།

འོ་ན་འགོག་བདེན་དང་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་སྤང་
ཚུལ་ལ་བྱེད་པར་མེད་དམ་ཡོད་ཅི་ལྟར་སྟུང་ན། ཆོས་ཉིད་སྤང་བའི་ལྟོག་པ་ནས་
བྱེད་པར་མེད་ལ། འགོག་བདེན་སྤང་བའི་ལྟོག་པ་ནས་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། དེ་སྤང་
བ་ལ་སྤང་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་རང་ཉིད་སྒོ་བྱུང་ཀྱི་བྱི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ཆོས་
ཉིད་གསལ་བར་སྤང་དགོས་པའི་སྤྱིར་དོ།། དེས་ན་སྒོ་སྤྱི་ལ་འཛིན་སྟངས་
ཀྱི་ཆ་ནས་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་། སྤང་ཚུལ་ཀྱི་ཆ་ནས་བྱེད་པར་ཡོད་པའི་ཞིབ་ཆ་
བྱུང་། འགོག་བདེན་རྟོག་པ་ལ་ཅི་ལྟར་སྤང་ཚུལ་དང་། རྟོག་མེད་ལ་ཅི་ལྟར་སྤང་
ཚུལ་འབྲེལ་མེད་ཅི། བརྟུང་བའི་གིས་དང་དངོས་དབང་གིས་འབྱུག་པའི་བྱེད་པར་
ལ་བསམས་ན་ཤེས་པས་མ་སྒྲིམ་སོ།།

དེ་བ་བདུན་པ། དེ་བཅས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་དེ་མེད་སེམས་ཀྱི་ཆོས་
ཉིད་དུ་འགྱུར་རྒྱུ་ཡོད་མེད། ཡོད་ན་གང་ཞིག་གང་དུ་འགྱུར་ན་དེའི་ཆོས་ཉིད་དང་།
དེར་མ་ཟད་དེའི་ལྟོག་པ་བཅས་ཀྱང་དེ་བཞིན་འགྱུར་བར་འདོད་དགོས་མིན་གང་
ལགས།

བདུན་པའི་ལན་ནི། ཆོད་མའི་རིགས་པ་དང་སྦྱར་ན། སེམས་ཀྱི་ཆོས་
ཉིད་དང་དེའི་ལྟོག་ཆ་སོགས་ནི་དངོས་མེད་བརྟུང་ཅན་ཡིན་པས། གནས་མི་

གནས་དང་འགྱུར་མི་འགྱུར་སོགས་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱར་མེད་པ་སྟེ། ཚད་མ་ནམ་
འགྲེལ་ལས། ལྷོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། གནས་དང་མི་གནས་རྟོག་པ་མིན།
ཞེས་སོ། འི་མ་དང་བཅས་བྲལ་གྱི་སེམས་སྡུ་བྱི་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་འདིམ་
གོང་བུམ་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ངོ་བོ་མི་འབྲ་བར་འགྱུར་བ་མིན་གྱི། རྩ་རྟོག་པ་
དྲངས་མར་འགྱུར་བ་ལྟར་ནམ་པ་མི་འབྲ་བར་འགྱུར་བ་ཅིམ་སྟེ། མདོ་རྒྱན་ལས།
ངེ་ལྟར་རྩ་རྟོག་པ་ལས་དྲངས་པ་ནི། དྲངས་པ་ཉིད་དེ་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་མིན།
ཞེས་དང་། དབུས་མཐའ་ལས། རྩ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་ནམས། དག་
པ་བཞིན་དུ་དག་པར་འདོད། ཅེས་སོ། དེ་དག་གི་དོན་ཡང་། རྩ་ངོ་བོ་གཤེར་
བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་འགྱུར་ལྷོག་འགྲོ་བའི་ཆ་ནས་རྩ་སྡུ་བྱིར་འགྱུར་བ་འདོད་པ་
མིན་གྱི། འོན་གང་ཞེ་ན། སྡུར་རྩ་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་བྱིས་བྲལ་
བའི་ཆ་ནས་སྡུ་མ་བྱི་མར་འགྱུར་བར་འདོད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་
གསལ་རིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་འཕོ་འགྱུར་འགྲོ་བའི་ཆ་ནས་སེམས་སྡུ་བྱིར་འགྱུར་
བར་བཞག་པ་མིན་གྱི། འོན་གང་ཞེ་ན། སྡུར་འི་མ་དང་བཅས་པ་ལ་བྱིས་བྲལ་
བའི་ཆ་ནས་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། དབྱིས་བྱིན་པར་བཤད་དོ།

གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་ལ་འགྱུར་བ་ཡོད་ན། སྡུར་བྱི་མར་བྱེད་མེད་ཀྱང་།
ཞེས་སོགས་དང་། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་
འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་གནས་པ་ཉིད་དེ། རྟག་པ་
རྟག་པའི་དུས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱི་ཆོགས་མང་པོ་དང་

འགལ་བས། གང་ཞིག་གང་དུ་འགྱུར་ན་དེའི་ཆོས་ཉིད་འགྱུར་ག་ལ་དགོས་ཏེ། མི་
དགོས་སོ།།

དེ་བ་བརྒྱད་པ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་མ་དང་བཅས་བྲལ་གྱི་ནམ་གཞག་
ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་གོས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སོགས་ལའང་འབྲམ་མིན། ཆོས་
ཉིད་གང་དེ་མ་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ཟག་བཅས་སུ་འདོད་དགོས་མིན། དེ་མ་ཆོས་
དབྱིངས་སུ་ཟད་ཅེས་པའི་དོན་གང་ལགས། དེ་སྤོང་བུ་དང་སྦྱུམ་སོགས་ལའང་
འབྲམ་མིན་གང་ལགས།

བརྒྱད་པའི་ལན་ནི། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་མ་དང་དེ་ལྟར་བཅས་ཚུལ་
ནི། དེ་མས་ཆོས་ཉིད་ལ་བསྐྱེབས་ཏེ་སེམས་ཀྱིས་དེ་མཐོང་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་
པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་དེ་མ་དང་བྲལ་ཚུལ་ཡང་སྐྱེབ་བྱེད་ལོག་ནས་ཆོས་ཅན་
སེམས་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་གཉིས་པོ་རྟོག་ཅིག་ཏུ་སོང་བའི་དོན་ཡིན་ན། དེ་གོས་
ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་མ་དང་བཅས་ཚུལ་དང་དེ་ལྟར་མཚུངས་ཏེ། མཚུངས་པའི་སྐྱབས་
མེད་དོ།། མདོར་ན་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་མ་དང་བཅས་བྲལ་གྱི་ནམ་གཞག་
གསུངས་པ་གོས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་མཚུངས་པ་མིན་ཏེ། དེ་བཅས་སེམས་
ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། དེ་མེད་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐུང་
འདས་སུ་གསུངས་ཀྱི། གོས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མེད་
པའི་བྱུང་རོ།།

ཟག་བཅས་ཞེས་པ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་

ཟག་པ་རྒྱས་རྒྱུ་ལ་བྱེད་ནའང་། ཆོས་ཉིད་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དོན་མེད་ལ།
འཛིན་ཚུལ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱེད་ནའང་དེའི་དོན་མེད་དོ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་
གོས་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་ལུགས་ཀྱིས་དེ་དང་སེམས་གཉིས་པོ་དྲི་མ་དང་བཅས་
བྲལ་བྱེད་ལུགས་མཚུངས་པར་བསྐྱེ་འདོད་པ་ནི་ལྟ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་མིན་གྲང་།
བརྒྱ་ལ་ཡིན་ན་ནི་གོས་ཀྱི་དྲི་མ་རྒྱས་དག་པར་བྱེད་ཀྱས་པས་སེམས་ཀྱི་དྲི་
མའང་དེས་དག་ཀྱས་པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀྱ་རེའི་ཚུལ་དུ་ཁྱབ་ལགས།

མདོར་དྲིལ་ན། མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་སེམས་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་ནན་ཏན་ཆེ་བར་མཛད་གྱི། གཞན་གྱི་ཆོས་ཉིད་
ལ་དེ་ལྟ་མིན་པ་ནི། སེམས་འཁོར་འདས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་གྱི། གཞན་མིན་པའི་
གནད་ལ་ཐུག་གམ་སྟམ་སྟེ། སྐྱེ་ཉིད་ནས་དབྱེད་འཆལ་ལོ། དྲི་མ་ཆོས་དབྱེངས་
སྐྱ་ཐད་ཅེས་པ་ནི་དེ་ཉིད་རིགས་པས་དབྱེད་པ་ན། གནས་མི་ཚུགས་པར་སྟོང་
ཡལ་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ཤིག་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཅམ་ལ་བསམས་ནས་དེ་ལྟར་
གསུངས་སམ་སྟམ་ལོ།

དྲི་བ་དགྲུ་པ། བྱང་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
པའི་ཆོ། དེ་དག་གི་སྐྱུལ་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་མཚུངས་མཛད་
དགོས་མིན། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་འཇུག་ཆེ་སྒར་གྱི་སྐྱུལ་པའི་གང་
ཟག་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་དགོས་པར་འདོད་ དགོས་མིན་གང་ལགས།

དགྲུ་པའི་ལན་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་

དུ་སྐྱུལ་བ་བཤེ་བྱས་ན། ཆོས་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་བྱེད་བྱས་
བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་སུ་གསུངས་བ་དང་འགལ་བས། དག་ས་ལ་གནས་
བའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་བར་བཞག་བ་ན་སྐྱུལ་བ་
ཐམས་ཅད་རང་གི་རང་གིས་ལྟོག་པ་ལས་འོས་མེད་དོ།

དེ་བ་བཅུ་པ། ཆོས་གཅིག་གི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ལགས།
ཚུལ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་བ་དང་། མི་རྟག་པ་སྤྱོད་མོ། རང་རྒྱུད་
པའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སོགས་ལའང་འདྲ་མིན་དང་། སྐྱུ་ལ་ནི་ཆེ་ཆུང་དང་
སྟན་མིན་གྱིས་བྱང་བར་ཡོད་པས་སྟེན་ན་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱུ་ཐམས་ཅད་
མི་རྟོགས་ལ། སྐྱུ་ལ་སྟོས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་དུའང་མི་ཐལ་ལོ་སྟུམ་ན། ཆོས་ཉིད་
ལའང་ཆོས་སྐྱུ་ཡིན་མིན་དང་། འགོག་བདེན་ཡིན་མིན་སོགས་ཀྱི་བྱང་བར་ཡོད་
པས་དེ་དང་མཚུངས་བར་མི་འགྱུར་ཚུལ་གང་ལགས།

བཅུ་པའི་ལན་ནི། རོ་དུ་མ་འདྲེས་པའི་ཟས་ནས་ཉིལ་ཙམ་ཞིག་ཟོས་ནའང་
ཀུན་ཟོས་བར་བཞག་དགོས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་གཅིག་
པས། གཅིག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནའང་ཀུན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་ལ།
བདག་མེད་རགས་བ་དང་སྐྱུ་རྟག་སྟོང་སོགས་ནི་རོ་མི་གཅིག་པས། དེ་སྟར་
རྟོགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་དོ། དེ་བ་སྟག་མ་ནི་དེ་ཙམ་གནད་དུ་མི་སྒྲང་
བས་གཞག་གོ།

དེ་བ་བཅུ་གཅིག་པ། བདེན་གྲུབ་བཀའ་པའི་མེད་དགག་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
 གྱི་གཉིས་སྒྲུབ་ཅུབ་པ་ཡོད་ན། སེམས་ཅམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་བ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
 རྣམ་མཁའ་སོགས་ལའང་དེ་ལྟར་གྱི་སྒྲུབ་ཅུབ་པའི་སྒྲོ་ཡོད་མེད་གང་ལགས།

བཅུ་གཅིག་པའི་ལན་ནི། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལྟར་ན། རང་བཞིན་
 མེད་པ་དོན་དམ་ཡིན་པས། དེར་གཉིས་སྒྲུབ་ཅུབ་པ་ཡོད་ལ། གྲུབ་མཐའ་འོག་
 མས་བཞག་པའི་ཆོས་ཉིད་སོགས་ལ་དེ་མེད་དེ། དེ་དག་སྒྲོས་བྱས་ཅམ་ཡིན་པའི་
 གནད་ཀྱིས་སོ།། གཉིས་སྒྲུབ་ཞེས་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཟེར་བས།
 དེ་ཅུབ་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་ཞིག་དགོས་སོ།།

དེ་བ་བཅུ་གཉིས་པ། ཅ་འཇུག་གི་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀར། སྒྲོ་འདོགས་
 ཀྱི་མེད་མཐའ་ཞིག་གསུངས་ན་དེ་མེད་མཐའ་འགོ་ཚུལ་དང་། བུམ་པ་རང་བཞིན་
 གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཀྱན་བཏགས་
 ཡོད་མེད་དང་། ཡང་དག་པར་མེད་པ་དེ་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་ན། ཐ་སྙད་
 གྲུད་པར་གསུམ་ལྡན་དེ་རི་ལྟར་འཛིན། །དེའི་དང་པོ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་པ་
 ཅམ་ལ་འཛིན་ན། གཉིས་པ་དེ་དགོས་སམ། དགེ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་
 མཆན་ཉིད་འཛིན་ཚུལ་དང་ཡང་འགྲིགས་སམ་གང་ལགས།

བཅུ་གཉིས་པའི་ལན་ནི། སྤྱིད་པ་ཟད་ཅམ་གྱི་ཞི་བ་ལ་ཞི་མཐའ་ཞེས་བརྗོད་
 པ་བཞིན་ཏུ་བདེན་གྲུབ་ཟད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ལ་མེད་མཐའ་ཞེས་བརྗོད་དེ།

མཐའ་ནི་ཟད་དང་འཇུག་ཆ་དང་། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། དེ་ལྟ་བུའི་མེད་མཐའ་
ལ་བདེན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་པས་ན། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མེད་མཐའ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
མེད་མཐའ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མེད་མཐའ་
ལ་ལྟར་བའི་གནས་ཡིན་པར་མ་ངས་པས། དེ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཆ་གཉིས་དབྱེད།
བདེན་མེད་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལྟན་སྟེན་ཡོད་མེད་དང་། ཐ་སྙད་བྱང་
པར་གསུམ་ལྟན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི་གཞན་དུ་གྲགས་ཆེ་བས་མ་བྲིས་སོ།

དེ་བ་བཅུ་གསུམ་པ། ཅུ་ཤེས་རྣམ་བཤད་དུ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་
དང་། གཞན་སྟེ་མེད་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་།
ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་གྱུ་བ་
ཡིན་ཞེས་མི་སྒྲོའི་ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་གང་ལགས།

བཅུ་གསུམ་པའི་ལན་ནི། སྒྲོ་གང་གིས་དོན་གང་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུ་བ་པ་ལ་
དེ་ཉིད་ཆད་མས་དམིགས་དགོས་པས་བདེན་མེད་ཡོད་པ་ཐ་སྙད་པའི་སྒྲོས་ག་ལ་
འབྱུང་སྟེ། དེས་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་བས་ན་བདེན་མེད་ཡོད་
པ་ནི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། འོན་ཏེ་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཀྱང་
རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན་ཐ་སྙད་པའི་སྒྲོས་མི་འབྱུང་བ་དང་འགལ་སྟམ་ན།
འདིར་འབྱུང་བ་དང་གྱུ་བ་པ་གཉིས་གོ་དོན་མི་གཅིག་པས་བདེན་མེད་ཡོད་པ་ཐ་
སྙད་པའི་ཆད་མས་གྱུ་བ་ཀྱང་འབྱུང་བ་ནི་མིན་ཏེ། དེས་བདེན་མེད་མ་དམིགས་
པའི་ཕྱིར་རོ།

བྱི་བ་བཅུ་བཞི་བ། ས་བྱ་དང་ས་མུག་སོགས་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པའི་འདིག་
 རྟེན་རང་འགའ་བའི་སྒོ་ལ་དེ་དག་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བའི་ཐ་དད་དུ་སྤང་ཞིང་སྤང་
 བ་ལྟར་དུ་བྱུང་བར་འདྲིན་པའི་སྒོ་ཡང་རང་ལྷགས་ཀྱིས་ཡོད་མིན། ཡོད་ན་གཞན་
 སྐྱེ་འདྲིན་པའི་སྒོ་ལྟན་སྐྱེས་མེད་ཚུལ་རི་ལྟར་ལགས། གཞན་སྐྱེས་འདྲིན་ན་རྒྱ་
 འབྲས་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དུ་འདྲིན་དགོས་མིན། དགོས་ན་དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པ་
 སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འདྲིན་མིན་གང་ལགས།

བཅུ་བཞི་པའི་ལན་ནི། གང་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ན་དུས་མི་མཉམ་དགོས་ལ།
 འདི་གཉིས་གཞན་ནོ་སྐྱམ་པའི་སྒོ་རང་གིས་འཇུག་པ་ལ་ནི་དུས་མཉམ་པ་དགོས་
 བས་གང་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ཟེན། དེ་གཉིས་དོན་གཞན་དུ་འདྲིན་པའི་སྒོ་ལྟན་
 སྐྱེས་རང་འགའ་བ་མེད་དགོས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་ལས་རྒྱུ་དོན་གཞན་དུ་
 འདྲིན་པའི་སྒོ་ལྟན་སྐྱེས་རང་འགའ་བ་མེད་ན་དོན་གཞན་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འདྲིན་
 པའི་སྒོ་ལྟན་སྐྱེས་རང་འགའ་བ་དེ་བས་ཀྱང་ལྟ་ཞིག་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པས། དོན་
 དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་མ་སྦྱར་རི་ལྟར་ཡང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འདྲིན་པའི་སྒོ་ལྟན་
 སྐྱེས་རང་འགའ་བ་གཏན་མེད་དེ། འཇུག་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འདིག་རྟེན་ལས་
 ཀྱང་མེད།། ཅེས་སོ།། ས་མུག་དང་ས་བྱ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་དོན་གཞན་
 དུ་འདིག་རྟེན་རང་འགའ་བས་རྟོགས་མོད་ཀྱང་། དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཅི་རིགས་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཡིན་གྱི། རང་གི་རང་གིས་རྟོགས་པ་མིན་པས་འདིག་རྟེན་རང་འགའ་
 བས་རྟོགས་ཆད་སྒོ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་མི་བཟུང་ངོ་།།

གཞན་ཡང་བྱ་བ་ཅེས་ནས་པ་འགགས་དགོས་ལ། གང་འགགས་པ་དེ་
 ཉིད་སྤྲུང་འབྱུང་བའང་མིན་པས། འོན་ཀྱིས་ན་པ་བྱ་ལྟན་ཅིག་འབྱུག་པ་སོགས་
 གཏན་མི་སྤྲོད་ལ། དེ་ལྟར་ནའང་སོ་སོའི་རིགས་འབྲུག་ལྟན་ཅིག་འབྱུག་པ་
 ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་པ་བྱར་ཡང་གྲགས་ལ། དེ་གཉིས་འོན་གཞན་དུ་
 འཇིག་པའི་སྤྲོ་ལྟན་སྤྲུལ་རང་འགའ་བའང་ཡོད་པས། དེ་ཅེས་ལ་དགོངས་ཏེ་ཉེར་
 ལེན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་འོན་གཞན་དུ་འཇིག་པའི་སྤྲོ་དེ་འབྲུག་ཅེས་དམིགས་གྱིས་
 བཀར་བ་ཡིན་གྱི། འོན་དུ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ཆད་ལ་དེ་འབྲུག་པ་མེད་དེ།
 རྒྱ་མཆན་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

མ་སྤྲུལ་དག་སོགས་གྱིས་པ་བསད་པར་གསུངས་པ་ཡང་གྲགས་པ་དང་
 སྤྲོ་བསྐྱེད་པ་ཅེས་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། བསད་བྱ་དེ་ཉིད་པའི་རྒྱན་ཅེས་ལས་དངོས་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་ཆེས་སྤྲུང་ནས་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རིགས་པ་
 འདི་ནི་གཞན་ལའང་སྤྲུང་ཤེས་པ་དགོས་སོ། རོ་བོས་བྱ་བ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་
 སྤྲོ་ན་འབྲེལ་མེད་ལས་སྤྲོ་དགོས་ཀྱང་། སྤྲོས་འཇིག་པ་ལ་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་
 བུམ་པར་བྱ་བ་ན་མི་རྟག་པར་བྱ་བ་དགོས་ཀྱང་། བུམ་པར་འཇིག་ན་མི་རྟག་པར་
 འཇིག་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་བ་བཅོ་ལྔ་པ། ཅུ་ཤེས་རྣམ་བཤད་དུ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྐྱེད་
 དགོས་ཀྱི་ཕྱིར་ཁོ་ལ་ལ་ནི་ཆད་མར་གང་ལ་སོང་བའི་སོང་ཚུལ་བལྟས་པ་ན་ཆད་
 མར་སོང་ས་ཐམས་ཅད་རང་གི་རོ་བོས་ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་བར་དུ་མ་

བྱས་པའི་དོན་ཅམ་ལ་ཆད་མར་འགོ་བ་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དངོས་པོའི་
གནས་ཚུལ་དང་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། དང་པོ་
ལྟར་ན་དེ་འབྲེལ་གྱི་ལ་བའི་རྒྱད་ལ་སློང་གསུམ་པའི་ཆད་མ་གཏན་ནས་མེད་
པར་ཐལ་བར་དོགས་ལ།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་གྲོ་ལ་ཆད་མ་ངེ་
འབྲེལ་གྱི་གིས་ཆོས་ཅན་གྲུབ་པའི་ཆད་མ་དེ་ནི་སྤྱི་གྲོ་ལ་མི་རུང་སྟེ། ཆོས་གང་
ལའང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཐ་སྟོན་དུ་འང་མེད་པར་དེ་སྤྱི་བ་བྱེད་
ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པའི་སྤྱི་རྩོམ་སྟེ་སྤྱི་བ་དཔོན་འདིས་དགོངས་ནས་རང་རྒྱུད་
འགོག་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་དཔལ་ལྷན་ཆེ་
བས་རང་རྒྱུད་པའི་ཁས་ལེན་ལ་བཟོས་ཏེ་མི་ལམ་གྱི་གཟུགས་དེ་སྤྱི་བ་བྱེད་
མེད་དུ་སྤྱི་བ་པའི་དཔེ་མི་རིགས་ཚུལ་གསུངས་པ་སོགས་དང་སྤྱི་གསུམ་མཐུན་དུ་
གོ་འདུག་ན། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲིབ་བ་འགོག་ཚུལ་ཡང་དེ་ཅམ་ཡིན་པར་སྤྱི་བ་
འགྲིགས་མིན་གང་ལགས། དེ་བཞིན་དུ་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་སྤྱི་བ་བྱེད་དེ་ཉེན་
འབྱུང་སོགས་སུ་ཐ་སྟོན་པའི་ལྟ་སྟེས་ཀྱི་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་གྲོ་ལ་སྤྱི་གྲོ་ལ་
གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། དེ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་འདྲིན་པའི་
ཆད་མ་གཉིས་སྤྱི་གྲོ་ལ་གི་ངོར་འབྲེལ་ནས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་འདོད་
ཚུལ་ལམ་གནས་ཚུལ་གང་ལགས།

བཅོ་ལྔ་པའི་ལན་ནི། གང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་སྤྱི་བ་

གྲོལ་སེམས་ཙམ་པ་ལྟ་བུས་ཡིད་རིལ་རྒྱུ་གཏད་ཀྱང་ངོ་བོས་བྱུང་བས་བྱུང་བར་
 དུ་མ་བྱས་པའི་དོན་ལ་ཆད་མར་སོང་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་འདུག་སྟེ་དུ་མ་དེས་མི་
 ལུས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲའི་དོན་ལ་ཆད་མར་སོང་བའི་སྒོ་ཁོ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་མེད་
 བ་མིན་ཏེ། ངོ་བོས་ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་བར་དུ་མ་བྱས་པར་བྱུང་གསུམ་
 དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཁོ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་
 བེད་པེར་མཆོན་ན། རྒྱུད་འཕེན་པའི་རྒྱུད་ལ་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡོད་མེད་ཀྱང་།
 དེས་དེ་ཉིད་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་མི་ལུས་པ་བཞིན་ནོ། ། དེས་ན་དངོས་སྟོབས་པའི་
 གང་ཟག་ལ་ངོ་བོས་ཡོད་པས་བྱུང་བར་དུ་མ་བྱས་པའི་དོན་ཙམ་ལ་ཆད་མར་
 སོང་ཚུལ་འདི་ཞེས་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཡིན་གྱི་དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲའི་ཆད་མ་མེད་པ་
 མིན་ཏེ། དམིགས་བྱེད་པ་དགོས་སོ། །

ཆོས་ཙམ་མཐུན་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཆོན་ནི། གོ་རྒྱུ་གཙོ་བོར་བྱས་ན།
 དཔེར་ན་སྤྲུགས་རྗེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་ཀྱི་བར་ན་མཐུན་སྒྲུང་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་
 མའི་རྟ་སྤངས་སོགས་བཞག་ཏུ་མེད་པ་ལྟར། མ་རིག་པའི་སྤྲུགས་རྗེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
 མ་བསྐྱེད་ཀྱི་བར་ན་འང་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བརྒྱུན་ཆོས་མཐུན་སྒྲུང་བ་བཞག་ཏུ་མེད་
 པས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པའི་སོ་སྟོབས་སྟོབས་བ་དང་། དེས་
 མ་བསྐྱེད་པའི་འཕགས་པ་དབྱུ་མ་པའི་བར་ན་ཆོས་ཙམ་མཐུན་སྒྲུང་བ་མེད་པར་
 གསུངས་སམ་སྟེ་འཕྲུལ་མེད་འཕྲུལ་དབྱུང་འཆལ་ལོ། །

དེ་བ་བཅུ་དྲུག་པ། ཅེ་ཤེས་རྣམ་བཤད་དུ། མེ་ཡང་དུ་བ་ལ་བཞེན་ཚུལ་

གསུངས་པ་དེ་ལྟར་བྱམ་སྒྲམ་ཡང་པན་ཚུན་གཞན་ཡིན་པ་སོགས་ལ་རིགས་
འགྲེས་ན་མི་མཚུངས་ཚུལ་རི་ལྟར་ལགས། ལེགས་སྦྱང་དུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གདགས་གཞི་མ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། འབྱུང་བ་རྒྱུར་
བྱས་ནས་སྒྲོན་པོ་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་
པའི་དཔེ་དོན་སྦྱར་ཚུལ་བཅས་གང་ལགས།

བཅུ་དྲུག་པའི་ལན་ནི། ལུན་པ་མི་སེལ་ན་སྒྲོན་མེ་ཡིན་པ་དང་འགལ་བ་
ལྟར། དུ་བ་མི་བསྐྱེད་ན་མི་ཡིན་པ་དང་འགལ་བས། གང་ཡང་མེ་ཡིན་མིན་ནི་དུ་
བ་བསྐྱེད་མིན་ལ་ལྟོས་ནས་འཛོག་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་དུ་བ་མེ་ལ་ལྟོས་པར་མ་
ཟད། རྒྱུག་ནས་ཀྱང་ལྟོས་པ་འདི་པའི་ལུགས་ཡིན་ནོ།། གཞན་ནི་གཞན་ལ་ལྟོས་
ཏེ་གཞན། ཞེས་འབྱུང་བས། བྱམ་སྒྲམ་པན་ཚུན་གཞན་ཡིན་པའི་ཆ་ནི་གཅིག་
གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་འཛོག་མོད་ཀྱང་། བྱུང་གཞི་བྱམ་སྒྲམ་གཉིས་པོ་ནི་པན་ཚུན་
དུ་ག་ལ་ལྟོས་ཏེ། ལྟོས་ལུགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།། གལ་ཏེ་མེ་ལ་དུ་བ་བསྐྱེད་
པས་མ་བྱུང་སྟེ། མགར་ཁང་གི་སོལ་བ་དམར་འབར་བ་ལྟ་བུས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་
སྒྲམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་ཡིན་ན་བྱུང་ཤིང་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་དེ་བསྐྱེད་ན་དེའི་ཚུ་
ཁམས་ཉམས་དགོས་ལ། དེ་ཉམས་ན་དེའི་རྒྱུངས་པ་འཁྲུལ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་དུ་བ་
ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་པས། མགར་ཁང་གི་མེ་ལྟ་བུ་ལ་དུ་བ་རགས་པ་སྒྲོ་སྒྱར་རེ་བ་
མ་དམིགས་ཀྱང་། དུ་བ་སྒྲ་མོ་ཅམ་མ་དམིགས་པ་མིན་ཏེ། ལོགས་ཤིག་ནས་མེའི་
གྲིབ་མ་ལ་བལྟས་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ།། དེས་ན་དུ་མེད་མགར་ཁང་གི་མེ་སྐྱད་པ་

ནི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་གཏམ་ཡིན་ནོ།།

གང་ཞིག་གང་ལ་བཏགས་ཀྱང་རུང་སྟེ། བཏགས་པའི་ཆོས་དེ་ཉིད་
འདོགས་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ཐག་སྒྲུལ་ཐག་པ་
ལ་བཏགས་པའི་དོན་གྱིས་དེ་ཉིད་ཐག་པ་མིན་དགོས་པ་བཞིན་ནོ།། དཔེ་གཞན་
ཡང་འབྲུང་བས་རྒྱར་བྱས་ནས་ཡུལ་སྡོན་པོ་དང་བདག་རྒྱེན་མིག་ཏུ་བཏགས་པ་
ཉིད་གྱིས་དེ་གཉིས་འབྲུང་བ་མིན་པར་འདོད་དགོས་པ་བཞིན་དུ་གང་ཅི་ཡང་རུང་
སྟེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཉིད་གྱིས་གདགས་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་
འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེ་ལ་བཏགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འོ་ན་བྱམ་པ་ཞེས་པ་དོན་ལྟོ་ལྟོ་ཕྱིར་བ་ལ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལྟོ་ལྟོ་
བ་མིན་པར་ཐལ་ལོ་སྟམ་ན། འདི་ལ་མི་ཤེས་པ་དག་གིས་བལྟས་ན་ལན་གྱིས་
རྒྱག་པར་མི་བྱས་པའི་ཐལ་བ་ཞིག་ཏུ་མངོན་མོད་ཀྱང་། དོན་དུ་ནི་གནད་མ་
རྟོགས་པའི་ཚོད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱམ་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཡིན་ལ་དེ་གང་ལ་བཏགས་
པའི་གཞི་ནི་དོན་ལྟོ་ལྟོ་ཕྱིར་བ་ཡིན་པས། སྤྲ་མ་བྱི་མ་ཡིན་ཚུལ་ནི་སྤྲ་མའི་གདགས་
གཞི་བྱི་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱམ་
པའི་ལྟོག་ཆ་དེ་ཉིད་དོན་ལྟོ་ལྟོ་ཕྱིར་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་སྤྲ་མ་བྱི་མར་བཏགས་
པའི་དོན་མེད་པས། བཏགས་ཆོས་ཀྱི་བྱམ་པའི་ལྟོག་ཆ་གང་ཡིན་གདགས་
གཞིའི་དོན་མིན་དགོས་པ་སྤར་བཞིན་ནོ།། རིགས་པ་འདི་ནི་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་
བཞེད་པ་སྟེ་འཇུག་པར། མདོ་ལས་ཕྱང་པོར་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ།། དེ་

ཕྱིར་ཕུང་པོ་འདུས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན།། ཞེས་སོ།། དེས་ན་དོན་གཙོ་བོར་བྱའི་
 ཆོག་ཙམ་ལ་འབྲིལ་བར་མི་བྱའོ།། བུམ་པའི་ལྷོག་ཆ་ལྷོ་ཕྱིར་བའི་བདག་ཉིད་དུ་
 ཞེན་པའི་སྒོ་ལྷན་སྐྱེས་རང་རེའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་རྣམ་རིག་པ་ལྷན་ན་ཆོས་
 གྱི་བདག་འཛིན་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་བ་བཅུ་བདུན་པ། འབྲུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ། གསལ་བྱེད་པའི་བཞད་
 གད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ལགས། ཡང་དེར་དེ་ནི་རྒྱུན་གྱི་ཆ་ཤས་རྩས་
 གྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་རྣམས་ལ་ཡོད་པས་ན། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཆ་ཅན་དེ་ཆ་ཤས་སོ་
 སོའི་སྟངས་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་མིན། ཡིན་ན་ལོ་རྒྱའི་ཆ་ཤས་ཆོས་གཅིག་སོགས་
 ལ་ལོའམ་རྒྱ་གཅིག་སོགས་དང་། སྤྱལ་ལྷ་བྱའི་མགོ་མཐུག་སོགས་ལའང་སྤྱལ་
 སོགས་ཡོད་མེད་གང་ལགས།

བཅུ་བདུན་པའི་ལན་ནི། གསལ་བྱེད་པའི་བཞད་གད་ཅེས་བ་ནི། ཁོ་ན་རེ།
 སངས་རྒྱས་བས་རི་བོང་རྩ་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རི་བོང་ཡོད་པ་གང་ཞིག་རྩ་
 ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏ་ཏ་ཆེས་བགད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།། ལོ་ལྷ་བྱ་ལ་མཆོན་ན།
 རང་གི་སྟངས་དུ་དུས་གྱི་ཆ་དང་རྒྱུན་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་ལ། སྤྱ་མ་ཉིན་ཞག་སོགས་
 ལྷ་ཅི་དེའི་ཆར་གཏོགས་པའི་དུས་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་མ་རྣམས་ལའང་ཡོད་ཅིང་།
 ཅིག་ལོས་ཉིན་ཞག་སོགས་གྱི་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཆ་ནི་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་ཆོགས་ཙམ་
 ལ་ཡོད་ཀྱི། གཞན་དུ་ཆོགས་ཆོས་རྒྱ་བ་རེ་རེ་ལའང་མེད་ན། ཉིན་ཞག་དང་ཡུད་
 ཙམ་སོགས་ལ་ལྷ་ཅི་སྒོས། དེ་བཞིན་དུ་གསེར་བུམ་ལྷ་བྱར་ཡང་རང་གི་སྟངས་དུ་

གསེར་དང་བུམ་པའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། སྤྲ་མ་ནི་དེའི་ཆར་གཏོགས་པའི་གསེར་
རྩལ་སྤྲ་མོ་ནམས་ཀྱིའང་རྗེས་སུ་ཞུགས་ལ། ཅིག་ཤོས་ནི་མཆུ་ཞབས་སོགས་ཡན་
ལག་ཆོགས་ཅམ་ལ་ཡོད་ཀྱི་ཆོགས་ཆོས་རེ་རེ་བ་གང་ལའང་མེད་དོ།

དེ་ལྟར་རྩུན་དང་ཆོགས་པ་འཛོག་ཚུལ་འདི་ནི་དཀའ་བའི་གནས་ཤིག་སྟེ།
རྩུལ་ཆབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས། འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྡེ་བདུན་རྗེས་འབྲང་པལ་ཆེ་
བས་ཀྱང་ཆོགས་རྩུན་འཛོག་མི་ཤེས་པ་འདུག་ཅེས་གསུངས་པས་སོ།། དཔེར་
ན། འདུག་ནམ་དུ་རྩུན་དེ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡང་དེའི་རྗེས་ཆ་
སྐད་ཅིག་མ་ནམས་ལ་རྩུན་དེ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྩུན་རང་ཉིད་དེར་ཡོད་པའི་
དོན་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྐད་ཅིག་ལ་བསྐྱལ་བ་དང་རྩལ་སྤྲ་མ་རི་རབ་ཡོད་
པ་སོགས་སུ་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ།། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲལ་ལྟ་བུ་ཡང་དེའི་ལུས་
སོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཆ་རེ་རེ་ལ་མིན་པ་སོགས་ཆ་ཆ་ཅན་དང་ཡན་ལག་དང་
ཡན་ལག་ཅན་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཐག་ཁ་ལ་སྤྲལ་དུ་བཏགས་ཞེས་པ་དང་། སྤང་སོ་ལ་
བརྟེན་ནས་བདག་བཏགས་པ་ཞེས་བརྟེན་ནས་ཞེས་པའི་ཆོག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་
པར་སྐབས་མང་དུ་གསལ་འདུག་ན། ཆོག་དེ་བཞིན་དོན་ལའང་ཁྱད་པར་འབྱེད་
དགོས་མིན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། རྟོག་
པས་བཏགས་ཅམ་དུ་བྱུང་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་གཉིས་གསལ་བ་ལྟར། དེ་གཉིས་
ཀྱི་ཅམ་སྤྲས་གཅོད་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་འདུག་ན་དེ་ལྟར་འབྱེད་

རིགས་མིན་དང་། ཡང་ལ་ལས་གདགས་གཞི་ཚད་མ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་སྒྲུལ་
སོགས་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་གྱིས་བྱབ་བྱབ་མིན་བྱུང་བར་སྒྲུལ་མཁན་འདུག་པ་
འདི་དག་ལ་ཁུངས་ཚད་ལྡན་ཡོད་མེད་གང་ལགས།

བཙེ་བརྒྱུད་པའི་ལན་ནི། གང་དུ་ཐག་པ་མེད་པར་དེ་ལ་སྒྲུལ་དུ་བཏགས་
མི་སྲིད་པས། ཐག་པར་སྒྲུལ་དུ་བཏགས་པ་ནི་འདོགས་གཞིའི་ཐག་པ་ཉེ་བར་
གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གྱི། མ་བརྟེན་པར་མིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤང་པོར་
གང་ཟག་དུ་བཏགས་པ་ཡང་འདོགས་གཞིའི་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གྱི། མ་
བརྟེན་པར་མིན་པས། ཆོག་ལ་སྤང་པོར་བཏགས་པ་ཞེས་པ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་
བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་དོན་ཚད་བས། སྤང་པོར་གང་ཟག་དུ་བཏགས་པ་དང་
སྤང་པོར་བརྟེན་ནས་དེར་བཏགས་པ་གཉིས་ནི་ཆོག་རྒྱས་བསྐྱུས་ཀྱི་བྱུང་ཅམ་དུ་
ཟད་གྱི། དོན་མི་འདྲ་བ་མེད་ལ། བཏགས་ཅམ་དུ་བྱབ་པ་དང་བཏགས་ཅམ་གྱིས་
བྱབ་པ་གཉིས་ཀྱང་བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་ཆོག་ཐ་དད་པ་ཅམ་ཡིན་པར་སེམས་སོ།།
འདིར་བརྟེན་པ་ནི་རག་ལས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐག་པར་སྒྲུལ་དུ་འཁྱུལ་བ་ཐག་
པ་ཉེ་བར་གནས་པ་ལ་རག་ལས་པ་བཞིན་དུ་སྤང་པོར་གང་ཟག་དུ་བཏགས་པ་
ཡང་སྤང་པོ་སྒྲོ་དོར་གནས་པ་ལ་རག་ལས་པས་ཡིན་ནོ།།

བརྟེན་ནས་བཏགས་ཞེས་པ་ནི་འདྲ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བཏགས་
ཞེས་པར་ཡང་བྱང་རུང་སྟེ། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། དེ་བཞིན་སྤང་པོ་བདག་འདྲ་
བཤ། དེ་དག་བདག་མེད་མཛོན་དུ་མིན། ཞེས་སོ།། གདགས་གཞི་ཚད་མ་སྐྱད་

ཅེས་པ་ནི་བཏགས་ཙམ་གྱིས་བྱ་བྱེད་འཛིན་མི་ཤེས་པའི་གཏམ་མིན་ནམ། སྤྱི་ཉིད་
ནས་སྦྲར་དཔྱོད་ཅིག །

དེ་བ་བཅུ་དགུ་པ། འབྲུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་མ་ནི་གཞི་
དུས་ནས་ཀྱང་ཁས་སྦྲར་དགོས་ལ། ཞེས་པའི་གཞི་དུས་དེ་གང་དང་། ཀྱང་སྦྲས་
གང་བསྐྱས་ལགས། འོ་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཆོར་བས་བདེ་སྤྱག་སོགས་མངོན་གྱུར་
དུ་གཙོད་ན་རང་རིག་ཏུ་མི་འགྱུར་རམ། ཞེས་པར་རང་རིག་ཏུ་འཁྲུལ་གཞི་ཆེ་
བའི་གནས་དེ་གང་ལགས།

བཅུ་དགུ་པའི་ལན་ནི། འབྲུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོར་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་
མ་ནི་གཞི་དུས་ནས་ཀྱང་ཁས་སྦྲར་དགོས་ལ། ཞེས་པའི་སྤྱི་མ་ནི་ཁ་ནང་བསྐྱས་
ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྱི་མ་དང་། གཞི་དུས་ནི། ལམ་དུ་ཁྱེད་གས་པའི་
གནས་སྐབས་ལ་བྱར་འོས་པ་སྟེ། གང་གི་སྤྱིར་ན། ལམ་དུ་ཁྱེད་གས་ནས་མཐར་མ་
སོན་པའི་བར་སྐབས་ལ་ལམ་དུས་དང་། མཐར་སྤྱིན་པའི་གནས་སྐབས་འབྲས་
དུས་སུ་བཤད་པའི་སྦྲས་བྲངས་ན་ཤེས་སོ། ། ཀྱང་གི་སྦྲས་ནི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ལམ་
འབྲས་ཀྱི་དུས་སུ་ཁས་སྦྲངས་དགོས་པར་མ་ཟད། ཅེས་པའོ། ། ཁ་སྤྱིར་བཏགས་ཀྱི་
ཚུལ་དུ་ཡུལ་གཙོད་པ་དང་། རང་བཏགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡུལ་གཙོད་པ་གཉིས་ལས།
སྤྱི་མར་རང་རིག་ཏུ་འཁྲུལ་གཞི་ཆེ་བ་ནི་སྤྱི་མ་ཀྱང་ཤེས་པས་མ་སྦྱོས་སོ། །

དེ་བཞི་ལྷུ་པ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། དེ་ལྟར་སྤྱང་བོ་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་
འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ནི་སྤྱང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཡང་ངེས་པའི་འཛིན་སྤྱངས་ལ་ཆད་

མའི་གཞོན་པ་མེད་པས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའམ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དབང་
པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་སྣང་ཡུལ་འཁྲུལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཆ་གཞན་ཡང་མེད་
པས་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་མི་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ལགས།

ཉི་ཤུ་པའི་ལན་ནི། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོར། སྤང་པོ་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་
འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ནི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཡང་ངེས་པའི་འཛིན་སྣངས་ལ་ཆད་
མའི་གཞོན་པ་མེད་པས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའམ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དབང་
པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཞིང་། མ་འཁྲུལ་བའི་ཆ་གཞན་ཡང་
མེད་པས། མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་མི་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ནི་བརྗེས་བཞིག་
རྟུ་འདུག་པས། ཅུང་ཟད་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་སྤྱིན་ཅི་ལོག་
མ་ལོག་ཅེས་པ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་དོན་ཡིན་ནམ། འདུག་ཡུལ་ལ་
འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་དོན་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྤང་པོ་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་
འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡང་སྤྱིན་ཅི་ལོག་རྟུ་ཐལ་ཞིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དབང་ཤེས་
རྣམས་ཀྱང་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐལ་ལ། གཞན་ཡང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་
ནི་དབང་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པས། ངེས་པའི་འཛིན་སྣངས་ལ་ཆད་མའི་
གཞོན་པ་མེད་དགོས་ཤིང་། དེ་མེད་ན་སྐབས་འདིར་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའམ་མ་
འཁྲུལ་བ་ཡིན་དགོས་པས་ཅིའི་སྤྱིར་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་མི་བྱ།

མ་འཁྲུལ་བའི་ཆ་གཞན་མེད་ཅེས་པའང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དེ་སྣང་ཡུལ་
འཁྲུལ་ཡང་ངེས་པའི་འཛིན་སྣངས་ལ་ཆད་མའི་གཞོན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་སྣམ་

ན་བཤུག་པར་བྱ་སྟེ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་ནི་ངེས་པའི་འཛིན་
སྒྲུང་ལ་ཆད་མའི་གཞོན་པ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྒྲུང་ཡུལ་
དང་འབྲུག་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གྱི་དོན་གང་ཡང་མིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་མཛོན་
སུམ་ནི་གང་གིས་ཀྱང་ངེས་པ་མེད་དོ། ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར། དབང་ཤེས་རྣམས་
ལ་ངེས་པའི་འཛིན་སྒྲུང་མི་སྲིད་པས། སྐབས་འདིའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གང་
ཡང་མིན་ནོ། འོ་ན་རྣམ་མཐུན་ཀྱང་། སྐབས་འདིའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མིན་པར་
ཐལ་ལོ་སྒྲུལ་ན། འདོད་པ་ལས་འོས་མེད་དོ།

དེ་བཤུག་གཅིག་པ། གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་དེའི་གཞུང་རྣམ་དོན་
གཅིག་ཡིན་མིན། ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྗེའི་ནང་ཆོས་སྒྲོལ་ཆོས་པའི་གདགས་གཞི་ལ་
གཞུང་རྣམ་ཞེས་པ་དེ་བཞག་དགོས་པར་གསལ་ན་དེ་དེར་འགྲོ་ཚུལ་དང་། བྱེ་བྲག་
སྤྱོད་པས་གཞུང་རྣམ་མི་འདོད་ཚུལ་གང་ལགས། ཡང་གཞུང་རྣམ་ལྟར་ཤར་ཞེས་
ཀྱང་གསལ་ན། དེའི་ཆེ་ཤར་ས་དང་ཤར་རྒྱ་སོ་སོར་ཡོད་མེད། དེ་མི་སྤྱུག་པའི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་སོགས་ལ་འབྲུ་མིན་གང་ལགས།

ཉེར་གཅིག་པའི་ལན་ནི། རང་རིག་འདོད་པའི་ཕྱགས་ལྟར་ན། གཞུགས་
འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་གཞུགས་རིག་པའི་ཆ་དང་། རང་རིག་པའི་ཆ་གཉིས་
ཡོད་ལ། སྤྱོད་པ་དང་གཞུང་རྣམ་གཅིག་ཅིང་། ཕྱི་མ་དང་འཛིན་རྣམ་གཅིག་པར་
གསལ་ཤིང་གྲུབ་པ་ལྟར་རོ། གཞུང་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་ནི་གཞུང་པའི་འབྲུ་རྣམ་
སྟེ། དཔེར་ན་ཤེས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པའི་གཞུགས་མཐོང་བ་ནི་དེའི་འབྲུ་རྣམ་ཅུ་

མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། གཞུགས་མེན་ཅར་མཐོང་བ་མིན་པ་ལྟར། སྒོ་ས་ཡུལ་འདྲིན་པ་
ཡང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་འདྲིན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཐུག་སྤང་དུ་འདྲིན་
པ་མིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཐག་རིང་གི་ཡུལ་རྣམས་མི་འདྲིན་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ།།

དེ་བས་ན་གཞུང་བའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ལ་གཞུང་རྣམ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་
ཆོག་བསྐྱུས་ནས་མིང་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། གཞུང་རྣམ་དངོས་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ།། གྲེ་སྐྱུས་གཞུང་རྣམ་
མི་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཞུང་རྣམ་འདོད་ན་སྒོ་དང་ཡུལ་གྱི་བར་ན་གཞུང་
རྣམ་གྱིས་ཆོད་དགོས་པས་སྒོ་ཡུལ་ལ་རི་ལྟར་འདུག་སྟེ། གཞུང་རྣམ་གྱིས་གོ་
འགོ་བས་པའི་སྤྱིར་སྐྱུས་ནས་ཡིན་ནོ།།

གངས་ཅན་གྱིས་རི་ལྟར་འདོད་པའི་སྒོ་ལ་ཆེན་པོ་ནི། མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་
པ་ལྟར་གྱི་ཡུལ་དང་ནང་སྐྱེས་བུའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་འཆར་བཟོད་པ་ཞིག་ལ་འདོད་
མོད་ཀྱང་། ནང་སྐྱེས་བུ་རང་དབང་བའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་མེད་པས་སྒོ་ལ་ཆེན་པོ་
ཞེས་བུ་བ་དེ་ནི་གཞུང་རྣམ་ལ་སྒོ་བཏགས་པར་ཟད་དོ།། དེའི་སྤྱིར་དེའི་གདགས་
གཞི་ནི་གཞུང་རྣམ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། གཞུང་རྣམ་ལྟར་ཤར་བ་སོགས་ནི་སྤྱགས་གྱི་
ཐུན་མོང་མིན་པའི་བདེ་སྐྱོད་ཡིན་པས། རེ་ཞིག་ཉ་ཉུང་མ་བསེས་ན་ལེགས་སོ།།

དེ་བཞེད་གཉིས་པ། རང་གཅེས་འདྲིན་དེའི་དམིགས་རྣམ་དང་། དེ་སྐྱིབ་པ་
ཡིན་མིན། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་སྒོ་འོ་སྒོ་གྲྭགས་གཞན་བས་རང་གཅེས་
པའི་སྒོ་དང་། སྤྱིར་རང་གཅེས་པའི་སྒོ་ཅམ་ལ་བྱུང་བར་གྱི་རུང་མིན་གང་ལགས།

ཉེར་གཉིས་པའི་ལན་ནི། རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དང་། བདག་གཅེས་
 པར་འཛིན་པ་དང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། བདག་ལ་བྱམས་པ་སོགས་ནི་
 རྟོན་གཅིག་མིང་གི་ནམ་གངས་ཅམ་ཡིན་པས། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་མི་
 འདའོ།། འོན་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་རང་གཅེས་འཛིན་མེད་པར་ཐལ་
 ལོ་ཞེ་ན། ལེགས་པར་འདོད་དེ། ཅན་དན་སྟེ་མཚུངས་པ་ལ།། ཆགས་བྱལ་
 ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན།། ཞེས་འབྱུང་བས་ཤེས་པའི་སྤྱིར་རོ།། དེས་ན་རང་གཅེས་
 འཛིན་ཞེས་པ་ནི་རང་ངོ་བོས་བྱུབ་པར་བཟུང་བའི་སྟོན་ནས་དེར་ཆགས་ཤིང་ཞེན་
 པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པས། བདག་འཛིན་དང་བདག་གཅེས་འཛིན་གཉིས་ནི་སེམས་
 བྱུང་སོ་སོ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་བཞིན་གསུམ་པ། མི་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྟོན་དེས་མི་
 དེ་དེའི་གདགས་གཞིའི་སྟེང་དུ་འཕམ་ངོས་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་མིན། ཡིན་
 ན་དེས་མི་དེ་དེའི་གདོང་པ་ལའང་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡོད་མེད། ཡོད་ན་དེ་འདྲའི་
 འཛིན་པ་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་རང་སྟེ་འོག་མ་དག་ལའང་ཡོད་མེད། སྤྱིར་ཐག་
 ཁའི་ངོས་ནས་སྒྲུལ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྟོན་དེ་མ་བསྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འདོད་
 དགོས་མིན། དགོས་ན་སྒྲུལ་གྱི་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་སྒྲུལ་ཡོད་པར་འཛིན་
 པའི་སྟོན་དེའང་དེ་དང་འདྲ་མིན་གང་ལགས།

ཉེར་གསུམ་པའི་ལན་ནི། ཐག་པར་སྒྲུལ་འཛིན་གྱི་སྟོན་ཐག་པ་ཉིད་སྒྲུལ་
 དུ་འཛིན་པ་ལྟར། སྤང་སོར་བདག་འཛིན་གྱི་སྟོན་སྤང་སོ་ཉིད་བདག་ཏུ་འཛིན་

པས། བདག་ཕྱང་པོའི་ངོས་ནས་བྱུང་བར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱིར་བཏགས་
ཆོས་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བར་འཛིན་པ་དང་དེ་ཉིད་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་བྱུང་
བར་འཛིན་པ་གཉིས་གནད་གཅིག་གོ །

དེ་བཞིན་བཞི་པ། སྤྱིར་ང་འཛིན་པའི་སྒོ་དང་། ངར་འཛིན་པའི་སྒོ་གཉིས་
རིམ་ཅན་ནམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་གང་ལགས། ཕྱི་གྲོལ་གྱིས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་
མ་ཐུབ་ན། དེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དགག་ན་དགག་མཉམ་དང་། གཞག་ན་
གཞག་མཉམ་དུ་བྱ་དགོས་པར་དྲོགས་ཏེ། དཔེར་ན་འོ་ཆུ་སོ་སོར་བྱེད་མ་ཐུབ་ན།
བཏུང་ན་བཏུང་མཉམ་དང་། དཔོན་དཔོན་མཉམ་དུ་བྱ་དགོས་པ་ལྟར་རོ་སྒྲུལ་ན་དེ་
དག་དང་མི་མཚུངས་ཚུལ་གང་ལགས།

ཉེར་བཞི་པའི་ལན་ནི། ལར་ནས་བྱུང་བ་འཛིན་པ་དང་། བྱུང་བར་འཛིན་
པ་གཉིས་ཆོག་གིས་བརྗོད་ཚུལ་མི་འབྲ་ཡང་སྒོས་འཛིན་ཚུལ་ཐ་མི་དད་པ་ལྟར།
ང་འཛིན་པ་དང་། ངར་འཛིན་པའི་སྒོ་གཉིས་ཀྱང་འཛིན་སྐྱངས་ཐ་མི་དད་ཅིང་། སྐྱེ་
རིམ་ཡང་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་དོ། ། སྒོ་སྒྲུལ་གཉིས་ཆད་མ་ཡིན་པ་ལྟར་བྱེ་མ་གཉིས་
ཀྱང་ཆད་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་སུ། ངར་འཛིན་ཞེས་པ་པལ་ཆེར་
བདག་འཛིན་གྱི་མིང་དུ་སྦྱར་བར་མཛད་དེ། དེ་ཡང་ང་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བར་
འཛིན་པ་ལ་ངར་འཛིན་ཞེས་ཆོག་སྒྲུབ་པ་ཅུ་མོ། །

དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ནི། ཐོག་མར་གདགས་གཞིའི་ཕྱང་པོ་སྒོ་ཡུལ་དུ་
འཆར་ཞིང་། དེ་ནས་དེ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས། དེ་རྗེས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་

དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིག་པས་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་ལྷན་
སྤྲོད་དང་། དེ་ཉིད་བདག་ཏུ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་ནི་གང་ཟག་སྟེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་
བཞེད་སྒོལ་ཐུན་མོང་མིན་པའོ།།

དེ་བཞིན་ལྟ་བུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ལུགས་འབྱུང་གྲོག་གི་རིགས་པ་
བརྒྱད་གསུངས་པ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་བཀོད་ན་དེ་དག་ལ་དངོས་ཀྱི་དཔེ་དགོས་
མིན་དང་། སྦྱོར་བའི་འགོད་ཚུལ་གཞན་གྱིས་སྦྱབ་ན་ཉགས་དང་དཔེ་བཅས་རྗེ་
ལྟར་དགོད་དགོས་ལགས།

ཉིད་ལྟ་བུའི་ལན་ནི། འགྲོ་ལ་པན་པར་བཞེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡུན་
དུ་གོམས་པ་ལས་སྟོན་པའི་མིང་ཅན་གྱི་ལམ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ལ་སྦྱོར་བར་མཇུག་ཅིང་། དེས་སྤངས་པ་བྱུང་བར་གསུམ་ལྟར་གྱི་བདེ་གཤེགས་
བརྟེན་ནས་ཉིད་གྱིས་རྗེ་ལྟར་གཞིགས་པའི་ལམ་རྣམས་གདུལ་བྱ་ལ་རྗེ་ལྟ་བུ་
བཞིན་དུ་བསྟན་ཏེ་སྤྲོད་ཞེས་འཇིགས་པ་ལས་སྦྱོབ་པར་མཇུག་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་
ལྷན་ཐུབ་པ་ནི་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆད་མའི་སྦྱེས་བྱ་ཡིན་ནོ།།
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུགས་འབྱུང་གི་སྟོན་ནས་ཆད་མའི་སྦྱེས་བྱ་བསྐྱུ་བ་ཚུལ་ལོ།།

ཡང་བདེན་བཞི་རང་དབང་དུ་བསྟན་པའི་སྟོན་ནས་གཞན་འཁོར་བ་ལས་
སྦྱོབ་པ་ལ་སྟོན་དུ་རང་གིས་རྟོགས་པ་བདེ་གཤེགས་ཐོབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་དེ་
ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་མང་གོམས་པ་སྟོན་
དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་གཞན་དོན་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྟོན་དུ་འགྲོ་ལ་པན་

པར་བཞེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཆེན་གྲངས་མེད་དུ་མར་གོམས་པ་སྟོན་
དུ་འགྲོ་དགོས་པས་ན། སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཐུབ་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་མ་བྱ་ལྟར་བཅེ་བའི་
ཆོད་མའི་སྐྱེས་བུ་སྤྲོད་མེད་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུགས་སྟོན་གི་སྟོན་ས་
ཆོད་མའི་སྐྱེས་བུ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ།།

འདི་ནི་ཁྱོད་ལྟ་བུའི་མཁས་པ་ལ་མི་མཁོ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཁྱད་ཅིག་ལ་
བསམས་ནས་བྲིས་པ་ཡིན་ལ། རྩི་བ་ལྟག་མའི་ལན་ནི་མངས་ཀྱིས་དོགས་ཏེ་རེ་
ཞིག་རྫོགས་པར་མི་གདའ་བས་བཞག་གོ། །

༥ ད་ནི་དགེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་འསྐྱེས་པའི་དོགས་འཆར་
འགའ་ཞིག་ལྟ་རྒྱ། དང་པོ། དགེ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་
འབྲེལ་པར། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གྱི་སྟོ་དེ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་ན་
དེའི་རྟེན་ཏགས་རྗེ་འབྲར་འགོད་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རྒྱལ་དེས་དགག་བྱ་འཛིན་
པའི་སྟོ་དང་ཆོས་ཅན་འཛིན་པའི་སྟོ་གཉིས་སོ་སོར་འབྲེད་མི་ཐུབ་པ་གང་ལགས།

དང་པོའི་ལན་ནི། ད་ནི་ཁོ་བོས་བྲིས་པའི་འཆལ་གཏམ་ལ་དགོངས་འཆར་
འགའ་ཟུང་གནང་བའི་དང་པོའི་ལན་ནི། དགག་བྱ་གང་ཡིན་ངོས་མ་བཟོན་པར་
བཀག་ན་གནད་དུ་མི་འགྲོ་བས། ངོས་བཟོན་པ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཡིད་དཔྱིད་
ཀྱིས་ངོས་བཟོན་པས་མི་ཆོག་ཅིང་། མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་ངོས་མི་རུས་པས། དེ་
ཉིད་ངོས་བཟོན་པའི་སྟོ་ནི་རྗེས་དཔག་ལས་མི་འདའོ།། དེ་ཡང་བདེན་ཐུབ་དགག་

བྱ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་བསམས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དཔེར་
ན་གང་ཟག་ཅམ་བཀག་ན་དེ་ལ་འཆིང་གོལ་མི་རུང་བ་སོགས་ཏེ་ཏ་ཅང་ཐལ་ལ།
དེའི་ཕྱིར་འགོག་རྒྱ་ནི་བདེན་ཡོད་ལས་མི་འདའ་སྟམ་པ་ལྟ་བུའོ།།

སྒྱུར་ངག་ཏུ་འིས་ན་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་འཛིན་གྱི་སྒོ་ལ་སྒྲུབ་བ་
ལྟར་བྱུབ་པ་དགག་དགོས་ཏེ། སྒྲུབ་ཅམ་དུ་བྱུབ་པ་དང་། སྒྲུབ་བ་ལྟར་བྱུབ་པ་གང་
རུང་དགག་དགོས་པ་གང་ཞིག །སྒྲུབ་དགག་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱུབ་
པ་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།། བདེན་བྱུབ་དགག་བྱུར་ཤེས་ཀྱང་རིགས་པས་དགག་
མི་དགོས་པ་ནི་དཔེར་ན་ཉོན་མོངས་སྤང་བྱུར་ཤེས་ཀྱང་གཉེན་པོས་སྤངས་མི་
དགོས་པ་བཞིན་ནོ།། ལྟ་བ་མ་རྟོག་པའི་སྒྲུབ་ལ་ཏུ་ཡོད་ཅམ་དང་བདེན་ཡོད་
གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཁྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་མི་བྱེད་པའི་དོན་
ཡིན་གྱི། ཏུགས་སྟོབས་ཀྱིས་མི་བྱེད་པ་མིན་ནོ།།

དོགས་འབྱེད་གཉིས་པ། དགེ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་མགུར་འབྲེལ་བར། ང་ལུས་སེམས་
གང་ལའང་ལྟོས་མེད་ཅན། ཅུགས་བྱུབ་ཀྱི་ཡིང་པོ་ཞིག་ཏུ་སྒྲུབ་། ཞེས་པའི་ཐང་
ཀྱི་འབྲེལ་ཚུལ་དེ་ཉིད། རྣམ་འབྲེལ་ལས། མཆོག་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བྱེར་རོ།།
ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་རི་ལྟར་ཡོད་མེད་གང་ལགས།

གཉིས་པའི་ལན་ནི། མཆོག་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བྱེར་རོ། ཞེས་པའི་དོན་
ནི་ལུས་སེམས་འདི་ལས་གཞན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱེར་ན་འདི་
ཅམ་ལ་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་པས། ང་ལུས་སེམས་གང་ལ་ལྟོས་

མེད་ཅན།། ཞེས་སོགས་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་དང་ག་ལ་གཅིག་གཅིག་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་དབྱ་ཆད་སེང་གོ་མཛེང་བསྟོན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས། འགལ་
བ་ཅི་ལ་ཡོད་དེ། དགག་བྱ་ཐ་རགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཅམ་མ་གཏོགས་འགོག་བྱེད་
ཐུན་མོང་བ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དོགས་འདྲི་གསུམ་ལ། ཡང་དེར། དེའང་རྗེ་ཡབ་སྐུ་ནས་བརྒྱད་པའི་
མན་ངག་བཞིན་སྟོབྱིངས་སོ་དགག་བྱ་འཆར་ཚུལ་ལས་མ་གཡོས་པར་བྱས་རང་
སོར་བཞག་ལ་སྟོའི་བྱར་གཅིག་གམ་ཆལས་ཤིག་གིས་རར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་དེ་
ལའང་རྗེ་ལྟར་འཆར་གྱིན་འདུག་སྟུང་དུ་དལ་བྱས་རྟོགས་ཤིག་བྱ། ཞེས་གསལ་
བ་འདི་དང་སྟོགས་མཚུངས་མཁས་དབང་གཞན་འགའི་གསུང་ནའང་གསལ་
བར། འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། སྟོའི་བྱར་གཅིག་གམ་ཆལས་ཞེས་བ་དེ་ཉིད་རར་
འཛིན་དེའི་ཆལས་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་རར་རིག་ཏུ་འགྱུར་བར་དོགས་བ་དང་། ལོག་
ཤེས་ཀྱི་ཆལས་ལ་ཤེས་པ་འཛིན་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པར་ཡང་
དོགས་ལ། དེ་ཉིད་རར་འཛིན་དེའི་ཆལས་མིན་ན་དེའི་ཆེ་རྟོག་གཉིས་དང་རྣམ་
ཤེས་རིགས་མཐུན་རྣམས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་དོགས་ན་
དེའི་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ལགས།

གསུམ་པའི་ལན་ནི། སྟོའི་ཆལས་ཤིག་གིས་དགག་བྱ་འཛིན་ཚུལ་ལ་
བལྟས་ཞེས་པའི་ཆལས་ནི་རར་འཛིན་གྱི་ཆལས་མིན་གྱི། སྟོབྱིངས་སོ་སྟེ་སྟེ་
ཅམ་པའི་ཆལས་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་ཆལས་ཀྱི་སྟོབྱིངས་པ་དེ་ལ་ཆལས་རར་

འཇིག་པ་དང་། རྒྱུ་ལྡན་ཆུ་ལྡན་ཆུ་ལྡན་པོ་སྒྲིག་གཉིས་འཇུག་ཡང་། རྒྱུ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲིག་མེད་དེ། རྒྱུ་གཉིས་གི་ཆ་ཤས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། འཇིག་སྒྲིག་སྒྲིག་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་ཆད་མ་རྒྱུ་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མེད།། ཅེས་པ་ནི་རྒྱུ་པ་ཤེད་མཆུང་ས་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲིག་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། རྒྱུ་ཐ་དད་ཡིན་ཅི་ལ་བྱེད་ན་ཆུང་མི་བདེའམ་སྒྲིག་པ་ནི་ཁོ་བོའི་བསམ་ཆུང་ལོ།། ལར་ནས་སྒྲིག་ཕྱིར་གཉིས་གིས་སྒྲིག་ཆུང་འདི་ནི་རྒྱུ་ལས་སྒྲིག་གསུང་ན་མང་བར་བཞུགས་པས། རྒྱུ་འབྲེལ་མི་ཤེས་པ་དག་གིས་རྒྱུ་བཟོའི་སྒྲིག་པ་བྱུང་མི་རུང་ངོ་།།

རྒྱུ་ལྡན་ཆུ་ལྡན་ཆུ་ལྡན་པོ་ཡང་དེར། དེ་བས་ན་གང་དག་བདེན་པར་མེད་དེ། གཞུགས་བརྟན་བཞིན། ཞེས་འགོད་པ་དེ་དག་ནི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་བརྟན་བདེན་མེད་མ་རྒྱུ་ལྡན་ན་དེ་ཉིད་དཔེར་མི་རུང་ལ། རྒྱུ་ལྡན་ན་སྒྲིག་སྒྲིག་བདེན་མེད་དུ་བསྒྲིགས་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་།། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ནི། འཇུག་པར། རྒྱུ་ལྡན་ཆུ་ལྡན་ཆུ་ལྡན་པོ་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྒྱུ་ལྡན་རང་བཞིན་བྲལ།། ཞེས་པའི་ཐད་འཇུག་རྒྱུ་དུ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་རྒྱུ་ལྡན་དེའི་བསྒྲིག་བྱེད་ཆོས་སུ་བཟུང་འཇུག་པ་དང་། དགེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་རྒྱུ་འགྲེལ་པར་ཡང་། རྒྱུ་ལྡན་ཆུ་ལྡན་ཆུ་ལྡན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲིག་ཏེ། རྒྱུ་ལས་སྒྲིག་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་གཞུགས་བརྟན་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལའང་མཆུངས་པར་

འགྲུར་བར་དྲོགས་ན་དེའི་ཚུལ་གང་ལགས།

བཞི་པའི་ལན་ནི། གཞུགས་བརྟན་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པ་ཞིག་ལ་
བདེན་པར་མེད་དེ། གཞུགས་བརྟན་བཞིན་ཞེས་འགོད་ན་དཔེ་མ་གྲུབ་ཅེས་ལན་
འདེབས་སུ་འོང་བས། དེ་ལ་བསམས་ནས་དེ་ལྟར་འགོད་པ་ནི་ཐབས་ལ་མི་
མཁས་པ་འོ། ། ཞེས་གྲིས་པ་ལས་ཏེ། དེ་བས་ན་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ཐེན་གྲིས་སུ། རང་
བཞིན་གྲིས་མ་སྐྱེས་ཏེ། གཞུགས་བརྟན་བཞིན། ཞེས་གྲིས་ཐལ་བའང་ནོར་འདུག་
ལ། རྗེ་ཡབ་སྲས་དང་པཌ་ཆེན་སོགས་ཀྱི་གསུང་འགའ་ཞིག་ན་དེ་ལྟར་བྱུང་བའང་
ཐ་སྙད་ཐོར་ཡང་བར་བྱས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དེགས་པས་བརྟགས་ན། ལྷག་མཐོང་
ཆེན་མོ་ནས་རྗེ་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། གང་དུ་སྤང་བ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་
མེད་དེ། གཞུགས་བརྟན་བཞིན་ཞེས་འགོད་རྒྱ་ཡིན་ནོ། ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ཉིད་
གཞུགས་བརྟན་སོགས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་རྟོགས་ན་བདེན་མེད་སྤྲོ་མོ་རྟོགས་མི་དགོས་
ཀྱང་། ལྷ་གུ་སོགས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་རྟོགས་ན་དགོས་པས། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱོར་
བ་ཞེས་པ་དེ་འདྲ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ། །

དོགས་འདི་ལྟ་བུ། བཀའ་རྒྱའི་འགྲེལ་བ་དང་། ལྷ་མགྲུར་འགྲེལ་བ་གཉིས་
ཀར། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་འོར་སྤང་བ་ཅམ་ལས། དོན་ལ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་
པར་གསུངས་ན། འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ། སྤྲོ་པོ་ལ་ཡང་རང་མཆོན་གྲིས་
གྲུབ་པར་སྤང་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་། ཞེས་
དང་། ལམ་རིམ་རྒྱུད་བར། དོན་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མི་སྤིད་པས་བདེན་པར་

འཛིན་པ་ནི་སྒྲིའི་ངོར་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། འདི་ལྟར་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དབང་
གིས་འཛིན་པས་མ་ཆོམ་པར་དེ་ཅུ་མིན་པའི་བཏགས་དོན། དོན་ལ་རྗེ་ལྟར་
ཡོད་བཅས་ནས་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འཛིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལས་
དགག་བྱའི་བྱད་པར་སྦྱར་ནས་དོན་ལ་མེད་ཚུལ་འཛིན་པར་ལེགས་པར་གསལ་
བ་ལྟར། དེ་ལྟར་བྱད་པར་མ་སྦྱར་བའི་སྐབས་ཡོད་ནའང་དེ་བཞིན་ངེས་པར་སྦྱར་
དགོས་པ་ཡིན་མིན་གང་ལགས།

ཡང་ཉིད་ནས། སད་གཉིད་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགེ་སློང་གིས་དོན་ལ་
མི་བསད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་བྱད་པར་ཡོད་ན། དེའི་སྐབས་སུ་ལྷུང་བ་འབྱུང་མིན་
ལ་རྒྱ་མཚན་དེ་བཞིན་དགོས་པ་ལས་མི་ལམ་ན་བཅས་པ་མ་མཛད་ཅེས་བཞིན་
དགོས་དོན་མེད་ཚུལ་གསུངས་འདུག་ཀྱང་། དེ་ནི་མི་ལམ་ན་ཁུ་བ་འབྱིན་པ་དང་།
རེག་པ་དང་། འཁྲིག་ཆོག་དང་། རྩུ་སྦྱ་བ་དང་། བརྟེན་གཟས་དང་། སྒྲིག་
གཅོད་པ་དང་། འཁྲིག་སྦྱོད་སོགས་བྱས་ཀྱང་། བཅས་པ་མེད་པས་ལྷུང་བ་མེད་
པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་དོན་ལ་བྱས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཞིན་དགོས་པ་ཡིན་མིན་
ཡང་དོགས་འདུག་ལགས།

ལྷ་པའི་ལན་ནི། དབྱ་མ་པའི་ལུགས་གཞིར་བྱས་ཆེ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་ཡོད་
མེད་ནི་དཀའ་གནད་མཐར་ཐུག་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ཅུང་ཟད་དབྱད་པར་བྱ་སྟེ།
འདི་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་ལ་རྗེ་ལྟར་སྦྱང་བའི་སྐྱེ་ཤད་སོགས་དོན་ལ་གྲུབ་ན་རབ་
རིབ་ལོག་རྗེས་སྦྱར་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་དམིགས་རིགས་པ་ལྟར་མ་རིག་ཅན་

ལ་གང་སྒྲུང་བའི་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ཀྱང་དོན་ལ་གྲུབ་ན་མ་རིག་བག་ཆགས་
 དང་བཅས་པ་ལོག་རྗེས་སྒྲུང་ལས་ཀྱང་གསལ་བ་དམིགས་རིགས་པ་ལ། དེ་རྗེས་
 ཅི་ཡང་མི་སྒྲུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྒྲིང་པོར། རབ་རིབ་བྲལ་བར་
 གྱུར་པའི་མིག་། རྣམ་དག་གི་མ་མེད་པ་ལ།། སྐྱ་དང་སྒྲུང་བྱ་སྒྲིབ་གཉིས་དང་།། མ་
 བྱའི་མདོངས་དག་མི་སྒྲུང་ལྟར།། མཁས་པ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཡི།། སྒྲིབ་ཐུན་
 རབ་རིབ་བྲལ་གྱུར་ཅིང་།། ཡང་དག་མཁྱེན་ཅན་གི་མེད་ལའང་།། དེ་བཞིན་ཅི་
 ཡང་སྒྲུང་བ་མེད།། ཅེས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་མི་ལམ་དང་འབྱུང་པོ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ལའང་སྒྱུར་ནས་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དཔེར་ན་གཉིད་ལོག་གཉིད་དབང་གིས། བྱ་དང་བྱང་
 མེད་གཞལ་མེད་ཁང་།། གནས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་གྱུར་བ།། སད་ན་དེ་ལ་མི་
 སྒྲུང་ལྟར།། དེ་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དག་། ལྷོ་གྲོས་མིག་ནི་བྱེ་གྱུར་ཅིང་། མི་
 ཤེས་གཉིད་དང་བྲལ་གྱུར་ནས།། སད་པའི་ཆེ་ན་མི་མཐོང་ངོ་།། ཞེས་དང་། དབུ་
 མ་འཇུག་པ་ལས། འདི་ནི་རི་ལྟར་སད་བཞིན་རི་སྤིད་དུ། མ་སད་དེ་སྤིད་དེ་ལ་
 གསུམ་པོ་ཡོད།། སད་པར་གྱུར་ན་གསུམ་ཆར་ཡོད་མིན་ལྟར།། གཉི་ཐུག་གཉིད་
 སད་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྒྲིང་པོ་ལས། དཔེར་ན་མཆན་མོ་
 ཐུན་ཁོང་ན།། འབྱུང་པོ་ཡང་དག་མེད་མཐོང་བ།། ཉི་མ་ཤར་ཅིང་མིག་བྱེ་ཆོ།།
 སྒྲུང་བར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ལྟར།། དེ་བཞིན་མཁས་པ་ཡང་དག་གི། ཤེས་པའི་ཉི་
 མས་མི་ཤེས་པའི།། བག་ཆགས་མ་ལུས་བཅོམ་པའི་ཆོ།། སེམས་དང་སེམས་

བྱང་ཡུལ་མི་མཐོང་།། ཞེས་ཏེ། དེ་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་སོ།།

འདི་ལ་མ་རིག་བག་ཆགས་དག་རྗེས་མི་སྤང་བར་གསུངས་པ་ནི། དགག་
བྱ་བ་དེན་གྱུ་བ་མི་སྤང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། དགག་གཞི་ཀུན་རྫོབ་མི་སྤང་བའི་དོན་
མིན་ནོ།། ཞེས་པ་དང་། ཡང་ཆོས་ཉིད་གཞིགས་ངོར་མི་སྤང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི།
སྤྱིར་མི་སྤང་བ་མིན་ཞེས་པ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་སྐབས་དོན་མ་རྟོགས་པ་སྟེ། འོག་
ཏུ་བཞག་པར་བྱའོ།།

གཞན་ཡང་རབ་རིབ་ཅན་ལ་གང་སྤང་བའི་སྐུ་འདྲ་ནི་འཁྲུལ་རྒྱ་རབ་
རིབ་ཡོད་ན་སྤང་ལ་མེད་ན་མི་སྤང་བ་ལྟར། མ་རིག་ཅན་ལ་གང་སྤང་བའི་ཕྱང་
སོགས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ། རིགས་པ་བྱུག་ཏུ་བར། མ་རིག་
འགགས་པར་འགྱུར་བ་ན། གང་ཞིག་འགགས་པར་འགྱུར་བ་དེ། མི་ཤེས་པ་
ལས་ཀུན་བཏགས་པར། རི་ལྟ་བུར་ན་གསལ་མི་འགྱུར། ཞེས་ཀུན་རྫོབ་ནི་མ་
རིག་པ་ཡོད་ན་སྤང་ལ་མེད་ན་མི་སྤང་བས། དེའི་དབང་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་
ཡིན་གྱི། དོན་ལ་མ་གྱུ་བ་པར་གསུངས་སོ།།

འོན་ཀུན་རྫོབ་སངས་རྒྱས་ལ་སྤང་ངམ་མི་སྤང་། མི་སྤང་ན་གཏན་མེད་
དུ་འགྱུར་ལ། སྤང་ན་དེ་སྤང་བར་མ་རིག་ལ་ལྟོས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སངས་
རྒྱས་རང་ངོས་ནས་སྤང་ན་འགལ་མོད་ཀྱང་གཞན་ལ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་སྤང་བ་
ལ་སྒོན་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྗེའི་མན་ངག་མཐར་ཐུག་པའོ།། ཁ་ཅིག་མ་རིག་ཅན་
ལ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སྤང་བར་གསུངས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་

སྒྲིབ་པ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། གྲུབ་རྒྱུ་ཅེས་པ་གསུངས་པ་མིན་ནོ།།
ཞེས་ཟེར་བ་ནི་སྒྲིབ་པ་ཅི་ཡང་མི་ཞེས་པའི་འོལ་ཆོད་དེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་
གྲུབ་རྒྱུ་ཅི་ལྟར་སྒྲིབ་པ་ཅི་ཡང་སྒྲིབ་པ་ཡིན་གྱི། བདེན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་ཅི་
དེ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་རྒྱུ་ཅེས་སྒྲིབ་པ་ཅི་ཡང་སྒྲིབ་པ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡང་གྲུབ་
རྒྱུ་ཅེས་བདེན་གྲུབ་དུ་སྒྲིབ་པ་ཅི་ཡང་སྒྲིབ་པ་ལྟར་སྒྲིབ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གྲུབ་རྒྱུ་ཅེས་སྒྲིབ་
པ་དེར་སྒྲིབ་པའི་དོན་མིན་ནོ།།ཞེས་ཁ་ཅིག་སྒྲིབ་པ་ལྟར་དོན་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་
སྒྲིབ་པ་མི་བདེན་གྲུབ་དགག་གཞི་གྲུབ་རྒྱུ་ཅེས་སྒྲིབ་པ་བདེན་ནོ།། ཞེས་སྒྲིབ་པ་སོང་
བས། བདེན་གཞིས་འདྲིལ་མཆོམས་ལ་གོ་བ་ཕྱོགས་འགྲོ་ཅེས་ཡང་མ་ཆགས་
པའི་གཏམ་དུ་སྒྲིབ་པ་རོ།། མདོར་བསྡུས་ན་ལམ་རིམ་ཅུང་བར། དོན་ལ་བདེན་པར་
མ་གྲུབ་ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་སྒྲིབ་པ་དོན་གཞིས་སྒྲིབ་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་
སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་ལ་གང་སྒྲིབ་པ་དང་། གང་གིས་སྒྲིབ་པའི་ཆ་གཞིས་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་
པ་ཅེས་པ་དོན་གྱི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་བས་ན་གང་ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་ཅེས་མཁ་རྟོག་པར་སྒྲིབ་པ་ཅེས་པས་
དོན་དུ་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་ཅིང་། གང་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་མིང་རྒྱུང་བཏགས་ཡོད་ཅེས་
གྱི་སྒྲིབ་པ་ལྟར་འཁོར་འདས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཆོད་གྲུབ་འཐད་ལྡན་དུ་འདྲིལ་
ཞེས་པ་ནི། དཔལ་ལྡན་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཁྱད་ཆོས་མིན་ནམ་སྒྲིབ་པ་དེ་སྒྲིབ་པ་
མི་འཐད་པ་སྒྲིབ་པ་མཆོམས་སྒྲིབ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུང་པའི་དུ་འདྲིལ་འོ།།

དོགས་འབྱེད་བྱས་པ། ལྷ་མགུར་འགྲེལ་པར། བྱད་ཤིང་ཡིན་ན་མེས་སྲེག་
 བཞིན་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། ཞེས་དང་། ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་སྲེག་
 བཞིན་པ་མིན་པ་བྱད་ཤིང་དུ་མི་འཐད་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་བསྲེགས་
 ཟེན་དང་། བསྲེག་འགྱུར་གྱི་ཤིང་གང་ཡང་བྱད་ཤིང་དུ་མི་བྱང་བས་བྱད་ཤིང་
 ཡིན་ན་མེ་དང་དུས་གཅིག་པ་ཞིག་དགོས་པར་གྲུབ་སོ།། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 བ་ཡང་། ཅུ་ཤེས་ནམ་བཤད་དུ། གལ་ཏེ་དང་པོར་བྱད་ཤིང་གྲུབ་པ་ལ་ལྷོས་ནས་
 མེར་འགྱུར་བར་རྟོག་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྲེག་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་བྱད་ཤིང་
 མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གཞན་དུ་ན་ཅུ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱད་ཤིང་དུ་ཐལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་དུ་ཆོག་གསལ་ལས། གསུངས་པ་ནི་བྱད་ཤིང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་ན་མེ་དང་ཐད་མི་དགོས་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། བྱད་ཤིང་ཅམ་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་
 བ་མིན་ཏེ་དུས་སྔ་ཕྱི་བའི་བྱ་བྱེད་མང་པོ་ཐ་སྙད་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་
 གསུངས་པ་སོགས་དང་ཅུང་མི་འགྲིགས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་འདུག་ལགས།

དུག་པའི་ལན་ནི། རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས། གང་གསུམ་མེད་པར་རེ་རེ་
 མེད།། གཅིག་མེད་པར་ཡང་གསུམ་མེད་དོ།། ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱ་རམ་གྱི་
 རོ་གཟུགས་ལྟར་དངོས་རྒྱ་ཆོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་
 གསུངས་ལ། ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། དེ་ལ་བྱད་ཤིང་ནི་ས་
 ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་གསུམ་པོ་དག་ཡིན་ལ། མེ་ནི་མེའི་ཁམས་སོ།། ཞེས་དང་།

མདོ་རྒྱན་དབྱིག་འགྲེལ་ལས། མེ་ཞེས་པ་ནི་མེའི་ཁམས་སོ།། བྱད་ཤིང་ནི་འབྱུང་
བ་ལྷག་མ་རྣམས་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བ་གཞན་གསུམ་བསྐྱེད་བྱེད་ཤིང་དང་།
ཅིག་ཤོས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མེར་གསུངས་པས་མེ་དང་བྱད་ཤིང་གཉིས་སོ་དུས་སྔ་ཕྱི་
བར་ག་ལ་རུང་སྟེ། དངོས་རྒྱ་ཆོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་བྱུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ།།

དུས་སྔ་ཕྱིར་མི་རུང་ན་རྒྱ་འབྲས་སུ་དེ་བས་ཀྱང་མི་རུང་བར་འདུག་སྟུང་
ནས། རྩ་ཤེས་ཤིག་ཆེན་ཀྱི་གསུང་དེ་ཉིད་ལན་དུ་མར་མཇུག་ཞིང་ཁོང་དུ་ཚུད་
མོད་ཀྱང་། དེའི་དགོངས་པ་སྤྲང་འཆོལ་ཅིས་ཀྱིས་ལྟ་མགུར་འགྲེལ་བར། གཞུང་
འགའ་ཞིག་དུ་བྱད་ཤིང་མེའི་རྒྱར་གསུངས་པ་ནི་ཤིང་གི་ཆ་སྔ་མ་ལ་དགོངས་
པར་རིགས་སོ།། ཞེས་རེ་ཞིག་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་རྒྱ་མཆན་དེ་ལྟར་ལགས།
འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། རྒྱ་བྱད་ཤིང་མེད་པར་འབྲས་བྱ་མེ་ཡོད་པ་མིན་པ་
དེ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་པའི་དགོངས་པ་འང་སྤར་བཞིན་ནོ།།

དེ་བས་ན་བྱད་ཤིང་གི་མཆན་ཉིད་གསལ་བར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
གཞུང་མ་མཐོང་ནས། ལྟ་མགུར་ཀྱི་འགྲེལ་བར། མེ་དང་བྱད་ཤིང་གི་རྣམ་གཞག་
གསལ་བར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་པ་ལ་དེ་ནས་རི་ལྟར་བཤད་པའི་
ལུང་རིགས་རྣམས་ལེགས་པར་གྲུང་བསྐྱིགས་ཏེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་དབྱེད་པར་རང་
དགར་རྩ་ཤེས་ཤིག་ཆེན་ཀྱི་གསུང་བེན་དང་། འགའ་བ་ཙམ་ཞིག་བསྐྱིགས་པར་
མཇུག་པ་ནི་ཅུང་མི་འོས་པ་ཞིག་སྟེ། དེར་མ་ཟད། རང་གི་ལུགས་ལྟར་བྱད་ཤིང་གི་

མཆན་ཉིད་འདིའི་ཞེས་པ་ཞིག་འདོག་དགོས་སྐྱེས་འདུག་ནའང་མི་འདུག་པས་སུན་
 ཅི་ཕྱིན་དུ་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུགས་དང་ཡང་ཉེ་ལ་ཁད་པ་བྱུང་འདུག་གོ། ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་པན་ཚུན་ནང་ཉེ་བའི་དོན་གྱིས་ཀྱ་རེའི་ཚུལ་དུ་ཁྱབ་ལགས།

དོགས་འདི་བདུན་པ། བཀར་རྒྱའི་འགྲེལ་པར། གསེར་བུམ་ལྷ་བྱ་བྱང་
 གཞིར་བཟུང་ནས་ཀ་བུམ་གང་རུང་ཡིན་པ་དང་མིན་པ་གཉིས་ཀར་སྒྲིམ་ཀྱང་
 སྒྲོན་མི་འབྱུང་བའི་གནད་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པར་ཡང་། ཀ་བུམ་གང་
 རུང་ཡིན་མིན་གཉིས་དངོས་འགལ་མིན་པར་འདོད་ན་འགྲིགས་མིན་དྲོགས་
 འདུག་ལགས།

བདུན་པའི་ལན་ནི། གསེར་བུམ་ལྷ་བྱ་བྱང་གང་རུང་ཡིན་མིན་གཉིས་
 ཀར་སྒྲིམ་པ་ལ། འོ་ན་དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དངོས་འགལ་མིན་པར་ཐལ། གཉིས་
 ཡིན་གྱི་ཕྱང་གསུམ་མི་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འོ་ན་མི་ལ་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
 གཉིས་ཆོས་ཅན། དངོས་འགལ་མིན་པར་ཐལ། ཉགས་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་ན་
 ལན་ཅི་ཡོད། གལ་ཉེ་དེ་ནི་ཆོག་ལ་འཁྲི་བ་འབའ་ཞིག་སྟེ། ཡོད་པའི་མི་ལ་ལ་
 དང་། མེད་པའི་མི་ལ་ལ་གཉིས་མི་ལ་ལ་ཞེས་པའི་ཆོག་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་
 བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་དེར་ཡང་ཡིན་པའི་ཀ་བུམ་གང་རུང་དང་མིན་པའི་ཀ་བུམ་
 གང་རུང་གཉིས་ཀ་བུམ་གང་རུང་ཞེས་པའི་ཆོག་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་
 ཚུད་པ་དེ་ནི་ཆོག་འཁྲི་འབའ་ཞིག་གོ།

གཞན་ཡང་ཀ་བུམ་གང་རུང་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་སམ་མི་

དགོས། དགོས་ན་ཀ་བྱམ་གང་རུང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། མི་
དགོས་ན་ཀ་བྱམ་གང་རུང་མིན་ནའང་དེ་གཉིས་ཀ་མིན་མི་དགོས་པས། དེའི་ཆེ་
གསེར་བྱམ་ཆོས་ཅན། ཀ་བྱམ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
ཞེས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཀ་བྱམ་གང་རུང་མིན་པར་ཐལ། ཀ་བ་མིན་པའི་
སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་སྤྱི་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཁས་སྦྱང་དགོས་པས་རྒྱ་མཚན་དེ་འབྲས་
ལ་བསམས་ནས་གསེར་བྱམ་ལྟ་བུ་ཀ་བྱམ་གང་རུང་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀར་ཁས་
སྦྱངས་ཀྱང་སྒྲིན་མེད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ།།

དོགས་འདྲི་བརྒྱད་པ། ལྷ་མགུར་འབྲེལ་པར། འབྲེལ་འབྲེལ་ལས། བརྟེན་
ནས་འབྲུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། བརྟེན་ནས་གདགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་
པ་ཞེས་ཚུལ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཀྱི་དེ་ལས་མང་བར་མ་གསུངས་པས་རྟེན་
འབྲུང་མཐའ་དག་དེ་གཉིས་སུ་འདུ་དགོས་ལ། འདུ་ཚུལ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་མཐའ་དག་སྤྱི་མ་དང་། གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་
དག་སྤྱི་མར་རོ།།

འོ་ན་རིང་མུང་གཉིས་ཀྱང་པན་ཚུན་དུ་གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་སུ་
འགྱུར་ཏེ། པན་ཚུན་ལྟོས་བྱུང་ཡིན་ཞིང་རྒྱ་འབྲས་མིན་པས་སོ་སྒྲུལ་ན། འཁོར་
ཏུའང་འདོད་དེ། འཁར་བྱུང་སོགས་ལའང་དེ་བཞིན་རོ།། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་
ལྟར་ན། སྤྱིར་ཆོས་དེའི་གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་སོ་སོའི་དོན་རིམ་ལྟར་འཛོག་
དགོས། འབྲེལ་པའི་རྣམ་པ་འདད་དུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཞག་དགོས་

པ་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་། བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བརྟེན་
ཚུལ་གསུམ་དུ་གསུངས་དགོས་པའི་དོན་ངེ་ལྟར་ལགས།

བརྟེན་པའི་ལན་ནི། གང་དག་གདགས་གཞི་དང་། བཏགས་ཆོས་ཀྱི་དོན་
ནི་སྐབས་འདིར་ལྟོས་ས་དང་ལྟོས་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱེད་ན་རུང་བར་མངོན་ལ།
བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ནི། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་། བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་གཉིས་
ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་པས། འདུག་ནམ་དུ། བརྟེན་ནས་བཞག་པ་སོགས་ནམ་གངས་
གསུམ་གསུངས་པ་ནི་དབྱེ་གཞི་དང་དབྱེ་བ་བསྒྲམས་ནས་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ།

དོགས་འབྱེད་དགྲ་པ། ལྟ་འགྲེལ་དུ། དེའི་སྤྱིར་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་
ན་གཟུགས་བརྟན་སོགས་བདེན་མེད་རྟོགས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
པར་མི་འཛོག་པས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། འདུག་པར། བདག་མེད་འདི་ནི་
འགྲོ་བ་རྣམས་དགོལ་སྤྱིར། ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས།
ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ངེ་ལྟར་ལགས།

དགྲ་པའི་ལན་ནི། སྤྱིར་གཟུགས་བརྟན་ཉིད་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་
བྱེ་བའི་ཆོས་ཅམ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་བདག་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅམ་ཡིན་
མོད་ཀྱི། འོན་ཏེ་དེ་རྟོགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འཛོག་མི་རུས་
པའི་གནད་ནི་གཟུགས་བརྟན་ཉིད་ཆོས་བདག་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་
མ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། འདིར་མཁས་པས་བཏགས་ན་གོ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་
ཡོད་སྟམ་དུ་བདག་ཆོམ་མོ།

དེ་ཡང་ལུས་ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་བ་ནི་བདག་དང་སྤང་པོ་ལ་བདེན་
 བར་ཞེན་པས་ཡིན་གྱི། གཟུགས་བརྟན་ལ་དེར་ཞེན་པས་མིན་ལ། དེ་མིན་པས་
 བདག་མེད་གཏན་ལ་པཐ་ནས་བསྐྱོམ་ནའང་གཙོ་བོར་བདག་དང་སྤང་པོ་འདྲི་སྤྲེང་
 ཏུ་བསྐྱོམ་དགོས་གྱི། གཟུགས་བརྟན་སོགས་ཀྱི་སྤྲེང་ཏུ་མིན་པས། གནད་དེ་ལ་
 བསམས་ནས་སྤང་པོ་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་ན་གཟུགས་བརྟན་བདེན་མེད་རྟོགས་
 གུང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འཛིག་མི་རུས་ཏེ། དཔེར་ན་སྤང་པོ་བདེན་
 མེད་ཁས་མ་སྤངས་ན་གཟུགས་བརྟན་བདེན་མེད་ཁས་སྤངས་གུང་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་ཁས་སྤངས་པའི་གས་སུ་འཛིག་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སྤངས་
 རྟུལ་པ་བདག་མཆིའོ།། །

འདིར་སྤྲུལ་པ། ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་པོས་རི་ལྟར་མེད་དོན་དུ། ཆོས་མེད་
 སྤང་པོས་ལན་དུ་གསོལ་བ་ལ། ཆོས་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་མཆིས་སོ་འཆའ།།
 ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྡན་ནམས་ལ་སྤྲིང་ནས་འཆགས། ཆོས་ལ་དཔྱེད་པའི་ནམ་དཀར་
 སྤང་པོ་འདྲི་མཐུས། ཆོས་ཚུལ་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས། ཆོས་མཛད་
 སྤྱི་དང་བྱད་པར་ལག་བརྟུང་། ཆོས་སྤྱི་མཛད་པ་མཐའ་དག་ལྟན་གྱུ་བཤོག།
 ཆོས་བརྒྱད་ཁོལ་བོ་བདག་གུང་སྤྱི་མཐའི་བར། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་བོ་སྤྲུལ་པས་རྗེས་སུ་
 བཟུང་། ཆོས་བཞེན་བསྐྱབས་པས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། ཆོས་རྗེ་རྒྱལ་
 བའི་གོ་འཕང་སྤྱར་ཐོབ་ཤོག། དེ་ལྟར་བྲིས་ལན་གནད་ལ་རེག་པ་ཞེས་བྱ་བ། འདི་ཡང་
 དག་དབང་སྤྱན་རྟོགས་པས་ ༡༩༡༩ ལ་སྤྱར་བའོ།། །

ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ཐོག་མཁས་པའི་བསྐྱོང་སྐྱབས་ཀྱི་ དབྱུང་གཞི།

༡༽ ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ ༤༣༣ ལས། རྩལ་ཕྱ་རབ་བསགས་པའི་རེ་རེ་
ནས་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་། དེ་ཡང་རྩལ་ཡོད་དུ་བཞེད་པ་དང་། རྩལ་ཕྱ་བའི་
ཡང་མཐར་ཐུག་པར་བཞེད་པར་སྤང་བས་རྩལ་ཆ་མེད་དམིགས་སྒྲིན་དུ་བཞེད་
དོ་ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་འདི་དང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གཉིས་ཕྱི་རོལ་
ཀྱི་དོན་བཞེད་པར་འདྲ་ཡང་། དབང་པོ་དང་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་མི་འདྲ་
བར་སྤང་ངོ་། ། ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱི་རྩལ་ཆ་མེད་བཞེད་པ་གསུངས་བས།
ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱི་རྩལ་ཆ་མེད་བཞེད་དམ་མི་བཞེད། བཞེད་ན་ལེགས་ལྡན་
འབྲེད་ཀྱི་རྩལ་ཆ་མེད་མེད་མེད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་
སྒྲིང་པོས་དེ་བཞེན་དུ་འདོད་དགོས་ན་དེས་རྩལ་ཆ་མེད་འགོག་པ་འཇུག་པའི་
རྣམ་བཤད་དུ་གསལ་ལ་ ༣༠༡། དེ་བཞེན་དུ་སྒྲིང་ཐུན་ལས་ཀྱང་ ༣༥༣། ཆ་མེད་
ཀྱི་དངོས་པོ་ཁས་སྤངས་ན་བདེན་དངོས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་

དབྱ་མ་པ་ཐལ་རང་ཐམས་ཅད་ལ་བྱད་པར་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་
དོན་རི་ལྟར་འགྲེལ་དགོས་པའི་སྒོར།

༡༽ ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་གངས་ ༤༣༡ ལས། དེ་ལྟར་སྤང་བོ་མི་རྟག་སོགས་
སྤྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ནི་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་ཡང་། དེས་པའི་འཛིན་སྤངས་ལ་ཆད་
མའི་གཞོན་པ་མེད་པས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་འམ་མ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དབང་པོའི་
ཤེས་པ་རྣམས་ནི་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་ཞིང་མ་འབྱུང་བའི་ཆ་གཞན་ཡང་མེད་པས་
མ་འབྱུང་བ་ཞེས་མི་བྱའོ། ། ཞེས་དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པ་རྣམས་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་
ཡུལ་ལ་འབྱུང་མ་འབྱུང་གི་བྱད་པར་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། སྤྱོད་སྤྲུལ་ལས་
སྤྱ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་སྤྱ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྱུང་ཤེས་སྤྱ་གསུངས་པ་
དང་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན།

༢༽ ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་གངས་ ༤༣༢ ལས། ད་ལྟ་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་
གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་རྟུལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་གཏན་ལ་
ཕབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་འདི་
དག་བྱད་གཞིར་བྱས་པའི་སྤྱོད་དུ་བྱད་ཆོས་སྤྱ་ཡོད་པས། སྤྱོད་གཅིག་གི་ཡུལ་
ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཞིང་། གཉིས་སྤང་དེ་མ་ལོག་པས་སྤྱོད་ཉིད་
དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་བཏགས་པ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་པའི་སྤྱོད་ནི། ཆོས་ཅན་
སྤྱ་གྲུ་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ལ་བྱེད་དགོས་པ་
ནི། གོང་དུ་གངས་ ༥༡༣ ལས། རིགས་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་

དང་མཐུན་པས་དོན་དམ་ཞེས་བཏགས་པར་དབུ་མ་རྒྱན་དང་སྤང་བ་གཉིས་ཀ་
ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པ་དང་མཐུན་པས་དེ་ལྟར་ན་དགག་པའི་རྗེས་
དཔག་གིས་དགག་གཞི་འདྲེས་བས་ཏྲགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་འཆོལ་བར་ཐལ་
བའི་སྐྱོན་བསྟན་པ་རྣམས་མི་འདུག་པའི་ཚུལ་དང་། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་མ་ཡིན་
དགག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་རྣམས་མི་འདུང་ཚུལ་དང་། ལམ་རིམ་འབྲིང་པོའི་སྐབས་
དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་པན་ཚུན་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་
ཡིན་པའི་སྐོར།

༥༽ མཐུན་སྤང་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡང་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་ཆད་མ་རྗེ་འབྲ་བ་ཞིག་
གིས་གྲུབ་པའི་ཆད་མ་དེ་འབྲ་བ་ཞིག་གི་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་འདྲ་གྲུབ་པའོ། ། ཞེས་ལུགས་
འདིའི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤང་བའི་དོན་དང་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཁག་གི་དབར་ཆོས་
ཅན་མཐུན་སྤང་བའི་ཐད་བཞེད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་རྗེ་ཡོད་སྐོར།

༥༽ ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ ༤༩༥། རང་རྒྱུད་སུན་དབྱུང་བ་དངོས་ལ་གཉིས།
གཞི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བསྟན་པ་དང་། དེས་གཏན་ཆོགས་
ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། ། ཞེས་པའི་གཉིས་པ་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པའི་
སྐྱོན་བསྟན་ཚུལ་ལ་ལྷག་མཐོང་ཆེན་པོ་དང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་གཉིས་དབར་
ཁྱད་པར་རྗེ་ཡོད་སྐོར།

ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་དབྱེད་གཞི་བཀོད་པ་ དག་ལ་འཆར་སྒྲུང་།

འདིར་གལ་འགངས་ཆེ་བའི་དཀའ་གནད་ཀྱི་དབྱེད་གཞི་འདི་དག་གི་
སྐོར་ལ། མཁས་དབང་རྣམས་ཐུགས་དགུས་པའི་མཆོད་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་རིགས་
ཤིག་ཞུ་དཔེན་ཡང་། ད་ལན་འདིའི་སྐོར་གོ་སློབ་ཆོགས་པས་འདི་དག་ལས་
འཆར་སྒྲུང་ཅི་བྱུང་འབྱེད་གོས་ཚུལ་རེ་བསྐུལ་ཡང་ཡང་གནང་བར། རི་སྐད་དུ།
ཁྱོད་གསུང་དུ་མ་ཅི་ཞིག་སྟོས།། ཆུ་ཤིང་རེ་ཡི་དོན་ཅུ་ལའང་།། འོ་ལ་སྤྱི་ཅུ་
ཀྱིས་ངེས་ལྟོད་པ།། དེ་ལའང་མཆོག་གི་བདེ་བར་སྟེར།། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་
བཞིན་རེ་སྟོན་དང་བཅས་ཏེ་རྟོག་འཆར་གང་བྱུང་འབྱེད་ཁུལ་བྱས་པར། འགལ་
ཆབས་ཆེ་རིགས་གང་བྱུང་ན། འདུལ་བ་མདོ་ཅར། ཆོས་མ་ཡིན་སྟེན་ཆར་
གཙོད་པ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པར་ལྟར་ཆར་གཙོད་རྗེས་འཛིན་ངེས་གནང་ཡོད་
པར་ཞུ་བྱུ་ཡིན་ལགས།

དབྱེད་གཞི་དང་པོ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ (༤༡༩) ལས། རྩལ་སྤྱོད་རབ་བསགས་
པའི་རེ་རེ་ནས་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་། དེ་ཡང་རྩལ་ཡོད་དུ་བཞེད་པ་དང་། རྩལ་

ཕྱ་བའི་ཡང་མཐར་ཐུག་པར་བཞེད་པར་སྒྲུང་བས་རྩལ་ཆ་མེད་དམིགས་རྒྱུན་དུ་
 བཞེད་དོ་ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་འདི་དང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གཉིས་
 ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཞེད་པར་འབྲེད་ཡང་། དབང་པོ་དང་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་མི་
 འབྲེད་བར་སྒྲུང་རོ།། ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་རྩལ་ཆ་མེད་བཞེད་པ་གསུངས་
 བས། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་རྩལ་ཆ་མེད་བཞེད་དམ་མི་བཞེད། བཞེད་ན་ལེགས་
 ལྡན་འབྲེད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མདོ་སྟེ་སྟོན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སློབ་དཔོན་ཡེ་
 ཤེས་སྟོང་པོས་དེ་བཞེན་དུ་འདོད་དགོས་ན་དེས་རྩལ་ཆ་མེད་འགོག་པ་འདུག་
 པའི་རྣམ་བཤད་དུ་(༣༠༡) གསལ་ལ། དེ་བཞེན་དུ་སྟོང་ཐུན་(༣༥༩) ལས་ཀྱང་།
 ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཁས་སྒྲངས་ན་བདེན་དངོས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འདོད་པ་
 ལ་ནི་དབུ་མ་པ་ཐལ་རང་ཐམས་ཅད་ལ་བྱད་པར་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་
 གྱི་དོན་རྗེ་ལྟར་འབྲེལ་དགོས་པའི་སྟོར།

དབུད་གཞི་དང་པོའི་སྟོར། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲངས་གིས་དམིགས་
 བརྟགས་སུ། དེ་མི་སྒྲུང་བྱེད་དེའི་ཡུལ་ནི། རྩལ་ཐན་མ་ཡིན་དབང་པོ་བཞེན།
 གང་ལྟར་སྒྲུང་དེ་དེ་ལས་མིན། རྗེས་སུ་མེད་བྱེད་སྒྲུག་གཉིས་བཞེན། ཞེས་
 དམིགས་རྒྱུན་དགག་པ་ལ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་ཀྱིས་
 རྗེས་སུ་མེད་པའི་བྱེད་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོགས་སྟེ་བར་བྱེད་ན་ནི་གཏན་
 ཆོགས་གཞན་ལ་མ་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས་བྱུང་པ་ལ་སོགས་པའང་
 རྗེས་ཉིད་ཡིན་ཏེ་འབའ་ཞིག་ནི་མ་བྱུང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་

བཀའ་བར། ཞེས་རྒྱལ་སྤྱ་རབ་བསགས་པའི་རེ་རེ་ནས་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་དེ་
ཡང་རྣམས་ཡོད་དུ་བཞེད་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱ་བའི་ཡང་མཐར་ཐུག་པར་བཞེད་པར་
སྤང་བས་རྒྱལ་ཆ་མེད་དམིགས་རྒྱུན་དུ་བཞེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྤྱི་
ཟེན་ལྟར་རོ།

དེ་ཡང་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར། གཟུགས་སྤྱ་ལ་སོགས་པ་བསགས་པའི་
སྐབས་སུ་ནི་རྒྱལ་སྤྱ་རབ་རེ་རེས་ཀྱང་ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་ལ་
སོགས་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་ནི་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ་ཞེས་སོགས་ལས་གོ་ཞིང་། འོན་
ཀྱང་འདྲིར་དེ་ནི་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་དང་། ཁོང་དུ་རྣམས་སུ་མེད་པའི་བྱིར་རོ་
ཞེས་པའི་གཏམ་ཆོགས་མ་གྲུབ་ཚུལ་གསུངས་པ་དག་ནི། ཁོང་དུ་དེ་ཡང་རྣམས་
ཡོད་དུ་བཞེད་པ་དང་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་རྣམས་ཡོད་ལ་གོ་དགོས་ཀྱི་སྤྱི་ཟེན་
ལྟར་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་
གོ་རྒྱུ་རྒྱུན་ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་དེ་དང་བྲལ་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དོན་
དམ་པར་མེད་པ་དང་རྣམས་སུ་མེད་པར་འཆད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
བར་འགྱུར་རོ།

དེས་ན་ལུགས་འདིས་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་
གཉིས་བྱུང་མེད་དུ་འདོད་པ་བཞིན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའམ་གྲུབ་པ་ནི་བདེན་གྲུབ་དང་
གནད་གཅིག་པ་དང་། རྣམས་ཡོད་ནི་བཏགས་ཡོད་དང་དངོས་འགལ་དུ་བཞེད་
པར་སྤང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་

དང་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དང་། རང་གི་ངོ་
 བོས་ཡོད་ན་དང་། རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ན་དང་། རྣམ་སྤྱོད་ཡོད་ན་ཞེས་
 དགག་པར་གསུངས་པའི་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤར་བཟུན་པ་དེ་ལྟར་དུ་
 རིག་པར་བྱ་ལ། དེ་དག་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་མ་རིག་པས་
 ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པ་དེ་ལྟར་དུ་གོ་བར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པར་
 རྣམ་སྤྱོད་ཡོད་ན་ཞེས་པ་ཡང་རྣམ་སྤྱོད་བྱུང་པ་ལ་གོ་དགོས་པར་སྤང་བས། ལྷ་གྲུ་
 བདེན་མེད་རྟོགས་དུས་དེ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པ་ཞེས་
 བས་རྣམ་སྤྱོད་པའམ་བྱུང་པ་ཞེས་ཀྱང་། དེ་རྣམ་སྤྱོད་ཡིན་པ་མ་ཞེས་
 བས་དེ་བཏགས་ཡོད་རྟོགས་པར་འདོད་དགོས་པ་མིན་ནོ། །

དེས་ན་ལྷགས་འདིར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་དེ་བཏགས་
 ཡོད་དང་། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་དེ་རྣམ་
 ཡོད་ཀྱི་ཆད་དུ་འཛིན་ན་འགྲིགས་མིན་དང་། ཡང་ན་ལྷགས་འདིར་རྣམ་སྤྱོད་
 བཏགས་ཡོད་གཉིས་སྟོན་འགའ་ཡིན་ཡང་དངོས་འགའ་མིན་པར། དཔེར་ན་
 དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་གཉིས་བཞིན་ནོ་སྟུང་སྟེ་གང་བདེར་
 དབྱུང་བར་བྱའོ། །

དེས་ན་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱིས་རྩལ་སྤྲུལ་ཆ་མེད་བཞེད་ལ།
 སློབ་དཔོན་ལེགས་སྤྱང་པོས་དེ་མི་བཞེད་ཀྱང་། དེ་ཅམ་གྱིས་དེ་དེའི་རྣམ་འབྲངས་
 མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོ་ལ་སོགས་པ་རང་

རྒྱུད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འཛིན་ནམས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འབྲེད་སྒོལ་
དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ཡིན་ཀྱང་། བཞེད་ཚུལ་ཐམས་ཅད་
གཅིག་མཐུན་ཡིན་པར་འདོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ་སྟེ་མོ།།

འོ་ན་སྒོལ་དཔོན་ལེ་ཤེས་སྟོང་པོས་བྱི་དོན་འཛིན་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཐལ་
འགྱུར་བ་དང་མཐུན་ནམ་མི་མཐུན། མཐུན་ན་འཇུག་རྒྱུ་ཀྱང་ནམ་པར་དག་པའི་
གྲུབ་མཐའ་འབྲེད་བྱེད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཙོ་བོར་བརྒྱུད་གསུངས་
པ་དེ་དག་ལ། ལྷང་སྒྱུ་གྲུབ་མཐའ། བྱི་དོན་འཛིན་ཚུལ་སོགས་གཞན་དང་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་སྒྱུར་དགོས་ཚུལ་ཞིབ་གསལ་གསུངས་པ་སོགས་རིམ་
བྱངས། གལ་ཏེ་མི་མཐུན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བས་བྱི་དོན་གོང་བྱ་ཚུལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་
ཆ་བྱེ་ན་ཐུག་མེད་དུ་བཞེད་ལ། ཅིག་ཤོས་ནི་དེ་འབྲར་མི་བཞེད་དེ་འདིས་དེ་
འབྲུལ་བྱེད་དེ་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་རྟེན་པར་བཞེད་པས་སོ་སྟེ་ན། དེ་ལ་
འཁོར་བ་དང་སྒྱེ་བ་སྒྲ་མ་སོགས་ཀྱིས་མ་ངེས་ཤིང་། བྱི་དོན་ཚུལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་
དེ་ཆ་བྱེ་ན་མཐར་ཐུག་ས་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི། དེ་ཉིད་རྒྱལ་ཐན་ཆ་མེད་
ལས་མ་འདས་སོ་སྟེ་མ།

དེར་མ་ཟད་དེ་ལྟར་དབྱུང་བ་དེའང་བཏགས་དོན་བཅའ་ཚུལ་ཡིན་ན།
སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་མི་རྟེན་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། གོང་
ལྟར་དབྱུང་ན་མི་རྟེན་པར་རྟོགས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། བཏགས་དོན་
བཅའ་ན་རྟེན་པར་འཛིན་པ་ནི་བདེན་འཛིན་དུ་འདོད་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཅ་ཤེ་

དངོས་པོ་དབྱུ་མ་བ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་འདོད་མི་རིགས་ཚུལ་གསུངས་བ་དང་
མི་འགལ་བར་གོ་སློའ་སྤུང་མོ།།

དབྱུད་གཞི་གཉིས་པ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་གངས་ (༤༣༡) ལས། དེ་ལྟར་
ལུང་པོ་མི་རྟག་སོགས་སུ་འདྲིན་བའི་རྟོག་བ་ནི་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྱུལ་ཡང་། དེས་
བའི་འདྲིན་སྤངས་ལ་ཆད་མའི་གཞོད་བ་མེད་བས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་བའམ་མ་
འཁྱུལ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དབང་པོའི་ཤེས་བ་རྣམས་ནི་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྱུལ་ཞིང་མ་
འཁྱུལ་བའི་ཆ་གཞན་ཡང་མེད་བས་མ་འཁྱུལ་བ་ཞེས་མི་བྱའོ།། ཞེས་དབང་ཤེས་
དང་རྟོག་བ་རྣམས་འདྲིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཁྱུལ་མ་འཁྱུལ་གྱི་བྱུང་བར་འབྱེད་
བའི་རྒྱ་མཆན་དང་། སྤྲོང་བྱུན་ལས་སྤྲོ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དབག་དེ་སྤྲོ་མི་
རྟག་བ་ལ་འཁྱུལ་ཤེས་སུ་གསུངས་བ་དང་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་རིམ་ལྟར་ཡིན།

དབྱུད་གཞི་གཉིས་བའི་སྐོར། དེ་ལྟར་ལུང་པོ་མི་རྟག་སོགས་སུ་འདྲིན་
བའི་རྟོག་བ་ནི་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྱུལ་ཡང་། དེས་བའི་འདྲིན་སྤངས་ལ་ཆད་མའི་
གཞོད་བ་མེད་བས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་བའམ་མ་འཁྱུལ་བ་ཞེས་བྱ་ལ་ཞེས་གསུངས་
བ་ནི། སྤྲོང་བྱུན་ལས། ཆད་མའི་འདྲིན་སྤངས་ཞེས་བ་ནི། ཆད་མ་དེས་རང་གི་
གཞལ་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོད་བའི་འདྲིན་ཚུལ་ལ་ཟེར་ལ། ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་སྤྲོ་
དེས་གང་འདྲིན་བ་དེ་བཞིན་དོན་ལ་གནས་བ་ཅུམ་ལ་གོ་དགོས་བར་སྤང་བས།
འདྲིན་རྟོག་བ་དེ་རྣམས་མ་འཁྱུལ་བ་ཞེས་བྱ་ལ་ཞེས་བ་དེ་ཡང་། སྤང་ཡུལ་ལ་
འཁྱུལ་ཡང་འདྲིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མ་འཁྱུལ་ཞེས་བའི་དོན་མིན་བར། འདྲིན་

སྒྲངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པ་མེད་པའི་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་གསུངས་པ་
ཡིན་ཀྱི་སྒྲིང་འཛིན་སྒྲངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བར་མི་བཞེད་དོ།

གཞན་དུ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་འབྲུལ་ཤེས་
ཀྱིས་བྱུང་བར་བཞེད་པ་དང་། བྱུང་བར་དུ་རྟོག་པ་ལ་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་བར་
མདོ་སྤེ་བ་ཡན་ཀྱིས་འདོད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ལ། དེས་ན་སྟོང་
ཐུན་ལས། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་
པ་ལ་འབྲུལ་ཤེས་སུ་གསུངས་པ་ནི། དེའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་རང་མཆོན་ཀྱིས་
བྱུང་བར་སྒྲང་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་ལ། དེས་ན་རྗེས་དཔག་དེ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲང་
ཚུལ་ལྟར་དུ་མ་བྱུང་བྱུང་འཛིན་ཚུལ་ལྟར་དུ་བྱུང་བའི་བྱུང་བར་ལས་གསུང་དེ་
གཉིས་འགལ་བ་མེད་པར་གོའོ་སྟུམ།

ཡང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་མ་འབྲུལ་བའི་ཆ་མེད་པར་གསུངས་
པ་ནི། འཛིན་རྟོག་རང་འགལ་བ་ལ་འང་འབྲུལ་བར་བྲགས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་
སོགས་པ་སྒྲང་བའི་དབང་ཤེས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྒྲང་ཚུལ་དང་འཛིན་ཚུལ་ལ་མ་
འཛིན་སྒྲངས་ཀྱི་ཆ་གང་ལ་ཡང་མ་འབྲུལ་བའི་ཆ་མེད་པ་རྣམས་ལ་གསུངས་པ་
ཡིན་པར་སྒྲང་སྟེ། གཞུང་དེར། དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་སྒྲང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་
ཞིང་མ་འབྲུལ་བའི་ཆ་གཞན་ཡང་མེད་པས་མ་འབྲུལ་བ་ཞེས་མི་བྱའོ། དབང་
ཤེས་རྣམས་སྒྲང་བ་ལ་འབྲུལ་པར་འདྲ་ཡང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཤེས་པོར་སྒྲང་བ་དང་
མཐུན་པའི་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སྟོན་ནས་གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྒྲང་བའི་

དབང་ཤེས་རྣམས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་ཤེས་
གཞོན་མེད་རྣམས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་འདིག་
རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་འཛིག་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་གོའོ་སྟེ།

གོང་གི་ཕུང་དོན་ལ། ལ་ལས་དབང་ཤེས་ལ་མ་འབྱུང་བའི་ཆ་མེད་ཀྱང་
རྗེས་དཔག་གི་འདུག་ཡུལ་ལ་མ་འབྱུང་བའི་ཆ་ཡོད་ཚུལ་བཞེད་ཀྱང་། དེ་ནི་སྟོང་
ཐུན་ལས། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཕྱགས་ལ་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་རྣམས་སྤང་
ཡུལ་ལ་འབྱུང་ཞིང་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འབྱུང་བར་འདོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དེ་ཁས་སྤང་
དུ་མི་རུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་
པས་དབྱུང་དགོས་པར་སྤང་ངོ་། །

གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དབང་ཤེས་གང་ཡིན་འཛིན་སྤངས་ལ་འབྱུང་
བས་ལོག་ཤེས་སུ་འདོད་ན་ནི། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་
རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་འཛིན་སྤངས་ཐམས་ཅད་ནི་ནམ་ཡང་རིགས་པས་སུན་
འབྲེན་པ་མིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་དང་། གོང་གི་སྟོང་ཐུན་གྱི་ཕུང་དེའི་
འཕྲོ་ལས། དེས་ན་ཕྱགས་འདི་ལ་རང་དང་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་
ཆད་མ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ལོག་ཤེས་ཡིན་མིན་དུ་འཛིག་གི་ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་
ཀྱིས་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་ཤེས་སུ་འདོད་
པ་མི་རིགས་པར་གོའོ། །

དབྱུང་གཞི་གསུམ་པ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ (༦༧༩) ལས། ད་ལྟ་ཆོས་

ནམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་
 གཏན་ལ་ཐབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་
 ཆོས་འདི་དག་ཁྱད་གཞིར་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་ཁྱད་ཆོས་སུ་ཡོད་པས། རྩོམ་གཅིག་
 གི་ཡུལ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཞིང་། གཉིས་སྒྲུང་དེ་མ་ལོག་པས་སྟོང་
 ཉིད་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་བཏགས་པ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་པའི་རྩོམ་ནི། ཆོས་ཅན་
 ལྷ་གུ་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ལ་བྱེད་དགོས་པ་ནི།
 ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ (༥༧༩) ལས། རིགས་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་བྱ་ནི་དོན་དམ་བདེན་
 པ་དང་མཐུན་པས་དོན་དམ་ཞེས་བཏགས་པར་དབྱེ་མ་རྒྱན་དང་སྒྲུང་བ་གཉིས་ཀ་
 བས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་པ་དང་མཐུན་པས་དེ་ལྟར་ན་དགག་པའི་རྗེས་
 དཔག་གིས་དགག་གཞི་འདྲེ་བས་རྟགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དཔྱེ་འཆོལ་བར་ཐལ་
 བའི་སྟོན་བསྟན་པ་རྣམས་མི་འདྲུག་པའི་ཚུལ་དང་། ལྷ་གུ་བདེན་མེད་མ་ཡིན་
 དགག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྟོན་རྣམས་མི་འདྲུང་ཚུལ་དང་། ལམ་རིམ་འབྲིང་པོའི་སྐབས་
 དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཐན་ཚུན་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་
 ཡིན་ནམ།

དབྱེད་གཞི་གསུམ་པའི་སྟོང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། རྩོམ་གཅིག་གི་ཡུལ་ན་
 དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཚུལ་གསུངས་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་དང་སྟོང་གཞི་གཉིས་
 ཀ་ཁྱད་གཞི་བཟུང་ནས་དེ་གཉིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དུ་ངེས་པའི་ཡིད་རྩོམ་རྟོག་
 པ་དག་སའི་རྗེས་ཐོབ་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་གོ་དགོས་པར་སྒྲུང་གི་ ལྷ་གུ་

ལྷ་བྱ་བྱེད་གཞི་བཟུང་ནས་དེ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་གོ་བྱ་མིན་
བར་སྒྲུང་བས། ལྷ་བྱ་བདེན་མེད་དེ་མ་ཡིན་དགག་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་སོགས་མི་
འབྱུང་ངོ་སྤྲུལ་མོ།

ཡང་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱའི་སྒྲིང་ཉིད་དེ་དོན་དམ་བདེན་
པ་དང་མཐུན་པའི་དོན་དམ་མཐ་བཏགས་པ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྒྱལ་
ཆབ་རྗེའི་གསུང་། བདེན་གཉིས་རྣམ་གཞག་ལས། དོན་དམ་བདེན་པ་འཇལ་བའི་
ཡུལ་ཅན་ལ། རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་དང་། རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་
གཉིས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡང་སྒྲོ་ལ་བསྟོས་ནས་གཉིས་སུ་
དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་ལྷ་བྱ་བདེན་
མེད་ལྷ་བྱ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་བདེན་པ་མཆོད་
ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲིབ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།
ཞེས་གསུངས་པ་འདི་བཞིན་ལམ་རིམ་འབྲིང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་
གོ་དགོས་པ་ཞེ་ཡིན་སྤྲུལ་མོ།

དབྱེད་གཞི་བཞི་པ། མཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡང་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་ཆད་མ་
རྗེ་འབྲ་བ་ཞིག་གིས་གྲུབ་པའི་ཆད་མ་དེ་འབྲ་བ་ཞིག་གི་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་འབྲ་གྲུབ་པའོ།
ཞེས་ལུགས་འདིའི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུང་བའི་དོན་དང་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་
གི་དབར་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུང་བའི་ཐད་བཞེད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་རྗེ་ཡོད་དམ།

དབྱེད་གཞི་བཞི་པའི་སྐོར། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུང་བ་འགོག་ཚུལ་ལ་འདོད་

ཚུལ་འབྲམ་མིན་ཡོད་པར་གསལ་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་ཅུ་ཤེར་
 དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་བཤད་པར། མདོར་ན་ལྷན་སྟེན་གྱི་ཆེ་ཆོད་མ་མཐུན་
 ལྷན་དུ་གྲུབ་པ་དངོས་སྟོན་བ་དང་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
 ཉོགས་པ་བསྐྱེད་དུ་རུང་བ་ཡིན་ལ། གྲུབ་མཐས་བཞག་པའི་མཐུན་སྣང་བ་མེད་
 པ་ལ། རང་རྒྱུད་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། མཁས་མཆོག་འཇམ་དབྱངས་
 དགའ་སྟོང་ཅུ་ཤེར་གཞུང་འགྲེལ་དུ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 ཁས་སྐྱངས་པས། གངས་ཅན་སོགས་དང་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ལ་ཆོས་ཅན་
 མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་འགལ་བ་སྟོན་གྱི། སྤྱིར་
 ལེགས་ལྡན་སོགས་རང་རྒྱུད་བ་དང་གངས་ཅན་སོགས་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་
 བ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་སོ་ཞེས་དང་། སེར་ཤུལ་བྱང་པེས་སུའང་། སྤྱི་ནག་
 དགེ་བཤེས་བསྟན་པས། དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་
 པར་མི་རིགས་ཞེས་གསུངས་ཞེས་དང་། བདེ་ལེགས་ཉི་མའི་གོ་ལན་རྣམས་ལ་
 བརྟགས་ན། ལེགས་ལྡན་དང་འོག་མ་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་ཅེས་པའི་
 རྟོགས་ཡིན་པར་སེམས་ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེས་ན་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་སོགས་ལ་བརྟགས་ན། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར།
 མཐུན་སྣང་བའི་དོན་ཡང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དེ་ནི་རང་རྒྱུད་པས་མཐུན་
 ལྷན་བའི་དོན་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པ་ཅུ་ལས་ཐལ་འགྱུར་བའི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་
 པ་མིན་པ་ནི། ཆོག་དེའི་གོང་རང་ནས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་ཚུལ་ལྟར་བདེན་

རྩྭ་གྱི་བྱང་པར་དོར་ཏེ། མིག་དང་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན་དུ་འདོག་སྟེ་དབུ་
མ་པ་དང་དངོས་པོར་སྒྲ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་
པའི་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་དཔྱད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྒྲུང་དུ་གྱུབ་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུང་དུ་བསམས་པའོ། ། མཐུན་སྒྲུང་བའི་དོན་ཡང་ཕྱི་གྲོལ་ལ་
ཆད་མ་ངེ་འབྲ་བ་ཞིག་གིས་གྱུབ་པའི་ཆད་མ་དེ་འབྲ་བ་ཞིག་གིས་སྒྲ་གྲོལ་ལའང་
གྱུབ་པའོ། ། ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་བསམས་པའོ་ཞེས་པ་དང་ཆེག་གོང་འོག་སྟེལ་
ན་སུ་ཡིས་བསམས་པ་དེའི་འདོད་ཚུལ་ཡིན་པར་གོ་བར་ཀུས་ལ། དེར་མ་ཟད་
དེའི་འོག་ཏུའང་། རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་ན་རང་མཆན་ལ་ཆད་མར་གྱུར་པ་དེ་འབྲ་
དགོས་ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་དེ་འབྲ་མི་དགོས་ཚུལ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་
གོའོ་སྟུང་མོ། །

དེ་ལྟར་ན་དེའི་འོག་ཏུ། དེས་ན་ཁོའི་ལུགས་དང་རང་གི་ལུགས་གཉིས་
ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྱུབ་པའི་གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་གྱུབ་པ་
ཁས་སྒྲུང་ས་མ་གྱུར་བས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་མི་བསྐྱུབ་པར་ཁོ་རང་གི་ཁས་སྒྲུངས་
ལ་འགལ་བ་སྟོན་པ་ཅུང་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
སྟོང་ཐུན་ལས་ཀྱང་། དཔལ་ལྷན་ཆེ་བས་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་གྱུབ་པས་
སྟོང་པ་དང་། མིག་ཤེས་སོགས་གཟུགས་ལ་མ་འཁྲལ་བའི་ཆད་མ་ཡིན་པ་ནང་
འགལ་བ་སྟོན་ནས་དེ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རྒྱུད་པས་
ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུང་དུ་གྱུབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་དང་བདེན་རྩྭ་གང་གིས་ཀྱང་

ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་གྲུབ་ཚུལ་འདོད་པ་ནང་འགལ་སྟོན་པ་ཡིན་
པར་སྒྲུང་རོ།།

ནང་འགལ་སྟོན་ཚུལ་ཡང་། ལེགས་བཤམས་སྤྱང་པོར། དེའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་
པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན་མིག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པ་དེ་འབྲས་བར་
ཤེས་པ་མ་འབྲུལ་བས་རྟེན་ཀྱང་བདེན་གཉིས་སུ་གྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་དང་དོན་གང་
གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་གྲུབ་མི་དགོས་ཤིང་། དེ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་དོན་
དམ་པར་ཡོད་མེད་དཔྱད་པས་ཆོག་པས་སྤྱི་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་ལ་བདེན་གཉིས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་བརྟགས་པའི་སྟོན་ག་ལ་འབྲུག་སྟུང་དུ་སེམས་སོ།། ཟླ་བས་དེ་
འབྲས་བེད་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་སོང་ལ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་
པས་དེ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཅམ་པོ་ག་ལ་སྤྱིད་སྟུང་དུ་དགོངས་ནས་
ཁྱད་པར་དོར་བའི་སྤྱི་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་འགོག་གོ། ཞེས་དང་། འདི་ལ་ལེགས་
ལྟར་ལ་སོགས་པ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་འབྲའི་ཁྱད་པར་དོར་བའི་སྤྱི་པན་
ཆུན་སྟོན་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་དང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་
མ་བྱས་པའི་སྤྱི་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་རྒྱ་ཡོད་ཅེས་སྐྱབ་མི་བྱས་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོས་
ཡོད་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་
ཀྱིས་གོའོ་སྟུང་།

དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པས་སྐྱ་གུ་བདེན་མེད་སྐྱབ་མི་བྱས་ལ། སྐྱ་མི་ཏྲག་པ་
བསྐྱབ་བྱས་པས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་བརྟགས་ཏེ་སྟོན་

བརྗོད་རིགས་མི་རིགས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད་པས། ཚིག་གསལ་ལས། དཔེ་ལ་འབྲ་བ་
མེད་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་སྤང་ལ། དེ་ཡང་དཔལ་ལྷན་ཆེ་བས་རང་རྒྱུད་པས་
བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་སྤྱར་བ་དེར་ཅོད་པའི་སྐབས་འཆོལ་
བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དེས་བདག་སྐྱེ་ཅམ་ཡང་འགོག་མི་ཁུས་པར་སྐྱབ་པ་མིན་ནོ་སྟེ།

གཞན་ཡང་འདི་བཞིན་ཆོས་བདག་འགོག་ཚུལ་ལས་ནང་འགལ་སྟོན་ཚུལ་
མང་སྟེ། རང་རྒྱུད་པས་མི་ལམ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། མི་ལམ་དེ་བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་མཐུན་
དཔེ་བཞག་པ་གཉིས་དང་། ས་རང་མཆོན་གྱིས་སྤྲ་བར་འདོད་པ་ལ་སྤྲ་བ་པའི་
མཆོན་ཉིད་མིན་པར་ཐལ་ཚུལ་དང་། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་པོའི་འཛིག་
རྒྱར་ཐལ་ཚུལ་སོགས་གསུམ་དང་། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དག་བཅོམ་དེ་དག་
བཅོམ་དངོས་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ། ཉན་རང་དག་བཅོམ་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་
མོངས་སྤངས་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་སྤང་ངོ་།

མདོར་ན་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤང་བ་འགོག་ཚུལ་ནི། གོང་དུ་རྒྱལ་ཆབ་རིན་
པོ་ཆེའི་གསུང་དུ་གསལ་བ་ལྟར། གྲུབ་མཐས་བཞག་པའི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤང་
བ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པས་བཞག་པ་ལྟར་གྱི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤང་བ་དེ་ཉིད་འགོག་པ་
ཡིན་པར་ལེགས་པར་གོ་ན། མཁས་དབང་དུ་གྲགས་པ་གཞན་དག་གིས་ཆོས་
ཅན་མཐུན་སྤང་བ་འགོག་ཚུལ་དེ་ཡང་ཐ་སྙད་ཆད་གྲུབ་འགོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་
བྲངས་པ་དང་། ཡང་ལ་ལས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་སོགས་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་

ཆེ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད། སྤྱི་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་རྫོང་ལ་དབྱེད་པའི་
 ཆེ་དེ་ཡོད་ཆུལ་སྤྱི་བ་སོགས་ཀྱང་ངེ་ལྟར་ཡིན་མིན་ལེགས་པར་གོ་བར་འགྱུར་
 རོ་སྟུང་མོ།།

དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་བར་
 གཏན་ནས་འགྱུར་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་
 བཀོད་ཀྱང་དེའི་ཆོས་ཅན་རྟོགས་མི་ཐུབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཆུལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་
 ཏུ་འཛོག་པའི་སྤྱིར་སྟུང་ན། སྤྱོན་མེད་དེ། གོང་དུ་རྒྱལ་ཆབ་རྗེའི་གསུང་དུ་གསལ་
 བ་ལྟར་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་ཆེ་ཆོད་མ་མཐུན་སྣང་བ་སྟེ།
 བདེན་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་བྱེད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཐ་སྟོན་པའི་ཆོད་མས་བྱུབ་
 པའི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་ཡོད་པར་ཁས་ཀྱང་སྒྲངས་ཤིང་དེ་
 ལ་མ་འཁྲིས་པར་བདེན་མེད་བསྒྲུབ་མི་ཁུས་ཀྱང་། ཁས་སྒྲངས་དེ་ལ་འཁྲིས་ཏེ་དེ་
 དག་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་བདེན་མེད་བསྒྲུབ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ནུམ་
 པར་དག་པ་ལེགས་པར་སྤྱི་ཐུབ་པ་ཡིན་པར་གསལ་ལོ།།

དེ་ལྟར་ཡང་སྟོང་ཐུན་ལས། གང་ཞིག་བདག་ལ་མི་ལྟ་བ། དེ་གཞན་
 དག་ལ་ངེ་ལྟར་ལྟ། ཞེས་རང་ལ་མི་ལྟ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་མིག་གིས་སྟོན་
 བ་སོགས་གཞན་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལྟ་བར་སྒྲུབ་པ་ལྟར་བྱའོ།། སྤྱིར་
 བ་དེའི་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གསུམ་ག་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་
 ལུགས་ལ་ཆོད་མས་བྱུབ་མོད་ཀྱང་། སྤྱིར་གྲོལ་རང་སྤྱི་དངོས་སོར་སྤྱི་བ་དང་

གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ཆད་མས་བྱབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་བྱབ་པ་བསྟན་ས་མ་
བྱུང་བས། ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་ཆད་མས་བྱབ་པར་བྱིར་རྒྱུ་ཁོ་ཁོ་རང་གིས་ཀྱང་
ཁས་སྦྱངས་པའི་ཁས་སྦྱངས་ལ་འབྲིས་ནས། གཞན་ལ་བྱགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་
ཅེས་བྱའོ། ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལས་ལེགས་པར་གོ་བར་ནུས་སོ་སྟེ་
ལགས་སོ། །

དབྱང་གཞི་ལྟ་བུ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ (༤༩༥) ལས། རང་རྒྱུད་སྟན་དབྱང་
བ་དངོས་དང་། དེ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞི་ཆོས་
ཅན་མ་བྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིན་བསྟན་པ་དང་། སྒྲིན་དེས་གཏན་ཆེགས་ཀྱང་མ་
བྱབ་པར་བསྟན་པའོ། ། ཞེས་པའི་གཉིས་པ་གཏན་ཆེགས་མ་བྱབ་པའི་སྒྲིན་བསྟན་
ཚུལ་ལ་ལྟག་མཐོང་ཆེན་མོ་དང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་གཉིས་དབར་བྱད་པར་རི་
ཡོད་དམ།

དབྱང་གཞི་ལྟ་བུའི་སྒྲིན། གོང་དུ་དབྱང་གཞི་བཞི་པའི་ལན་གྱིས་གོ་ཐུབ་
པར་སྒྲུབ་པས་གསལ་ཞུ་བུ་མི་དགོས་སམ་སྟེ་ལགས་སོ། །

རྟོག་དཔྱད་འདིས་ཀྱང་ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲིན་གྱིས་སྒྲིན་བཞི་ལྟར་
འགྱུར་བའི་རེ་སྒྲིན་དང་བཅས་ཏེ་དགེ་མིང་དཔལ་བྱགས་པས། ༥/༡༠/༢༠༡༢ ཉིན་གྱིས་བ་དགེ་
ལེགས་འཕེལ། ། །

དེ་ལན་དཔྱོད་ལྡན་དགའ་བསྐྱེད།

༥ བསྐྱེད་འགྲོའི་དཔལ་མགོན་དམ་པ་སྐྱབས་གནས་བཀའ་འགྱུར་རིན་
པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་གྲུས་པར་གཞུང་ཆེན་གྱི་དགའ་གནད་ལས་བརྩམས་ཏེ་བཀའ་
འདི་འགའ་ཞིག་གནང་སོན་ལ། གྲུས་ནས་ཀྱང་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པར་རེ་སྟེ་བསམ་
འཆར་མདོར་བསྐྱུས་རེ་ཅམ་ཞུ་རྒྱུར།

དེ་བ་དང་པོ། དབྱུ་མ་སྤྱི་དོན་དུ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་རྟག་འཛིན་
རྟོག་པ་ལྡན་སྐྱེས་མེད་པར་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་བྱུ་བ་མཐའ་འོག་མའི་ཤུན་བསྐྱེ་
བར་མི་བྱའོ། ། ཞེས་གསུང་འདུག་ན། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་སྤྱི་གཅིག་འཛིན་
གྱི་རྟག་འཛིན་ལྡན་སྐྱེས་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་མི་འགལ་ཚུལ་གསུངས་
གནང་འཆོལ།

དང་པོའི་ལན་ནི། བཤུ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་མཆོག་གི་དམིགས་
བསལ་གྱི་གསུངས་འདིའི་རིགས་ལ་ལྟག་པར་དུ་ཞེ་བ་འཇུག་གནང་གལ་ཆེ།
ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་དང་འགལ་བ་ནི་ནམ་ཡང་སྤྱི་བར་མི་རིགས་པས་དེ་
གཉིས་ཀ་སྤྱོད་ཅིན་ལྟར་ཁས་ལེན་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ལེགས་སྟུམ། དེ་ཡང་

ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྒོ་མ་སྐྱར་བའི་གནག་རྩི་སོགས་ལ་
ཡང་སྒྲིལ་བའི་གཅིག་འཛིན་གྱི་རྟག་འཛིན་ལྟ་སྟེན་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་སྒྲུབ་ཀྱི་
གང་ཟག་གྱི་དུས་ན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར་ལ། དེ་ནི་གང་ཟག་རྟག་
འཛིན་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟགས་ན་གང་ཟག་མི་རྟག་པ་
རྟགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་གང་ཟག་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟག་འཛིན་དངོས་གནས་པ་ལ།
གང་ཟག་ལ་སོ་སྟེའི་དབང་མངོན་གྱིས་སྟེ་མི་བྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་སྒྲིལ་བའི་ཆ་ཡོད་
པ་དེ་ལྟར་རྟག་པས་སྟེ་སྟེ། དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་སྒྲིལ་འགྱུར་བ་མེད་པར་འཛིན་
པ་ཞིག་དགོས་པས། དེ་འདྲ་ལ་ནི་འཛིན་པ་ཀུན་བཅུགས་མ་གཏོགས་ལྟ་སྟེན་
ཡོད་ཚུལ་མེད་དོ་སྟེ་མ་པ་ཁོ་བོའི་བསམ་ཚུལ་ལགས།

དེ་བ་གཉིས་པ། སྒྲོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་མེད་པའི་མཐར་
འཛིན་དུ་ཅ་འཇུག་གི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་གཉིས་ཀར་གསུངས་ལ། དེས་ན་དེ་
གཉིས་མེད་པའི་མཐའ་འཛིན་ཚུལ་དང་། སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྒྲོ་སྐྱར་གྱི་མཐའ་
གཉིས་སེལ་ཚུལ། དེའི་སྟེང་དུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྩི་ལྟར་འཛིན་དགོས་
ཚུལ་བཅས་གསུངས་གནང་འཆལ།

གཉིས་པའི་ལན་ནི། དེ་ནི་གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་སྒོ་གང་གིས་བྱང་པར་གང་
འཛིན་པ་ལྟར་དུ་གྲུབ་ན། གཞི་དེ་ཉིད་གང་ལའང་སྟོས་པ་མེད་པར་ཡུལ་དུས་
ཐམས་ཅད་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་འཛིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཡོད་མཐར་འཛིན་པ་དང་། ཡང་

སྒྲོ་གང་གིས་གཞི་གང་གི་སྒྲིང་དུ་བྱུང་པར་གང་འཛིན་པ་དེ་ལྟར་གྲུབ་ན། གཞི་དེ་
 ཉིད་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་དགོས་པའི་འཛིན་པ་དེ་ལྟར་བྱ་ནི་མེད་མཐར་འཛིན་པ་
 ཡིན་ལ། དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པར་འཛིན་
 པ་ལྟར་དུ་གྲུབ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་རང་བཞིན་
 གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བས། ཡང་དག་པར་མེད་པ་ཡང་དག་
 པར་འཛིན་པ་མེད་མཐར་འཛིན་ཚུལ་དེ་ལྟར་དང་། དེ་ཉིད་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་
 འཛིན་པའང་ཡིན་པས་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་སྒྲོ་སྒྱུར་གྱི་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་ཡང་
 དེ་སེལ་བས་འཐུས་སམ། ཡང་ན་སྒྲོང་པ་ཉིད་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། འོན་དམ་པ་སྒྲོང་
 པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱི་སྒྲོང་པ་ཉིད་སོགས་ཉོགས་ན། དེའི་ལྷགས་ཀྱིས་སྒྲོང་
 ཉིད་སོགས་སྒྲོས་མེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། གཏན་མེད་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་སེལ་
 རུས་པས་དེའི་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་འཛིན་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་དམ་སྟུམ་མོ།

སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་རི་ལྟར་འཛིན་ཅེ་ན།
 དཔེར་ན། ལྷ་གུའི་སྒྲིང་དུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཛིན་པ་ན། ལྷ་གུ་བདེན་
 མེད་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། ལྷ་གུ་སྒྲོན་པོ་དང་། སྒྲེ་བ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སོགས་
 བྱི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་ཆོས་ཉིད་དང་། བདེན་
 མེད་བཅས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། སྒྲོང་ཉིད་ཤེས་བྱ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སོགས་
 ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་བཞག་དགོས་སོ།

དེ་བ་གསུམ་པ། ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ལ་ཀྱན་བཏགས་མི་འཛིན་པའི་རྒྱ་

མཆན་དང་། དེས་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་མི་བྱས་པའི་ཚུལ།
 ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱབ་པའི་རྩས་སུ་བྱབ་པར་འཛིན་
 པའི་སྒོ་ལ་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཀྱན་སྒྲོང་ཡོད་པར་གསུངས་པས།
 དེ་ལྟར་ན་ཉག་འཛིན་ལའང་དེ་བཞིན་ཡོད་པར་ཐལ་བས་ངེ་ལྟར་འཛིན་ཚུལ་
 གསུངས་གནང་འཆལ།

གསུམ་པའི་ལན་ནི། ཐོག་མ་མ་རིག་པ་ལ་ཀྱན་བཏགས་འཛིན་ན་རྒྱན་དུ་
 བྱགས་པ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ལྟར་ན། དེ་ལ་སྒྲོམ་
 སྒྲོང་རྒྱུ་དེ་རྒྱུ་ཅམ་ལས་འཛིན་པར་དཀའ་བར་སྒྲུང་ལ། དེས་ན་བདེན་
 འཛིན་ཀྱན་བཏགས་དང་ཐུན་མོང་བའི་བདག་འཛིན་དང་། ཉག་འཛིན་སོགས་
 ཀྱིས་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་གི་
 སྒྲོན་དུ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྟེས་རེ་ངེས་པར་འགོ་དགོས་ལ། ལས་དེའི་ཀྱན་སྒྲོང་
 གི་ཐོག་མ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཀྱི་ཅིག་ཤོས་རྣམས་མ་ཡིན་ནོ།། འོན་ཀྱང་ཐོག་མ་མ་
 རིག་པ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ནི་དེའི་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་འཛིན་སྐྱེད་ཀྱི་
 དུལ་དང་འཛིན་ཚུལ་བཅས་ལ་བྱུང་བར་མེད་པས་དེ་དག་དང་མི་འདྲ་བར་
 འདོད་དགོས་སོ་སྟུང་མོ།།

དེ་བ་བཞི་པ། ཉགས་བསྐྱོག་ན་དམ་བཅའ་བསྐྱོག་དགོས་ཚུལ་ངེ་ལྟར་
 དང་ལེགས་ལྟན་ཀྱི་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་དག་མདོར་བསྟན་
 ཀྱིས་སྟེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་བདག་སྟེ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་ཉགས་སུ་

བསྟན་ནས་མི་བསྟན། བསྟན་ན་དེ་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་བསྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་
དག་ཡིན་པས་གཏན་ཆིགས་དང་དཔེ་མ་བཟོད་ཅེས་པ་དང་འགལ། མ་བསྟན་ན་
སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པས་ངེ་ལྟར་
འདྲི་ཚུལ་བཅས་ངེས་པར་གསུངས་གནང་འཆའ།

བཞི་པའི་ལན་ནི། འདིར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་མདོ་སྤྲུལ་
རབ་འབྱུངས་པ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚན་
མཚུངས་པ་ལ་སྤྱད། སྟོང་ཐུན་ལས་དེ་དང་མི་འབྲ་བར་གསུངས། ཉགས་བསྒྲིག་
ན་དམ་བཅའ་བསྒྲིག་དགོས་ཚུལ་ནི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་དབང་གིས་ཏེ། འདིའི་
སྟོར་དབུ་མ་སྐྱེ་དོན་སོགས་སུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་དེར་གཞིགས་ཞིབ་སྟོང་རྒྱད།
ལེགས་ལྡན་གྱི་ཕྱགས་ལ་འགྲེལ་ངག་དེས་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་
ཡང་དག་མ་བསྟན་པར་འདོད་དགོས་ལ། སྟོང་ཐུན་ལས་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་
གསུངས་ཡོད་ན། དེ་ནི་སྟོང་ཐུན་གྱི་ཕྱགས་ལྟར་ན་འགྲེལ་ངག་དེས་བདག་ལས་
མི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཅིག་བསྟན་པར་འདོད་པར་
མཛོན་པས། དེ་འབྲ་ལ་དགོངས་སོ་སྟུང་ལ། དེ་འབྲ་དེའང་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་
སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ནི་ཕྱགས་དེས་ཀྱང་མི་འདོད་དེ། བདག་སྐྱེ་
མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མེད་དགག་ཡིན་དགོས་པའི་གནད་
འདི་ནི་ཐལ་བསྒྲིག་གི་ཅ་གནད་ཡིན་པ་ཀུན་ཐུན་མོང་དུ་འདོད་དགོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། ། ལར་ནས་ཐལ་བསྒྲིག་སྟོར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པ་འགྲེལ་

ཆུལ་འདྲ་མིན་མང་དུ་འདུག་པར་འདི་ཡིན་འདི་མིན་གྱི་མཐའ་ཆོད་པ་དཀའ་བས་
གཟུང་གནས་སྒོ་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དཔྱོད་པ་
མ་འཆུག་པར་གནང་གལ་ཆེད།

དེ་བ་ལྟ་བུ། ཡིག་ཆར་ཀུན་རྫོབ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་
བ་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པར་
གསུངས་པས། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བས་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ལ་སྐྱེ་མི་རྟག་
པར་སྐྱབ་པ་ན་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་རང་རྒྱུད་པ་ལ་སྐྱེ་
གུ་བདག་ལས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་ཅོད་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་དགོས་པས།
སོག་པོ་སྒོ་བཟང་རྟ་དབངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་སྐྱེ་དོན་གྱི་མཆན་འགྲེལ་
དུ། དེ་ལས་བསྒྲོག་ཏེ་གསུངས་འདུག་པས་རི་ལྟར་མི་འགལ་ཆུལ་དང་། ལྷག་
མཐོང་ཆེན་མོར་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་བྱུང་བའི་ཆད་དང་། ལེགས་བཤད་
སྤྱང་པོ་དང་། ཡིག་ཆ་བཅས་ཀྱི་དགོངས་པ་གང་དུ་གནས་མིན་དང་། མཁས་
དབང་གོང་མའི་གསུང་རྒྱུན་རི་ལྟར་ཡོད་ཆུལ་སོགས་ངས་པར་ཅི་ནས་གསུངས་
གནང་ཡོང་བར་འཆོལ།

ལྟ་བུའི་ལན་ནི། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བའི་སྐྱོར་གུས་སྐྱེར་གྱི་བསམ་ཆོད་
གནད་བསྐྱས་ཤིག་ལེགས་བཤད་དད་པའི་མཛེས་རྒྱུན་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། མདོར་
ན་དཔལ་ལྷན་སྒྲོ་བས་བལྟས་ན་སྒོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ལ་དཔྱོད་
པའི་ཆེ་དེ་འདྲའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་སྒྱུན་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་

པའི་ཏྲགས་ཀྱི་ནམ་གཞག་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པས། སྤྲུལ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་མི་རིགས་
 བ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་རིགས་པས་དེ་ལ་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་ཏེ་ནང་
 འགལ་བསྟན་བ་དེ་ཙམ་དུ་གོ་དགོས་པར་སྒྲུབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས།
 དེའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་པ་ནམས་ཀྱི་ལྷན་ན་མིག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཤེས་བྱ་ཡང་
 དག་པར་དེ་འདྲ་བར་ཤེས་པ་མ་འབྲུལ་བས་རྟོག་ཀྱང་བདེན་གཉིས་སུ་བྱུང་བའི་
 ཐ་སྟན་དང་དོན་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་བར་བྱས་ནས་བྱུང་མི་དགོས་ཤིང་། དེ་བྱུང་
 གཞིར་བཟུང་ནས་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་དབྱེད་པས་ཆོག་པས། སྐྱི་ཆོས་ཅན་དུ་
 བཟུང་བ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་ལ་བརྟགས་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་ག་ལ་འདྲུག་
 ལྷན་དུ་སེམས་སོ།།

ཐུགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུགས་སྒྲུབ་
 པར་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་བྱུང་གཞིར་བཟུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཙམ་པོ་བ་ག་ལ་
 མིན་སྟེ་སྐྱོན་དུ་དགོངས་ནས་བྱུང་བར་དོར་བའི་སྐྱི་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་འགོག་གོ་
 ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་སྐྱི་དོན་དུ། ཁོ་ན་རེ། བདེན་བརྟན་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་བར་དུ་
 མ་བྱས་པའི་མིག་སོགས་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་
 ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲ་བའི་མིག་སོགས་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་སོགས་ལ་ཆད་མར་སོང་ན། མིག་སོགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་
 པ་ལ་ཆད་མར་སོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་སོགས་ཡོད་པ་ལ་ཆད་མར་སོང་ན།
 མིག་སོགས་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ལ་ཆད་མར་སོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་པ་

དང་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཉམས་པ་རོལ་བོས་ཁས་
ལྗངས། ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

གཞན་ཡང་མཁས་དབང་སེར་བྱལ་དགེ་བཤེས་སྒོ་བཟང་ཕུན་ཚོགས་
ཀྱིས་མཛད་པའི་བྲང་ངེས་ཟིན་གྱིས་ (༢༩ བ་ ༩) ལས། ལྷ་བས་ལེགས་ལྡན་
ཀྱི་ཉམས་སྦྱར་ལ་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྦྱོན་བརྗོད་པ་ནི། ཁས་ལྗངས་ལ་འབྲེས་
ནས་འཕུལ་མཆམས་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པ་དང་། ལེགས་
ལྡན་ཀྱིས་བདག་སྦྱི་མེད་པར་སྦྱབ་མི་རུས་པར་མི་འདོད་དོ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་མཁས་དབང་ཕུམ་པ་མཁན་པོ་མཆོག་གི་གསུང་པོད་གཉིས་པ་ (༢༠༩/༣)
ལས་དེས་ན་ལེགས་ལྡན་གྱི་ཕྱགས་ལ་ཆོས་ཉམས་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་དབུ་མའི་
ཕྱགས་ལའང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཆད་མས་ཉིད་དོན་གྲོལ་བ་གཉིས་ཀར་མཐུན་སྒྲུང་
དུ་གྲུབ་པས་སྦྱོན་མེད་པར་བཞེད་ཀྱང་། ལྷ་བས་གཟུགས་སོགས་བདེན་སྟངས་དང་
མིག་སོགས་གཟུགས་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཆད་མ་ཡིན་པ་ནང་འགལ་བསྟན་ནས་
འགོག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས་གོའོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ཆོག་གསལ་ལས། མཆི་གུའི་ཕྱས་དང་དབྱ་ཅན་གྱི་མགོ་
ཞེས་གྲགས་པ་དང་། སྤ་བ་ས་ཡི་མཆན་ཉིད་ཅེས་པ་དཔེ་དོན་འགྲིགས་མིན་གྱི་
ཚད་ལན་དང་། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུང་བའི་དཔེ་དོན་གྱི་ཚད་ལན་འདི་དག་ཀྱང་
ཁས་ལྗང་ནང་འགལ་བསྟན་པ་ཅམ་དུ་གོ་ཞིང་། གཟུར་གནས་ཀྱི་སྒོས་ལེགས་
པར་དབྱེད་ན་ལྟག་མཐོང་ཆེན་མོར་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུང་བའི་དོན་གསུངས་པ་དེ་

ཡང་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།།

སྤྱིར་གཏུལ་བྱའི་དབང་གིས་མཁས་པ་ནམས་ཀྱི་གསུང་རྒྱན་ཅུ་ལ་འབྲ་
མིན་མང་དུ་སྤྲང་ཡང་། རིགས་པ་སྤྱི་བར་ཁས་འཆེས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། སྟོན་པ་
མཆོག་གིས་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ་ཞེས་གདམས་པ་འདི་ཉིད་རྩ་
བར་བཟུང་དགོས་པས། མཁས་དབང་གོང་མའི་གསུང་རྒྱན་ལ་འབྲ་མིན་རི་ལྟར་
ཡོད་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་ཟིན་ལྟར་འདོད་དགོས་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྤྱི་མི་
རྟག་པ་གསར་སྤྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལ་ཞབ་གསུམ་རྩྱུན་ཀྱི་འཛིག་པར་ངེས་པའི་ཁང་
རྩེ་ཆོས་ཅན། རང་བྱུང་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ན་མི་སྟོད་དེ། དུས་ཚད་
ཤིན་ཏུ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་སྟོལ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། རྩ་
ཤེས་ཀྱི་ཆེན་ལས་རང་བྱུང་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཆད་རི་ལྟར་གསུངས་པ་དང་
འགྲིག་མིན་བརྟག་དགོས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་པར་སྤྱོད་སྐབས་བཞི་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་
པ་གསུངས་པའི་དོན་ལ། ཡོད་པར་འོས་པ་དང་མི་འོས་པ་ལ་བརྟེན་སྟོལ་ཞིག་
བར་སྐབས་ཤིག་ནས་བྱུང་ཡང་། ཡོད་གོ་ཆོད་མ་ཆོད་ཀྱི་དོན་དུ་འགྲེལ་ན་ཆོག་
དོན་ལ་འབྱོར་མིན་བརྟག་རྒྱ་ཡོད་པར་སྤྲང་སྟེ། དཔེར་ན། ས་སྤྱི་ལེགས་བཤད་
ལས། དཔལ་དང་འབྱོར་པ་ཡོད་ན་ཡང་།། སྤྱི་ཅིང་སྤྱོད་པར་མི་རུས་པའི།། མི་
དེ་ནད་ཀྱིས་མནར་བ་འཇ།། ཡང་ན་ཡི་དྲགས་མངོན་སུམ་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཤེས་ཡོན་དང་དཔལ་འབྱོར་རི་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་། དེ་མཐུན་ཀྱི་བེད་སྤྱོད་

གཏོང་མ་སྤུབ་ན་དེ་དང་དེ་ཡོད་གོ་མ་ཆོད་པས་མེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པར་
གཏམ་རྒྱུད་ལའང་གྲགས་པ་ལྟར་རོ་སྟམ་པ་འདུག་ལགས་པས་དགོངས་དཔྱད་
གནང་རོགས།

དེ་བ་དུག་པ། གལ་ཏེ་སད་ཆེ་མི་ལམ་བྱན་ལས་ཡིད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཅོད་
པ་འགྲོ་ཚུལ་དང་དེའི་མཐར་སྤྲུག་གི་དཀའ་གནད་ཅི་དང་གང་ལ་སྤྲུག་ཚུལ་བཅས་
ལ་ངེས་པ་མ་རྟེན་པས་ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་ནམ་དཔྱེའི་གསུང་ལན་གནང་སྟེང་
འཆའ།

དུག་པའི་ལན་ནི། ཚུལ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རིགས་པའི་གསང་ཞིག་ཏུ་
སྤང་བས། གྲུ་ཆོམ་དུ་ཐག་བཅད་པར་མི་སྤྲ་བར་རིགས་ལམ་བྱང་པོ་མངའ་བ་
དང་སྟན་ཏུ་ཡང་ཡང་དཔྱད་བསྐྱར་གནང་ན་རིགས་པ་འཕེལ་བར་བན་རྒྱབས་
ཆེ་ཚུལ་སྤྲོ་མོར་ཁྱུས་ཟིན་པ་ལྟར་ལས་ཐག་ཆོད་པའི་སྤོངས་འཆར་གང་ཡང་ཁྱུ་
རྒྱ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་སྤྲུགས་གནད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤུབ་ན་སྤང་བ་ལྟར་སྤུབ་
དགོས་པ་འདི་ལ་སྤྲུག་པ་ཨེ་ཡིན་སྟམ་ལགས།

དེ་བ་བདུན་པ། ལྟག་མཐོང་ཆེན་མོར་ཕྱང་པོ་མི་རྟག་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
ལ་མ་འཁྱུལ་བའི་ཆ་གཞན་ཡོད་པ་དང་། དབང་ཤེས་ལ་མ་འཁྱུལ་བའི་ཆ་གཞན་
མེད་པར་གསུངས་འདུག་ན། དེ་ལ་འཁྱུལ་བ་དང་དེ་ལ་ཆོད་མར་སོང་བ་མི་
འགལ་བས་དེ་ལ་འཁྱུལ་བ་འཛོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ལགས།

བདུན་པའི་ལན་ནི། སྐབས་འདིར་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའང་མ་འཁྱུལ་བ་ཞེས་

བྱ་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། འདྲིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བསམ་ཚུལ་གང་ཞོར་འབྲུལ་
ཡིན་མིན་གྲགས་པ་ལྟར་རྟེ། རོན་མཐུན་ཅམ་ལ་གོ་དགོས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་འབྲུལ་
ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་བ་དབྱ་ཆད་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡིན་པས། སྤྱིར་
འབྲུལ་ཤེས་མིན་པར་གསུངས་པ་མིན་ནོ།། དབང་ཤེས་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཆ་
གཞན་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། ཆད་མ་པས་ཀྱང་སྤང་ཡུལ་འབྲུལ་བར་འདོད་
བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་དང་། སྤང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་རྟོག་པ་རོན་མཐུན་གཉིས་
སྤང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བ་འབྲེལ་ཡང་། རོན་མཐུན་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་བར་གསུངས་པ་
ཞེ་ཡིན་སྟམ་ལ། དེར་མ་ཟད་འདིའི་ཐད་དུ་དབང་ཤེས་གཞོད་མེད་རྣམས་ཀྱང་
ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་ཡང་གཞུང་གོང་འོག་གུང་བསྐྱིགས་
རྟེ་འབྲེལ་ན་མ་གཏོགས་ཐད་ཀར་སྤྱོད་ཅི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་སྟུབ་པར་དགའ་འོ་
སྟམ་སོ།།

འོན་ཀྱང་སྒྲོ་མང་དབྱ་མ་ཆེན་མོར་ (༢༢༩) རི་རྟོག་པ་སྤང་ཡུལ་ལ་
འབྲུལ་ཡང་ཞེན་ཡུལ་མ་འབྲུལ་ཞིང་། དབང་ཤེས་རྣམས་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཆ་
མེད་པ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་རོན་དེ་རང་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་ལ། ལར་ནས་ལྟག་
མཐོང་ཆེན་མོའི་སྐབས་སུ་མ་འབྲུལ་བའི་ཆ་གཞན་ཡོད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་
འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་གནས་ཤིག་ཏུ་གྲགས་ཆེ་བས་གུས་ལྟ་བུས་དེ་ཅམ་
ལས་མཐའ་ཆོད་པར་བརྗོད་པར་མི་སྤྱོད་པས་སོ།།

བློ་བ་བརྒྱད་པ། ཡིག་ཆར་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་འདྲིག་རྟེན་

གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་པར་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒོ་
ཁ་མ་སྤྱོད་པས་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་དགོས་པས། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ལ་སྒོ་ཁ་སྤྱོད་པས་ཐལ་བ་དང་། དེ་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་རྟོགས་ན་སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་སྤྱིང་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཇི་ལྟར་འཛིན་ཆུང་གསལ་བར་
གསུངས་གནང་འཆའ།

བརྒྱད་པའི་ལན་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒོ་ཁ་མ་སྤྱོད་པས་པའི་འཛིན་ཏེན་པས་
གཟུགས་བརྟན་དང་སྤྱི་གཏེ་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་བྱང་
པར་ཡོད་པ་ནི། ལམ་རིན་ཆེན་མོ་ལས། གང་དུ་སྤང་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཏོ།

དེ་བ་དགྲུ་པ། རང་རིག་སྐྱབ་སྐྱབས་ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དུས་ཕྱིས་བླ་
བ་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། ཡིག་ཆར་བླ་བ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་སྐྱར་འདུག་པ་དེའི་གནད་དོན་ཇི་ལྟར་ལགས།

དགྲུ་པའི་ལན་ནི། ཇི་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་སྐྱབ་
མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་རིག་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་གྲགས་པ་དེའི་
དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པར་མངོན་ལ། མདོ་སྤེལ་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་རྟགས་
དེ་ལ་བྲུབ་པ་ཡོད་པར་མི་འདོད་པར་མངོན་ཏེ། སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་དུས་ཕྱིས་བླ་བ་
ཡོད་ཀྱང་སྤྱིང་བྱེད་ཡོད་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་
གསལ་ལེན་གསུམ་པ་ (༣༡ བ་ ༩) སྤྱི་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྟོན་པོ་མ་སྤྱིང་

བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་རྩལ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་བྱ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ།།

དེས་ན་འདིའི་ལུགས་སམ་མདོ་སེམས་སྤྱོད་མོང་བའི་ལུགས་ལྟར་ན་དུས་
ཕྱིས་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་དགོས་པ་ཡིག་ཆའི་
དགོངས་པར་སེམས་ལ། འདི་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་འདོད་དགོས་ཤིང་།
དེ་ཡང་དོན་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། དེ་ལ་རང་རིག་ཡོད་དེ་
ཞེས་བསྐྱབ་ན་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་མ་སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་གྲགས་པའི་དངོས་གྱི་དཔེ་མ་རྟོག་པས།
སྤྱི་བ་སྤྱི་ཕྱི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུར་སྤྱོད་པ་འགོད་ཚུལ་གཞན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་
ལ། རྟགས་ཚོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་དཔེ་ནི། སྤྱོད་དང་ཡིད་བདེ་སོགས་འཛོག་ན་
འགྲིགས་མིན་དགོངས་དབྱེད་གནང་རོགས།

དེ་བ་བཅུ་པ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་པན་ཚུན་ལྟོས་བྱུང་འཛོག་ཚུལ་
རི་ལྟར་ཡིན་མིན་སོགས་གསལ་སྤྱད་བཀའ་བཟང་བདུད་ཅི་བདག་སྒྲོའི་བྱམ་པར་
སྤྱོད་གནང་བཀའ་དེན་ཅི་ནས་འཆལ།

བཅུ་པའི་ལན་ནི། སྤྱིར་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་འཛོག་ཚུལ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བ་དང་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་དང་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་བཅས་
གསུམ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་རིང་སྤང་དང་པ་རི་ཚུ་རི་སོགས་ནི་པན་ཚུན་ལྟོས་བྱུང་
བམ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞི་གང་རིང་པོ་ཆད་མའི་རོར་བྱུང་
པ་ན་དེ་ལས་སྤང་བ་ཞིག་སྒྲོ་རོར་བྱུང་པ་ལ་ལྟོས་ཤིང་། སྤང་དུ་ལའང་དེ་བཞིན་

གྲུབ་དགོས་པ་ལ་བཞག་ན་འགྲིགས་མིན་ཞིབ་བརྟགས་གནང་དགོས་སོ།།

དེར་མ་ཟད་ཅུ་ལེ་རྒྱུ་ཆེན་ (༡༡༤ བའི་ ༡) དེས་ན་མེ་ཡང་དུ་བ་བསྐྱེད་
བྱ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོག་གི་རང་གི་ངོ་བོས་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་
གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེ་དུ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བཤད་པ་སོགས་དང་མི་འབྲེལ།
ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེར་ (༡༢༩ ན་ ༣) དཔེར་ན་བྱམ་པ་ལས་གཞན་
དུ་གྱུར་པའི་སྐྱམ་བུ་ནི་བྱམ་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་
གསུངས་པ་སོགས་ཀྱང་པན་ཚུན་བསྐྱར་ནས་དགོངས་པ་ལེགས་པར་འཆོལ་
ལུས་ལ། བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལེགས་པར་འཁུམས་སྟབས་
པའི་རེ་སློན་ཡང་ཁྱེད་པའི་ལགས་སོ།།

དེ་ལྟར་སྐྱེ་ཉིད་ནས་བཀའ་འདྲི་རྣམས་ལ་ལན་ངེས་པར་དགོས་ཚུལ་
དགེ་བསྐྱེལ་ཐབ་ནན་གནང་བར་སྒྲོག་ཐབས་མ་མཆིས་པར་གྲུས་རང་ཉི་འོད་གྱི་
ཁོད་དུ་སློན་མེ་བཏེགས་པའི་སློན་སྒྱུད་ལ་འཆར་སྒྲུང་ཆེ་ཡང་། གཞུང་ཆེན་གྱི་
དགོངས་དོན་ཐབ་གནད་ལ་སློ་ཁ་ཡུད་ཅམ་རེ་སྒྲིགས་རྒྱ་བྱུང་བ་ཡང་གཞན་ལས་
ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དགེ་ཅུ་བཟང་པོ་འབྱུང་ངེས་སྟམ་ནས་སློ་བྱས་ཅི་
ཡོད་གྱིས་དབྱུང་དེ་སྒྲོངས་སྒྲོར་འཆར་ཚུལ་འགའ་ཞུས་པ་ལགས་ཤིང་། བཤེས་
གཉེན་དམ་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས་ལེགས་ཆ་སྤན་ཅམ་རེ་ཡོད་སྲིད་ལ་དེ་ལྟར་
མཆིས་ཆེ་སྐྱབ་པའི་མཆོད་སྤྲིན་གྱི་ཚུལ་དུ་ལེགས་པར་བཞེས་ཏེ་དེ་ཀུན་བསྟན་
འགྲོའི་གསོས་སུ་ལེགས་པར་སྤྲིན་པའི་ཐུགས་སློན་སྐྱབས་འཇུག་རྒྱ་གང་ཆེར་

གནང་སྐྱོང་ཡོད་པར་མཐུན།

ཞེས་གྲུས་པ་དག་མིང་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པས་ལ་དྲགས་མཚན་ཉིད་སློབ་གྲ་ནས་

བྱི་ལོ་ ༡༩༡༩ ཟླ་བ་ ༠༩ ཚེས་ ༡༣ ལ་གྲུས་པས་ཤུལ།། །།

འདུལ་བའི་སྐྱོར་གྱི་དྲིས་ལན་སོམ་ཉི་སེལ་བའི་ཉིན་གྱིད།

༥ གང་གི་མཁུན་དང་བཅེ་བའི་དཔལ་གྱི་འཕྲིན་ལས་འོད་གྱི་ཟེགས་མ་
 རེའང་།། སྟོང་གསུམ་ལོར་གྱིས་ཁྱགས་པ་མེད་པའི་གསུམ་ལྟན་བཤེས་གཉེན་
 བཀའ་བློན་གྱིས།། རིང་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱལ་བཟང་བདག་ལ་གསུང་གི་གནང་བ་
 བསྐུལ་དང་ལྟན།། བྱམས་བཅེ་ཐུགས་རྗེའི་སྟོང་ནས་ནམ་ཡང་མི་འདོར་མཉེས་
 བཞིན་རྗེས་སུ་བྱུངས།།

ཞེས་གསོལ་འདེབས་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། གང་སྤྱིང་བར་བྱ་བ་འདི་བཞིན་
 ར་ཡུལ་གཤིང་དགོན་དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤམས་སྤྱིང་གི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་
 རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གིས། བཅེ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་གསུང་འདུལ་བ་ལུང་
 རིགས་ཉི་མའི་བཤམས་ཁྲིད་གནང་སྐབས་སུ། དོགས་སྟོང་མཛད་པ་རྣམས་ཉིན་རེ་
 བཞིན་སྐད་འཕྲིན་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དགེ་དཔལ་
 ལྟན་གྲགས་པ་མཆོག་ལ་ཞུས་ནས། གསུང་ལན་འགྱུར་རིམ་བཞིན་མཁན་རིན་
 པོ་ཆེ་ཁོང་རང་ལ་ཞུ་དགོས་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར། གུས་པས་དེ་བཞིན་གང་
 ཤེས་ཅི་རུས་བཀྲིས་པར་ཐུགས་དགུས་ཆོར་ཆེན་པོས་དེ་རྣམས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་

ཕབ་ཞོག་ཅེས་གསུངས་བྱུང་། གྲུས་པས་དེ་ལྟར་བགྲིས་ཁྲལ་ཡང་དཀའ་གནད་
 དེ་རྣམས་ཇི་བཞིན་མ་འཁུམས་པ་དང་། ཡར་མར་གོ་བདེ་ལེགས་པོར་མ་འཕྲོད་
 པ་སོགས་བསྐྱར་ཁྲུ་ཡང་ཡང་ཁྲུས་པར། ཆད་ལྟག་བསྐྱར་བཅས་སྒྲོན་མི་སྒྲོ་
 གསུམ་དང་། གཞན་ཡང་བཞེད་ཚུལ་འབྲེལ་མིན་སྒྲོར་ཁ་སྒྲོང་དང་བཅས་པ་དེས་
 ལན་བསྐྱལ་གནད་བྱུང་བ་རྣམས། རང་གཞན་དོན་གཉེར་ཅན་འགའ་ལའང་ཅུང་
 ཟད་པན་རེས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་སྤྲུགས་དགོངས་ལྟར་འདུལ་གཞུང་གི་
 དེམ་པ་བཞིན་བསྐྱིགས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་བ་དང་པོ། སོ་ཐར་མདོ་ལས། སངས་རྒྱུ་མི་འགྱུར་རབ་བྱུང་བ།།
 སངས་རྒྱུ་མི་འགྱུར་རང་བྱུང་བ།། ཞེས་དང་། མཐུན་པའི་གཟེར་རྣོན་བརྒྱབ་
 པ་ཡི།། མཐུན་པའི་གཟེར་རྣོན་བཏབ་པ་ཡི།། ཞེས་དང་། དེས་པར་བྱས་ཤིང་
 དབང་པོ་སྤུལ་བ་དག ། དེས་པར་བྱས་ཤིང་དབང་པོ་སྤུལ་བ་དག ། ཅེས་ཆོག་
 ཅུང་ཟད་རེ་མི་འབྲེལ་བ་འདུག་པས་གང་དང་གང་དག་པར་འདོད་དགོས་ལགས།

དང་པོའི་ལན་ནི། དེ་ལ་འདིར་བཀའ་འདྲི་རྣམས་ལ་དེགས་པ་སྤྱོད་པའི་སྒོལ་
 བཟང་ལྟར་ཡིན་ཁྲལ། རང་གི་རྟོག་དཔྱད་མཐར་ཇི་ལྟར་ཤར་བ་རྣམས་གཅིགས་
 སྤྱོད་བྱས་ནས་བཀའ་ལན་གང་ཤེས་ཁྲུ་རྒྱུར། དེ་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་དེ་མེད་བཤེས་
 གཉེན་གྱི་སོ་ཐར་མདོ་འགྲེལ་དུ། སངས་རྒྱུ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ནི་སངས་རྒྱུ་ལས་
 སམ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ།། མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་དེས་ཤིང་འཁུལ་བ་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་རབ་བྱུང་བ་ཞེས་པ་

དག་པར་མངོན་པས། འདི་ལ་གཞན་པར་བྱམས་པའི་གོ་ཆའི་སོར་མདོ་མཆན་
འགྲེལ་དུ། སངས་རྒྱལ་བྱོན་པ་དང་མི་རུ་འགྱུར་བ་དང་རབ་རྩ་བྱུང་བའོ།། ཞེས་
བཀའ་བ་ནི་སྤམ་བཤད་ཅམ་དུ་སྒྲུང་ངོ།།

དེ་བཞིན་དུ་གོང་གི་སོ་ཐར་མདོ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ངེས་པར་བྱས་ཤིང་
ཞེས་བྱ་བས་ནི་སྒྲུངས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དག་པ་བསྟེན་ཏེ། བསམ་པ་ངེས་
པར་བྱས་ཤིང་མངོན་པར་བཅོམ་པ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་ངེས་པར་བྱས་པའི་
གོ་དོན་དང་བཅས་པ་ཞིན་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་བསྟོན་མི་རུས་ལ། དེས་ན་ལ་
ལས་དེས་པར་བྱས་ཤིང་དབང་པོ་ཐུལ་བ་དག་ ཅེས་སྒྲ་ལོག་འདོན་ཞིང་། དེས་
བ་ཞེས་པ་རང་བཞིན་བཟང་པོ་ལམ་འཇམ་པོའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ནི་རྩ་བ་མ་དག་
པ་ལ་འགྲེལ་བའང་དེ་བཞིན་བྱས་པར་མངོན་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཟེར་རྗེན་
བརྒྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགྲུག་སྤྱབ་ཀྱི་ཁ་ལྷགས་ཀྱི་གཟེར་བུ་རྗེན་པོ་མང་པོ་དང་
ལྷན་པ་འདྲ་བར། ཞེས་དང་། བརྒྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མང་པོ་མཆོན་པའི་ཆོག་ཡིན་
ཀྱི་གངས་བརྒྱར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། དཔེ་འགའ་
ཞིག་དུ། མཐུན་པའི་གཟེར་རྗེན་བརྒྱབ་པ་ཡི། ཞེས་པ་དང་། བཏབ་པ་ཡི་ཞེས་
བ་རྣམས་ནི་ཕྱིས་ཀྱི་ཞུ་དག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཟོ་བཀྱིས་པར་གསལ་ལོ།།

ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སོར་སྤྲོམ་འཛོགས་ཆོག་སྒྲུང་གསལ་སྟོན་མེ་སོགས་སུ་
རབ་བྱུང་བསྐྱབ་སྐྱབས་སུ། ལོ་བཙུ་ལྷ་མ་ལོན་པ་མ་ཡིན་ནམ། ལོ་བཙུ་ལྷ་ལོན་
པ་བྱ་རོག་སྟོན་མི་རུས་པ་མ་ཡིན་ནམ། བྱ་རོག་སྟོན་རུས་ཀྱང་ལོ་བདུན་མ་ལོན་

བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་བྲི་དགོས་ཚུལ་མདོ་རྩ་གསུངས་ཞེས་གསལ་ཡང་། མདོ་
རྩ་རང་དུ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་འོངས་པ་ལ་ལོ་བཅོ་ལྔ་ལོན་ནམ་ཞེས་
བྲི་བར་བྱའོ། མ་ལོན་པ་བྱ་རོག་སྒྲིད་མི་རུས་པ་དང་། རུས་པ་ལ་བདུན་མ་ལོན་
པ་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་མི་བྱའོ། ཞེས་གསལ་ལོ།

དེས་ན་འབོགས་ཆོག་དེ་དག་ཏུ་རྩ་གཞུང་གི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་ནི་མ་བྱུང་
ཡང་གང་ཡིན་དབྱེད་བྱར་སྤང་ཞིང་། བྱ་རོག་སྒྲིད་རུས་མི་རུས་ཞེས་བའང་
དགོ་འདུན་གྱི་སྒྲེར་ཞབས་ཁུ་གང་ཡང་སྐྱབ་མི་རུས་ན་དགོ་འདུན་གྱི་སྐྱེ་རྩལ་
སོགས་ལ་འོངས་སྒྲིད་པ་ནི་དགོར་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། མ་མཐར་ཡང་བྱ་རོག་
སྒྲིད་པས་མཆོན་དགོ་འདུན་ལ་ཞབས་ཁུ་ཅུང་ཟད་སྐྱབ་རུས་མཁན་ཞིག་དགོས་
པའི་དོན་ནོ།

བྲི་བ་གཉིས་པ། སོ་ཐར་སྒྲོམ་པ་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་དེ་ལྟར་
ལགས།

གཉིས་པའི་ལན་ནི། གལ་ཏེ་སོ་ཐར་སྒྲོམ་པ་ཟག་བཅས་མ་ཡིན་ན་ཟག་
མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལམ་བཤེན་ལས་མི་འདའ་བས་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་ལ་
སོ་ཐར་སྒྲོམ་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་ཡང་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་གི་སས་
བསྐྱས་ལ་ཟག་བཅས་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས། སོ་ཐར་སྒྲོམ་པའང་འདོད་པའི་
སས་བསྐྱས་པས་ཟག་བཅས་སོ། དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཆན་ནི། རང་གི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་འབྱུང་བ་རྣམས་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་

བས་སོ་ཞེས་བྲེ་སྤྲུམ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡིན་ནམ་སྤྲུམ་མོ།།

དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་བདག་མེད་སོགས་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་རྒྱུད་ལ་སྡོམ་པ་གསུམ་ཀ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་
དེ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གང་ཡིན་དཔྱད་པར་བྲེ་བ་ཡོད་ལ། ཁོ་བོས་བསམ་ན་
འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཆོན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཟུགས་
ཅན་རྣམས་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་། སྤར་ནས་རྒྱུད་ལ་ལྷན་བཞིན་པའི་རྣམ་
པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་སོ་ཐར་སྡོམ་པ་ནི་ཟག་བཅས་སུ་འདོད་ཅིང་། སྡོམ་པ་
སེམས་བྱུང་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྡོམ་པ་མངོན་
འགྱུར་དུ་མེད་ཀྱང་སྡོམ་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པས་ཡོད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་
ཡིན་ཞེས་འདོད་པར་མངོན་ནོ།།

དེ་བ་གསུམ་པ། ཆོགས་སྤུམ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་བསྟན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་
གནང་སྐབས་གསང་སྟེ་སྡོན་པས་བར་ཆད་འདི་དུས་སུ་འང་ཁྱོད་སྤར་རབ་དུ་བྱུང་
བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་འདི་བའི་དོན་གང་ལགས།

གསུམ་པའི་ལན་ནི། བསྟན་ལ་རིམ་པ་སློབ་ཕྱིར་དུ་བསྟན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་
པ་ཞུ་བའི་སྡོན་དུ་དགེ་ཚུལ་དང་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་ཞུ་དགོས་པ་བདེན་མོད།
འོན་ཀྱང་བར་ཆད་འདི་སྐབས་སྤར་རབ་དུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པ་དེ་སྤྱིར་
རབ་དུ་བྱུང་བ་ལ་གོ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐད་ཀར་ཀྱི་རབ་བྱུང་སྡོམ་པ་གང་ཡིན་ལ་གོ་
དགོས། དེས་ན་བསྟན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གནང་སྐབས་ཁྱོད་སྤར་རབ་དུ་བྱུང་བ་

མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པ་སྤར་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཁྱུས་ཟེན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་
 འི་བ་ཡིན་པར་མངོན་ཏེ། དེ་སྟོན་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཁྱུས་ཟེན་ཅིང་དེ་དང་
 ལྡན་པ་ཞིག་གིས་བསྐྱར་དུ་ཁྱུ་ན་ཡང་ལས་མི་ཆགས་པས་གསར་བ་སྐྱེ་བྱུ་མེད་
 པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་སྤང་ངོ་།།

འི་བ་བཞི་པ། ཡང་མངོན་ལས། དང་པོའི་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན། ཞེས་
 དང་། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་དགའི་གཟུགས། དེ་སྟོང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་
 གཉིས་སོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སོ་ཐར་སྟོམ་པའི་ངོ་བོ་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་
 རིག་མིན་གཉིས་ཡོད་ཚུལ་བསྟན་པ་ཨེ་ཡིན་ལགས།

བཞི་པའི་ལན་ནི། སྤྱིར་སོ་ཐར་སྟོམ་པ་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རིག་
 མིན་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོར་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། རིག་མིན་གྱིས་སྒྲུབ་པར་འདོད་
 ཚུལ་གཉིས་གསལ་ཡང་། བཅ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་མཆོག་གིས་སྟོགས་
 བྱི་མ་ཉིད་འཐད་པར་བཞེད་དེ། ཉིད་ཀྱི་འདུལ་བ་ལྷུང་རིགས་ཉི་མ་ལས། རང་
 ལྷགས་སོ་ཐར་སྟོམ་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སུ་བྱ་སྟེ། སྤར་
 བཤད་པའི་ལྷུང་རིགས་རྣམས་དང་། སྟོམ་གསུམ་རྣམ་གཞག་སོགས་མང་པོ་
 ཞིག་ལས་གྲུབ་པའི་བྱིར། འདི་དང་མཐུན་པར་སྟོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས། ཉན་
 ཐོས་སྟོམ་པ་རྣམ་རིག་མིན། ལྷས་ངག་ལས་ནི་སྐྱེ་བར་འདོད། ཅེས་དང་། ཉིད་
 ཀྱི་སྟོམ་གསུམ་ཞོར་བུའི་བྱི་དོར་ལས་ཀྱང་། རང་ལྷགས་ནི། སོ་ཐར་སྟོམ་པ་རིག་
 བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་ལས། རྣམ་རིག་མིན་

ནམ་གསུམ་ཞེས་བྲ།། སྟོམ་དང་སྟོམ་པ་མིན་གཞན་དང་།། ཞེས་གསུངས་ཞེས་
གསལ་བར་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་མཛོད་ལས། དང་པོའི་ནམ་རིག་ནམ་རིག་མིན།། ཞེས་པ་དང་། དེ་
སྟོང་ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་གཉིས་སོ།། ཞེས་པའི་དོན་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་
ལ་ནམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་ཡུང་།
སྟོམ་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་པར་གོ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུལ་འཆལ་
ལ་སྟོམ་མིན་གྱིས་མ་ཁྲབ་པ་བཞིན་དུ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལའང་སྟོམ་པས་མ་ཁྲབ་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། བར་མའི་མི་དགེ་བ་དང་། བར་མའི་དགེ་བ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ།
ཚུལ་འཆལ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་
ལས་ལམ་གྱི་སྟོང་དངོས་མཐུག་གསུམ་མ་ཆང་བ་ཡོད། སྟོམ་པ་ལ་ལས་གྱི་
དངོས་གཞི་དང་། དེས་བྱངས་པའི་མཐུག་གང་བྱང་གིས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པ་སོགས་ལས་བཞེད་པ་གང་ཡིན་གསལ་བར་གོ་བྱས་སོ།།

དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལེགས་པར་ངས་པའི་ཕྱིར་དོན་བྲིལ་ཏེ་བཤད་ན།
དཔེར་ན། སྟོ་སེར་སོགས་རེ་རེ་ནས་ཁ་བོ་ཡིན་མི་ཟེར་ཡང་སྟོ་སེར་སོགས་ཁ་
དོག་ཆོགས་པ་ལ་ཁ་བོ་འདོད་པ་བཞིན་དུ། སོ་ཐར་སྟོམ་པའང་སོག་གཅོད་སྟོང་
བ་སོགས་ཡན་ལག་རེ་རེ་ནས་མི་འཛོག་པར་རྩ་བ་བཞི་ག་ཡན་ཆད་སྟོང་བའི་
ཆོགས་པའི་སྟོང་ནས་འཛོག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་ན། རྩ་བུ་གང་བྱང་བའི་
དུས་སུ་སྟོམ་པ་རེ་བཏང་ཞིང་། གང་ཞིག་མ་བྱང་བའི་ཆ་ནས་སྟོམ་ལྟན་དུ་འང་

འགྱུར་བས་སྒྲིམ་ལྡན་དང་དེ་བཏང་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ།།

ཅ་བ་བཞི་ཡན་ཆད་སྔོང་བའི་ཆོགས་པའི་སྟེང་ནས་གཟུགས་ཤིག་འཛོག་
ནའང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ལས་གཞན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
ཅིག་འཛོག་པར་དཀའ་སྟེ། མཛོད་ལས། ལུས་རྣམ་རིག་བྱེད་དབྱིབས་སུ་འདོད།།
ཅེས་དང་། ངག་རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་ངག་སྒྲ། ཞེས་དེ་གཉིས་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་
བྱ་དང་། རྣ་ཤེས་ཀྱི་མཉན་བྱར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་མཆེད་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས། དེ་འབྲ་
བའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཤིག་སྒྲིམ་པར་ཅི་ལྟར་རིགས། གཞན་ཡང་། རྣམ་
པར་རིག་བྱེད་དང་རིག་མཉན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འདོད་དགོས་པས། གང་ཟག་
གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་དུས་གཅིག་དུ་དགེ་སྔོང་གི་སྒྲིམ་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་
དགོས་པར་འགྱུར་རོ།།

མཛོད་ལས། དང་པོའི་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན། ཞེས་དང་། དེ་སྔོང་ཚུལ་
ཁྲིམས་རྣམ་གཉིས་སོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མི་གཞོད་ཚུལ་ནི། གོང་གི་ཡིག་ཆའི་
ལུང་ལས་ཀྱང་གསལ་ཞིང་། དེས་ན་སོ་ཐར་སྒྲིམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་དུས་
ཀྱི་སྒྲིམ་མཉན་ལས་སམ་སྟེག་པ་ལས་ཐར་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རིག་མཉན་
ཀྱི་གཟུགས་གཉིས་ཀ་སོ་སོར་ཐར་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྒྲུང་རོ།།

དེ་ཡང་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་
པས། དང་པོའི་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་དུ་སོ་
སོར་ཐར་པ་ཡིན་ལ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་མཉན་པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའང་

ཡིན་ལ་སོ་སོར་ཐར་བའི་སྒྲིམ་བའང་ཡིན་པའི་ཕྱ་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་།
 དེའི་ཤུགས་ལ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དེ་སོ་སོར་
 ཐར་བ་དང་སོ་ཐར་སྒྲིམ་པ་གཉིས་ཀ་མིན་པ་དང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་
 ཀྱི་སོ་ཐར་སྒྲིམ་པ་དེ་སོ་སོར་ཐར་བའི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ཀྱང་སོ་སོར་ཐར་བ་མིན་པར་
 བསྟན་ཚུལ་གོང་གི་གཞུང་དེར་རང་འགྲེལ་བྲངས་ཏེ་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ།།

གལ་ཏེ་མངོན་ཀྱི་ཕྱང་དེ་དག་གིས་སོ་ཐར་སྒྲིམ་པ་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
 ཡོད་ཚུལ་བསྟན་པར་འདོད་ན། འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། སོ་ཐར་སྒྲིམ་པ་སྐད་ཅིག་
 གཉིས་པ་པན་ཆད་ལའང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མི་འོངས་པར་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཁོ་
 བ་ལ་དམིགས་བསལ་དུ་གསུངས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་འཚོལ་དགོས་
 སོ་སྟུམ་ལ། དེས་ན་སྦྱར་སོར་ཐར་སྒྲིམ་པ་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་
 དང་བྲད་པར་དུ་མངོན་གྱུར་མེད་པར་མ་བཟད། ཤེན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་ཡིན་པས་བྲབ་
 པར་འདོད་དགོས་སོ་སྟུམ་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱའོ།།

འོན་ཀྱང་འདིར་དབྱེད་གཞི་ཞིག་ལ། གོང་གསལ་འདུལ་བ་ཕྱང་རིགས་
 ཉི་མ་ལས་གོང་གི་མངོན་ཀྱི་ཕྱང་དོན་འགྲེལ་སྐབས། སྦྱོར་མེད་དེ། ཡང་དག་
 པར་སྒྲངས་པའི་རིག་བྱེད་ཅེས་པ་སྦྱར་བའི་སྐབས་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པར། རིག་བྱེད་རིག་མིན་གཉིས་ལས་རིག་བྱེད་བཤད་པ་སྦྱར་བའི་
 སྐབས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ན། སྦྱར་བའི་སྐབས་ནས་སྒྲིམ་མིན་ལས་སམ་སྟེག་པ་
 ལས་སོ་སོར་ཐར་བའི་ཐོན་པར་འདོད་དགོས་པས། དངོས་གཞི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་རྣམ་

པར་རིག་མིན་དང་དུས་མཉམ་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དེ་སོ་སོར་ཐར་པ་མིན་
 པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིབ་བའི་གནས་སྐབས་ནས་སྒྲིག་པ་ལས་སམ་སྒྲིམ་མིན་ལས་
 སོ་སོར་ཐར་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དུ་འདོད་དགོས་པ་གོང་གི་ཐུ་བཞི་འཛིག་
 ཚུལ་ཁུངས་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པ་ལས་གསལ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེས་དུ་དོགས་སོ།།

གཞན་ཡང་འདིར་དོགས་གནས་ཤིག་ལ། གོང་གསལ་རང་འབྲེལ་དུ།
 སྒྲིམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
 མ་ཡིན་པ་དང་སོ་དག་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་སྒྲིག་པ་ལས་སོ་སོར་
 ཐར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲུབ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་
 པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ལུས་དང་ངག་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་རོ། ལས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་ཀྱང་
 བྱའོ། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་ཁོ་ན་
 ཡིན་གྱི། སོ་སོར་ཐར་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དང་སོ་དག་ནི་ཞེས་
 པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་དག་བཅི་
 གཞི་དེ་གཅིག་ཡིན་ནམ་སོ་སོ་ཡིན་དབྱེད་བྱར་སྒྲུབ་རོ།།

དེ་བ་ལྟ་བུ། སྒྲིམ་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ནོད་པའི་དགོ་སྒྲོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིམ་པ་དག་ནགས་ལ་མེ་མཆེད་དང་། རྟོང་ཅེ་
 སུམ་བཅེགས་ལྟར་གནས་པར་གསུངས་པ་དེ་པན་ཚུན་གོ་ས་འགོགས་པའི་ཚུལ་
 དུ་གནས་པ་དང་གོ་ས་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་གང་ལ་འདོད་དགོས་ལགས།

ལྟ་བུའི་ལན་ནི། རྟོང་ཅེ་སུམ་བཅེགས་ནི་ངོ་སོ་ཐ་དད་པའི་དཔེ་ཅམ་ཡིན་

ལ། སྡོམ་པ་ནི་རྣམ་པར་རིག་མེན་ཡིན་པས་གཅིག་གཅིག་གི་གོ་སར་པན་ཚུན་
འགོགས་པ་ནི་མེད་པར་འདོད་དགོས་པ་འདྲ། འོན་ཀྱང་སྡོམ་པ་ནགས་ལ་མེ་
མཆེད་ལྟར་སྤྱི་གཙུག་ནས་རྐང་མཐིལ་བར་དུ་བྱལ་བ་ཡིན་ན། དཔེར་ན། མཇུབ་
མོ་རེ་རེ་ལ་སྡོམ་པ་རེ་རེས་བྱལ་གྱིན་ཡོད་མེད་དང་། ཡན་ལག་རེ་རེར་སྡོམ་པ་
ཆ་ཆང་རེ་ཡོད་མེད་སོགས་ནི་དབྱུང་པར་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་ཏུ་སྒྲུབ་རྒྱུ་རེད།

བློ་བ་བྱུག་པ། སྡོམ་པ་ནི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པས་དེ་རེས་འབྱུང་གི་
བསམ་པས་ཟིན་ཚུལ་གང་ལགས།

བྱུག་པའི་ལན་ནི། སྡོམ་པ་དེ་ནི་རེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དེའི་སྟོབས་
ཤུགས་ཀྱིས་སམ་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེས་ཟིན་པར་འཇོག་པ་ཡིན་
ནོ་སྟེ་ལ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་ལུས་དང་ངག་གི་རྣམ་འབྱུར་བཟང་ངན་རྣམས་
གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཡང་ཀུན་སྒྲོང་བཟང་ངན་གྱིས་ཟིན་པར་འཇོག་དགོས་པ་
བཞིན་ནོ་སྟེ་ལ།

ལར་ནས་འདི་ལས་འསྐྱོས་ཏེ་དབྱུང་དགོས་པ་ཞིག་ལ། འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་
འབྲེལ་དུ། ཟུངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་མེད་པར་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེའོ་
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདུལ་བ་ལུང་རིགས་ཉི་མར་ཡང་། སོ་ཐར་སྡོམ་པའི་རྒྱ་
ལ་རེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་ཚུལ་དང་།
དེ་རྒྱུ་ཆགས་སུ་མེད་ཀྱང་དེ་བརྟན་པོར་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་པར་འདི་ལྟར་
དོགས་ཏེ། དེ་འདྲའི་བརྟན་པོ་དེ་རེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་མཆོད་ཉིད་པར་འདོད་

དགོས་མིན་གང་། དགོས་ན་དེ་ལ་ལས་གཙོ་རྣམ་གསུམ་སོགས་ལས་གསུངས་
 བ་ལྟར་གྱི་དེ་སྤྱི་བའི་ཆད་དེ་ཆང་བར་འདོད་དགོས་པས་བརྟན་པོ་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་
 ཆགས་སུ་མེད་ཚུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་འདི་ལྟར་སྟུང་སྟེ། དེ་ནི་གཞན་གྱི་
 ལད་མོའམ་གཡམ་རྒྱལ་ཅམ་མིན་པར་ཞེ་ཤུགས་ནས་འདོད་པའི་བཅོས་མིན་གྱི་
 བསམ་བ་དེ་འདྲ་དེའང་འཕལ་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་བསྐྱར་མི་ཐུབ་ན་བརྟན་པོ་ཡིན་
 ཡང་། བཅོས་མིན་གྱི་མྱོང་བ་མ་ཐོན་པས་བསྐྱིམ་མི་དགོས་པར་ངང་གིས་སྤྱི་མ་
 ཐུབ་ན་བརྟན་པོ་རྒྱུ་ཆགས་པ་དང་དེ་མཚན་ཉིད་པ་མི་བཞེད་པ་ཨེ་ཡིན་སྟུང་།
 དེ་ལྟར་ཡང་སོ་ཐར་སྟོམ་པའི་རྒྱ་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་བ་དངོས་གནས་པ་མི་
 དགོས་ན། བྱང་སྟོམ་མམ་འཇུག་སྟོམ་གྱི་རྒྱ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དངོས་གནས་པ་
 དགོས་ཚུལ་གསུངས་པ་སོགས་གང་ཡིན་དབྱེད་བྱར་སྤང་ངོ་།།

འི་བ་བདུན་པ། བྱེ་སྤྱི་ལུགས་ལ་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སྤིང་ལེན་
 པའི་ལས་དགེ་བའམ། མི་དགེ་བ་མ་ངེས་པ་དག་ནི་མེད་པ་མིན་མོད་གྱི་ཞེས་
 གསུངས་པར། ལ་ལས་མེད་པ་ཡིན་མོད་གྱི་ཞེས་འདོན་པ་བསྐྱར་ལ། ལྷོ་སྤིང་
 དགེ་བཞེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་རྒྱལ་མཆོག་གི་འིས་ལན་ལས། ལས་ལ་གཟུགས་
 ཅན་འདོད་པའི་བྱེ་སྤྱི་ལུགས་ལ་མི་དགེ་བ་ལ་ཉོན་སྤྱི་བ་གྱིས་མ་བྱུང་བར་
 གསུངས་པ་རྣམས་འི་ལྟར་ལགས།

བདུན་པའི་ལན་ནི། མེད་པ་ཡིན་མོད་གྱི་ཞེས་འདོན་པ་བསྐྱར་ན། དེའི་
 ཆོག་འོག་མར་སྤྱ་རྒྱས་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་དང་འབྲིག་དཀའ་ལ། ཡང་ཐལ་

འགྲུར་བས་ཀྱང་ལས་ལ་གཟུགས་ཅན་ཡོད་པར་བཞེད་པས་དབྱེད་དགོས་པར་
སྒྲུང་ལ། གང་ལྟར་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བ་འཛོགས་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའོ།
འཆར་སྒྲུང་ཙམ་ལ་བྱེ་སྤྲུལ། དཔེར་ན། བཤམ་ར་ལྟ་བུའི་ཁང་བ་ཞིག་བྱས་ནས་
བྱིས་སུ་དེ་བེད་སྒྲོལ་མ་གཏོང་ནའང་མཛོད་ཅར། རོན་ཆེ་ཅ་བ་ཆད་པ་དང་།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་ལ་ཁང་བ་དེ་ཅ་ཞིག་མ་སོང་གི་བར་དུ་དེ་ལ་བསོད་
ནམས་མ་ཡིན་པ་འཕེལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་དགྲ་བཅོམ་
འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་མྱིང་པས་དེ་འབྲར་བཞག་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ལགས།

བྱི་བ་བརྒྱུད་པ། འདུལ་བ་ལུང་རིགས་ཉི་མ་ལས། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་
ནམ་སྤྱིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མྱོང་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་གསུངས་ན། གཞུང་གཞན་
ན་དགྲ་བཅོམ་པ་དག་ལའང་དབྱ་སྒྱུར་བ་སོགས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་མི་
འགལ་བ་ལགས།

བརྒྱུད་པའི་ལན་ནི། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་རྒྱ་མཐུན་དང་སྐྱེས་བུ་བྱེད་
འབྲས་དེ་འབྲམ་གཏོགས། ནམ་སྤྱིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མེད་ཅེས་སྤྲོད་གོས་པ་
ཡིན་ནམ་སྟམ་ལགས།

བྱི་བ་དགྲ་པ། གསོད་པ་ལ་ཞེ་སྒྲུང་གིས་མཐར་ཕྱིན་དགོས་ན། བཅེ་བས་
ཀུན་ནས་སྒྲོང་སྟེ་སོག་གཅོད་པ་དག་ལ་ཞེ་སྒྲུང་གིས་མཐར་ཕྱིན་ཚུལ་གང་ལགས།

དགྲ་པའི་ལན་ནི། དེ་ནི་མཛོད་འགྲེལ་མཛོད་པའི་རྒྱན་དུ། གསོད་པ་སོག་
གཅོད་དང་གཞོད་སེམས་དང་ཆོག་རྩལ་པོ་གསུམ་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་འདོར་

བ་དང་། རྩུབ་པའི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེ་སྤང་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་
བྱེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མཆོ་རྒྱུ་ཏུ་གཞན་ཡང་སྤྱང་རྩེས་ཀྱན་ནས་
བསྐྱངས་ཏེ་སློག་བཅད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་འབྱུག་བྱེད་སྤྱང་
རྩེ་དེ་དགོ་བ་ཡིན་ཡང་རྩེས་སུ་འབྱུག་བྱེད་གསོད་སེམས་དེ་མི་དགོ་བ་ཡིན་པས་
སྤྱིག་པ་འབྱུང་སྟེ། གཏམ་ཀྱི་གཞི་ལས། དགོ་སློང་གིས་དགོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་མ་
སློག་དང་ཕྱལ་ན། བམ་པའི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། མཆོམས་མེད་པའི་ལས་སུ་
ཡང་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལས་ལེགས་པར་གོའོ་སྟུམ།

དེ་བཞིན་དུ་སློག་གཅོད་ལ་གནང་བ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཐེག་ཆེན་པའི་
ལུགས་ལ་ཡང་རྩུ་ཡི་ཀྱན་སློང་སྤྱང་རྩེ་ཡིན་ཡང་། དུས་ཀྱི་ཀྱན་སློང་ལ་གཞོད་
སེམས་སམ་རྩུབ་སེམས་དགོས་ཚུལ་རྩུ་མཆོ་ཆེན་པོ་གཏིང་གང་མོར་གནས་
གང་སྤྱང་ཉེ་འོད་ཀྱིས་བྱོད་པོ་གྱུར་བ་བཞིན་དུ། སྤྱང་རྩེས་དག་བགགས་སློལ་བར་
ལུགས་ལ་བཅེ་བ་དང་སློལ་དུས་རྩུབ་སེམས་དགོས་ཚུལ་མཁས་དབང་འགས་
གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་གང་ཟག་ཁྱད་འཕགས་རུས་ལྡན་དག་ལ་ཉེས་
པ་མེད་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་གཤག་བཅོས་བྱེད་ཆོག་པའི་ལག་ཁྱེར་ཡོད་པ་ཞིག་
ནས་ནད་པའི་གྲོད་པ་གཤག་ཀྱང་ཁྱིམ་སྐྱོག་ནས་དེ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ལྟར་རོ་
སྟུམ་མོ།

གཞན་ཡང་འདིར་འཕྲོས་དོན་དོགས་སེལ་ཞིག་ལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ།
ལས་མེད་ལ་སོགས་ལྟར་གྲག་ཡི། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་ལས་

ལམ་རྫོགས་པ་ཡོད་མེད་དང་། བམ་པ་བྱུང་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་དེ་དག་ལ་མང་པོ་
 ཞིག་གིས་མི་བསད་པ་མིས་པ་ཅམ་ལ་སྦྱར་བར་སྤང་ཡང་། མདོ་ཅར། མི་ལམ་
 བྱི་མེད་པ་དང་འབྲེལ། ཞེས་དང་། སྒྲོམ་དུའང་། མི་ལམ་ཁུ་བ་འབྲིན་པ་ལྟར་
 མེད་གསུངས། ཞེས་པ་སོགས་ལས། མི་ལམ་མམ་གཉིད་དུས་ཀྱི་དགོ་སྒྲོང་ནི་
 བཅས་པའི་ཞིང་མ་ཡིན་པས་དེའི་དུས་སུ་ཁུ་བ་འབྲིན་པ་དང་། བྱུང་མེད་ལ་རེག་
 བ། འབྲིག་པ་སྒྲིད་པ། མི་གསོད་པ། རྩལ་སྦྱ་བ་སོགས་དོན་ལ་བྱས་ཀྱང་། ལས་
 ལམ་དངོས་གཞི་མི་རྫོགས་ཤིང་པམ་པའང་མི་འབྱུང་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་དུ་གོ་དགོས་
 བར་སྤང་སྟེ། དེ་ལྟར་མིན་པར་དོན་ལ་སུའི་ཡང་སློག་མ་བཅད་པར་དེ་འབྲེལ་
 པ་ཅམ་ལ་ནི་པམ་པ་འབྱུང་མིན་གྱི་དོགས་པའི་གནས་མེད་དོ་སྟུམ་མོ།

གཞན་ཡང་སྐབས་འདིའི་རྩོད་ལན་ལ། བར་བྲིན་སྦྱི་དོན་དུ་ཡིད་ཀྱི་ལས་
 ལམ་རྫོགས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ལུས་ངག་གི་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ནི་
 མ་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་ན་དབང་ཤེས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལའང་
 འདི་ལྟར་དྲུགས་ཏེ་རེག་བྱ་སྤྱོད་པའི་ལུས་ཤེས་མེད་ན་ཁུ་བ་འབྲིན་པ་འོང་ཚུལ་
 དཀའ་བར་སྤང་ཞིང་། སྤྱིར་ནའང་སྐབས་དེར་དབང་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱང་དབྱེད་
 བར་སྤང་རོ།

བྱི་བ་བཅུ་བ། བཤ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་མཛོད་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་དུ།
 དེ་ལྟར་ནའང་ཡོངས་རྫོགས་དགོ་བསྟེན་གྱིས་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལེན་པར་
 མི་འོས་ཏེ། ལྷངས་ན་པན་ཡོན་མེད་པར་མ་ཟད་སྒྲོམ་པ་སྦྱ་མ་གཏོང་རྒྱར་སོང་བའི་

ཉེས་དམིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བ་བཞི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་སྔོང་བར་མཁོས་པས་
 དེ་ངེ་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་མི་སྔོང་བར་འཕངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུལ་བར་ཡང་དག་
 སྔོང་གིས་དག་ཚུལ་དང་། དེས་དག་བསྟེན་དུ་ཁས་སྦྱངས་ན་བསྐྱབ་པ་འདུལ་ཆོག་
 ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་འདུལ་བ་ལུང་རིགས་ཉི་མ་ལས་ཀྱང་།
 གནད་འདི་མ་གོ་བར་དག་བསྟེན་དང་དག་ཚུལ་གྱིས་བསྟེན་གནས་ལེན་པར་
 འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་དག་འབྱུང་ངོ་། ། ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་དཔག་ན་
 ཐེག་ཆེན་གསོ་སྦྱང་གི་སྒྲོམ་པའམ་གསོ་སྦྱང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལའང་མཚུངས་
 པར་དོགས་པས་ཐེག་ཆེན་གསོ་སྦྱང་སྦྱངས་ན་སྒྲོམ་པ་གོང་མ་གཏོང་རྒྱར་མི་
 འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ལགས།

བཅུ་པའི་ལན་ནི། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་བདེན་ཏེ། བཅ་ཆེན་མཆོག་གིས་གསུངས་
 ཚུལ་འདི་བཞིན་མདོ་རྩར། བསྐྱབ་པ་འདུལ་ཆོག་གི་སྐྱབས་སུ། བདག་ཁྱིམ་
 པའམ། དག་ཚུལ་ལམ་ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུང་དུ། བདག་དག་སྦྱང་དུ་བྱངས་
 ཤིག་བྱས་ནའང་། དག་སྦྱང་ལ་ཁྱིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཡོད་པ་ནས། ཁྱིམས་
 ཆེན་པོ་ནི་ཕུལ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་མཐུན་པར་སྦྱང་ཞིང་།
 འདིའི་སྒྲོར་ཐན་པས་སྦྱར་ནས་དོགས་དཔྱད་མང་དུ་བྲིས་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལན་
 བཀའ་འདི་ལྟར་ཡང་བསྐྱར་གསལ་ཞུ་བརྒྱུར། ལར་ནས་དེང་ལུང་རིགས་སྦྱ་བར་
 ཁས་འཆེ་བཞིན་དུ་རང་དང་གཞན་གྱི་གཞུང་ཞེས་ཕྱོགས་ཞེན་བྱ་གཞི་ཅམ་ལས་
 དེ་དག་ཏུ་དགག་དགོས་རྒྱ་མཚན་གང་གསུངས་ཡོད་མེད་བྱར་ཅམ་ཡང་མི་ལྟ་བ་

མ་ཟད། དབང་ཟ་བའི་ལྷ་བ་ཅན་དག་གིས་ནི་རྩ་གཞུང་དང་འགལ་ཞིང་། མངོན་
སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་ཡང་འགལ་བཞིན་དུ་སྒྲོན་སྒོལ་ཡིན་ཞེས་ཨ་འཐས་བྱེད་བ་
ནམས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་འགོ་དཀའ་བར་སྤང་ངོ་།།

འོན་ཀྱང་འདིའི་སྐོར་བཀའ་འདི་ལྟར་སྤྱོད་ཅིང་། དེ་ཡང་གོང་གི་
དྲོགས་དཔྱོད་དེ་ལྟར་སྤང་ནས་གསུང་མཁན་བྱང་འདུག་སྟེ། དེ་དག་གི་རྩོད་ལན་
གནད་བསྐྱུས་ཅིང་། རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས་ཆོག་ནམ་རྒྱལ་
གསེར་མདོག་དུ། བོད་དབང་དབྱུང་སྤྱོད་སུ་རབ་བྱུང་བསྐྱབ་སྐོར་ (༢༢-༦)
མཐུག་སྤྱོད་སུ་དགེ་བསྟེན་སྒྲོལ་བ་ལེན་སྐོར་ (༡༩༡-༥) རབ་བྱུང་དག་གིས་
ཐེག་ཆེན་གསོ་སྦྱང་སྤངས་ན་སྒྲོལ་བ་གཏོང་ཚུལ་འདོད་མཁན་བཤ་ཆེན་ལྷ་ཀྱ་
མཆོག་ལྷན་དང་། བཤ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་སོགས་ཡིན་ཚུལ་དང་།
དེ་ཡང་བཤ་ཆེན་ལྷ་ཀྱ་མཆོག་ལྷན་གྱི་ལེགས་བཤད་གསེར་ཐུར་དུ། ཐེག་ཆེན་
གསོ་སྦྱང་ཡང་བྲིམ་པ་ལས་རབ་བྱུང་གིས་སྤངས་ན་སྒྲོལ་བ་གཏོང་ཚུལ་བཤད་
པ་སོགས་དང་། བཤ་ཆེན་བསོད་ནམས་ཀྱིས་གོང་གསལ་འདུལ་ལུང་ནམས་
བྱངས་སོ།།

དེ་དག་གི་ལན་དུ། རྒྱལ་དབང་མཆོག་རང་ཉིད་ཀྱིས། ཐེག་ཆེན་ལྷ་ར་ན་
དགེ་བསྟེན་སྒྲོལ་བ་གཞུགས་ཅན་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟེན་གནས་ཤེས་པར་འདོད་
པས་དེ་ཉིད་ལ་རབ་བྱུང་གི་ལེན་མི་རིགས་པ་དང་རིགས་པའི་བྱུང་བར་ཡོད་ཚུལ་
དང་། ནམ་དཔྱེ་དེ་ལྟར་མེད་ན་སངས་ཉི་མ་མ་ཤར་བར་ཞེས་པའི་རྒྱས་པས་ཁས་

སྒྲུང་གི་བསྐྱོད་ཆས་སོ་ཐར་གཏོང་ཉིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།།

འོན་ཀྱང་པཎ་ཆེན་ལྷ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཙམ་སྤྱིང་བར་ཁས་
 སྒྲུངས་པས་ངེ་སྤྱིང་འཆོའི་བར་མི་སྤྱིང་བར་དོན་གྱིས་འཕངས་པས་ཉིན་ཞག་
 གཅིག་པའི་སྤྱིང་པ་ཁས་སྒྲུངས་ན་རབ་བྱུང་གི་སྤྱིང་པ་གཏོང་ཆུང་འདོད་པ་ལ།
 གོང་གི་བྱུང་པར་དེ་དག་གིས་ལན་ཐད་ཀར་འགོ་ཆུང་ངེ་ལྟར་ཡིན་དུང་དབྱུང་
 བྱར་སྤང་ཞིང་། གོང་གི་འགྲེལ་ཆུང་དང་པཎ་ཆེན་ལྷ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་ཆུང་
 དེ་དག་ལ་ཐད་ཀར་ལན་དོན་མཐུན་གསལ་སོ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། རྒྱལ་དབང་མཆོག་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མེད་ན་སང་ཉི་མ་མ་ཤར་བར་ཞེས་པའི་རྒྱས་པས་སྤྱིང་པ་
 གཏོང་ཉིན་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གསོ་སྤྱིང་ལའང་མཆུངས་སོ་སྤྱིང་
 པའི་དོགས་པ་དུང་ཆོད་དཀའ་བར་སྤང་ངོ་།།

ཁ་ཅིག་གསོ་སྤྱིང་གི་སྤྱིང་པ་ལེན་པའི་ཆོ་གར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དོན་གྱི་ཕྱིར་དང་། བན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་གསལ་བ་ལྟར་དེ་ཉིད་
 བེ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་སྤྱིང་བ་ཙམ་མིན་པར་བན་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས་བསྐྱེན་
 གནས་སྤྱིང་པ་དང་མི་མཆུངས་ཟེར་ཡང་། དེ་ལ་ཀུན་སྤྱིང་ངེ་ལྟར་ཡང་གོང་དུ་
 སང་ཉི་མ་མ་ཤར་བར་ཞེས་པའི་རྒྱས་པས་སྤྱིང་པ་གཏོང་ཉིན་ཆེ་ཆུང་གསུངས་
 པ་སོགས་ལ་ཐུགས་སྤང་གནང་དགོས་སམ་སྤྱིང་། དེར་མ་ཐད་དགོ་ཆུང་སྤྱིང་
 དག་གིས་ཀྱང་ཀུན་སྤྱིང་དེ་ལྟ་བུས་བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྤྱིང་པའང་ལེན་རིགས་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ངེ་ལྟར་འདེབས་དབྱུང་དགོས་པར་ཡང་སྤང་ངོ་།།

དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གསེས་སྤྱོད་གི་སྤྲོམ་པ་དེ་ཉིད་བསོད་ནམས་འཕྲུལ་གསེག་གི་དགོ་སྤྱོད་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ཞིག་ཡིན་པར་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་ས་ཆ་ད་ལྟ་དུ་མ་ཡོད་ཚུལ་གསལ་ཡང་། དེ་ཉིད་དགོ་ཚུལ་སྤྱོད་དག་གིས་ཀྱང་ལེན་རིགས་པའི་ཁྱད་ས་ལྷུང་རི་ལྟར་ཡོད་སྟུང་ན། འདི་ལ་གོང་གི་རྣམ་རྒྱུལ་གསེར་མདོ་ག་ཏུ། སྤྲོན་མའི་མདོ་ཆོག་ལས། འཇམ་དཔལ་གཞན་ཡང་འཁོར་གྱི་དགོ་སྤྱོད་དང་དགོ་སྤྱོད་མ་དང་དགོ་བསྟེན་དང་དགོ་བསྟེན་མ་དག་དང་། གཞན་ཡང་དད་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་དག་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྟ་བུའི་བསྟེན་གནས་ལ་གནས་ཏེ་ལོ་གཅིག་གམ་རྒྱ་བ་གསུམ་དུ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་འཛིན་ན་ཞེས་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པའི་དོན་ཞགས་ཀྱི་མདོ་བཅས་བྲངས་པ་དང་། ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རིགས་བརྒྱད་སྤྱོད་དུ་སོང་བ་ཡིས། ཉིན་བཞིན་དུ་ནི་གསེས་སྤྱོད་རྒྱངས། འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་བྲངས་སོ།

དེ་ལྟར་ནའང་གོང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟར་མཁས་དབང་དག་གིས་ནི་ཕྱང་དེར་དགོ་སྤྱོད་དང་ཞེས་པ་ནས་དགོ་བསྟེན་མ་ཞེས་པ་ཡན་དང་། གཞན་ཡང་དད་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་ཞེས་པ་མན་སོ་སོར་བྱེ་བ་ལ་བརྟགས་ན། སྤྲོན་རྣམས་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྤྲོམ་པ་ཡན་དང་ལྟ་བུའི་ཡན་པས་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྟ་བུའི་བསྟེན་གནས་ལེན་མི་དགོས་ཤིང་། ཕྱི་མ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་རྒྱངས་ཏེ་གནས་པའི་དོན་ནོ་ཞེས་དང་། དོན་ཞགས་ཀྱི་མདོའི་འགྲེལ་བཤད་

ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ་སྟེ་ལས་པས། ལྷན་དེ་དག་གིས་ནི་ཁྱེད་སྐྱབ་པར་དགའ་
བར་སྒྲུང་ལ། ཆུ་ལ་བྱིས་སྐྱེས་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་མདོ་ཞེས་པ་ནི་བཀའ་འགྱུར་དགར་ཆག་
འགར་ནི་ཉིད་རྒྱ་མི་འདུག་པ་མ་ཟད། སྡེ་དག་བཀའ་འགྱུར་དུ་ནི་དེ་འདྲའི་ཆོག་
ཀྱང་མེད་པར་དེར་གི་འཕྱལ་དེབ་དུ་གསལ་ཆུ་ཡང་སྟོན་ཤིང་། གང་ལྟར་ད་དུང་
རབ་བྱུང་དག་གི་དེ་ལྟར་ལེན་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ལན་
དོན་མཐུན་གང་ཡོད་དང་། ལེན་རུང་བའི་ཁྱེད་སྐྱེས་གསལ་པོ་ཅི་ཡོད་ཞིབ་འཆོལ་
གནང་ན་ལེགས་སོ་སྟེ་ལོ།

དེ་བ་བཅུ་གཅིག་པ། སྒྲུང་པས་པས་གོས་ཟེན་པ་ཞིག་ལ་བྱིས་དག་བསྟེན་
ཀྱི་སྟེ་ལས་པ་བྱིན་ན་ཨེ་འགྲིག་ལགས།

བཅུ་གཅིག་པའི་ལན་ནི། སྒྲུང་ན་འདྲའི་རིགས་ལ་ཁྱེད་སྐྱེས་སྐྱེད་སྐྱེས་
མེད་ན་པོ་ཆོད་བྱེད་མི་རུང་བས་བཤད་དགའ་བར་འདུག་མོད། བསམ་ཆོད་
ཅམ་ལ། དེ་ཡང་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་སྐབས་ལྟ་བུར་སྟོན་དམག་གི་ནང་དུ་
ཞུགས་སྟོང་མཁན་སྟེ་མིན་སྟེ་སྐྱེས་ཟེན་པ་སྟེ་གསལ་ལའང་སྟེ་ལས་པ་བསྐྱེད་གནང་
མཛད་པའི་ཕྱག་ལེན་འདུག་པས། བསམ་པས་གོས་ཟེན་པ་རྣམས་ལའང་བྱིས་
དག་བསྟེན་སྟེ་ལས་པ་བསྐྱེད་ན་ཆོག་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ལས་པ། དེ་ཡང་། སྟོན་དཔོན་
ཆེན་པོ་སྐུ་ན་ཡ་ལྷོས་མཛད་པའི། དག་བསྟེན་ཀྱི་སྟེ་ལས་པ་བརྒྱུད་པའི་རྩ་འགྲེལ་དུ།
མི་གསོད་པ་དང་དངོས་པོ་རྒྱ། ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་དང་གཞན་བྱུང་མེད། བདག་
གིར་བྱེད་དང་བརྟུན་ཆོག་སྟེ། སྟེ་ལས་པ་ཉམས་པའི་རྒྱ་རྣམས་སོ། སྟེ་ལས་པ་སྐྱེད་

ཡང་སྒྲང་བར་བྱ། དེ་འབྲེལ་གང་ཟག་ཉིད་ལོ། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་
 ཅི་སྟེ་དག་བསྟེན་འདི་བཞི་པོ་ནམས་ལས་ལྷུང་བའི་ཆོས་གཅིག་བྱུང་བས་པམ་
 བ་བྱུང་བ་དག་སྒྲོང་སྒྲོད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སྒྲར་ཡང་སྒྲོམ་
 བ་ལེན་ནམ་མ་ཡིན། སྒྲོམ་པ་སྒྲར་ཡང་སྒྲང་བར་བྱ། དེ་འབྲེལ་གང་ཟག་ཉིད་
 ལས་སོ། དེ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྒྲར་བཤད་པའི་གང་ཟག་ཉིད་ལས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་
 འདི་བཞིན་ཁུངས་སུ་མཛད་པ་ཡིན་ལོ་སྟེ་སྟུང་སོ།

ལར་ནས་སོ་ཐར་སྒྲོམ་པ་མེད་ན་དབང་གནང་མི་རིགས་པ་ནི། རྒྱུད་སྟེ་
 བཞི་པོ་གང་རུང་གི་དབང་ཐོབ་པ་ལ་བྱང་སྒྲོམ་ཐོབ་དགོས་ཤིང་། དེའི་རྟེན་ཁྱད་
 བར་ཅན་མི་ལ་ནི་སོ་ཐར་སྒྲོམ་པ་རྟག་དུ་སྟེ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཅམ་མིན་པར་རྒྱུན་
 དུ་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་ལམ་སྒྲོན་ལས། སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་
 བདུན་གྱི། རྟག་དུ་སྒྲོམ་གཞན་ལྡན་པ་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའི་སྒྲོམ་པ་ཡི།
 སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་དེ། བཤ་ཆེན་བསོད་ནམས་
 གཤགས་པ་མཆོག་གིས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་མི་ཡི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཆུ་
 གསུངས་པ་ལས་ལེགས་པར་གོའོ་སྟེ་སྟུང་ལགས།

དེ་བ་བརྟུ་གཉིས་པ། དག་བསྟེན་སྒྲོམ་པ་ལེན་དུས་ཐོག་མ་ནས་སྟོ་འགའ་
 དང་སྟོ་གཅིག་སྟངས་སྟུང་སྟུང་པ་དགོས་སམ། དང་སོ་ཡན་ལག་ལྔ་ཆར་སྟངས་བར་ཁས་
 སྒྲངས་ནས་བྱིས་སྟོ་གཅིག་སོགས་སྟངས་བ་གང་ཡིན་ལགས།

བརྟུ་གཉིས་པའི་ལན་ནི། འདི་ནི་བྱེ་མདོ་སོགས་བཞེད་ཆུ་སོ་སོར་ཏེ། དེ་

ཡང་བྱེ་སྤྲུལ་འདོད་ཚུལ་ལ་མཛོད་ཅུ་བ་ལས། ལྷ་གཅིག་སྟོང་སོགས་རི་ལྟ་བུ།
 དེ་སྤྲང་བ་ལ་འང་གསུངས་ཞེས་གྲག། ཅེས་ཟུར་བུ་གནང་བ་ལྟར་ན་མདོ་སྟེ་བ་
 སོགས་ཀྱིས་བཞེད་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བ་སོ་ཐར་སྟོམ་བ་ལ་གོང་ཁྱུས་ལྟར་མ་མཐའ་
 ཡང་སྟོང་བ་བཞི་ལྟན་དགོས་པ་ཡིན་པར་སྤྲང་ངོ་།།

དེ་བ་བཅུ་གསུམ་པ། འདུལ་བ་མདོར་བསྐྱུས་སྐབས་སུ་གང་ཟག་གིས་
 སྟོར་ཤེས་པ་དང་། མི་ཤེས་པའི་འདུལ་བ་མདོར་བསྐྱུས་ཞེས་གང་ཟག་གིས་སྟོར་
 ཤེས་མི་ཤེས་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་འདྲ་མིན་འདུག་པས་རི་ལྟར་ལགས།

བཅུ་གསུམ་པའི་ལན་ནི། དེ་ཡང་རྒྱལ་ཁྲོམ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱུད་ལྷ་དར་ལྷུ་ག་
 ལས། གང་ཟག་དང་དགེ་འདུན་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་དགེ་འདུན་ལ་ནི་བཞི་ཡི་གངས་
 ཁྲོམ་དགོས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདུལ་བའི་ལུགས་སུ་གང་ཟག་དང་
 དགེ་འདུན་ཞེས་པ་ནི་དེ་ལྟར་དུ་གོ་དགོས་ལ། དེས་ན་གང་ཟག་གིས་སྟོར་ཤེས་
 མི་ཤེས་ནི་གང་ཟག་དང་དགེ་འདུན་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་གང་ཟག་སྟེ་དགེ་སྟོང་བཞི་
 གངས་མ་ཁྲོམ་བ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེ་དག་གིས་མདོར་བསྐྱུས་སྟོར་མི་སྤྲུབ་
 ཅིང་མི་ཤེས་པའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་སྟོར་དགོས་ཏེ།
 དཔེར་ན། རྩོ་བོའི་ཞལ་ནས་ངེད་རྒྱ་གར་ན་དོ་གལ་ཆེན་པོ་འཕྲ་བ་སྟོ་བུར་བ་
 བུང་ན་སྟེ་སྟོང་འཛིན་པ་རྣམས་འཆོགས་ནས་སྟེ་སྟོང་གསུམ་ནས་མ་བཟག་གམ་
 སྟེ་སྟོང་གསུམ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་འཛོགས་པ་
 ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་བཞིན་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་བྲངས་པ་ལྟར་ཏེ།

གང་ཟག་གིས་སྒྲིང་ཤེས་པ་དང་མི་ཤེས་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་དུ་གོ་དགོས་པར་
སེམས་སོ།།

བྱི་བ་བཅུ་བཞི་པ། སྒྲིན་ཆོག་སྐབས་སུ་མདོ་རྩ་བ་ལས། ཀླན་རིམས་
ལ་ཕྱག་འཆལ་ཏེ་ཐལ་མོ་སྒྲིང་། ཞེས་པའི་ཀླན་རིམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཚུལ་དེ།
གནས་དེར་ཀླན་རིམས་གང་བཞུགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆལ་དགོས་པ་ཨེ་
ཡིན་ལགས།

བཅུ་བཞི་པའི་ལན་ནི། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་གནས་མལ་གྱི་གཞིའི་ཐད་དུ།
ཀླན་རིམས་བཞི་ལ་ཕྱག་འཆལ་ནས་ཐ་མལ་པའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱད་པར་བྱའོ།།
ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་བརྟགས་ན་གནས་དེར་ཀླན་རིམས་གང་བཞུགས་
ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཡིན་པར་གྲལ་མགོར་བཞུགས་པའི་ཀླན་རིམས་བཞི་ལ་ཕྱག་
འཆལ་ན་འགྲིག་གམ་སྟམ་སྟེ། དེ་ལྟར་མིན་ན། གནས་དེར་ཀླན་རིམས་སྟོང་ཕྱག་
གཅིག་ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆལ་དགོས་ན་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟམ་སྟེ་དབྱེད་
པར་བྱའོ།།

བྱི་བ་བཙུ་ལ། མདོ་རྩ་བར་གསོལ་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་བྱུང་ངོ་།། ཞེས་
པའི་དོན་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་འདྲ་མིན་འདུག་པས་ངེ་ལྟར་ལགས།

བཙུ་ལ་པའི་ལན་ནི། མདོ་འདི་རང་གཞུང་དུ་མི་བཞེད་ན་དེ་ལྟར་ལགས་
མོད། རང་གཞུང་དུ་བྱས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་འོག་ཏུ་སྐྱ་བྲེག་པ་སོགས་བྱེད་
པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་ན་ནི་བྱ་བའི་རིམ་པ་འགལ་བས་མི་འཐད་ལ། བཤ་ཆེན་མཆོག་

གིས་ཀྱང་འདི་རང་གཞུང་དུ་བཞེད་ནས་ཞེས་གོང་གསལ་ལྟར་འགྲེལ་བར་དགག་
བ་གནང་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་མངོན་ནོ།།

འོན་ཀྱང་རང་གཞུང་དུ་བྱས་ན་འགྲེལ་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡོད་པར་སྒྲུང་སྟེ།
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཁས་དབང་མཁན་བྱུང་འཇམ་དཔལ་བསམ་འཕེལ་
མཆོག་གིས། དེ་ལ་མཁན་པོར་གསོལ་བའི་སྡོན་ནས་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཆ་
ལྷགས་ཅན་མཆོན་བརྟག་པའང་མི་དགོས་པ་ཞིག་གིས། རབ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
མཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན། དེ་ལ་སྐྱ་བླེག་པ་སོགས་བྱ་མི་དགོས་པས།
གསོལ་བའི་འོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རབ་བྱུང་ན་རུང་བའང་ཡོད་ཅེས་འགྲེལ་ནའང་
འགྲིགས་སམ་བརྟག་ཅེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ་སྟེ། དེ་འདྲ་བ་ནི་མཐོང་ཆོས་སུ་མང་དུ་ཡོད་
པར་མ་ཟད། གོ་མི་དགོ་བསྟེན་ཞེས་པ་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཆ་ལྷགས་ཅན་འགའ་
རེ་རྒྱ་གར་ནའང་ཡོད་འདུག་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་རབ་བྱུང་བ་ཡོང་སྟེད་ན། དེ་
དག་གིས་རབ་བྱུང་བའི་སྐྱེར་བ་ལ་སྤར་གྱི་རྟགས་ཆ་ལྷགས་དོར་ནས་བསྐྱར་
དུ་བྱིམ་པའི་རྟགས་ཆ་ལྷགས་སྤྲས་པ་ནི་མི་དགོས་ཤིང་མཁན་པོར་གསོལ་བ་
བཏབ་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་བྱ་དགོས་པ་གཞན་མེད་པས་དེ་མ་ཐག་རབ་བྱུང་ན་
འགྲིག་པར་སྒྲུང་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་། འགྲེལ་ཆུང་ཡོན་ཏན་འོད་མར། གསོལ་མ་
ཐག་ཏུ་ཡང་ངོ་།། མདོར་སྟག་མ་ལྟར་བྱ་བ་ནི་དགོ་འདུན་ལ་བྱིས་ནས་མཁན་པོར་
ཡང་གསོལ་བའི་འོག་དང་སྐབས་འདི་གཉིས་གང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ།།

ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་ཆེས་མཐུན་པར་སྤང་བའི་བྱིར་རོ་སྟུང་མོ།།

བྱི་བ་བཅུ་བྱུག་པ། དེང་སང་དགོ་སྒོང་བསྐྱབ་དུས་ལྷུང་བཟེད་གཅིག་གིས་
ཆོག་པར་གནང་གིན་འདུག་པས། ལྷུང་བཟེད་གཅིག་ལ་ཐུན་མོང་གི་བྱིན་རྒྱབས་
མང་པོ་ཆགས་པ་ཞི་ཡོད་ལགས།

བཅུ་བྱུག་པའི་ལན་ནི། བདེན་ཏེ། ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུས་གང་
ཟག་རེ་རེའི་ལྷུང་བཟེད་དགོ་འདུན་ལ་བསྟན་ནས་དགོ་འདུན་གྱིས་མི་ཆེའམ་མི་
ཆུང་ངམ་ཞེས་བརྟགས་ནས་བྱིན་གྱི་བརྒྱབ་དགོས་པས། དངོས་གནས་བྱས་ན་
དགོ་སྒོང་བསྐྱབ་དུས་གང་ཟག་རེ་རེ་ལ་དགོས་སམ་སྟུང་། འོན་ཀྱང་དེ་སྔོན་བོད་
ལ་ལྷུང་བཟེད་དགོན་པོ་ཆགས་ནས་གྲུ་ཡངས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ལྷུང་བཟེད་གཅིག་
གིས་འཐུས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་སྟུང་སྟེ། དཔེར་ན། དེ་འབྲ་གཞན་ཡང་།
དགག་དབྱེ་སྐྱབས་གང་ཟག་སོ་སོས་གང་ཟག་བཞག་པ་དང་། དངོས་པོ་བཞག་
པ་མི་འབྲ་བའི་དབང་གིས་གང་ཟག་རེ་རེ་ལ་དགག་དབྱེ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། གང་
ཟག་གསུམ་རེར་བྱས་ནའང་འདྲོད་པ་མཐུན་པ་མ་གཏོགས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་
ལ་མི་རུང་ཡང་། དེང་སང་རི་ལྟར་ཡང་ཕྱག་ལེན་ལ་གསུམ་རེ་མཉམ་དུ་དགག་
དབྱེ་མཛད་པ་སོགས་གྲུ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་སྟུང་ལགས།

བྱི་བ་བཅུ་བདུན་པ། ཕྱག་ལེན་ཁ་ལས་ལ་དཔེར་ན་དགོ་སྒོང་བརྒྱ་ཡོད་ན་
མཐར་དུས་གོ་ཆར་གཅིག་བརྗོད་པ་དང་། ཁ་ལས་ལ་བར་སྐྱབས་བར་སྐྱབས་སུ་
དུས་གོ་བརྗོད་བྱིན་ཡོད་ཚུལ་ཡང་གོ་ཐོས་རྒྱུང་བས་དེའི་ཚུལ་གང་ལགས།

བཅུ་བདུན་པའི་ལན་ནི། འདུལ་བ་ནང་ལྟར་བྱས་ན་དུས་གོ་འདུག་སྒྲིང་གསུམ་རེ་མཆམས་སུ་བརྗོད་དགོས་པ་འདྲ། དེ་ཡང་འདུལ་བའི་ལུགས་ལ་བྱུག་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་ཀླན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་དང་། བསྐྱེན་བཀྱར་གྱི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་སོགས་གྱི་དགོས་པ་མང་པོ་ཡོད་པར་མངོན་ལ། འོན་ཀྱང་དེང་སང་བྱུག་ལེན་ལ་དུས་གོ་མཉམ་དུ་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་གསུམ་རེ་མཆམས་སུ་བརྗོད་ཀྱིན་མེད། དེས་ན་སྐྱབ་ཐེངས་གཅིག་པ་དགོས་པའི་ཆེད་གྲུལ་ལ་སུ་མཁྱོགས་མ་གཏོགས་ཀླན་གཞོན་གོ་རིམ་མེད་ཀྱང་། སྐྱབ་ཐེངས་སུ་ཕྱི་ཁ་ཁར་སོང་ན་གྲུལ་སོགས་ཀླན་གཞོན་གོ་རིམ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་བྱ་དགོས་སོ་སྟུམ་ལགས།

དེ་བ་བཙེ་བརྒྱད་པ། འདུལ་བ་ལུང་རིགས་ཉི་མ་ལས། ཉི་མ་བརྒྱད་ཆ་ཤར་བ་དང་། བཞི་ཆ་ཤར་བའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བརྒྱད་ཆ་དང་། བཞི་ཆ་ལ་དབྱེ་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཉི་མ་སྤྱིན་ལ་སོགས་པས་བསྐྱབས་པའི་ཆེ་དུས་གྱི་བྱད་པར་མི་ཤེས་པའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉམ་མཁའི་བརྒྱད་ཆ་དང་བཞི་ཆ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཉི་མའི་བརྒྱད་ཆ། ཉམ་མཁའི་བརྒྱད་ཆ་དང་བཞི་ཆའི་བྱད་པར་བྱེ་ཚུལ་གང་ལགས།

བཙེ་བརྒྱད་པའི་ལན་ནི། འདི་སྔོན་མ་ནས་བདག་ལའང་དོགས་པ་བྱུང་ཡང་གསལ་པོར་ཁྱུ་ཁྱེད། འོན་ཀྱང་ཉི་མ་ལ་ཆ་བགོས་ན་ཉི་མ་སྤྱིན་པས་བསྐྱབས་ནས་མི་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་ཆེ་ཉིན་མཆན་གྱི་ཆ་དབྱེ་མི་ཤེས་པར་

འགྱུར་ལ། རྣམ་མཁའི་ཆ་ལ་བཞག་ན་རྣམ་མཁའ་སྤྱིན་པས་བསྐྱིབས་ནའང་སྤྱོད་དང་ཕྱི་ངོ། ཉིན་དང་མཚན་གྱི་ཆ་རྣམས་ཆ་བགོ་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པ་ཨེ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ལགས།

བྱི་བ་བཅུ་དགུ་པ། ཡང་ཕྱག་ལེན་ཁ་ཤས་ལ་དགོ་ཚུལ་བསྐྱབ་སྐྱབས་སུ། དཔེར་ན། གང་ཟག་བཅུ་ཡོད་ན་བཅུ་དང་། ཉི་ཤུ་ཡོད་ན་ཉི་ཤུ་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་གནང་གིན་འདུག་པས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་འགྲིག་ལགས་སམ།

བཅུ་དགུ་པའི་ལན་ནི། འདི་ནི་དོགས་གཞི་འགངས་ཆེ་ཞིང་བརྗོད་མི་ཐོད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཡང་། སྟོན་པ་མཆོག་གིས། ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། གླང་བར་བྱ་ཡི་གུས་བྱིར་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདུལ་གཞུང་དུའང་དགག་སྐྱབ་གནང་གསུམ་གྱི་བཅས་པ་དང་། སྟོན་བཅས་རྗེས་བཅས་དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་དོར་མ་དོར་སོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལེགས་པར་དབྱེད་དེ་སྒྲང་གླང་བྱ་དགོས་ཚུལ་གསལ་བ་ལྟར། ད་ལན་བཀའ་འདྲི་ལྟར་དོགས་སྒྲུང་བྱང་ཚུལ་སྟན་ཅིང་ཞུས་ན། དེ་ལྟར་མི་རུང་བར་འདོད་པ་དང་རུང་བར་འདོད་པའི་སྟོལ་གཉིས་བྱང་བར་སྒྲུང་ལ། དེ་ལ་སྤྱི་མ་དག་གིས་ནི། མདོ་རྩར། དུ་མ་མཁན་སོ་གཅིག་པ་གསུམ་མན་ཆད་ཆོག་གཅིག་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱར་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པར། གསུམ་མན་ཆད་ཅེས་པས་གསུམ་རེ་ལྟན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་རུང་ལ་དེ་ལས་ལྟག་བཞི་ལ་སོགས་པ་ལྟན་ཏུ་བསྐྱབ་མི་རུང་བར་བསྟན་ལ། བཞི་ལ་སོགས་པར་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་ན། མདོ་རྩར་ལས་ཆོག་སྐྱབས་སུ་ཆོགས་ཀྱིས་

ཆོགས་ལ་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་གོང་གསལ་དུ། ཏུ་མ་མཁན་པོ་གཅིག་པ་
 སོགས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དུ་དགོ་སྒྲོང་བསྐྱབ་དུས་གསུམ་ལས་མང་བ་དུས་མཉམ་དུ་
 བསྐྱབ་ན། ཆོགས་སུ་ལོངས་པས་ཆོགས་སུ་ལོངས་པའི་ལས་བྱ་བར་འགྱུར་བས་
 དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གསུངས་པས་གོ་ཚུལ་སྤྲོ་བར་སྣང་ངོ་།།

དེ་ལ་ལན་དུ་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་རྩེ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། ལས་ཆོག་
 གིས་དགོ་སྒྲོང་བསྐྱབ་པ་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། དགོ་བསྟེན་ལྟར་དགོ་ཚུལ་ནི་
 ལས་ཆོག་གིས་སྐྱབ་པ་མིན་པས་གསུམ་ལས་མང་བ་ཡང་ལྟན་ཅིག་དུ་བསྐྱབ་
 རུང་ངོ་ཞེས་འདོད་པར་མཛོན་ལ། ཡང་གཞན་དག་གིས་ནི་དགོ་ཚུལ་མ་ཟད་
 དགོ་སྒྲོང་ཡང་བཞི་ལ་སོགས་པ་ལའང་མཁན་པོ་གཅིག་གིས་ལས་ཆོག་གཅིག་
 གིས་སྐྱབ་རུང་བར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་གོང་གསལ་མདོ་ཆོག་དེས་རབ་བྱུང་དུ་མ་
 ལྟན་ཅིག་དུ་དགོ་སྒྲོང་བསྐྱབ་སར་སླེབས་དུས་མཁན་པོ་དུ་མས་ལས་ཆོག་ཐ་དད་
 པས་གསུམ་རེ་མཉམ་དུ་སྐྱབ་ཆོག་པར་མ་ཟད། མཁན་པོ་གཅིག་གིས་ལས་ཆོག་
 གཅིག་གིས་ཀྱང་གསུམ་མན་ཆད་དེ་གསུམ་ལས་མང་བ་ལྟན་ཅིག་དུ་བསྟེན་པར་
 རྒྱུགས་རུང་ཞེས་བསྟན་པར་སྤྲོ་ངོ་།།

ལར་ནས་གསུམ་མན་ཆད་དམ་ཡན་ཆད་གང་ཡིན་ཡང་དབྱེད་བྱར་སྣང་
 ཞིང་། ཆོགས་ཀྱིས་ཆོགས་ཀྱི་ལས་མི་བྱ་ཞེས་པ་ནི་དགོ་སྒྲོང་བཞི་འཆོགས་ན་
 གང་ཟག་དང་དགོ་འདུན་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་དགོ་འདུན་དུ་འགྱུར་ལ་དགོ་འདུན་
 ཀྱིས་དགོ་འདུན་ལ་ལས་ཆོག་བྱས་ན་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དུ་འགྱུར་ཉེན་ཡོད་

ཡང་། དགེ་ཚུལ་ལ་དེ་འདྲིའི་དོགས་པའི་གནས་མེད་པས་དེ་ནི་གཞི་དབྱེད་དུ་མི་
འགྱུར་ཚུལ་བརྗོད་པར་སྒྲུབ་རྒྱུ་རེ།།

དེ་ཡང་སྒྲར་ནས་མདོ་རྩེ་གསལ་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་རུང་ངོ་ཞེས་པ་རང་
གཞུང་དུ་བཞེད་མིན་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་ཆོག་འདྲ་མིན་འགའ་གཞུང་དུ་
གསལ་ཡང་ཡིག་ཞོར་ཡིན་མིན་བཅས་ལའང་དབྱེད་པ་མང་དུ་བྱུང་བར་ལྟར།
འདི་དག་ལས་གང་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བརྟག་དགོས་སོ་
སྟུམ་ལ། གང་ལྟར་འདིར་ལས་གཤམ་ལ་དབང་བ་དང་ཆོགས་སུ་འོངས་མ་འོངས་
བཅི་གཞི་དེ་དག་སྒྲོང་ཉིད་ལ་གོ་དགོས་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་བྱུང་ན། དགོ་
ཚུལ་སྒྲོང་ནམས་ཀྱིས་བྱིར་བཅོས་བྱ་དུས་ལྟར། དུས་གོ་བོའི་སྐབས་དང་། དགོ་
ཚུལ་གྱིས་ཡང་དག་འབྲུལ་དུས་སོགས་ལའང་དེ་བཞིན་བྱ་ན་མི་འགྲིག་པའི་རྒྱ་
མཚན་མེད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་གསོ་སྒྲོང་སྐབས་འགར་དགོ་སྒྲོང་ཉུང་དུ་ལས་མེད་
པར་དགོ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་སྐབས། ཡང་དག་འབྲུལ་སྐབས་དུས་ཆོད་ཀྱིས་
དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་ཀྱང་ལེགས་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ངོ་སྟུམ་སོ།།

རི་བ་ཉི་ཤུ་པ། དགོན་པ་ལ་ལའི་ནང་ལྷ་ཆེན་རྣམ་པས་དགོ་སྟོང་སྐྱབ་
 ཏུས་གནས་བརྟན་བཞེས་སོང་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྐལ་བ་བཟང་བཟང་གིས་བསྐྱར་ཏུ་
 སྐྱབ་ཀྱིན་ཡོད་པ་དང་། ཡང་ལ་ལས་སྤར་དགོ་སྟོང་བསྐྱབས་ཟིན་ནའང་སྤ་མར་
 དོགས་པའམ། སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་མདུན་ཏུ་སྐྱབ་འདོད་ཀྱིས་ཡང་
 བསྐྱར་སྐྱབ་ཀྱིན་ཡོད་ཚུལ་ཡང་འདུག་པས། དེ་ལྟ་ན་བར་ཆད་རི་བའི་སྐབས་ཀྱི་

འཛིན་ལན་ལ། ཁྱོད་སྤར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པ་ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་རབ་
བྱུང་གི་སྒྲིམ་པ་ལ་གོ་དགོས་ཆུང་ལ་གསུངས་པ་ནམས་དང་། བསྐྱར་དུ་བསྐྱབ་ཆུ་
ཡོད་མེད་བཅས་ངེ་ལྟར་ལགས།

ཉི་ཤུ་བའི་ལན་ནི། སྤར་པམ་པས་གོས་མེད་པ་ཞིག་ལ་རྒྱུན་ངན་གྱི་དབང་
གིས་སྒྲིམ་པ་མ་ཕུལ་ཐབས་མེད་བྱུང་ན། ཕུལ་ནས་བྱིས་སུ་བསྐྱར་དུ་ལྷུ་རྒྱ་ཡོད་
པ་འདྲ། དེ་མིན་པའི་སྤར་པམ་པས་གོས་ཟེན་པ་ཞིག་གིས་ནི་རྩ་བའི་པམ་ཉེས་དེ་
མ་དག་པར་བྱིས་སྒྲིམ་པ་བསྐྱར་དུ་སྐྱབ་ཀྱང་མི་སྐྱེའོ་སྟམ་ཏེ། གཞན་དུ་ན། དག་
སྤོང་སྒྲིམ་ལྟན་ལ་དེ་བསྐྱབ་ན་མི་སྐྱེ་ལ། སྒྲིམ་པ་སྐྱོན་ཅན་དེ་ཕུལ་ནས་བསྐྱབ་
ན་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་ནི། སྤར་སྐྱེ་དེ་ཉེས་མེད་ཡིན་པས་པམ་པ་འཆབ་མེད་གོས་
རིགས་ལ་སྒྲོབ་པ་བྱིན་དགོས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཆབ་མེད་བྱུང་ཡང་
འཕལ་དུ་དེ་ལྟར་སྐྱར་བསྐྱབ་ཆོག་པས། བསྐྱབ་པ་བྱིན་ནས་དམན་སྒྱུད་ལྡ་དང་
དུ་ལེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་བྱིར་སྟམ་དུ་དོགས་སོ།།

འདིའི་སྐྱོར་གྱི་དོགས་གཅོད་ཅིག་སྤར་མཁས་དབང་མེར་སྤྲད་རྒྱལ་རོང་
མཁན་ཟུར་དག་དབང་ཐེག་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བཀའ་འདི་ཞུས་པར། ཁོང་རང་
གིས་པམ་པ་འཆབ་བཅས་འཆབ་མེད་གང་གིས་གོས་ནའང་བྱིས་སྒྲིམ་པ་བསྐྱར་
དུ་བསྐྱབ་ཆུ་མེད་དེ། མདོ་རྩར་པམ་པར་འགྱུར་བ་བཞི་ལས་ལྟར་བ་གང་ཡང་
རུང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དང་། འདི་ལ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་མེད་པ་ཡང་
འདྲའོ་ཞེས་དེ་སྐྱེ་བའི་བར་ཆད་དུ་འཛོག་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ཡང་དངོས་པོ་གཙོ་

ཆེ་བ་ལས་འདུགེས་གཙོ་ཆེ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཀའ་གནང་བྱུང་། འདི་ནི་གོང་
 ཏུ་བྱི་བ་བརྩུ་གཅིག་པར་དགེ་སློང་ལ་པམ་བ་བྱུང་ན་བསྐྱར་དུ་སྐྱབ་མི་རུང་ཚུ་ལ་
 དང་། དགེ་བསྐྱེན་ལ་ཅ་ལྟུང་བྱུང་ན་བསྐྱར་དུ་སྐྱབ་རུང་བའི་བྱུང་བར་གསུངས་པ་
 དང་ཡང་ལེགས་པར་མཐུན་པར་སྤང་ངོ་།།

གང་ལྟར་སྤར་པམ་པས་སྡོམ་བ་ཉམས་མེད་མཁན་ཞིག་གིས་སྐལ་བཟང་
 གིས་བསྐྱར་དུ་བསྐྱབ་ན་ནི། སྤར་གྱི་སྡོམ་བ་མི་གཏོང་ཡང་སྡོམ་བ་གསར་
 ཏུ་ཐོབ་པ་མེད་དེ། སྤར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་བར་
 ཆད་དུ་འཛོག་པ་སྤར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ལ། དེས་ན་འདིས་སྤར་སྡོམ་བ་གང་
 ལྷན་ཟིན་པ་དེ་དང་ལྡན་བཞིན་དུ་ཡང་བསྐྱར་ལེན་ན་དེ་སྤར་སྐྱེ་བའི་བར་ཆད་དུ་
 བཤད་གྱི་སྡོམ་བ་སྤུ་མ་ལ་གཞོད་པར་མ་གསུངས་སོ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་འདུལ་
 བ་ལུང་རིགས་ཉི་མ་ལས། འཆབ་མེད་བྱུང་ན་སྡོམ་བ་གྲངས་པས་སྐྱེ་ཞིང་སྤྱིག་
 བ་བཤགས་པས་འདག་པར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ལའང་ཅུང་
 ཟད་དབྱེད་དགོས་པར་སྤང་ངོ་།།

དེ་ཡང་མདོ་སྤྱི་བའི་ལུགས་ལ་པམ་པས་སྡོམ་བ་གཏོང་ཞིང་འཆབ་
 སེམས་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་འདོད། འཆབ་སེམས་མེད་པར་པམ་པའི་
 མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་གྲུབ་པའི་རིགས་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་པ་སྐྱེན་ཏེ་རྩི་
 འཆོའི་བར་སྐྱུང་དགོས། བསམ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་པར་དབང་མེད་དུ་པམ་པའི་
 མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་གྲུབ་རིགས་ཡིན་ན་ཉེས་ཆབས་ཆེ་བའི་སྐྱོན་ཅན་གྱི་

སྒྲིམ་པ་དེ་ཕུལ་ཏེ། སྒྲར་སྒྲུང་ན་སྐྱེ་བར་འདོད་པར་སྒྲུང་ལ། གྲེ་སྒྲུས་འཆབ་མེད་
ལ་བསྐྱབ་པ་སྐྱེན་དགོས་ཚུལ་དེ་དང་། དེས་སྒྲིམ་པ་སྒྲར་སྒྲུང་ན་སྐྱེ་བར་འདོད་
ཚུལ་གཉིས་ནི་གྲུབ་མཐས་འདོད་ཚུལ་ཅམ་ཨེ་ཡིན་སྟེ་མོ།།

དེ་བུ་ཉེར་གཅིག་པ། ལོ་ལྔ་ལོན་ཞིང་ལྷན་ཅིག་སྒྲུར་བ་ཐ་མ་དང་ལྷན་ན་
གནས་མ་བཅས་པར་སྒྲོངས་རྒྱུར་འགོ་བར་བྱའོ།། ཞེས་པའི་མདོ་ཆོག་འདི་དེས་
བཟུང་དང་། མཆོན་དོན་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་འདྲ་མིན་འདུག་པས་རི་ལྟར་ལགས།

ཉེར་གཅིག་པའི་ལན་ནི། སྒྲན་རང་གི་བསམ་ཚུལ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་སྒྲ་ན།
དེས་བཟུང་དུ་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མདོ་ཆོག་འདིས་ལྔ་སྐྱེས་ཐ་མ་འདི་ཉིད་
ལ་དམིགས་བསམ་ལ་དུ་སོ་ཐར་མདོ་རྒྱས་པ་སྒྲོ་ལ་ཐོན་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པར་
སྒྲོན་པའི་འབྲེལ་ལ་སྒྲེ་སྒྲོད་གསུམ་ཤེས་ཀྱི་ལྔ་པ་སོགས་ལ་དེ་དག་སྒྲོ་ལ་ཐོན་པ་
མི་དགོས་པར་འབྲེལ་ལ་གོ་དགོས་མིན་བརྟག་དགོས་སོ།།

ཐ་མ་དེ་ཉིད་ལྷན་ན་ནི། གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལྷན་དུ་མེད་ཅིང་སོར་མདོ་སོགས་
ཀྱི་དཔེ་ཆའང་མེད་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེབས་ཀྱང་། སྒྲ་བ་བྱེད་བྱེད་དུ་སོ་སོར་ཐར་
པའི་མདོ་འདོན་ཏེ་གསོ་སྦྱང་བྱ་བའི་དགོས་དོན་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་རང་སྒྲོབས་ཀྱིས་
བསྐྱབ་ཀྱས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཀྱིས་ཡིན་ཚུལ་སྒྲ་བ་ཨེ་ཡིན་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དེ་
ལ་འདྲ་འབྲེལ་གང་ཡང་མེད་ཚུལ་བརྗོད་དགའོ་སེམས། འོན་ཀྱང་སྒྲེ་སྒྲོད་གསུམ་
པོ་ཤེས་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་ཆད་རི་ལྟར་འདོག་དགོས་མིན་དགའ་བར་སྒྲུང་བས་
ལེགས་པར་དབྱད་དགོས་པར་ཡང་སྒྲུང་ངོ་།།

བྱི་བ་ཉེར་གཉིས་པ། དུད་འགྲོ་གསོད་པའི་ལྷ་བྱེད་གོས་པའི་དགོ་སྒོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིས་ས་དེ་ཚུལ་བྱིས་ས་རྣམ་དག་བཞག་ན་ཨེ་འགྲིག་ལགས།

ཉེར་གཉིས་པའི་ལན་ནི། དཔེར་ན། མི་ཤེས་པ་ལྷ་བྱེད་པ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཞེས་པ་ལྷ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པར་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དེ་དག་དགོ་བ་འབྱུང་སྟུང་ནས། ར་ཟུག་བྲག་སོས་མནར་བའི་དུད་འགྲོ་འཆི་བར་ངེས་པ་འདི་གསོན་པ་ལས་འཆི་བ་དགའ་སྟུང་པ་དང་། ཡང་མང་པོའི་སློག་སྒྲོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཉུང་བ་གསོད་པ་ལྷ་བྱེད་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དུད་འགྲོ་གསོད་པའི་ལྷ་བྱེད་དང་། ཡང་གཞན་གྱིས་རྗེས་འདེད་ནས་གསོད་པར་དོགས་པའི་རི་དྲགས་ལྷ་བྱེད་མཐོང་ཡང་མ་མཐོང་ཞེས་ཤེས་བཞིན་གྱི་རྩལ་སྟུང་པའི་ལྷ་བྱེད་པ་ལྷ་བྱེད་པ་གོས་ཀྱང་དེས་ཚུལ་བྱིས་ས་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པར་མི་འབྱུང་ཏེ། དེ་རྣམ་དག་ལ་པམ་པས་མ་གོས་ཤིང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་དེར་ཤེས་ཤིང་འཛེམ་པ་ཞིག་གིས་ཆོག་པའི་སྤྱིར་རོ་སྟུང་། དེ་ལྷ་རང་མ་ཡིན་ན་ཚུལ་བྱིས་ས་རྣམ་དག་གི་དོན་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་མ་གོས་པ་ཅམ་སྤྱར་བས་འགྲིག་པར་འབྱུང་རོ་སྟུང་དུ་དོགས་སོ།།

བྱི་བ་ཉེར་གསུམ་པ། དཔེར་ན། དགོ་སྒོང་ལ་ཁང་པའི་ནང་གི་སྤིད་དུ་བྱི་བཅོ་བརྒྱད། ཞེང་དུ་བྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་ཆད་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ལྷག་པ་ཆད་ལྷག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དགོ་སྒོང་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱན་མོང་བའི་ཁང་པ་གཅིག་ལས་ན། ཁང་པ་གཅིག་རེའི་ཆད་བསྒྲེམས་པའི་ཉེས་འབྱུང་གྱི་ཆད་དུ་

བྱེད་ཆོག་གསལ།

ཉེར་གསུམ་པའི་ལན་ནི། དེ་ཆོའི་གསལ་ནི་དེང་སང་སྤྱི་སྤྱིར་ཆང་མར་
འདུལ་བ་ལྟར་བྱས་ལེན་གནང་མཁན་དགོན་པོ་ཡིན། དེས་ན་བཤ་ཆེན་རིན་པོ་
ཆེའི་གསུང་ལས་བསྟོ་ཁང་བསྟེན་ཚུལ་སོགས་དེང་སང་བྱས་ལེན་ལ་མེད་པ་
ནམས་བསྐྱུས་ནས་བཤད་པ་མཛད་མེད་པ་ལྟར་རོ་སྟུང་ལགས།

དྲི་བ་ཉེར་བཞི་པ། དེང་སང་ལ་ལས་དགོ་སྟོང་ལ་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་
ལྔ་བརྒྱ་ཅུ་གཉིས་ལས་ཅུ་གསུམ་མེད་དེ། དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། ལྷས་བྱིན་ནི་སྤྱིར་གཞི་ཡིན་པས་ལྟར་བ་མེད་ལ། རྗེས་ནས་སྤྱང་གོས་
མ་སྤྱང་ཞིང་གོས་རྒྱུང་མེད་དོ། ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་འདོད་ན་ཨེ་འཐད་ལགས།

ཉེར་བཞི་པའི་ལན་ནི། དེ་ལ་སྤར་ནས་དོགས་དཔྱོད་བྱེད་སྤྱང་ཞིང་། ཁོ་
བོས་བསམ་ན། ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཅུ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། ལྟར་བ་ཉིས་བརྒྱ་
ལྔ་བརྒྱ་ཅུ་གསུམ་ཡོད་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། གཞན་དུ་ན་དགོ་འདུན་དབྱེན་
གྱི་ལྷག་མ་མེད་ན་དེ་རྗེས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་འདོག་མི་ཐུབ་པས་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་
བརྒྱ་ཅུ་གཉིས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ལ། འོན་ཀྱང་དགོ་སྟོང་མཁས་པ་དག་གིས་
དགོ་འདུན་གྱི་སྤྱི་ཆེན་པོའི་ནང་འདུལ་བ་དང་མི་མཐུན་པར་གོ་བཞིན་དུ་པན་ཚུན་
དགྲ་གས་ནས་དུམ་བྱ་བཏང་སྟེ་སྤྱོད་ཀྱིས་གཉིས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དབྱེན་གྱི་ལྷག་
མའི་རྗེས་མཐུན་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་སྟུང་།

དྲི་བ་ཉེར་ལྔ་པ། མདོ་ཅུ་བ་ལས། ཉིན་མཆན་གྱི་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་

ལ་ཐ་མ་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་པའི་དོན་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་
ཞིག་འདུག་པས་དེའི་དོན་རི་ལྟར་ལགས།

ཉེར་ལྔ་པའི་ལན་ནི། དེ་ཡང་མདོ་འདི་ཞག་གངས་དང་པོ་དང་ཐ་མ་ལ་
དྲུགས་གཙུག་པོ་སོ་སོར་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་ཡང་། འདིར་རང་གི་བསམ་
ཚོད་ལ་འདི་ནི་ཁྱུ་བ་སྤྱིར་བསྟན་དུ། གཞན་ལས་སྦྱེས་པ་ནི་རང་གི་འགྲོ་བ་ཉིད་
མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་ཐ་མ་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་ཉིད་
དོ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་གོ་སྟེ། དཔེར་ན་གོས་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་གི་ལྟང་བ་
ལྟ་བུར་མཆོན་ན། ཆེས་གཅིག་གི་ཉིན་མཐའ་འདས་ཞིང་མཆོན་མཐའ་མ་འདས་
གོང་ཅམ་ཡན་ཆད་ལ་གོས་ཤིག་རྟེན་ནས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་ཆེས་བཅུ་འཆང་
མཆོན་མཐའ་འདས་པ་དེ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་ད་དུང་གོས་ཞག་བཅུ་འཆང་བའི་ལྟང་
བ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཆེས་བཅུ་འཆང་མཆོན་མོ་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་འདས་ནའང་ཞག་བཅུ་
ཆང་བ་ལ་ད་དུང་ཆེས་བཅུ་གཅིག་གི་མཆོན་མཐའ་འདས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་ཏེ།
ཆེས་གཅིག་གི་མཆོན་མཐའ་མ་འདས་གོང་ཅམ་ཡན་ཆད་རྟེན་པ་དེ་ལ་ཆེས་དེའི་
ཞག་གཅིག་ཏུ་བརྩི་མི་འོས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ལ་རང་ལུགས་ནི། མདོར་བསྟུས་ཏེ་འཆད་ན་ཆེས་ཆད་ལྟག་མེད་ཅིང་
ཡན་ལག་གཞན་ཆང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉིན་མཆོན་གྱི་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྟེ་
ཆེས་གཅིག་གི་མཆོན་མཐའ་མ་འདས་ཅམ་ལ་རྟེན་པའི་གོས་དེ་ལ་ཆེས་བཅུ་པའི་
མཆོན་མོ་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་འདས་པའམ་བཅུ་གཅིག་གི་སྐྱེ་རངས་ཤར་བ་ན།

ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་གི་ཐ་མ་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་སྟེ་ཐ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་
 བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གོ་སྟེ། དེའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་
 ལུང་ནི། འཆང་བའམ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལས་དགེ་སྤྱོད་གི་ཆོས་གཅིག་ལ་ཆོས་
 གོས་ཉིད་དམ། ཆོས་ལྡེ་ལ་ལྟུང་བཟེད་ཉིད་ན་ཞེས་གསུངས་པས། ཆོས་འདིའི་
 དང་པོ་ཐུན་ཆོད་ངེས་པར་མ་སྟོས་པར་ཆོས་བཅུ་གཅིག་ཉིན་པར་སྐྱེ་ངེས་ཤིང་
 བསྐྱང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ལྟ་
 བས་ན་འདི་ཞག་གངས་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཀ་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ་
 སྟུམ་སྟེ། ཞག་གངས་བཅི་ཚུལ་ལ་དེ་འདྲའི་དོགས་པའང་བྱུང་བ་ཡོང་ངེས་ལ། དེ་
 འདྲའི་དོགས་པ་དེ་མདོ་ཆོག་འདིས་བསལ་བ་ཡིན་པར་སྤང་ངོ་།།

འི་བ་ཉེར་དུག་པ། བཤ་ཆེན་མཆོག་གི་གསུང་འདུལ་བ་སྤང་ལྟུང་གི་
 ཐད་དུ། གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་སྤང་འབྲལ་གཏང་མི་དགོས་ཚུལ་གསུངས་
 པ་དང་།། སྐབས་འདིའི་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་པར་ཅན་མིན་པའི་ངོས་
 འཛིན་ཡོད་དེ། སྤང་ལྟུང་ཕྱིར་བཅོས་བྱེད་པའི་ཆེ་དངོས་པོ་མ་སྤངས་པར་དགེ་
 སྤྱོད་གཅིག་གི་བྱུང་དུ་བཤགས་པས་འདག་པའི་དགེ་སྤྱོད་དེ་དང་པོ་དང་། སྤང་
 ལྟུང་ཕྱིར་བཅོས་བྱེད་པའི་ཆེ་དངོས་པོ་སྤང་དགོས་པའི་དགེ་སྤྱོད་དེ་གཉིས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཁྱད་པར་ཅན་དང་དེའི་དོན་འཛོགས་ཚུལ་
 དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གོ་དཀའ་བས་དེའི་ཚུལ་གང་ལགས།

ཉེར་དུག་པའི་ལན་ནི། དེ་ལྟར་ལགས་ཀྱང་། གོང་གི་གསུངས་འདུལ་བ་

དེབ་གཟུགས་སུ། ཕྱིར་བཅོས་སྐྱབས་སུ་དག་སྟོང་བྱང་པར་ཅན་གྱིས་ལྷག་མ་
 ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་ལྷག་མ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མདོར། རོ་ཆ་དང་ལྷན་པ་དང་། མདོ་སྡེ་འཛིན་པ་དང་།
 འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་། མ་མོ་འཛིན་པ་དང་། ཞེས་པས་ནི་གཅིག་གི་མདུན་དུ་
 བཤགས་པས་དག་འདུན་ལྷག་མ་ལས་ལྡང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པ་ལས། སྟོ་
 མགུ་དབྱུང་གསུམ་སྟུང་མི་དགོས་པར་དག་སྟོང་གཅིག་གི་མདུན་དུ་མིང་རིགས་
 གྱི་སྟོ་ནས་བཤགས་པས་འདག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དེས་
 གང་ཟག་གམ་དག་སྟོང་བྱང་པར་ཅན་གྱི་དོན་དེ་ལེགས་པར་གོའོ་སྟེ། འདི་ལྟར་
 བ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་སྟོབ་གཉེར་ཚུལ་བཞིན་གནང་མཁན་དག་འདུན་
 པ་རྣམས་ལ་དོན་དེ་ཆང་མ་ཆང་བརྟགས་ཏེ། ཆང་ན་དེ་དག་གིས་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་
 ཚུལ་ཡང་དེ་བཞིན་བགྱིས་ན་འགྲིགས་པ་ཨེ་ཡིན་སྟེ་དབྱུང་པར་བྱའོ།

བྱི་བ་ཉེར་བདུན་པ། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་མུང་འདས་ལ་ཕུལ་བ་ནི་
 དེ་དག་ལ་དབང་བས་གཞན་གྱི་ལོངས་སྟུང་དུ་མི་རུང་། ཞེས་པའི་སྐྱབས་ནས་
 བསྟན་པའི་ཆོས་མུང་འདས་ལ་ཕུལ་བ་དང་། ལུང་རྟོགས་གྱི་ཆོས་ལ་ཕུལ་ཚུལ་
 རི་ལྟར་ལགས།

ཉེར་བདུན་པའི་ལན་ནི། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་མུང་འདས་ཞེས་པ་ནི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བརྟན་དང་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕུལ་བའི་རྗེས་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལ་
 གོ་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། མདོ་རྩེ་དག་འདུན་གྱིས་དག་སྟོང་ནད་པའི་ཆེད་དུ་ཐབས་

གཞན་མ་བྱུང་ན་རྟེན་དེ་དག་ལ་ཕུལ་བ་ལས་སྤངས་ནས་ཀྱང་གཏོང་ཆོག་པ་
དམིགས་བསལ་དུ་གསུངས་པས་གོའོ་སྟེ། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་པ་ནི་ལུང་
རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདྲིན་སྤྱོད་སྟེ་ལ་བར་མཛད་པའི་སྟེན་བྱ་དང་། དགོ་འདུན་ཀྱི་
སྟེ་ལ་ཕུལ་བ་ལ་འདྲིན་པ་ཡིན་ལོ་སྟེ། ལགས།

འི་བ་ཉེར་བརྒྱད་པ། དགོ་སྤྱོད་གིས་རང་ལ་ཆོས་གོས་སྒྲུབ་སྤྱར་ཡོད་
བཞིན་དུ་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱིས་རས་ལྟེབ་ཅམ་ལ་གོས་བྱིན་རྒྱབས་བྱས་ནས་སྤྱོད་ལ་
འདྲིན་མཁན་འདུག་པས། དེས་ཆོས་གོས་འབྲལ་ལྟར་གི་ལྟར་བ་མི་འབྱུང་བར་
ཨེ་བན་ལགས།

ཉེར་བརྒྱད་པའི་ལན་ནི། ཆོས་གོས་སྒྲུབ་སྤྱར་འཆེམ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་མ་ཆང་
ན། འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་གོས་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་མོད། ཐོག་མར་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་དུས་ནས་ཆོ་ག་ལས་འཆེམ་བྱེད་མ་རྟེན་བར་དུ་ཞེས་བྱིན་
རྒྱབས་བྱེད་དགོས་པས། བྱིས་འཆེམ་བྱེད་ཡོད་ནས་མ་འཆེམ་བའམ་བཅེམས་
ཀྱང་བྱིན་རྒྱབས་མ་བྱས་པར་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱིས་རས་ལྟེབ་ཅམ་ལ་བྱིན་རྒྱབས་བྱས་པ་
ནི་མི་འགྲིགས་པ་ཡིན་ལོ་སྟེ། ལགས།

འི་བ་ཉེར་དགུ་པ། རང་གི་སྤྱོད་གནས་སུ་ཆོས་གོས་སྒྲུབ་སྤྱར་སྒྲུབ་
དུ་སྟུགས་ནས་ཟླ་རྒྱབ་ནས་བཞག་ན་བྱིན་རྒྱབས་འདྲིན་པར་བཤད་མཁན་འདུག་
པས་དེ་ལྟར་ལགས།

ཉེར་དགུ་པའི་ལན་ནི། དེ་ནི་དེ་འབྲའི་བསྐྱེད་སྤྱོད་གཞན་ལའང་མཚུངས་

བར་སྒྲུང་བས། དེའི་ཐད་ཀྱི་ཆོས་གོས་འབྲལ་ལྷུང་གི་ལྷུང་བའི་ནམ་གཞག་
གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདིའི་མཆོམས་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་སྐྱོར་ཞིབ་
གསལ་གསུངས་པ་སོགས་ལ་གཟིགས་རྟོག་གནང་ན་ལེགས་པར་མཁྱེན་པར་
འགྱུར་རོ་སྟམ་ལགས་སོ།།

བྱི་བ་སུམ་ཅུ་པ། འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་དོན་ངེ་ལྟར་ལགས།

སུམ་ཅུ་པའི་ལན་ནི། འཁོར་གསུམ་ནི་གོར་གོར་གསུམ་ལ་གོ དེ་ནི་
ལུས་མོ་གཉིས་དང་ལྟེ་བ་གསུམ་མོ། དེས་ན་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པ་ནི། ལུས་
མོ་གཉིས་དང་ལྟེ་བ་གསུམ་ཁེབས་པ་ཞིག་གོ། དེ་ཡང་རྒྱབ་མདུན་གཉིས་ནས་
ཁེབས་པ་མ་གཏོགས་མདུན་ལུས་མོ་ཡན་ཆད་དང་ལྟེ་བ་མན་ཆད་ཁེབས་པ་
ཞིག་ལ་མི་འདོག་པ་འདྲའོ།།

བྱི་བ་སོ་གཅིག་པ། གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་བ་ཆོས་གང་ལ་བྱ་དགོས་མིན་
ཐད་འགྲེལ་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་འདུག་པས་དེའི་ཚུལ་གང་ལགས།

སོ་གཅིག་པའི་ལན་ནི། མདོར་བསྡུས་དེ་བཞུགས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བར། གསོ་སྦྱང་བྱའོ།། ལྷ་བ་
ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཙུ་ལའོ་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་རྩའི་རང་འགྲེལ་དུ།
ལྷ་བ་དོ་དེའི་ཆོས་གངས་གང་ལ་མཐར་ཐུག་པ་དེར་དགེ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་བཅུ་
བཞི་བ་ལགས་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། ལས་བརྒྱ་པར། དབྱར་ལྷ་གསུམ་དང་
དབྱུན་ལྷ་གསུམ་ནི་ར་བ་ཐ་ཆུང་མར་གྱི་རོ་བཙུ་ལེ་ཐུབ་པས་ར་བ་དང་ཐ་ཆུང་

གི་གནས་སྟངས་ལྟོང་བཞི་གསེས་སྟངས་ལྟོང་བཞི་བ་ཡིན་ལ། སྟོན་ཆ་གསུམ་དང་དབྱིད་ཆ་
གསུམ་གྱི་ནི་འབྲིང་པོར་མར་གྱི་ངོ་བོ་ལྷ་མི་ཐུབ་པས་འབྲིང་པོའི་གནས་སྟངས་
གཉིས་གསེས་སྟངས་ལྟོང་བཞི་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས།

གཞན་ཡང་སྟོན་དཔོན་དེ་མེད་བཞེས་གཉེན་གྱི། སོ་ཐར་མདོ་འགྲེལ་བམ་
པོ་ལྷ་བཅུ་པར། དེ་དག་ཆོས་གྲངས་གྱི་ཡང་དག་པ་ལས་སྟོན་ན་ནི་ཐམས་ཅད་
གསེས་སྟངས་བཅོ་ལྷ་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་དང་། སྟོན་དཔོན་ཆོས་གྱི་བཞེས་གཉེན་གྱིས་
འདུལ་བ་རྒྱ་ཆར་འགྲེལ་དུ། ཆ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་གྱི་ཆོས་བཅོ་ལྷ་ལོའི་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུལ་ཏེ།
ཆོས་བཅོ་ལྷ་ཞེས་སྟོན་པས་བཅུ་བཞིའི་གསེས་སྟངས་ཡང་བསྐྱུས་པར་རིག་པར་
བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཆོས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྷའི་བར་གྱི་ཉི་མ་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་
ཉི་མ་གཅིག་ཆད་པས་སྤྱིར་ཞག་བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིག་ཉེན་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཀྱང་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ལས་གསེས་སྟངས་
བཅུ་བཞི་བ་ཞེས་གསུངས་པར་བྱད་གྱི། དངོས་སུ་ན་ཆ་བའི་ངོ་དེའི་ཆོས་གྲངས་
གང་ལ་ཉི་མ་གཅིག་ཆད་པ་དེ་ཉིད་ས་སྟངས་དུ་དོར་བར་བྱད་གྱི་གསེས་སྟངས་གི་ཉི་མ་
འདི་ཉིད་ལ་ཉི་མ་ཆད་པ་ཡིན་པས་གསེས་སྟངས་བཅུ་བཞི་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་
ཆོས་བཅོ་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་གྱིས་གོའོ།།

དེ་ཡང་ཆ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་གྱི་ཆོས་བཅོ་ལྷ་བ་ཉ་སྟངས་གང་རུང་དང་། ཆ་བ་ངོ་
དེའི་ཆོས་གྲངས་གང་ལ་མཐར་ཐུག་པ་དེར་དགེ་འདུན་གྱི་གསེས་སྟངས་བཅུ་བཞི་
བ་ལས་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། ཐམས་ཅད་བཅོ་ལྷ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་གསེས་

སྒྲིང་བཙུ་ལྷ་པ་རྣམས་ཆེས་ཞག་བཙུ་ལྷ་ཉིན་བྱ་དགོས་པར་མ་ཟད་གསུ་སྒྲིང་
བཙུ་བཞི་པ་རྣམས་ཀྱང་མར་ངོའི་ཆེས་བཙུ་ལྷ་པའམ་གནམ་སྒྲིང་ཉིན་བྱ་དགོས་
པ་དང་། ཉི་མ་དེ་ཉིད་ཆེས་བཙུ་ལྷ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པས་ཀྱང་བཙུ་བཞི་
གསུ་སྒྲིང་བྱ་བའི་དུས་དེ་ཉིད་ཀྱང་མར་ངོའི་ཆེས་བཙུ་ལྷ་པ་གནམ་སྒྲིང་ཉིད་དང་
བསྐྱུན་དགོས་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན་པས། དུས་འབྲེལ་གསུ་སྒྲིང་གང་ཡིན་ངེས་
པར་ཆེ་བ་ཉི་སྒྲིང་གང་རུང་ལ་འཁེལ་དགོས་པར་སྒྲོ་གཟུ་བོར་གནས་དེ་དབྱེད་ན་
གོང་གསལ་ལུང་དེ་དག་གིས་ལེགས་པར་གོ་རུས་སོ་སྟུམ།

འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ལ་བཙུ་བཞི་པའི་གསུ་སྒྲིང་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆེས་
ཞག་དང་ཉིན་ཞག་གི་བྱུང་པར་དང་། དེ་གཉིས་གཅིག་གིས་དོད་ཐུབ་མི་ཐུབ་ཀྱི་
བྱུང་པར་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲོ་བའི་དཀར་ཆ་འཕེལ་འགྲིབ་ལ་ཆ་
སྐྱུ་ཕུར་ཕྱེ་བའི་ཆ་དང་པོ་ནས་ཡུད་ཅམ་སྐྱུ་ཕུར་ཆེན་པ་རེ་དང་ཐད་ཀར་སྐྱར་
ཏེ་འགྲོ་བ་ན། བར་སྐྱབས་སུ་ཡུད་ཅམ་སྐྱུ་ཕུར་ཆེན་པ་དེས་སྒྲོ་བའི་དཀར་ཆ་
འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཆ་རེའི་རྗེས་རྗེ་བཞིན་མ་ཟེན་པའི་དབང་གིས་སྒྲོ་བ་གཉིས་རྗེས་
པའི་གནམ་སྒྲིང་གི་དུས་དེར་སྒྲོ་བའི་དཀར་ཆ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཆ་བཙུ་ལྷ་ཆེན་པ་
བཞི་རྗེས་པས་ཆེས་ཞག་དུག་ཕུ་ཐམ་པ་ཆང་ཡང་། ཡུད་ཅམ་སྐྱུ་ཕུར་ཆེན་པ་ལྷ་
བཙུ་ང་དགུ་ཅམ་ལས་མ་རྗེས་པས་སྒྲོ་བ་གཉིས་རེ་རྗེས་མཆམས་སུ་ཉིན་ཞག་
གཅིག་རེ་ཅམ་གྱིས་བྱུང་པར་འགྲོ་ལ། དེས་ན་ཆེས་ཞག་དུག་ཕུ་ཐམ་པས་ཉིན་ཞག་
ང་དགུ་ཅམ་ལས་མ་ཞོན་པས་ཆེས་ཞག་གིས་ཉིན་ཞག་གི་དོད་མི་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ།

འདི་ལའང་ཞག་གངས་ཉུང་བས་ཆོས་གངས་མང་བའི་རྗེས་མ་ཐེན་བས་
 ཉིན་ཞག་གིས་ཆོས་ཞག་གི་དོད་མ་ཐུབ་ཅེས་བརྗོད་སྟེ་ཡང་ཡོད་པར་གསལ་
 ལ། འདུལ་བ་མདོ་ཙ་བར། ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་མི་ཆོག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསལ་
 བ་ལྟར་ན་སྤྱི་མ་འདི་ཉིད་དེ་དང་མཐུན་པར་སྤང་ལ། དེ་ཡང་སྒྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་རིང་
 ལ་ཆོས་ཆད་ལྟག་རི་ལྟར་བྱང་ཡང་། སྒྲ་བ་གཉིས་རེའི་མཆམས་སུ་ཉིན་ཞག་
 གཅིག་རེ་ཉི་བཅའ་འགྲོ་བས། ལོ་གཅིག་ལ་ཉིན་ཞག་བྲལ་གི་བྱུང་པར་འགྲོ་བའི་
 ཚུལ་དང་དེའི་སྒྲ་བཞོལ་འདོན་ཚུལ་འདི་ཙམ་ལ་ནི་འདུལ་ཅིས་དང་སྐར་ཅིས་
 གཉིས་ཀ་མཐུན་ཡང་། དེ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་བྱང་བཤེད་ཡོད་དོ།

དེ་ཡང་སྐར་ཅིས་བས་ཞིབ་ཅིས་བྱས་པ་ལྟར་ན། ཉིན་ཞག་གཅིག་ཆད་པ་
 དེ་སྒྲ་བ་གཉིས་རིང་སྐབས་བབ་དེར་བཏོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉོར་སྒྲ་དང་པོའི་ཆོས་
 གཅིག་ནས་ཉོར་སྒྲ་གཉིས་པའི་གནམ་སྟོང་གི་བར་ལྟ་བུ་ལ་ཆ་མཆོན་ན། དེའི་
 རིང་བར་སྐབས་སུ་འང་སྒྲ་བའི་དཀར་ཆ་འཕེལ་འགྲིབ་སྐྱར་བྱལ་ཡོང་སྟེན་ལ།
 དེའི་དབང་གིས་ཆོས་ཞག་དང་ཉིན་ཞག་གཉིས་པན་ཚུན་དོད་ཐུབ་མིན་ཅི་རིགས་
 སུ་འགྱུར་སྐབས་ཆོས་གངས་ཆད་ལྟག་བཏོན་པ་ཡིན་པར་མངོན་ནོ།

དེ་ལྟར་འགྱུར་བཞིན་དུ་འང་མཐར་ཉིན་ཞག་བྲལ་ཞིང་ཆོས་ཞག་སྐྱར་བར་
 གྱུར་བས་སྒྲ་བ་གཉིས་རྫོགས་པའི་གནམ་སྟོང་གི་དུས་སུ་ཉིན་ཞག་ང་དགྲུ་ལས་
 མ་སྤྱིན་ལ། དེའི་དུས་སྒྲ་བའི་དཀར་ཆ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཆ་བཅོ་ལྔ་ཆོན་པ་བཞི་
 རྫོགས་པས་ཆོས་ཞག་ནི་བྲལ་ཅུ་ཐམ་པ་དངོས་གནས་ལ་སྤྱིན་ཐེན་གྱང་། དེའི་

བར་སྐབས་སུ་ཆེས་གངས་གང་རུང་ཞིག་སྐབས་བསྐྱེད་ཆེས་གངས་གཞན་ཞིག་
 དང་བསྐྱེད་ཆེས་བྱས་པས་ཆེས་གངས་དེ་ཆད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཅམ་ལས་དོན་
 ལ་ལྷ་བ་གཉིས་རྫོགས་དུས་སུ་བར་དེར་ཡུད་ཅམ་ཆད་པ་རིམ་གྱིས་བསགས་
 ཏི་ཡུད་ཅམ་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་ཆད་པས་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཆད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཆེས་
 ཞག་ནི་བསྐྱེད་ཆེས་པ་དང་བཅེགས་པ་ལས་རྩ་ཆད་དུ་གྱུར་མེད་པས་དུག་ཅུ་ཆད་
 བ་ཡིན་པར་སྤང་ཞིང་ཚུལ་འདི་གོ་བ་ཞིན་དུ་གཤམ་ཆོདོ།

དེ་ནས་འཕགས་ཅིས་བྱས་པས་མཐར་ཆེས་ཞག་ཀྱང་དངོས་སུ་གངས་
 ང་དགུ་ཅམ་དུ་བགང་ལ། དེ་ཡང་ལྷ་བའི་དཀར་ཆ་འཕེལ་འགྲིབ་ཆེས་སྤྱར་བའི་
 དུས་ཆེས་ཞག་སྤྲ་མ་རྫོགས་ནས་སྤྱི་མའི་དུས་སྤྱི་བས་ཟིན་ཀྱང་ཉིན་ཞག་སྤྲ་མ་
 མ་རྫོགས་པས་ཆེས་གངས་གཅིག་ཆད་པ་དང་། ལྷ་བའི་དཀར་ཆ་འཕེལ་འགྲིབ་
 ཆེས་བྱལ་བའི་དུས་ཉིན་ཞག་སྤྲ་མ་རྫོགས་ནས་སྤྱི་མའི་དུས་སྤྱི་བས་ཟིན་ཀྱང་
 ཆེས་ཞག་སྤྲ་མ་མ་རྫོགས་པས་ཆེས་གངས་གཅིག་ལྷག་པར་འཛོག་ཅིང་། དེ་
 ཡང་ལྷ་བ་སྤྲ་མ་ལ་ཆེས་གངས་ཆད་ལྷག་མེད་པའམ་ཆད་ལྷག་མཉམ་པ་བྱུང་ན་
 ལྷ་བ་སྤྱི་མ་ལ་ཆེས་གངས་གཅིག་པལ་ཆར་རྩ་ཆད་དུ་བཅིས་པ་དང་། དེ་ལས་
 ལྷག་པའི་ཚུལ་ཅི་རིགས་སུ་འབྱུང་བར་གསལ་ཞིང་། དེའི་དབང་གིས་ལྷ་བྷག་
 བཏོན་པར་འདོད་པ་ཡིན་པར་གསལ་ལོ།

འདུལ་ཅིས་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། ཉིན་ཞག་གཅིག་ཆད་པ་དེ་ལྷ་བ་གཉིས་
 རྫོགས་མཆམས་སུ་བཏོན་པ་ཡིན་ན། དཔེར་ན། ཏྲར་ལྷ་བཅུ་པའི་ཆེས་གཅིག་

ཉིན་ནས་ཡུད་ཅམ་བྱེད་ཅམ་རེ་ཉིན་ཞག་གིས་ཆེས་ཞག་གི་རྗེས་མ་བེན་པ་དེ་
 བཞིན་ཉིན་ལྟར་བཅིས་པས་རྟོར་ཆེན་བཅུ་པའི་ཆེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་ཡུད་ཅམ་བདུན་
 དང་བྱེད་དང་། དེའི་གནམ་སྟོང་ཉིན་ཡུད་ཅམ་བཅོ་ལྔ་དང་། རྟོར་ཆེན་བཅུ་གཅིག་
 པའི་ཆེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་ཡུད་ཅམ་ཉེར་གཉིས་དང་བྱེད་དང་། དེའི་གནམ་སྟོང་ཉིན་
 ཡུད་ཅམ་སྐུམ་ཅུ་ཐམ་པས་ཉེ་བཟུང་ལྟར་སྐྱབས་། ཉིན་ཞག་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་གིས་
 བྱེད་པར་སོང་བེན་པས། དེའི་ཉིན་བཅུ་བཞི་གསུམ་སྟོང་འོང་ཞིང་། རྟོར་ཆེན་བཅུ་
 གཅིག་པའི་ཉེ་ཉིན་ཡུད་ཅམ་ཉེར་གཉིས་ལྟར་ཅམ་ལས་བྱེད་པར་མ་སོང་བས་
 བཅུ་བཞི་གསུམ་སྟོང་མི་འོང་ལ། དེས་ན་དེར་བཅོ་ལྔ་གསུམ་སྟོང་བྱ་དགོས་ཞིང་།
 དེའི་ཉིན་གསུམ་སྟོང་བཅོ་ལྔ་པ་བྱས་པའི་བྱི་ཉིན་ནས་བཅིས་ཉེ་རྟོར་ཆེན་བཅུ་གཅིག་
 པའི་གནམ་སྟོང་ཉིན་ཆེན་པའི་ནག་ཆའམ་འགྲིབ་ཆ་བཅོ་ལྔ་རྩོགས་པས་ཆེས་ཞག་
 བཅོ་ལྔ་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཡུད་ཅམ་སྐུམ་ཅུ་ཆེན་པ་དང་དགྲ་ཅམ་ལས་མ་སོང་བས་
 ཞག་མི་ཐུབ་པ་སྟེ། ཉིན་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཅུ་བཞི་པ་ཡིན་པས། དེའི་
 ཉིན་གྱི་དུས་འབྲེལ་གསུམ་སྟོང་དེ་ལ་གསུམ་སྟོང་བཅུ་བཞི་པའམ་མི་ཐུབ་པའི་གསུམ་
 སྟོང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་ལྟར་རོ།

དེས་ན་ལོ་གཅིག་གི་གསུམ་སྟོང་བཅུ་བཞི་པ་ནི། རྟོར་ཆེན་དང་པོ་དང་།
 གསུམ་པ། ལྔ་པ། བདུན་པ། དགྲ་པ། བཅུ་གཅིག་པ་བཅས་ཀྱི་མར་འོང་ཆེས་
 བཅོ་ལྔའམ་གནམ་སྟོང་ལ་འཁེལ་ཞིང་། དེ་ཡང་ལོ་གཅིག་གི་གསུམ་སྟོང་དང་པོ་དེ་
 རྟོར་ཆེན་བཅུ་པའི་ཆེས་བཅོ་ལྔ་ལ་མགོ་བཅུགས་པའི་དབང་གིས་བྱེད་པ་ཡིན་ཆུང་།

འདི་དག་ལེགས་པར་ཤེས་ན་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་བ་ཞེས་བ་དེ་ཉིད་རི་ལྟར་ཡོང་
 ཚུལ་དང་། དེའང་ཟླ་བ་གང་བྱུང་དང་ཆ་ལ་མི་ཡོང་བར་ཡ་ཡི་གནམ་སྟོང་ཁོ་ན་
 ལ་ཡོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་འགྲུར་རོ་སྟེ།

འོ་ན་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཆ་ཆང་ཆད་བ་ཟླ་བ་གཉིས་རེའི་མཐར་གནམ་སྟོང་
 ཁོ་ན་ལས་མི་འབྱུང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སྐར་ཅིས་བས་དེ་ལྟར་མ་ངེས་པར་
 སྐབས་སྐབས་སུ་ཆད་ལྷག་བཏོན་བ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་སྟོང་འཆར་
 བདེ་བར་བརྗོད་ན། དཔེར་ན། རྒྱུ་མེད་འཁོར་ཞིག་ས་གནས་ངེས་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཟླ་
 བ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ཉིན་ལྟར་སྤྱོད་ཆུ་ཆོད་བརྒྱད་བ་དང་དགུ་བའི་བར་ཆུ་ཆོད་
 གཅིག་རེ་མཚམས་སུ་སྐྱབས་ཐེངས་རེ་དང་ཆུ་ཆོད་གཅིག་རེ་འགྲོ་བ་མཉམ་བ་
 སྐྱབས་ཐུབ་བ་དགོས་རྒྱ་བྱས་པར། བར་སྐབས་དེར་སྐར་མ་འགའ་རེ་སྤྱི་ཕྱོད་
 བཞིན་ཡང་། མཐར་དེ་ལྟར་མ་སྐྱབས་བ་སྤྱི་བ་དེ་བསགས་པའི་ཟླ་བ་གཉིས་
 སོང་མཚམས་སུ་སྐར་མ་དྲུག་ཅུ་ཐམ་བ་སྤྱི་སོང་བས། སྐྱབས་བ་དྲུག་ཅུ་ཐམ་
 བ་སོང་ཡང་ཆུ་ཆོད་ལྔ་བཅུ་དང་དགུ་ལས་མ་སོང་བ་ཞིག་འོང་བ་ཡོད་བ་ལྟར་ལ།
 དེ་ཡང་ཆུ་ཆོད་གཅིག་ཆད་འགྲོ་བ་དེ་སྐར་ཅིས་བས་བར་སྐབས་སུ་བཅིས་བ་
 དང་། འདུལ་ཅིས་བས་མཐར་བཅིས་པའི་ཚུལ་དཔེ་འདིའི་སྟོན་ས་ལེགས་པར་
 མཚན་ཐུབ་པར་སྟངས་ལོ།

མདོར་བསྟུས་ན་མདོ་རྩ་བར། གསོ་སྦྱང་བྱའོ། ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱི་ཆེས་
 བཅོ་ལྔ་ལའོ། ཞེས་གསུངས་བ་དེ་ཉིད་ཆེས་ཞག་ཉིན་ཞག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་

ཆེས་ཞག་ཁོ་ན་འདི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་མཁས་དབང་ཀུན་ཞལ་ལེགས་པར་
མཐུན་པ་ལྟར། དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དོན་མཐུན་ལེགས་པར་སྤྲོ་རྒྱ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། ། ཤེས་རབ་ཡོད་ན་སྒོ་གཟུ་བོར་གནས་ཏེ་ལེགས་པར་སོམས་དང་། མང་
དུ་སྤྲོས་མི་དགོས་པར་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་འདི་གཅིག་ཤུས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལེགས་
པར་གྲུབ་ཀྱས་པར་སོམས་སོ། །

དེས་ན་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྤྱོད་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཞག་གངས་ཁོ་ན་ལ་
བཅིས་པ་དང་། གསོ་སྤྱོད་བཅོ་ལྔ་པ་ཆེས་གངས་དང་། བཅུ་བཞི་པ་ཞག་གངས་
ཁོ་ན་བཅིས་པའི་ལུགས་སྒོལ་རྣམས་ལུང་རིགས་འདི་དག་གིས་ལེགས་པར་
ཞེགས་པར་འགྱུར་ལ། འདིའི་སྒྲོར་བཅས་པ་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་དགག་དགོས་རྒྱ་
མཚན་སོགས་མཁས་དབང་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་གསུངས་ཡོད་པ་རྣམས་
རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་ཁོ་བོས་བྲིས་པའི་གཞི་གསུམ་གྱི་དུས་ཆེགས་ལ་དཔྱད་
པའི་ལེགས་བཤད་ལུང་རིགས་དག་འཆལ་དུ་གཟིགས་པར་ཁྱེད་།

དེ་བ་སོ་གཉིས་པ། གཞིའི་འཆང་བཟུང་གི་ཆད་ལོགས་སུ་གསུངས་
འདུག་པས་འཆང་བཟུང་ཞེས་པ་གཞིའི་སྐྱེད་ཉག་ལས་གཞན་འཇུ་ས་ལུ་བ་ལྟ་བུ་
ཞིག་ཡོད་པ་ལ་གོ་དགོས་པ་ཨི་ཡིན་ལགས།

སོ་གཉིས་པའི་ལན་ནི། འཆང་བཟུང་ནི་གཞིའི་འོག་ལ་ལག་པས་གཟུང་
ས་ལུ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་གནང་རྒྱ་མ་ཡིན་པར། གཞི་རང་གི་སྐྱེད་པ་
ཉག་ཉག་ཡོད་པ་དེ་ལ་གོ་རྒྱ་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་ལགས།

བྱི་བ་སོ་གསུམ་པ། འདུལ་བ་ལུང་རིགས་ཉི་མ་ལས། ལས་ལ་ཅིག་
 སའི་མཆམས་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་དེ། དཔེར་ན། གསོ་སྦྱང་གང་དུ་
 འཆོགས་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཅིག་པ་ལྟ་བུ་ལས་བྱ་སའི་མཆམས་ལ་བཞག་
 ན་ཨེ་འགྲིག་ལགས།

སོ་གསུམ་པའི་ལན། དེ་བཞིན་འགྲིག་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པ་ལས་ཁྱེད་ས་
 ཞིབ་གསལ་ཁྱུ་ཐུབ་མ་སོང་། གང་ལྟར་ལུང་དེས་ལས་བྱ་སར་ཅིག་པས་བར་
 ཆོད་ཡོད་ན་མཆམས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བར་བསྟན་པར་སྒྲུང་ལགས།

བྱི་བ་སོ་བཞི་པ། དབྱར་གནས་པར་གནས་ལ་སྒྲོ་མཐུན་བྱས་ནས། དེའི་
 བར་གསོ་སྦྱང་ལའང་གནས་ལ་སྒྲོ་མཐུན་བྱ་དགོས་པ་ལྟར། དབྱར་ནང་དུ་གནས་
 ལ་སྒྲོ་མཐུན་བྱ་དགོས་པ་ལྟར། དེ་ལྟར་ན་ལས་རང་རང་སྐབས་སྤར་སྒྲོ་མཐུན་
 བྱས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ལགས།

བྱི་བ་སོ་བཞི་པའི་ལན། དེ་ནི་ལས་ལ་བྱུང་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་བར་ཡོད་པས་
 གང་བྱ་རྒྱུའི་ལས་མི་གཅིག་ལ། དེས་ན་སྤར་སྒྲོ་མཐུན་བྱས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་
 ཞེས་བའང་རང་རང་ལས་གང་བྱ་སའི་གནས་ལ་སྤར་སྒྲོ་མཐུན་མ་བྱས་པ་ཞིག་
 དགོས་པར་བསྟན་ནམ་སྟམ་ལགས།

བྱི་བ་སོ་ལྔ་པ། དབྱར་བདག་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དབྱར་བྱིན་རྒྱབས་བྱས་
 བས་མཆམས་ཀྱི་བྱི་རོལ་དུ་བྱིན་ཆོག་མིན་ཇི་ལྟར་ལགས།

སོ་ལྔ་པའི་ལན། དབྱར་བདག་པ་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་དགོ་སྦྱང་གཞན་

བཞུགས་ཡོད་ན་དེར་དགྲུང་བདུན་ཅུ་གྱི་ཆུབ་ས་བྱས་ཏེ་མཆོམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་
དུ་འགྲོ་ཆོག་པར་སྣང་ལགས།

དྲི་བ་སོ་བྲུག་པ། དེང་སང་ཆོས་སྡེ་ལ་ལར་སྤྱིར་དགོན་པའི་ནང་དུ་བྱད་
མེད་བསྟན་ཆོག་ཀྱང་། དམིགས་བསལ་དབྱར་ནང་བྱད་མེད་ཅ་བ་ནས་ཡོང་མི་
ཆོག་པ་གནང་གིན་འདུག་པས། དེ་ལ་ཆད་ལྡན་གྱི་ཁྱད་ས་ཅི་འདྲ་ཡོད་དམ་ལགས།

སོ་བྲུག་པའི་ལན་ནི། འདི་ལ་ཁྱད་ས་ཅི་འདྲ་ཡོད་མེད་ཟུ་རྒྱ་མེད། འོན་
ཀྱང་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་ཁྱིམ་ས་ཟེར་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་སྣང་ལ། དེ་ཡང་འདུལ་
ལུགས་ལ་གང་ཟག་དང་དགོ་འདུན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་དགོ་འདུན་ལ་བཞི་ཡན་
ཆད་གྱིས་མདོ་བསྟུས་སྤྱར་ནས་ཁྱིམ་ས་སུ་བྱས་པ་ཞིག་ལས་གང་བློན་བྱས་ན་
འགྲིགས་པ་མིན་ནོ་སྟུམ་མོ།།

དྲི་བ་སོ་བདུན་པ། དེང་སང་ཁ་ལག་གིས་གྱིས་དབྱར་ཁས་སྤངས་རྗེས་
རྒྱུན་དབང་གིས་སྒྲིབ་སོ་སོ་ནས་སློ་བུར་དགག་དབྱེ་བྱས་ནས་འགྲོ་མཁན་ཡང་
འདུག་པས། དེ་འདྲ་བྱས་ཆོག་གམ་དགོ་འདུན་སྤྱིས་སློ་བུར་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་
ལ་སྟོས་དགོས་མཁ་ལགས།

སོ་བདུན་པའི་ལན་ནི། གང་ཟག་སྒྲིབ་སོ་སོ་དབྱར་གནས་ནས་མ་འགྲོ་
ཐབས་མེད་ལྟ་བུ་བྱུང་ན། དགོ་འདུན་ལ་ཁྱུས་ནས་དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བའི་རྩལ་
དུ་ལས་བྱས་ཏེ་སློ་བུར་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བྱིན་རྒྱལ་ས་ནི་ནམ་
རྒྱུན་དབྱར་བྱིན་རྒྱལ་ས་ལྟ་བུ་ཞག་བཞི་བཅུ་ཅུ་ཅུ་གྱིས་བསྐྱབ་རྩལ་ཞིག་མཆོ་

ཉི་ཀ་རྩ་གསལ་ཡང་། སྤྱི་སྒྲིལ་གྱི་བྱུང་བར་ཡོད་མེད་དབྱུང་བྱུང་སྒྲུང་ལགས།

བྱི་བ་སོ་བརྒྱད་པ། དེང་སང་ཡང་ལ་ལས་ཐོག་མར་རང་གི་དགོན་པ་
ལྟ་བུའི་ནང་དབྱུང་ཁས་སྒྲུངས་ནས། དེའི་རྗེས་དགོན་པ་གཞན་ཞིག་རྩ་དབྱུང་
ཞག་ལྟག་མ་ནམས་བསྐྱད་དེ་དེར་དགག་དབྱེ་བྱེད་མཁན་ཡང་འདུག་པས་དེ་
ལྟར་བྱེད་རུང་ལགས་སམ།

སོ་བརྒྱད་པའི་ལན་ནི། དེ་ལྟར་དབྱུང་ཁས་ལེན་ས་དང་བསྐྱུང་ས་སོ་སོར་
བྱས་ན་མི་རུང་བར་སེམས་ཏེ། དབྱུང་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་བདག་གི་དབྱུང་
གྱི་གནས་ནི་འདི་ལགས་སོ།། ཞེས་སོགས་ལས་གོ་རྒྱས་སོ་སྟུང་ལགས།

བྱི་བ་སོ་དགུ་པ། དགག་དབྱེ་ཉིན་སོ་སོར་ཐར་བ་འདོན་བ་ཡིས། ཞེས་བ་
མི་འདོན་མཁན་རིགས་ཤིག་འདུག་པས་དེ་རྗེས་ལྟར་ལགས།

སོ་དགུ་པའི་ལན་ནི། མདོ་རྩ་གསུལ་སྒྲུང་བུའོ།། རྒྱ་བ་བྱེད་བྱེད་གྱི་ཆེས་
བཅོ་ལྔ་ལའོ།། སོ་སོར་ཐར་བའི་མདོ་འདོན་པས་སོ།། དགག་དབྱེ་བྱས་ནས་འདི་
མ་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་དགག་དབྱེ་ཉིན་སོ་སོར་ཐར་བའི་མདོ་འདོན་མི་
དགོས་ཚུལ་གསུངས་པས་ཆོགས་བཅད་དེ་ཡང་འདོན་མི་དགོས་སོ་སྟུང་ལགས།

བྱི་བ་བཞི་བརྒྱ་པ། འདུལ་བ་ལུང་རིགས་ཉི་མ་ལས། ཆོས་ལྡན་གྱི་དོན་
དུ་མཆོམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་རྩ་བྱིན་པའི་ཉི་མ་དེ་ཉིན་ལ་མཆོམས་ནང་དུ་འོངས་ཀྱང་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་དགོས་པར་བཤད་དོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་
བཤད་མཁན་སུ་ཡིན་གསལ་སོ་མི་འདུག་པས། དེ་ལྟར་གཞུང་གང་ལས་བཤད་

པར་གསུངས་གནང་ཡོད་པར་བྱ།

བཞི་བཅུ་པའི་ལན་ནི། དེ་ནི་འདུལ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཆེན་མོ་ལས། དག་
སྟོང་པའི་ནམ་འབྲེད་གྱི་མདོ་རྩའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དུ། ཉི་མ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིར་འོང་
ཡང་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་ནས། དང་པོར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགོ་བའི་ལམ་དུ་ཞུགས་
པའི་ཆེ་སྦྱར་བའི་ཉེས་བྱས་དང་། རྒྱང་གྲགས་ལས་འདས་ན་དག་སྟོང་མ་ལ་སྦྱང་
བྲེད་དང་། དག་སྟོང་དང་དག་ཚུལ་ལ་རིམ་བཤམ་བཞིན་བཤགས་བྱ་དང་བསྐྱམ་བྱའི་
ཉེས་བྱས་སྦྱེད་པར་གསུངས་སོ།། ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་སེམས་སོ།།

འོན་ཀྱང་འདི་ཉིད་ལའང་དབྱད་པར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་
ལས། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་མཆམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་
མི་བྱའོ།། ཞེས་པའི་ཐད་གྱི་རང་འགྲེལ་དུ། སྐྱ་རེངས་ལས་དུས་སྤར་མཆམས་གྱི་
ཕྱི་རོལ་ཏུ་འདའ་བར་བྲེད་ན་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟ་ཡང་སྤལ་ཏེ་འགོ་ན་
དེ་ཡང་གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་
དོན་མེད་དམ་བཤམ་མེད་གྱི་རང་དགར་མཆམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སོང་ན་དག་ཚུལ་
སྟོང་པའི་རིགས་ལའང་ཉེས་བྱས་སྦྱེད་པར་གསུངས་པ་ཅམ་ལས། ཆོས་ལྡན་གྱི་
དོན་དུ་མཆམས་ལས་འདས་ཏེ་འགོ་བ་ཅམ་ལ་ནི་དབྱར་བྱིན་རྒྱབས་བྱ་དགོས་པ་
གསལ་བར་མ་གསུངས་ལ། མདོ་རྩ་རང་ལས་ཀྱང་། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་
མཆམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགོ་བ་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་དགོས་པ་ལས་མ་གསུངས་
པར། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་མཆམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་མི་

བྱེད། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ལེགས་པར་གོ་བུས་སོ་སྟེ།

དགོ་སྒོར་མས་དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བཞུགས་དགོས་པར་གསུངས་པས་མདོར་
བསྡུས་སྐྱར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ནའང་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས་པ་ལ་ཉེས་མེད་
ཡིན་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། དེས་ན་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་
ཆེན་མོར། མཆམས་ལས་འདའ་བ་ཙམ་ལའང་བྱིན་ཚུབས་བྱ་དགོས་ཚུལ་གསུངས་
པ་ནི་ཐོག་མར་འགྲོ་བའི་ཆེ་སྐྱ་རེངས་མ་ཤར་ཚུན་ཆད་ཚུར་ལོག་ཐུབ་མིན་མ་རེས་
པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ། གཞན་དུ་ན། དགོང་གཅིག་
ལས་དུས་ཐུང་བའི་དབྱར་བྱིན་ཚུབས་བྱ་ཚུལ་སྟོན་པས་བཅས་པ་མེད་ཅིང་།
མཆམས་ཀྱི་བྱི་རོལ་ཏུ་དགོང་གཅིག་ཙམ་ཡང་མི་བསྐྱད་པར་རེས་བཞིན་དུ། དེ་
ལྟར་སྟོན་ཚུལ་གྱིས་བྱིན་ཚུབས་བྱས་ན་བྱིན་ཚུབས་ཆགས་མིན་དང་རྩལ་གྱི་
ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པའི་ཉེས་པ་གཞན་སྐྱེ་མིན་སོགས་ཀྱང་བརྟག་དགོས་སོ།

དེར་མ་ཟད། དེ་ཉིད་ལས། གོང་གསལ་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་གྱི་ལུང་དོན་ལ།
མཆམས་ཀྱི་བྱི་རོལ་ཏུ་གནས་པས་དབྱར་ཁས་ལེན་ཞིག་པའི་ཉེས་པ་སྐྱེ་བ་
མཆམས་ཀྱི་བྱི་རོལ་ཏུ་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ལ་སྟོན་ཞེས་པའོ། ཞེས་གསུངས་
འདུག་པས། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གཞི་གསུམ་གསལ་བྱེད་དུ།
དབྱར་རལ་པ་སྤང་བ་ནི། དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་ནས་དགོས་མེད་དུ་
མཆམས་ཀྱི་བྱི་རོལ་ཏུ་བྱིན་ནས་ཐོ་བྱངས་ལས་འདས་ན་དབྱར་རལ་བར་འགྱུར་
བས་ཐོ་བྱངས་ལས་མི་འདའ་བའོ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དག་ཀྱང་བསྐྱར་ཏེ་

བཟོ་སྒྲིང་བྱ་དགོས་པར་སྒྲུང་ངོ་།།

དེ་བཞིན་གཅིག་པ། དགག་དབྱེའི་ཐད་ཀྱི་མདོ་རྩ་བ་ལས། རང་གི་
རྩལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཐ་ན་ཁབ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་དགེ་འདུན་ལ་རྩལ་གྱི་དགག་དབྱེ་
བཅུམ་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་རང་གི་ཞེས་འབྲེལ་སྒྲུང་དང་། རང་གིས་ཞེས་བྱེད་སྒྲུ་ཡོད་
མེད་ཅི་རིགས་འདུག་པས་གང་དག་པར་འདོད་དགོས་ལགས།

ཞེ་གཅིག་པའི་ལན་ནི། རྩལ་གྱི་དགག་དབྱེ་ཞེས་པ་དབྱར་ནང་དུ་དགེ་
འདུན་སྒྲིལ་ཟེས་རིགས་ལས་གཞན་དབྱར་གྱི་རྟེན་པ་བྱུང་བ་རྣམས་དབྱར་ནང་
དུ་གནས་པ་པོ་གང་ཟག་སོ་སོ་ལ་བགོ་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མིན་པར་
དབྱར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་པ་རང་རང་གི་རྩལ་ཁབ་ལ་སོགས་པ་དང་པོར་
དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡར་སྤུལ་ཏེ། བཅུན་པ་རྩལ་འདི་ལྟ་བུས་ཀྱང་དབྱར་
གནས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བགྱིད་རུང་ངོ་ཞེས་བཟོད་པ་འདི་ནི། མདོ་
རྩ་བ་ལས། རང་གི་རྩལ་ཞེས་འབྲེལ་སྒྲུའི་ཆོག་དག་པ་ལ་བསམ་པར་མཛོན་ནོ།།
རང་གིས་རྩལ་ཞེས་བྱེད་སྒྲུ་ཡོད་པ་ལྟར་ན། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོར་བསྐྱོས་པའི་
དགེ་སྒྲོང་རང་གིས་སྒྲོན་དུ་སྒྲིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་སྤུལ་བའི་ཟེས་རིགས་ལས་
གཞན། དབྱར་རྟེན་གང་བྱུང་བ་རྣམས་བགོ་བ་དགག་ཡོད་པའི་རྩལ་དེ་ནས་རྟེན་
ལུལ་སྒྲིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་བསམ་གྱིར། ཁབ་ཅམ་ཡན་གྱི་རྩལ་
རྣམས་དགེ་འདུན་ལ་བགོ་ནས་རྩལ་གྱི་དགག་དབྱེ་བྱ་དགོས་ཅུལ་གྱི་གོ་བ་འདི་
བཞིན་བགྱིས་ན། སྐབས་དོན་གྱི་བྱ་བ་དེ་དང་ཡང་ལེགས་པར་མཐུན་པར་སྒྲུང་

བས་བྱེད་སྐྱ་ཡོད་པ་ཉིད་དག་པར་སེམས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་རྩ་རང་འགྲེལ་དུ། གང་ལ་ཞེན་དེའི་སྤྱིར་དག་འདུན་ལ་
ཞེས་པ་སྟོས་ཏེ། གན་པའི་མཐའ་ལོགས་སུ་འདུག་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་རྟོགས་པར་
བྱའོ།། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀོང་སྤྱུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་དུའང་།
གཉིས་པ་ནི། དབྱར་བདག་པས་རྩས་ཀྱི་དངོས་པོ་དར་རས་སམ་ཁབ་ཡན་གང་
རུང་ཐོགས་ཏེ་ཕྱག་སོགས་མི་དགོས་པས་འགྲེང་བཞིན་པར། དག་འདུན་བཙུན་
པ་རྣམས་གསུན་དུ་གསོལ། རྩས་འདི་ལྟ་བུས་ཀྱང་དབྱར་གནས་པའི་དག་འདུན་
ལ་དགག་དབྱེ་བཀྱིད་རུང་ངམ། ཞེས་བརྗོད་པས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལེགས་པར་
རུང་ངོ་ཞེན་དུ་རུང་ངོ་།། ཞེས་བརྗོད། ཅེས་གསུངས།

དེ་ལྟར་ན། རྩས་ཀྱི་དགག་དབྱེའི་ཆེག་དེའང་དག་འདུན་ཆོགས་པའི་
དབྱས་སུ་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་ལན་གཅིག་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ཡང་དག་འདུན་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་དུ་ལན་འདེབས་པ་ལས། གང་ཟག་རེ་རེ་བཞིན་བརྗོད་པ་དང་དེ་
ལ་རེ་རེ་ནས་ལན་འདེབས་དགོས་ཚུལ་མ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་སྟུམ་དུ་སེམས་
ལ། དེར་མ་ཟད་ལྟར་སྤྱིར་དགག་དབྱེ་དེ་ཡང་གང་ཟག་དང་དངོས་པོ་གང་རི་ལྟར་
བཞག་མིན་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བར་གོ་བའི་སྟོན་ནས་དེ་བཞིན་སྟབས་གཅིག་དུ་བྱ་
ན་མ་གཏོགས་འགྲིག་ཐབས་ཡོད་མེད་ཀྱང་བརྟག་དགོས་སོ་སྟུམ་མོ།།

སྤྱིར་ན་དགག་དབྱེ་ཞེས་པ་ནི། དབྱར་ནང་དུ་དག་འདུན་འབྱུགས་ལོང་
དང་། དབྱར་ཚུལ་རལ་བའི་རྒྱར་འབྱར་བའི་དགག་བྱའི་དབང་གིས་ལྟར་བ་སྤྱིར་

བན་དང་། དབྱར་གྱི་རྟེན་རྩམ་བཞོ་བ་ནམས་དགག་ཡོད་པ་དག་དབྱར་གནས་
 གྱི་ཐ་མའི་ཉིན་དེ་ལ་སྤར་དགག་པའི་བྱ་བ་དེ་དག་དབྱེ་ཞིང་བགྱི་བ་ལ་གོ་དགོས་
 པས། དེ་མཐུན་བྱས་ན་དགོ་འདུན་གྱི་འདུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་དམ་དུ་འགོ་རྒྱུ་ལས།
 དབྱར་ནང་དུ་བག་མེད་གྱི་ཅེད་མོ་དང་སྤྱིང་ཁར་རང་དགར་སྟོ་སྦྱིད་གཏོང་བ་
 སོགས་དགག་ཡོད་པ། དེ་དག་དབྱེ་ཞིང་སྟོད་པའི་དོན་ལྟ་བུ་ལ་གོ་རྒྱུ་ག་ལ་
 ཡིན། ལྷག་པར་དུ་བསྐྱབ་གསུམ་གྱི་ཉམས་བཞེས་བཙོན་པ་ཅུ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་དུ་
 བསྟེན་དགོས་པ་གོ་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་སྤྲུལ་ལགས་སོ།། དགོ་ལེགས་འཕེལ།

ཨེ་མ་ངོ་མཆར་སྐལ་བ་བཟང་ངོ་ཞེས།།

རང་གི་ཡིད་ལ་སྟོ་བ་འཕེལ་བཞིན་དུ།།

འབད་པ་ལས་བྱུང་དགོ་ཆོགས་ཅི་མཆིས་པ།།

རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟོ།།

ཞེས་པ་འདི་ནི་ཡོངས་གྱི་དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དགོ་དཔལ་ལྡན་གྲགས་
 པ་མཆོག་ལ་གུས་སྟོབ་དགོ་མིང་དགོན་མཆོག་ནོར་བུས་སྐད་འཕྲིན་བརྒྱུད་བཀའ་བློ་བྱས་
 པའི་འིས་ལན་རྩམས་མགར་ཐར་བྱམས་པ་སྤྱིང་དུ་སྦྱི་ལོ་ ༡༠༡༤ ཟླ་བ་ ༠༡ ཆེས་ ༡༠
 ལུག་ལོ་ཟླ་བ་ ༠༤ ཆེས་ ༠༤ རྟེ་ཆོས་འཁོར་དུས་ཆེན་ཉིན་ཡིག་ཐོག་དུ་བཀོད་བའོ།།

དབུ་པར་སྐྱོར་གྱི་དོགས་འདི་དཔྱད་ལྡན་རེ་སྐྱོང་།

༥ བདག་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རིན་པོ་ཆེ་དགོ་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ་
མཆོག་ལ་གྲུས་པར་དོགས་འཆར་འགའ་བྱུང་བ་རྣམས་སྐྱབ་པའི་མཆོད་སྤྱོན་གྱི་
ཚུལ་དུ་བཀའ་འདི་ཞུ་བ་ལགས་ན། སྤར་བཞིན་ཐུགས་བརྩེ་ཆེན་པོས་གསུང་ལན་
གང་གསལ་རེ་ཅིས་ཀྱང་བསྐྱེལ་གནང་ཡོད་པར་ཞུ།

དེ་བ་དང་པོ། རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་གོང་ལོག་རྣམས་
ཀྱིས་ངས་མཐོང་ངོ་སྟུང་པའི་བླ་བ་འདེན་ལུགས་དེ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་མཚུངས་
སམ། དེ་དག་གིས་སྤར་བ་ལ་ཆོད་མར་ཁས་ལེན་མི་ལེན་ངེ་ལྟར་ཡིན་ལགས།

དང་པོའི་ལན་ནི། རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་
རྒྱུད་པ་སོགས་མང་དག་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གིས་བླ་བ་འདེན་ཚུལ་ཐལ་འགྱུར་
བ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་མིན་ན། རྣམ་
ཤེས་བླ་བ་ངེ་ལྟར་འགྱུར། ཞེས་སེམས་ཅམ་པས་དེ་ལྟར་ཚུལ་གསུངས་
ཤིང་། དེ་ལ་ལན་དོན་མཐུན་ཐལ་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་གཞན་དག་ལ་རང་གི་གྲུབ་
མཐའ་ནང་འགལ་གྱི་ཉེས་པ་བབས་པས་ལན་མི་ཐེབས། ཐལ་འགྱུར་བས་ཤེས་པ་

གང་ཡིན་རང་གི་སྒྲུང་བ་ལ་ཚད་མར་འཛོག་པས་ཉེས་བ་དེ་དག་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་
པར་མཛོན་ནོ།།

རི་བ་གཉིས་པ། ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བཏང་སྟོམས་དང་སྟོང་རྩེ་སོགས་
 ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་མེད་པར་ཀྱང་
 བརྟུས་དཀའ་འགྲེལ་དང་རྒྱུད་སྟེ་སྟེ་རྣམ་ལས་གསུངས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་རི་
 ལྟར་ལགས།

གཉིས་པའི་ལན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་མེད་ཟེར་བ་
 དེ་ཆད་མེད་བཞིའི་སྐབས་སུ་ཉན་རང་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་
 མེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་ཅེས་གསུང་ཚུལ་མང་བ་
 མ་ཟད། ཡིག་ཆ་སོགས་སུ་ཡང་ཉན་རང་གི་རྒྱད་ལ་སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་ཡོད་མེད་ལ་
 བཞིན་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མང་པོ་གསལ་ཡང་། མཁས་དབང་དག་ལམ་རིམ་པའི་
 གསུང་པོད་གསུམ་པར། ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 གྱི་མདོར་ (༡༩༩) སྟེན་མེད་གྱི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱམས་པ་དང་། སྟོང་ཇེ་ཡིན་ལ།
 བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་མ་ཡིན། སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པའང་ཡོད་དེ། བྱམས་
 པ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ལ་མེད་དོ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ནི་བྱམས་པ་དང་སྟོང་ཇེ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
 བྱ་བ་འདི་ནི་བྱམས་པ་དང་སྟོང་ཇེ་ཡིན་གྱི། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་

ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བྲངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་
 ལས། འདིའི་སྙིང་རྩེ་གསུམ་ནི་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་
 སེམས་ཅད་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ལས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་
 པ་ཅན་ཡིན་པས། ཉན་རང་གི་སྙིང་རྩེ་དང་བྱུང་ཤིན་ཏུ་ཆེདོ།། ཞེས་གསུངས་པ་
 སོགས་ལ་བརྟགས་ན། ཉན་རང་ལའང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་
 སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྩེ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་
 ལས་སྐྱོབ་པར་འདོད་པ་མེད་པས་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མེད་པར་བཞེད་པར་མངོན་
 པས། གཙོ་བོ་དེ་ལ་མོས་པ་ཆེདོ།།

དེ་ལྟར་ན་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷག་བསམ་གཉིས་བྱུང་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་
 སྟམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལྷག་བསམ་ལ་ནི་སྐྱོབ་པར་འདོད་པ་ཅམ་ལས་ལྷག་པའི་
 བདག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་སྒོ་ཞིག་ལ་འཛིག་དགོས་པ་དང་། སྙིང་རྩེ་
 ཆེན་པོ་ལ་དེ་འདྲ་མི་དགོས་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་ཅེས་དེ་ལྟར་འདོད་དགོས་པ་ཨེ་
 ཡིན་སྟམ་མོ།།

དེ་བ་གསུམ་པ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་
 རྟོག་དཔྱད་ཡོད་མེད་དང་། ཡོད་ན་དེ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མ་སོང་ཚུལ་དང་། དེ་
 ལ་ཆགས་པ་བྲལ་ཚུལ་རྩེ་ལྟར་ཡིན་ནམ། མེད་ན་རང་ཡུལ་ལ་རྩེད་པའི་རྣམ་པར་
 འཇུག་པ་སོགས་ཡོད་མེད་ལ་གསེར་འབྲེང་དུ་སས་བསྐྱས་ཚུལ་གྱིས་མེད་ཀྱང་
 ཀུན་ཏུ་རྒྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་གསུངས་པ་དེ་རྩེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་ལགས།

གསུམ་པའི་ལན་ནི། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་རྟོག་དཔྱད་
 ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། གཉིས་པ་སོགས་ན་ལུས་མིག་དང་། རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས་
 རྣམ་རིག་སྒྲོང་། གང་ཡིན་དེ་ནི་དང་པོར་གཏོགས། ཞེས་ལུས་ངག་གི་རྣམ་
 རིག་སྒྲོང་མཁན་རྟོག་དཔྱད་ཡིན་པར་གསུངས་པས་རྟོག་དཔྱད་ཡོད་ཀྱང་སས་
 བསྐྱུས་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས། རྟོག་དཔྱད་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱེད་ཚུལ་ནི་
 བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་བསྟོས་ཏེ་གཡོ་བ་མིན་ཡང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་
 བསྟོས་ཏེ་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྒྲིན་དུ་བསྐྱུས་པའི་དབང་
 གིས་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེར་དེ་ཡོད་ཀྱང་གཡལ་བའི་ཅ་ལག་ལྟར་དེའི་སས་
 བསྐྱུས་དང་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་འདོད་པར་མཛོད་ནོ།

དེ་བ་བཞི་པ། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྒྱུད་པའི་དབུ་མ་
 རང་རྒྱུད་པས་སྤྱོད་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་གང་འདོད། སྤྱི་མ་
 ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་མེད་ཚུལ་སོ་སོར་འཛོག་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ནམ། རྣལ་
 འབྱོར་སྒྱུད་པའི་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་སེམས་ཅམ་པས་སྤྱོད་མེད་པ་མ་
 རྟོགས་པ་ཁས་ལེན་རྒྱ་ཡིན་ནམ་གང་ལགས། ཡང་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དུ།
 མཆར་ཞེས་པ་ནི་གསལ་བྱེད་པའི་བཞད་གང་དོ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ལགས།

བཞི་པའི་ལན་ནི། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་རྣལ་འབྱོར་
 སྒྱུད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་གཞུགས་སོགས་སྤྱོད་མེད་དུ་མ་གྲུབ་པར་མ་
 རྟོགས་པར་འདོད་པར་སྤང་སྟེ། དེ་རྟོགས་ན་རྟོག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྱལ་བའི་

གནས་ལུགས་ཉོགས་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེས་དེ་གཟུགས་སོགས་བདེན་
མེད་དུ་འདོད་པའི་ཆད་ལྟ་བར་འདོད་པས་སོ།། དེ་གཉིས་ཀས་གཟུགས་སོགས་
རྩལ་སྤྲོད་ཆ་མེད་བསགས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཙམ་ལ་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་མེད་པར་
འཇོག་པར་འདྲ་ཡང་། བླ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་མ་
གྲུབ་པར་འདོད་ཚུལ་ནི་མི་འདྲའོ།།

རང་རྒྱུད་པ་དེས་སེམས་ཙམ་པ་དང་རང་རྒྱལ་གཉིས་ལྟ་བ་མཚུངས་པར་
བཞེད་པར་སྒྲིབ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ནི་མཚར་པོའོ་ཞེས་བཞེད་གད་བྱེད་པ་ལ།
ནང་པས་རི་བོང་ཡོད། རྩ་ཡོད། རི་བོང་རྩ་མེད་ཅེས་སྒྲིབ་པ་ལ། སྤྱི་རོལ་
གསལ་བྱེད་པས་བཞེད་གད་བྱེད་པ་ལྟར་རོ་ (འདི་རྣམ་ངེས་ལྷོག་ཆེན་དུ་གསལ་) ཞེས་
གསུངས་པའོ།།

དྲི་བ་ལྟ་བུ། མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་གནས་བྱུང་
པར་ཅན་དེ་གང་འདྲ་ཞེག་ལ་འཇོག་དགོས་སམ། སྤྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་
པར་ཅན་ལ་འདོད་ཉོན་བདུན་པ་མ་སྤངས་པར་འདོད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་
ཡིན་ནམ་ལགས།

ལྟ་བུའི་ལན་ནི། བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་པའི་ལུགས་ལ་ནི་མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པའི་
རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་མེད་པར་མཛོན་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་
ལུགས་ལ་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྲས་བྱ་རིམ་གྱིས་པ་དེ་ཚོས་ཟག་
བཅས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གང་རུང་ལ་

གནས་ནས་གོང་མའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙུན་པ་ཡོད་པས་དེ་དག་འབྲས་
གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།།

ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དེས་འདོད་ཉོན་བདུན་པ་མ་སྤངས་
ཏེ་བདུན་པ་སྤངས་ན་གོང་མའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙུན་པའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་དེ་བརྒྱད་པའི་དངོས་གཉིན་ཉིད་ལ་གནས་དགོས། དེས་ན་དེ་སྤངས་པའི་
རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་ནས་དགུ་པ་ཙམ་ལས་མི་ལྷག་པས་ཆེ་དེ་ལ་དགུ་པ་ཡང་
གཤོད་མི་ཟ་བར་སྤང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་སྤངས་ན་ཁམས་ལས་འདའ་དགོས།
ཁམས་ལས་འདའ་ན་ཕྱིར་འོང་མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནམ་སྟམ་ཡང་
འགྲིགས་མིན་མཆིམས་མཛོད་སོགས་ལ་གཟེགས་པར་གཤམ་ཆེད།།

དེ་བ་དུག་པ། ཆད་མེད་བཞིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རིགས་གནས་སྒྲིབ་
པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ནམ། ས་ཐོབ་ནས་སྤྱང་རྗེ་དང་པོ་ཡོད་མེད་དེ་སྒྲིབ་
སེམས་ཁས་ལེན་མི་ལེན་ལ་ཐུག་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་ལགས།

དུག་པའི་ལན་ནི། རིགས་གནས་འདིའི་གཅད་བྱ་བསྐྱ་བྱ་གང་ཡིན་གསལ་
བར་མ་མཐོང་ཡང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་དང་སེམས་ཅན་ཆད་
མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་ཁྱད་ཕྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྤྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་
སྤྱང་རྗེ་ཆད་མེད་གཉིས་ལ་ཐུ་བཞི་བསྐྱེགས་པའི་སྐབས་སུ་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་
ཀྱི་སྤྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་གསུངས་འདུག་པས། དེ་འདྲའི་སྤྱང་རྗེ་
དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ཙམ་ལ་

དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་རིགས་སུ་
གནས་པ་ཡིན་ཞེས་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ།

ས་ཐོབ་ནས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
གྲིས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་སྟོན་སེམས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
ས་ཐོབ་ནས་སྟོན་སོགས་པར་བྱིན་དུག་པོ་གང་རུང་གི་ཉམས་ལེན་གྲིས་དངོས་
སུ་མ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པར་འདོད་པ་བཞིན། ས་ཐོབ་ནས་བདག་མེད་
པ་དང་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་
དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་ཇི་ཞིག་འཛོག་ཆོག་པ་
མཚུངས་པར་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ།

དེ་བ་བདུན་པ། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་སེམས་ཅན་པའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་
བཏགས་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་མཐའ་དཔྱད་ལས་གསུངས་པ་
དེ་ནི་འབྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཐལ་འབྱུར་བས་བདེན་མེད་
རྟོགས་མ་རྟོགས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ཡིན་ལགས།

བདུན་པའི་ལན་ནི། དེ་འབྲའི་རྟོག་པ་དེ་དོན་མཐུན་ཡིན་ཡང་ཞེན་ཡུལ་མ་
རྟོགས་ཚུལ་ཡང་གསུངས་འདུག་པས། འདི་ནི་དོགས་གནས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་
ཏུ་སྒྲིང་བས་འདི་ཡིན་འདི་མིན་བརྗོད་དགའ་ལ། འོན་ཀྱང་རང་གི་བསམ་ཆོད་ལ།
བསྐྱུས་བྲ་གསར་སྟོང་དུས་སུ་ཡོད་མེད་གང་རུང་ལ་བདག་མེད་ཡིན་པས་བྱུང་
ཅེས་སྒྲི་ཞིང་བསམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། བསྟོན་རྟོགས་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་བྱའི་ཨ་མ་

གནག་རྩི་མོས་ང་ཡི་བྱ་འདི་དགོ་སྒྲོང་ཡིན་ཞེས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སོགས་དོན་
 མཐུན་ཡིན་ཡང་སོ་སོའི་ཞེན་ཡུལ་མ་རྟོགས་པར་འདོད་དགོས་པ་ལྟར། སེམས་
 ཅམ་པ་དབང་རྒྱལ་འགས་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་བདེན་མེད་དུ་ཞུས་གྱིས་བཞེས་པ་
 རྟེན་ཁས་ལེན་ཀྱང་། དེའི་ཞེན་ཡུལ་མ་རྟོགས་པར་སྒྲིག་དགོས་པ་དེ་འབྲ་ཞིག་ལ་
 གསུངས་པ་ཞེ་ཡིན་སྟུང་ལ། དབང་རྟོན་ནམས་གྱིས་ནི་ཀུན་བཏགས་བདེན་
 པར་མེད་དོ་སྟུང་པའི་རྟོག་པ་དེ་རང་གི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་མེད་དེ་ཉིད་འཛིན་
 ཅིང་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་རྟོགས་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དབྱུ་མ་མཐའ་
 དཔྱད་གྱི་མཐུག་ཏུ། གཟུང་འཛིན་རྩིས་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་སེམས་ཅམ་པས་
 རྟོགས་ཚུལ་གསུངས་པ་དེའང་གོང་གསལ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་སུ་གོ་དགོས་སོ་
 སྟུང་ཞིང་། ཚུལ་འདི་བཞིན་ཐལ་འགྱུར་བས་རང་རྒྱུད་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བཞེད་
 པར་སྒྲུང་ངོ་།།

གོང་དུ་སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་
 ཐལ་འགྱུར་བ་ཆད་ལྟ་བར་བཞེད་པས་བདེན་མེད་རྟོགས་པར་མི་བཞེད་ལ། ཐལ་
 འགྱུར་བས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པ་ནམས་བདེན་མེད་ཁས་ལེན་པ་ཅམ་ལས་རྟོགས་
 པར་མི་བཞེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱང་འཕེན་པས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྐྱ་སྐྱེ་རང་བཞིན་མེད་
 པར་སྐྱ་བ་ཅམ་ལས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་མི་བཞེད་དོ་སྟུང་མོ།།

དེ་བ་བརྒྱད་པ། གང་དུ་སྒྲུང་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པ་དེ་གཟུགས་
 བརྟན་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་འཛིན་ན། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་

མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་འཐད་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་
པའི་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་མཐུན་དཔེ་དང་ཆོས་ཅན་གང་གི་སྤྱིང་དུ་དེ་རྟོགས་
ན་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་དགོས་མི་དགོས་མཚུངས་སོ་སྟུང་ན་རི་ལྟར་ཡིན་ལགས།

བརྒྱུད་པའི་ལན་ནི། འདི་ནི་གཤམ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་སྤྱང་བས་
བསམ་ཆོད་གསལ་བར་ཁུ་ན། གང་དུ་སྤྱང་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཞེས་
བ་དེ། ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་བྱུང་གཞི་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱང་
བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་འཛོག་པ་དང་དེ་ལ་སྤྱ་རགས་གཉིས་ཡོད་ཚུལ་བཞེད་
བའང་འདྲ་ཞིང་། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་སྤྱབ་པའི་སྤྱི་ཚོལ་གྱིས་གཞི་དེ་སྤྱང་བ་ལྟར་
དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་མཐུན་དཔེ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྤྱིང་དུ་རྟོགས་ཀྱང་ལྷ་གྲུའི་སྤྱིང་
དུ་མ་རྟོགས་པར་བཞེད་བའང་འདྲོ།

མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་ནི། ཐལ་འགྱུར་བས་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བམ་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་སྒྲོག་ལྷ་རང་བཞིན་གྱིས་ཉེ་རང་ཚུགས་སྤྱབ་པ་དེ་ཉིད་མཉམ་བཞག་ཡེ་
ཤེས་མ་གཏོགས་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དོན་མཐུན་དང་དོན་མི་མཐུན་ཀུན་ལ་
སྤྱང་བར་བཞེད་པས། གཞི་དེ་སྤྱང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཅེས་བ་དེ་ཀུན་ལ་བཞག་ལ།
རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀས་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྤྱང་བར་བཞེད་
བ་འདྲ་ཡང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་གཉིས་སྤྱང་ཅན་གྱི་ཤེས་
པ་ཀུན་ལ་སྤྱི་དོན་སྤྱང་ཞིང་། དེ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་ལ། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་
དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་རྟོག་པ་དང་། དབང་ཤེས་དོན་མཐུན་མ་གཏོགས་གཉིས་

སྤང་ཅན་གྱི་རྟོག་མེད་ཀྱན་ལ་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཚུལ་རེ་ཡོད་པར་བཞེད་པར་
སྤང་ངོ་།།

དེ་ལྟར་ན། ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་དངོས་སྤྲ་དག་གིས་ཀྱང་བྱམ་པའི་སྤེང་
བྱ་དགག་བྱ་སྤྲ་མོ་དེ་ཞིགས་པར་བཞེད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གིས་གཞི་
བྱམ་པ་དེ་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་བཞེད་
དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་དག་གིས་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་
ལྟར་བྱ་རྟོགས་པར་ཡང་བཞེད་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ་སྤྲུལ་ན། སྤྱོན་མེད་དེ་ཐལ་རང་
གཉིས་ཀས་དངོས་སྤྲ་བ་དག་གིས་ཀྱང་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་
བྱམ་པར་སྤང་བས་སྤང་ཡུལ་དོན་སྤྱི་ལ་འཁྲུལ་བས་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་འདོད་པར་
བཞེད་ཀྱི། དེ་འཇུག་ཡུལ་བྱམ་པ་ལ་འཁྲུལ་བར་འདོད་པ་མི་བཞེད་དེ། གཞན་བྱ་
ན་དེ་དག་གིས་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་ལོག་ཤེས་སུ་འདོད་པར་བཞེད་དགོས་པར་
འགྱུར་ངོ་།།

དེ་ལ་དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་རང་རྒྱུད་པ་དང་དངོས་སྤྲ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱིང་
ཅག་གིས་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་བྱམ་པར་སྤང་བས་སྤང་ཡུལ་
ལ་འཁྲུལ་བར་འདོད་ན། དེ་ལ་བྱམ་པ་དེ་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱིར་སྤང་བས་འཇུག་
ཡུལ་བྱམ་པ་ལ་འང་འཁྲུལ་བར་སྤྲ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ།
བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་བྱམ་པ་རང་མཆོན་སྤང་བ་ལ་བཟོས་ཏེ་མ་འཁྲུལ་བར་འདོད་
པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་དེ་ལ་འཁྲུལ་ན་དེ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པ་འགལ་བར་འདོད་པ་

དང་ནང་འགལ་སོང་བས། ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པར་དཀའ་བར་མངོན་ནོ།།

ཡང་ཁ་ཅིག རྣལ་འབྱོར་སྒྲིག་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་སེམས་ཅམ་
བས་ཀྱང་བྱམ་པ་དེ་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་བྱུང་བར་སྒྲུང་བ་ལྟར་
མ་བྱུང་བར་རྟོགས་པར་འདོད་དགོས་པས་རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན།
ཉེས་པ་མེད་དེ། རང་རྒྱུད་པ་དེས་ཀྱང་སེམས་ཅམ་བས་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་བྱམ་
པ་སྤྱི་དོན་སྒྲུང་བའི་ཆ་ལ་འཁྲུལ་བར་འདོད་པར་སྒྲིབ་པ་ལས། གཞི་བྱམ་པ་ཁོ་རང་
དེ་རང་མཚན་སྒྲུང་བའི་ཆ་ལ་འཁྲུལ་བར་འདོད་པར་མི་བཞེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་
བྱུང་བར་སྒྲིབ་པའི་སྤྱིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་གང་ཞིག་ལ་དངོས་
པོ་གང་ཞིག་རང་མཚན་སྒྲུང་བ་ལ་བལྟས་ཏེ་འཁྲུལ་བར་སོང་ན་སློ་དོན་མཐུན་དུ་
འཛིན་མི་བྱུང་བར་བཞེད་པར་གསུངས་པས་ཤེས་སོ།།

ཡང་གཞན་དག་ན་རེ། དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀས་སྒྲུབ་བདེན་
མེད་བསྒྲུབ་པའི་སྤྱི་རྟོལ་གྱིས་མཐུན་དཔེ་གཟུགས་བརྟན་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འང་
སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་བྱུང་བ་དེ་མ་ཁེགས་པར་བཞེད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་
བདེན་བྱུང་སྒྲུང་ཞིང་དེ་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་བྱུང་བ་མ་ཁེགས་པར་བཞེད་དགོས་པའི་
སྤྱིར་ཞེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱང་། དེའི་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར་ཏེ། དཔེ་དེའང་ཐལ་འགྱུར་
བས་དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པ་ལ་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་བྱུང་
བཞིན་དུ་སྒྲུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་དུ་མ་བྱུང་ཚུལ་རགས་པ་གཅིག་དང་། དེ་ཆ་ཐམས་
ཅད་ནས་བདེན་བྱུང་སྒྲུང་བ་ལྟར་མ་བྱུང་ཚུལ་ཕྱ་མོ་གཉིས་ཡོད་པར་བཞེད་པ་

ཚན་ལ་རང་འགའ་བ་ལ་གྲགས་པའི་རྩོན་པ་རགས་པ་མཐུན་དཔེར་འདོག་རྒྱ་མེད་
པའི་རིགས་གང་རྟགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་ཚུལ་མེད་པར་མངོན་ནོ།།

ཡང་ལ་ལས། གང་དུ་སྒྲུང་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་དེ་ཚོས་ཅན་གྱི་
སྟོང་དུ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྩུ་གུ་ཡི་སྟོང་དུ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་
རྟགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བདེན་མེད་བསྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱིས་དེ་
གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྟོང་དུ་རྟགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན། དེ་ཉིད་སྤ་མོ་དང་རགས་
པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩུ་གུ་དང་གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྟོང་དུ་རིམ་བཞིན་
དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་གོང་དུངས་མ་དེ་ཚོས་ཅན། སྟོན་པོ་
དང་། སེར་པོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སོ་སོ་དང་ལྟན་དུ་ཆོགས་ན་སོ་སོའི་
མདོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲ་ན་ལན་ཅི་ཡོད། དེས་ན་འདི་འདྲ་བ་རྣམས་
ནི་རང་ལྟོག་ལ་འབྲེས་པའི་ཚོས་ཅན་སྟོན་ཅན་ཞེས་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་སྒྲུང་བས།
གསར་བུ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ལམ་བུར་བའི་ཡན་ལག་ཅམ་ལས་དོན་གལ་ཆེ་བར་
མི་སྒྲུང་ངོ་།།

དེས་ན་གོང་གསལ་ལྟར་དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་སྒྱུར་བའི་སྟོང་ནས་ཚུལ་
གསུམ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་ཆད་མ་གཞན་བརྒྱད་མི་དགོས་པར་བསྐྱབ་
བྱ་ལེགས་པར་རྟགས་ཤིང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲུང་གྱི་མཐུན་དཔེ་སོགས་ཆོས་གཞན་
ལའང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལ་སྟོན་ཁ་སྟོན་གསུམ་པ་ན་བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་གཏན་
ཆོགས་བྱུར་བ་བཀོད་མི་དགོས་པར་སྒྲ་མའི་སྟོན་གསུམ་བྱུར་བ་ཅམ་གྱིས་བདེན་

གྲུབ་བཅས་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་སྤེལ་མོ་དེ་ཉིད་ཁེགས་པར་འགྱུར་བར་བཞེད་ཅིང་
གསུངས་པ་ཡིན་པར་སྤང་ལགས་སོ།།

འདི་ནི་ཡོངས་ཀྱི་དགོང་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དགོང་པའི་དབལ་
ལྷན་གྲགས་པ་མཆོག་ལ་གཞིས་བཞུགས་སློབ་མ་འདན་ཆོས་འཁོར་དགོན་པའི་
དཔེ་བྲིད་ཀྱི་རྩ་སྟོན་དགོང་པའི་སྤྱོད་རྣམས་པ་སྤྱོད་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་
འཕྲིན་བརྒྱུད་བཀའ་འབྲི་བྱས་པའི་ལན་དུ། དགོང་པའི་ཆེ་མཆོག་གིས་གསུང་
ལན་གནང་བ་རྣམས་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་པབ་
བྱས་བྱས་ཏེ། དགོང་པའི་ཆེ་སྤྱོད་འབྲུལ་བྱས་ནས་མཐའ་དོན་དགོང་པའི་ཆེ་མཆོག་གི་
ཐུགས་དཔྱོད་ཞིབ་མོས་གཏན་ལ་པབས་པ་ཡིན་ལགས་ན། འདིས་ཀྱང་བསྟན་
འགྲོར་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ཁྱུ་དགོང་པའི་གྲུར་ཅིག་། ། ། དགོང་པའི་གསུང་འཕྲེལ།

དེ་ལན་རྩ་ཆུང་བརྒྱུད་སྒྲིག་

༥ དཔལ་ལྷན་མཁས་མང་སྒོ་གསལ་གྱི་བའི་སྒྲིང་གྲུ་ཆང་འདི་ཉིད་ལ་
བཀའ་བློན་ལྷག་པར་དུ་ཆེ་ཞིང་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་སྤྱི་བ་ཡོངས་ཀྱི་དགོ་
བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དགོ་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པ་མཆོག་གི་ཞབས་བྱུང་དུ།

སྒོ་གསལ་གྲུ་པ་ཆེན་པོས་ཁྱེད་གསོལ་འདེབས་སྟོང་། གསེར་ལས་ཀྱང་
དཀོན་པའི་དགོ་མཆོག་གི་དུས་ཚོད་ཀྱི་བར་གསེང་ནས་གྲུ་ཕག་དབྱུ་མ་བདག་
འགོག་འཛིན་གྲུ་དགྲུས་བཅེ་ཆེན་པོས་གཞུང་ཆེན་སྒྲོར་གྱི་དོགས་པ་གཅོད་པའི་
གོ་སྐབས་གནང་བར་སྟོང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་བློན་ལྷག་ཏུ་ཆེ་རྒྱུ་དང་། ལྷགས་
རྩེ་ཆེ་ཁྱེད་དང་ཆབས་གཅིག་གཤམ་དུ་དོགས་གཞི་ཁག་བསྐྱུས་ཏེ་འབྲུལ་ལམ་ཁྱེད་
རྒྱུད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༠ ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༡༩ ལ་དབྱུ་མ་བདག་འགོག་འཛིན་གྲུ་སྒོ་བ་
གཉེར་བ་ཐུན་མོང་ནས་གྲུ་པ་ཆེན་པོས་བྱུང་།

༦ རྣམ་དབྱེད་མཆོག་ཏུ་ཡངས་པ་སྒྲོར་དཔོན་བསྟན་འཛིན་བཟང་པོ་
ལགས་ནས། སྤུངས་ལ་ང་ཚོ་འཛིན་གྲུ་གཅིག་པ་ཆང་མའི་འདོད་པ་གཅིག་མཐུན་
ཐོག་དབྱུ་མའི་སྒྲོར་དོགས་གཞི་འདི་བཞིན་འདི་རྒྱ་ཡོད་ཅེས་དེ་བའི་ཆེན་བརྒྱུད་

ལས་སྤྱིར་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞེས་བ་ཞིག་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
 བར་ལྟོས་ས་ལྟོས་འཛོག་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་འཛོག་ན་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་མི་
 འགལ་བར་མི་འགྱུར་རམ། དེ་བཞིན་ཅ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་ལས་ཐ་སྙད་པན་ཚུན་ལྟོས་
 བ་མ་ཟད་དོན་ཡང་པན་ཚུན་ལྟོས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་། མེ་དུ་གཉིས་ལྟོས་
 ལྟ་ལ་མཆོན་ན་གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་འཛོག་ཚུལ་ལས་སྤྱི་བའི་པན་ཚུན་ལྟོས་པའི་
 དོན་ངེ་ལྟར་འཛོག་དགོས་གསལ་པོ་མི་ཤེས་པས་དེའི་སྐྱོར་དགོ་ལགས་མཆོག་
 རས་གསལ་བར་གསུང་གནང་ཞུ།

དོགས་གཞི་དང་པོའི་སྐྱོར། འདིའི་སྐྱོར་ཞིབ་དུ་བསམས་ན་འགངས་ཆེ་
 ཞིང་བཟོད་དཀའ་བ་ཞིག་དུ་སྒྲུང་ལ། དེ་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ། དེ་རྣམས་
 ལེགས་པར་ཤེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཞག་དགོས་པ་དང་། བརྟེན་
 རས་བཏགས་པ་དང་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་དང་།
 ཞེས་བརྟེན་ཚུལ་གསུམ་གསུངས་ཤིང་དེ་ནི་དཔེར་ན། ཤིང་འབྲས་དམར་པོ་ཆེན་
 པོ་འདི་ཞེས་བཟོད་པ་ན། རིམ་བཞིན་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། བཏགས་པ་དང་
 གཞག་པར་གོ་ལ། དེ་ལས་སྤྱི་མ་གཉིས་གོ་ཅུང་ཟད་སྤྱི་ཞིང་། སྤྱི་མ་ནི་ཡིད་དུ་
 འོང་མི་འོང་སོགས་ཆོས་གང་ཡིན་རང་དང་རང་གི་སྒྲོག་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་
 འགལ་བ་ཡིན་ཀྱང་པན་ཚུན་བརྟེན་ནས་སམ་ལྟོས་ནས་གཞག་དགོས་པར་འདྲ་
 ཡང་། གཞག་ཚུལ་ནི་འདྲ་མིན་ཡོད་པར་སྒྲུང་ངོ་།

དེ་ཡང་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ནི་ལེགས་པའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། ཡང་མདོ་ལས་གཅིག་ཏུ་དགོ་
 བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དེས་པར། ཐར་པའོ་ཞེས་ཁྱེས་ཚུལ་གསལ་བ་ལྟར། ཐར་
 པ་ནི་དོན་དམ་པའི་དགོ་བར་འཛོག་པ་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་ཞིང་
 དགོ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་ཐོབ་བྱ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་རེ་
 ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེས་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་འཁོར་བ་དང་ཟུང་ན་
 སོགས་ལ་མ་ལྟོས་བར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལེགས་པ་དང་བཟང་པོ་དང་ཡིད་དུ་འོང་
 བ་སོགས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྒྲིག་སྒྲུབ་ནས་ལ་ལྟོས་ནས་ཡོད་པར་འདོད་
 དགོས་པར་མཛོན་ནོ།།

འོ་ན་མཛོད་རང་འབྲེལ་དུ། མི་འདི་བྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་མིན་དེས་
 པ་ལ། སུ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞེས་ལན་འདེབས་དགོས་ཚུལ་གསུངས་པ་འདི་བཞིན་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེ་དང་དེར་མ་ངེས་ཀྱང་ཡུལ་དུས་དང་གང་ཟག་སོ་སོ་ལ་ཕན་
 ཚུན་ལྟོས་ནས་བྱུང་བ་ནི་དཔེར་ན། སྤྱག་པའི་ནམ་ཐར་དེས་དདུལ་བུམ་ལྟ་བུ་
 དེ་གསེར་བུམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མི་སྤྱག་པ་དང་རྩ་བུམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱག་པར་བསྐྱོམ་
 པས། སྤྱག་མི་སྤྱག་ཕན་ཚུན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་
 བྱེད་ཚུལ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་གོ་ལ། དེ་ཡང་འདིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་
 དུ་ཞེས་པ་ནི། བྱད་གཞི་དེ་འདྲ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཐ་དད་དུ་
 རྟེ་དེ་དང་དེ་ཡིན་པ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་འགལ་བར་འཛིན་པ་ལ་གོ་དགོས་
 པར་སྤང་གི་བདེན་བྱུང་བམ་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བ་ལ་གོ་བྱུ་མིན་ཏེ། དངོས་སྤྱོད་

བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལ་གཉིན་སོ་ཡོད་པར་མི་འདོད་ལ། དབུ་མ་
བ་དག་གིས་ཀྱང་སྤྱག་པའི་རྣམ་ཐར་སྒྲིམ་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་དགོས་
པར་མི་བཞེད་པའི་སྤྱིར་རོ།།

ཡང་པར་སྤྱགས་ཚུར་སྤྱགས་དང་ཤར་སྤྱགས་རྒྱབ་སྤྱགས་སོགས་ནི་གང་
དུ་གནས་པའི་གང་ཟག་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་ཅིང་གྲུབ་པར་འཛོག་དགོས་
པ་ལས། མཐའ་གཅིག་དུ་དེ་དང་དེ་ཡིན་པར་འཛོག་མི་ཐུབ་པའི་རིགས་ཀྱང་ཡོད་
པར་སྤྲང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྟག་མི་རྟག་དང་དངོས་སོ་དངོས་མེད་སོགས་ལས་སྤྱ་
རྟག་པ་དང་བདེན་གྲུབ་དང་། རྒྱལ་བའི་སྤྱ་ལ་མི་སྤྱག་པ་སོགས་ནི་དེ་ལྟར་འཛིན་
པའི་སྒྲོ་རྩེར་གྲུབ་པར་སྤྱ་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་དུ་སྒྲོ་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པར་སྤྱ་མི་
རིགས་ཤིང་། ཡང་དེ་དང་མི་འདྲ་བ་ཚུ་གྲུང་ལ་རྣལ་ཁྲག་སོགས་མཐོང་བའི་ཆེ་ནི་
དེའི་ཆ་ཤས་རེ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡོད་ཚུལ་སོགས་སོ་སོར་སྤྱེད་དགོས་པར་སྤྲང་།

དེས་ན་སྤྱག་པའི་རྣམ་པ་དང་མི་སྤྱག་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་འགལ་བར་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གཉིས་གང་
ཡང་མིན་པའི་སྤྱ་ཡོད་པས་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པར་སྤྱ་དགོས་པར་སྤྲང་ཡང་།
ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱང་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པར་
འདོད་དགོས་སམ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། གང་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་
བ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་བྱེད་
པར་སྤྱེད་ཐུབ་ན་འགྲིགས་པར་སྤྲང་ཞིང་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བར་སྤྲང་བས་ལེགས་པར་

བཤད་སྒྲིང་པོ་ (༡༡༥/༣) ལས་ཀྱང་། རྟོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྟོན་
རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་མ་སོང་བ་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་
འོས་མེད་ཀྱིས་འབྲུག་བོ་ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལ་དབྱུད་ཞིབ་ལེགས་པར་
གནང་དགོས་པར་སྒྲུང་ངོ་།།

ཡང་རྩ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་ (༡༡༥/༥) རབ་བྱེད་བརྒྱད་པ་ལས། ཐ་སྙད་པན་ཚུན་
ལྟོས་པ་ཅམ་མ་ཟད་རྟོན་ཡང་པན་ཚུན་ལྟོས་ཚུལ་གསུངས་པའི་ཐ་སྙད་ནི། མེ་
དུ་བའི་རྒྱ་དང་དུ་བ་མེའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་དེ་འབྲས་པན་ཚུན་ལྟོས་པར་
རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་ལ། དེ་ཅམ་མ་ཟད་རྒྱ་འབྲས་འཛོག་རྒྱ་རྟོན་
དངོས་མེ་དུ་གཉིས་ཀྱང་པན་ཚུན་ལྟོས་པར་བཞེད་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
གསུང་དེའི་འཕྲོང་། དེས་ན་མེ་ཡང་དུ་བ་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོག་
གི་རང་གི་ངོ་བོས་རང་དབང་དུ་བྱུག་པ་མེད་པས་ལྷགས་གཞན་ལས་མེ་དུ་བ་ལ་
མི་ལྟོས་པར་བཤད་པ་སོགས་དང་མི་འབྲུལ་། ཞེས་པ་འདི་ནི། རབ་བྱེད་བརྒྱ་
པར་ (༡༤༥/༣) གལ་ཏེ་མེ་འདི་ནི་བྱུད་ཤིང་འདིའི་སྒྲིག་པ་པོ་འོ་ཞེས་བྱུད་ཤིང་ལ་
ལྟོས་ནས་མེར་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་བྱུད་ཤིང་ནི་མེ་འདིའི་བསྒྲིག་བྱའོ་ཞེས་
མེ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུད་ཤིང་འཛོག་པ་ཡིན་ན་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟགས་ན། དེས་
ན་མེ་ཡང་དུ་བ་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛོག་གི་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་།
གལ་ཏེ་མེ་འདི་ནི་དུ་བ་འདིའི་སྐྱེད་པ་པོ་འོ་ཞེས་དུ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་མེར་འཛོག་
པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་དུ་བ་འདི་ནི་མེ་འདིའི་བསྐྱེད་བྱའོ་ཞེས་མེ་ལ་ལྟོས་ནས་དུ་བ་

འདོག་པ་ཡིན་ཞེས་རིགས་བསྐྱེས་ཏེ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་འགྲོས་དེ་ལྟར་སྦྱར་
དགོས་པ་ཨེ་ཡིན་སྟེ།

དེ་ལྟར་ན་བྱམ་སྒྲིམ་གཉིས་ཀྱང་པན་ཚུན་ལྟོས་པར་ཐལ་ལ། འདོད་མི་
བྱས་ཏེ། རྟེན་ཆེན་ (༡༩༡/༡༢) རབ་བྱེད་བཅུ་པར་དཔེར་ན་བྱམ་པ་ལས་གཞན་
དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིམ་བྱ་ནི་བྱམ་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱུང་སྐྱེས་ན། འདི་ནི་ས་སྤྱད་དང་བྱམ་སྒྲིམ་སོགས་རང་བཞིན་
གྱིས་ཐ་དད་པར་འདོད་པ་ལ་གསུངས་པར་སྤང་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལྷགས་
ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་ནི་རྟེན་ཆེན་ (༡༩༣/༡༠) རབ་བྱེད་བཅུ་བཞི་པར་འདིར་འགྲེལ་བ་
ལས་བྱམ་པ་སྒྲིམ་བྱ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་དེ་སྒྲིམ་བྱ་ལ་ལྟོས་ལ། བྱམ་པའི་ངོ་བོ་
འགྱུར་བ་སྒྲིམ་བྱ་ལ་མི་ལྟོས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ལྟོས་བྱུང་ཡིན་མིན་གྱི་བྱེད་
པར་ནམས་བྱེད་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་བྱམ་སྒྲིམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་འགྱུར་
བ་པན་ཚུན་མི་ལྟོས་ཀྱང་པན་ཚུན་གཞན་ཡིན་པ་ལྟོས་པས་བྱམ་སྒྲིམ་གཉིས་ཀྱང་
པན་ཚུན་ལྟོས་བྱུང་བཞེད་པར་སྤང་ངོ་། །

འོན་ཀྱང་བྱམ་སྒྲིམ་སྒྲོར་ཤར་རྒྱ་མེད་པའི་ཡུལ་སྤྱོད་ཀྱིས་དུ་མ་ཡོད་པས་
དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་གཉིས་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ་བར་མི་
འགྱུར་རོ་སྟེ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་ (༢༡༡/༦) རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
ཏེན་འགྲེལ་ཁས་སྒྲངས་པར་འབྲ་ཡང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་ཡོད་
པར་སྦྱ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཏེན་འགྲེལ་རི་བཞིན་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་དང་། བརྗོད་ཤེས་

མི་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་དོན་
འཆོལ་བ་ཡང་གཤམ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་མོ་ལོ།།

དོགས་གཞི་གཉིས་པ། གཞི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་
དུ་འོང་ཆད་ལས་བཞུལ་བར་ལྟ་བ་དེའི་ཆེ་དེའི་འཛིན་སྟངས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་
འཛིན་སྟངས་སླེབས་པར་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་དང་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་
གསལ་སོགས་ལས་གསུངས་པས། དེས་ན་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་
སྟོང་རྗེ་གསུམ་འཆད་པའི་སྐབས་སྐད་ཅིག་མ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་རྣམ་
པའི་ཡུལ་དུ་འདོད་ན། སྟོང་རྗེ་གཅིག་ལ་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་
འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་དུ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་རྗེས་
ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སློ་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་འཛིན་ན། འཁོར་བའི་རྩ་བ་འཛིན་
སྟངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་དང་མི་འགལ་ཚུལ་དང་།
བདག་འཛིན་སྤྱ་རགས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་དགོས་མིན་སོགས་ཞུ།

དོགས་གཞི་གཉིས་པའི་སྐོར། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ་བཞི་བརྒྱ་པའི་
དོན་འགྲེལ་བ་ན། ཆགས་སྟངས་གཉིས་ལ་གཉི་ལྷག་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་
ལྡན་འགྲོ་ཚུལ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་འདི་བཞིན། ལྟ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་ང་རྒྱལ་
དང་ཐེ་ཆོམ་དང་ཡང་དེ་འདྲ་བ་ཡོད་པར་སྟངས་སྟེ། དེ་ཡང་ཡུལ་གང་ཞིག་གང་
ཟག་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་དང་བྱུང་འཕགས་ཀྱི་ཆོས་
ཤིག་སློ་རོར་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ལས་བཞུལ་བའམ་འདས་པའི་རང་ངོས་

སྤྱ་རགས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་དགོས་མིན་སྐོར་གྱི་བསམ་ཆོད་ནི། སྤྱན་བས་
བདག་འདྲིན་སྤྱ་རགས་སྐོར་བྱུང་དུ་བྱིས་བེན་པ་དེར་གཟིགས་རོགས།

དོགས་གཞི་གསུམ་པ། འདུག་པའི་རྩ་བའི་སྐབས་སུ། བདག་ནི་རྩམ་སུ་
འགྱུར་ཞིང་དེར་ལྟ་བ། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྩམ་སུ་ཡོད་པ་དང་། རྩམ་ལ་འདུག་
པའི་བྱིན་ཅི་ལོག་མི་འགྱུར། ཞེས་པའི་རྩམ་ཡོད་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་། དེ་
བཞིན་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་རྩམ་བཏགས་འདྲིན་ཚུལ་མཐུན་མིན་དེ་ལྟར་ཡིན་
གསལ་པོར་བྱ།

དོགས་གཞི་གསུམ་པའི་སྐོར། བདག་ནི་རྩམ་སུ་འགྱུར་ཞིང་ཞེས་པ་
དང་། རྩམ་ལ་འདུག་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་མི་འགྱུར། ཞེས་པའི་རྩམ་གཉིས་ནི་
སྤྱུགས་སྤྱུས་འདྲིན་པའི་རྩམ་ཡོད་དེ་ཉིད་དེ་བྱུང་པར་མེད་ལ། ཐལ་རང་གཉིས་
ཀའི་རྩམ་བཏགས་འདྲིན་ཚུལ་ལ། རང་རྒྱུད་པས་རྩམ་སུ་བྱུང་པ་མེད་ཀྱང་རྩམ་
ཡོད་ཡོད་པར་འདྲིན་ལ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུ་བྱུང་པའི་རྩམ་ཡོད་དང་དོན་གཅིག་
ཅིང་ངོས་བཟུང་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྒྲོར་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་འདྲིན་པ་
དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་བདེན་བྱུང་དང་གཅིག་པར་བཞེད་དེ།
ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ (༢༩༧ ག་ ༩) ཞིང་པར་དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་དང་
སྒྲོབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དང་རང་གི་ངོ་བོས་
ཡོད་ན་དང་རང་གི་མཆོད་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ན་དང་། རྩམ་སུ་ཡོད་ན་ཞེས་དགག་
པ་གསུངས་པའི་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱར་བསྟན་པ་ལྟར་དུ་རིག་པར་

བྱལོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་རྫས་ཡོད་དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དོན་གཅིག་དང་།
 གུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་དང་བཏགས་ཡོད་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེ་དག་སྒྲིག་འགལ་
 ཡིན་ཀྱང་དངོས་འགལ་མིན་པས། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་རྫས་ཡོད་ནམ་གཅོད་
 ལ་ཁེགས་ན་གུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་དང་བཏགས་ཡོད་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་མི་
 དགོས་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ།

ཡང་ན་ཚད་མ་རིགས་རྒྱན་ (༣༧/༩/༡༣) དེ་དག་ནི་རྫས་སུ་ཡོད་པ་དང་
 རྫས་ཡོད་དང་། བཏགས་ཡོད་དང་རྫོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་བྱད་
 པར་མ་བྱེད་པའི་སྒྲིན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་ཐལ་འགྲུར་བའི་
 ལུགས་ལའང་རྫས་སུ་ཡོད་པ་དང་། རྫས་ཡོད་གཉིས་བྱད་པར་བྱེད་ནས། ཚས་
 དེ་རྫོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུའམ་བཏགས་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁེགས་
 པའི་ཆེ་བདེན་གྲུབ་དང་རྫས་སུ་ཡོད་པའང་ཁེགས་པ་དང་། དེའི་རྫས་སུ་ཚས་དེ་
 རྫོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུའམ་བཏགས་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་པར་གོ་བའི་ཆེ་
 ཚས་དེ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པར་རྫོགས་ཤིང་། རྫོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁེགས་པས་རྫས་ཡོད་ཡིན་པ་ཁེགས་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་སྟུ་
 བ་ཨེ་འགྲིགས་སྟུམ་པ་ཞིག་ཀྱང་སྤང་འདུག་པས་གང་བདེ་དབྱུང་པར་ལྟ།

གཞན་ཡང་འདྲིར་དབྱུང་བྱ་ཞིག་ལ། མཁས་གྲུབ་སྟུ་བའི་ཉི་མའི་གསུང་ལྟ་
 བྱེད་ཐུན་སེལ་སྒྲིན་མེ་ (སེར་སྤང་པར་ ༥༡༣/༣) ཟུ། བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་ཙམ་
 མ་གཏོགས་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་ཚས་གང་ཡིན་མིང་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་

ལ་གང་ཡང་མེད་པ་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན་ཞིང་། མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་
བདེ་ཙམ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་གོ་དགོས་
བར་སྒྲུང་ལ། དེ་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། མིང་ཙམ་གྱི་དོན་ནི་སྤར་ལྟར་ཐ་
སྟོད་ཀྱི་དོན་བཙལ་བ་ན་མི་རྟོག་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི། མིང་ཡོད་ཅིང་དོན་མེད་པའས་
མིང་མ་ཡིན་པའི་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་གང་ཡིན་གསལ་
བར་གོའོ།

འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསལ་བར་གསུངས་ཟིན་པ་ཡེ་མ་གོ་བར། གཞན་དག་
གིས་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་མ་བཏགས་མ་དབྱེད་པའི་འབྲུལ་ངོར་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་
དབྱེད་ན་རྟོག་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་མིང་ཙམ་བདེ་ཙམ་བཏགས་པ་
ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་ཐ་སྟོད་ཆད་གྲུབ་ཅིག་ཡོད་ན་མིང་ཙམ་ཞེས་
གསུངས་པ་སོགས་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོགས་སྒྲ་བ་དང་། ཡང་
རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱིས་ནི་རི་བོང་གི་རྩ་དང་བ་སྒྲུང་གི་རྩ་གཉིས་རྟོག་པས་
བཏགས་ཙམ་ཡིན་པར་འདྲ་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་མེད་ཀྱང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་སྒྲ་བ་ལ། འདི་དག་ལ་གདགས་གཞི་ཆད་མ་ཡིན་མིན་གྱིས་ལན་སྒྲ་མཁན་
ཡོད་པར་ཐོས་ཀྱང་། དེ་ནི་ཅོད་གཞི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་འདྲ་བས་ད་དུང་
དོགས་པ་ཆོད་དཀའ་བར་སྒྲུང་རོ།

འོན་གོང་དུ་བྱམ་སོགས་དང་ཐག་པའི་སྒྲུལ་རྣམས་རྟོག་པས་བཏགས་
ཙམ་ཡིན་ཚུལ་འདྲ་ཡང་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་མེད་མི་འདྲ་ཚུལ་དང་། ཐ་སྟོད་བྱེད་པར་

གསུམ་ལྷན་ལ་ཐ་སྙད་ཆད་མས་མི་གཞོད་པ་དགོས་ཚུལ་གསུངས་པ་ནམས་ངེ་
 ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེ་འདྲ་དགོས་ཞེས་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་གྱི། སྐབ་བྱེད་བཞོད་
 པ་མིན་པར་སྒྲུང་ལ། དེ་ཡང་གོང་གི་གསུང་དེ་དག་སྐྱས་ཟིན་ལྟར་འདོད་དགོས་
 པས། ལ་ལས་ཐ་སྙད་ཆད་མ་ཡིན་མིན་གྱིས་ལན་འདེབས་ན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་
 པར་ཁས་སྐྱང་ལ་སོང་བར་འགྱུར་ཚུལ་སྐྱ་བ་དེ་ཡང་ལྟག་ཆོད་དུ་འགྱུར་མིན་
 དབྱེད་དགོས་པར་སྒྲུང་ངོ་།།

དེས་ན་རང་གི་བསམ་ཆོད་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་མིང་ཅམ་ཞེས་པའི་དོན་གོང་
 དུ་གསལ་བ་ལྟར་མ་གོ་བས་ལན་པར་སྒྲུང་སྟེ། དེ་ཡང་ཐམ་འགྱུར་བས་ནི་རྒྱ་དེ་
 གཉིས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འདྲ་བས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་གྱི་བྱེད་པར་
 བྱེད་སྐབ་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་རྒྱ་དེ་གཉིས་ཀ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འདོད་
 དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་རྒྱུ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་གང་དུ་གྲུབ་
 མ་གྲུབ་མཉམ་པར་ཐལ་བར་བཞེད་པར་སྒྲུང་ལ། གང་ལྟར་ཆོས་གང་རྟོག་པས་
 བཏགས་ཅམ་ཞེས་པས་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་ནང་སྒྲིའི་དབང་གིས་
 གྲུབ་དགོས་པར་གོ་བས་ཆད་གྲུབ་འཛིག་པ་ལ་མི་གཞོད་པ་མ་ཟད་ལྟག་དུ་པན་
 རྟོགས་སུ་འགོ་ཚུལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན་པར་སྒྲུང་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱའོ།།

དོགས་གཞི་བཞི་པ། པར་བྱིན་གྱི་སྐབས་སུ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་
 འཛིག་ལྟ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཅ་ཤེ་རྟེན་ཆེན་ ༡༥ ལས་ཀྱང་སྐྱང་འདས་
 ལ་དམིགས་པའི་འཛིག་ལྟ་ཡོད་པར་གསུངས་ན། འཛིག་ལྟའི་དམིགས་པ་དེ་ལ་

རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའམ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཞིག་དགོས་མིན་དང་། བདག་གི་
བ་ཞེས་པ་བཅས་ཀྱི་དོན་གསལ་པོ་འཛོག་མི་ཤེས་པས་དེའི་སྐོར་གསལ་པོར་ཞུ།

དོགས་གཞི་བཞི་པའི་སྐོར། ཅ་ཤེ་ཁྲིལ་ཆེན་རབ་བྱེད་བཅུ་དྲུག་ (༡༥༡/༩)
པར། ཟུང་འདས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འཛིག་ལྟ་མིན་གྱི་
ངོ་བོས་ཡོད་པའི་ངས་ནམ་ཟུང་འདས་འཛོལ་སྟུང་པ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་ང་དེའི་
བདག་གི་བར་ཟུང་འདས་ནམ་ཞིག་ན་འགྱུར་སྟུང་དུ་འཛིན་ན་དེ་འཛིག་ལྟ་ཡིན་
པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཟུང་འདས་འཛོལ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། ཞེས་
གསུངས་པ་དེས་ནི་འཛིག་ལྟ་ཡིན་མིན་བྱེད་པར་གསལ་བར་བྱེ་བར་མངོན་ལ།
དེ་ཡང་དེ་འདྲ་དེས་ཟུང་འདས་ལ་དམིགས་པར་འདོད་དགོས་སུ་རྒྱག་ཀྱང་དེས་
ཟུང་འདས་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་མིན་པས་ཟུང་འདས་ལ་
དམིགས་པའི་འཛིག་ལྟར་འཛོག་དགོས་དོན་མེད་པར་སྒྲུང་ལ། བར་བྱིན་སྐྱབས་
སུ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་འཛིག་ལྟ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡང་གོང་གསལ་
དེ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་མིན་དབྱེད་པར་ཞུ་རྒྱུ་ལས་བསམ་ཆོད་གསལ་པོ་ཞུ་
རྒྱུ་མེད། བདག་གི་བར་ཞེས་པ་ནི་གང་ཟག་སོ་སོས་ང་ཡིའོ་སྟུང་པའི་སྒོ་དོན་
མཐུན་སྒྲེ་བའི་ཆོས་ཤིག་ལ་འཛོག་དགོས་པར་སྒྲུང་བས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་
མ་བསྐྱུས་ཅི་རིགས་ཡོད་པར་མངོན།

དོགས་གཞི་ལྔ་པ། ཟུང་ན་འདས་ཆེ་ངས་པར་བདག་ཆད་འགྱུར། ཞེས་
པའི་སྐྱབས་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་སུ་མས་ལྟག་མེད་དག་བཅོམ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་

མིན་དང་། ཡིན་ན་དེ་ལྟ་བུ་དག་བཅོམ་དེ་བཅའ་ནས་རྩིས་ཡོད་ཅིག་བཞག་གམ་
 དེ་དེ་ལྟར་འདོགས། སྤྱི་མ་ལྟར་ན་བདག་ཆད་འགྱུར་ཞེས་ཐལ་བ་གཏོང་ཚུལ་དེ་
 བཞིན་མི་ཤེས་བས་དེའི་སྐྱོར་གསལ་བར་བྱ།

དོགས་གཞི་ལྟ་བུ་པའི་སྐྱོར། ལྷ་དན་འདས་ཆེ་ངེས་བར་བདག་ཆད་
 འགྱུར། ཞེས་བ་ནི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་བས་དེའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ལོག་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 གྱི་འཇུག་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་བར་འདོད་བ་དང་། ལྷག་མེད་དག་བཅོམ་བ་
 ཡོད་བར་འདོད་བ་འགལ་ཚུལ་གསུངས་བ་ནི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་བའི་འཇུག་བ་
 ཞེས་བ་འབད་བ་དང་བཅོམ་བ་སྤྱི་མེད་སྤྱི་མེད་སྤྱི་མེད་སྤྱི་མེད་སྤྱི་མེད་སྤྱི་མེད་
 བར་འདོད་བ་ལ་མ་གོ་བར་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་བའི་འཇུག་ཆད་བ་གོ་བ་
 དེ་ལ་གསུངས་བར་སྤང་གི། སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 འདོད་ན། ཆོགས་སྤྱོད་བ་དག་གིས་འགོག་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 བས་གཡང་ས་ལྟ་བུར་མཐོང་བས་མི་བསྐྱོམ་བར་འདོད་བ་ལྟར་ལྷག་མེད་སྤང་
 འདས་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་མཐོང་བས་དེ་ཐོབ་བར་འདོད་བ་མེད་བ་དང་། དེ་ལྟར་ན་
 ལྷག་བཅས་སྤང་འདས་ཐོབ་ན་དེ་ཐོབ་བར་ངེས་བས་ཐར་བ་དོན་གཉེར་ཡང་མེད་
 བར་འདོད་དགོས་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ།

གཞན་ཡང་མཐར་ཐུག་ཐེག་བ་གསུམ་དུ་འདོད་བ་ལ་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཆེ་
 རིག་བ་རྒྱན་ཆད་བ་དང་མ་ཆད་བར་འདོད་བ་གཉིས་ཀས། དམན་པའི་ལྷག་

མེད་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་མཐུན་པ་དང་འཆང་རྒྱ་མི་སྤྱབ་པ་ནི་གཞན་དོན་
 ཏུ་ལམ་ལ་གོམས་པ་མེད་པས་ཡིན་ཚུལ་སྟོས་པ་ལས། ལུགས་སྤྱ་མས་ཀྱང་
 བདག་རྒྱན་ཆད་པས་སོ་ཞེས་མ་སྟོས་པས་ཀྱང་གོ་ལ། ལུགས་སྤྱི་མས་ནི་དེ་ལ་
 སེམས་ཡོད་ཀྱང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་གནས་པ་མིན་པས་སེམས་ཅན་མིན་
 ཞིང་། དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་དག་པའི་རིགས་འབྲས་སྤྱི་མར་
 མཆོམས་སྤྱར་ཡང་། སེམས་ཅན་ཏུ་བགྲངས་པའི་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་
 མི་བྱེད་དོ་ཞེས་སྟོ་ཚུལ་ཡང་མཁས་དབང་འགས་གསུངས་པས་དཔྱད་དགོས་
 པར་སྒྲུང་།

རིག་པ་རྒྱན་ཆད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་གང་ཟག་ལ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་
 པས་སྤྱབ་པར་འདོད་པ་ལས་ཡོད་པས་སྤྱབ་པར་མི་འདོད་ཅིང་། སེམས་མེད་
 པའི་གང་ཟག་དེ་རྣམས་ཀྱང་རང་ངོས་ནས་སྤྱབ་པར་འདོད་པ་ལ། ཐལ་འགྱུར་
 བས་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྩིས་ཡོད་ཅིག་རྟེན་དགོས་པར་ཐལ་བ་མ་འཕངས་
 བར་ཏུ་འགལ་འདུ་དེ་འབྲས་ཡོད་པར་ཡང་མ་གོ་བར་སྒྲུང་ལ། དེར་མ་ཟད་གཟུགས་
 དང་ཤེས་པ་གང་ཡང་མེད་ན་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤང་སོ་གདགས་པའི་གཞི་ཡང་མེད་
 པར་འགྱུར་ཞིང་སྤང་སོ་སྤྱ་ག་རྒྱན་ཆད་པས་གང་ཟག་འཛོག་མི་སྤྱབ་པས། ཐལ་
 འགྱུར་བས་འཐོབ་བྱ་ཡོད་ཏུས་འཐོབ་མཁན་མེད་འཐོབ་མཁན་ཡོད་ཏུས་འཐོབ་
 བྱ་མེད་པར་ཐལ་བར་གསུངས་པ་ལའང་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་ས་མེད་ཚུལ་ཡང་
 དེ་ལྟར་ཡིན་པར་སྒྲུང་ངོ་།།

དོགས་གཞི་དྲུག་པ། མཐའ་བདུན་འགོག་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་བ་གཅིག་ཡོད་
མེད་དང་། མཐའ་བདུན་དུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་དེའི་ཆེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
པ་མ་རྟོགས་པའི་བྱད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་པས་དེའི་སྐྱོར་ཞིག་ཀྱང་གསུང་གནང་
བཀའ་བྲིན་ལྟ།

དོགས་གཞི་དྲུག་པའི་སྐོར། མཐའ་བདུན་དགག་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་བ་ནི་
མི་འདྲ་བར་འཛོག་དགོས་པར་མངོན་ལ། དཔེར་ན་གཟུང་བའི་ཆོས་དང་འཛིན་
པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་རིམ་བཞིན་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་།
ལོངས་སྤྱད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་བདེན་འཛིན་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར།
མཐའ་བདུན་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཡང་། བདག་ལ་དམིགས་ནས་སྤང་པོ་དང་ལྡན་པ་རང་
ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ཤིང་། དེ་ཡང་བདག་སྤང་པོ་དང་ལྡན་པའི་ངོས་
ནས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ཅུང་ལས་སྤང་པོ་དང་ལྡན་པར་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་
པར་མ་རྟོགས་ལ། བདག་སྤང་པོ་དང་ལྡན་པ་བྱད་གཞི་བཟུང་ནས་རང་ངོས་ནས་
མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་བྱད་པར་འདི་བཞིན་གཞན་རྣམས་ལ་འདྲ་བར་
སྤང་བས། གང་ཟག་མཐའ་བདུན་དུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཆེ་དེ་རང་ངོས་ནས་
མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་མི་དགོས་སོ་སྙམ།

འོན་ཀྱང་བདག་སྤང་པོ་དང་ལྡན་པ་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་དེ་བདག་གི་
ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་པ་ནི། ཅ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་རབ་བྱེད་དང་པོར་སྦྱ་གུ་
སྦྱེ་བ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྦྱ་གུའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པ་

དང་མཚུངས་ལ། དེས་ན་མིག་ང་ཡི་བ་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་དེ་མིག་གི་ཚོས་
 ཉིད་ཏུ་ཐལ། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་
 པར་འཛིན་པ་དེ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཏུ་ཐལ་བས། འཛིན་ལྟ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
 ཞེས་སྒྲུབ་བོད་ཏུ་གན་རྣམས་ཀྱིས་དོགས་དཔྱོད་གནང་ཚུལ་རགས་པ་ཅམ་རེ་
 ཐོས་སྤྱོད་ཡང་གང་ཡིན་མི་ཤེས་པས་དཔྱད་པར་ཞུ།

དོགས་གཞི་བདུན་པ། ཚོས་གང་ཞིག་གདགས་གཞིའི་སྟེང་ནས་གྲུབ་
 པར་འཛིན་པ་དང་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྟེན་པར་འཛིན་པ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་
 མེད་དང་། གདགས་གཞིའི་གསེབ་ནས་གྲུབ་པར་བཅའ་ཚུལ་དང་བཏགས་དོན་
 བཅའ་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཞུ།

དོགས་གཞི་བདུན་པའི་སྒྲོར། གཞུང་འགའི་ཆོག་ཟེན་ལ་ཚོས་གང་
 གདགས་གཞིའི་སྟེང་ནས་དང་སྟེང་ཏུ་དང་དེའི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་
 ཉིད་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་ཚུལ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ལམ་
 རིམ་ཆེན་མོར་ (༤༡༤/༥) དེས་ན་ནང་སྒྲོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་རང་
 རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་གྱི་སྟེང་ཏུ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་བདག་གམ་རང་བཞིན་ཞེས་
 ཟེར་ལ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་ (༤༡༥/༣) རང་དབང་བ་ནི་རང་གི་ངོ་
 བོས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་བའི་ཆེན་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་སུ་སྒྲུབ་
 ཞིང་། སྒྲུབ་བ་ལྟར་ཡང་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ།

འོན་ཀྱང་རྩ་རྒྱུ་རྒྱུན་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་བྱས་ནས་དེ་བཞག་ན་ནི་

རང་སྒྲེ་ལ་བསྐྱབ་མི་དགོས་པ་དང་། དེ་ཁོགས་ཀྱང་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་ཉིད་པར་
འདོག་མི་རུས་པས་ཡུལ་སྟེང་དུ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་རང་ཚུགས་སྐྱབ་པའི་
སྟོང་ལུགས་ལ་རང་དབང་བར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལ་བརྟགས་ན།
གདགས་གཞིའི་སྟེང་ནས་དང་སྟེང་དུ་དང་ངོས་ནས་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱང་ཡུལ་
སྟེང་ནས་སུ་སྟེང་དུ་དང་ངོས་ནས་ཞེས་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་
ནས་རང་ཚུགས་སྐྱབ་པའི་སྟོང་ལུགས་ཞེས་དགག་བྱའི་བྱད་པར་གསལ་བར་
སྒྲུར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་མིན་ནམ་སྟེ།

གལ་ཏེ་བྱམ་པ་ཡུལ་སྟེང་དུ་མེད་པར་འདོད་ན་བྱམ་པ་བྱམ་པའི་སྟེང་
དུ་དང་གསེར་བྱམ་གྱི་སྟེང་དུ་འང་མེད་པར་ཐལ་ལ། འདོད་ན་དེ་དེ་བདག་མེད་
སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེར་མ་ཐད་མའི་
གདོང་པའི་སྟེང་ནས་དང་སྟེང་དུ་མི་མེད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་ཁ་མ་སྟེགས་པ་
ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་གོ་རུས་པས། དེ་ལྟར་འདོན་པ་ནི་དཔེར་ན་ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་
ལག་དང་ལྗན་པ་དང་ཚོགས་པའི་ངོས་ནས་བྱམ་པར་འདོན་པ་ལྟར་བྱམ་མཐའ་
སྒྲུ་བས་འཕྲལ་དུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་བདག་འདོན་ཅམ་ལས་བདག་འདོན་མིན་
པར་སྒྲུང་ལ། དེར་མ་ཐད་གོང་གི་གསུང་དེ་དག་གིས་རང་དབང་བ་དེ་ཡང་ངོས་
བཟུང་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པའི་རང་རྒྱ་སྐྱབ་པའི་རང་དབང་བ་ཞེས་པ་དེ་དང་བྱད་
པར་ཡང་ལེགས་པར་གོ་བར་རུས་སོ་སྟེ།

དེས་ན་བརྟགས་དོན་བཅའ་ཚུལ་ནི་སྟེན་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱའི་

སྒོར་གྱིས་པ་དེར། ཅུ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་རབ་བྱེད་དང་པོར་ (༡༧/༡༣) རྒྱ་འབྲས་
གཉིས་ཀ་ཡང་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་པར་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་
སའི་དོན་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པའི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་
དགག་བྱ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་བྲངས་ཏེ་བཏགས་དོན་
དང་བཅའ་རྒྱ་དེ་གང་ཡིན་རང་སྒྲོར་འཆར་ཚུལ་གསལ་བར་གྱིས་བེན་ལ། ད་
དུང་དབྱེད་དགོས་པ་ནི། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ (༣༡༤/༡༤) འོ་ན་མིང་གི་ཐ་
སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་བཞག་པ་ཇི་འདྲ་ཞིག་གཙོད་སྙམ་ན། གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་
བཏགས་པའི་དོན་དེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་ན་དོན་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་ཡོད་པར་སོང་གི་ དུལ་ཅན་ཐ་སྙད་དེའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་མ་སོང་བས་
དེ་གཙོད་དོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མ་གོ་བར། བྱམ་པ་ལ་བྱམ་པ་བཅའ་ན་རྟེན་
རྒྱ་མེད་པས་བྱམ་པ་ནི་ཐ་སྙད་འབྲུལ་ངོར་ཅམ་ལས་དོན་ལ་མེད་དོ་སྙམ་པ་ནི་
རྟེན་འབྲེལ་བཤེགས་པའི་ཆད་སྟོང་ཡིན་ཚུལ་མཁས་དབང་དག་གིས་གསུངས་
པ་ལྟར་བཏགས་དོན་བཅའ་ཚུལ་དངོས་མིན་པར་གོ་འོ།།

དེར་མ་ཟད་འབྲུག་རྒྱུ་ཏུའང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་
ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ལ་དབྱེད་ན་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་འགྱུར་བར་
གསུངས་པས། དེ་ཉིད་དཔྱད་པའི་སྒྲོས་བྱམ་པའི་ཡན་ལག་ནང་དུ་བྱམ་པ་བཅའ་
ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད་པས་བྱམ་པ་རང་ངོས་ནས་མེད་དོ་སྙམ་པ་འདི་འདྲ་དེ་ཡང་གོང་
གསལ་དེ་དང་ཆེག་ཅམ་ལས་མཐར་བབ་སར་བྱེད་པར་ཅི་ཡོད་དེས་པར་དབྱེད་

དགོས་པར་སྒྲུབ་སྟེ། ལྷ་ཁྱིད་ཐུན་སེལ་སྒྲོན་མེད། (༤༡༧/༡) ང་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་ན་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་གང་རུང་ན་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དེ་དག་ན་མི་
 འདུག་པས་ང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ་སྒྲུལ་དུ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་
 རིགས་ཏེ། ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་གྲུབ་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་དཔྱེད་པ་ནི།
 ཡོད་ན་གཅིག་དང་དུ་མར་ཁ་ཆོན་ཆོད་པས་བདེན་པར་ཡོད་ན་ཡང་བདེན་པའི་
 གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་གང་
 དུའང་མེད་ན་བདེན་པར་མེད་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་
 ཀྱིས་བདེན་མེད་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། གྲུབ་ན་གྲུབ་ཚུལ་འདི་དང་འདི་གང་
 རུང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་དགོས་ཞེས་ཁ་ཆོན་ཆོད་པ་ཞིག་གིས་བརྟག་པ་བྱས་ནས།
 གྲུབ་ཚུལ་དེ་དག་གང་དུའང་མ་རྟོག་ན་མེད་པའི་ངེས་པ་སྐྱེ་བར་རིགས་ཀྱི། གྲུབ་
 ཚུལ་དེ་དག་ཏུ་མེད་པས་ང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ངེས་ཤེས་འབྲེན་མི་རུས་ལ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ཡང་དཔེར་ན་གང་ཟག་དེ་རང་ངོས་ནས་ཡོད་ན་དེའི་ཕྱང་པོའི་ནང་ནས་
 དེ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་ལས། དེ་འདྲ་མེད་པས་དེ་རང་ངོས་ནས་མེད་དོ་
 སྒྲུལ་པ་དེ་ལ་བྱུང་པ་ཅིམ་ཡོད་ཀྱང་། དཔེར་ན་དེའི་ཕྱང་པོའི་ནང་དུ་མོ་གཤམ་བྱ་
 རྟོག་རྒྱ་མེད་ན་དེ་རང་ངོས་ནས་མེད་པས་བྱུང་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་རང་ངོས་ནས་ཡོད་
 མེད་འཆོལ་བའི་དོན་དུ་མ་སོང་བ་ལྟར་དུ་སྒྲུབ་སྟེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་ (༣༩༩/༡)
 དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འགག་ཡོད་

མེད་བཅའ་བ་ཡིན་གྱི། རིགས་པ་དེས་སྐྱེ་འགག་ཅམ་འཆོལ་བ་མིན་ནོ།། ཞེས་
གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ངས་པ་སྟེར་ལ། གཤམ་ཏེ་སྐྱེ་འགག་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་
པའི་སྐྱེ་འགག་འཆོལ་བའི་སྒྲོས་སྐྱེ་འགག་ཆེད་ན་ནི་སྐྱེ་འགག་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་
དགོས་ཀྱང་། དེས་སྐྱེ་འགག་ཡོད་མེད་འཆོལ་བ་མིན་པས་དེས་སྐྱེ་འགག་མ་
ཆེད་པ་ཡིན་གྱི་དེས་བཅའ་ས་དེར་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ཡང་ཆེད་མི་དགོས་ལ། གང་
བཅའ་རྒྱ་དེ་ཆེད་དགོས་ཤིང་མ་ཆེད་ན་མེད་པ་ཡང་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་པར་
ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་ (༣༣༡/༥) ཡོད་ན་རིགས་པ་དེས་འབྱུབ་དགོས་པ་ལས་དེས་
མ་བྱུབ་ན་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་ལེགས་པར་གོ་བར་རུས་སོ།།

འོ་ན་མཐའ་བདུན་གྱི་རིགས་པའི་སྐྱབས་སུ་དགག་བྱའི་བྱང་པར་སྐྱར་
དགོས་མི་དགོས་འདྲ་མིན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། དབུ་མ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་
བར། སྐྱེས་བུ་ས་མིན་ཆུ་མ་ཡིན།། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རི་ལྟར་བྲངས་ཤིང་།
དེ་དག་ཀྱང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ་བདག་མང་སོ་ཐལ་ཚུལ་སྐྱབས་སུ། བདག་
ཡུང་གཉིས་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ན་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་སྤུལ་
ནས། དེའི་འོག་ཏུ་བདག་མང་སོ་དང་། ཡུང་སོ་ལྷ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་འཕང་ངོ་།།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགག་བྱའི་བྱང་པར་ཆོག་ལ་དངོས་སུ་མ་སྐྱར་ཡང་དགག་
བྱ་ལ་གཏུགས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་པས་ཕྱི་རྒྱུ་གྱི་བསམ་ངོ་ལྟར་དོན་ལ་སྐྱར་
ཡོད་པར་སྤང་ངོ་།།

འོ་ན། མཛོད་ལས། གང་ལ་བཅའ་དང་སྒྲོ་ཡིས་གཞན། བསལ་ན་དེ་སྒྲོ་

མི་འཇུག་པ། ལུས་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཀྱན་རྫོབ་དུ། ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ།
 ཞེས་གསུངས་པས་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ཆེན་པོ་སོ་སོར་བསལ་ན་དེ་འཛིན་པའི་སྒོ་
 འདོར་བར་བྱེ་སྤྲུས་འདོད་ལྟ་བུ་བསྟན་པ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྩ་བུ་ཐོ་བས་
 བཅོམ་ན་མེད་པར་འགྲོ་བ་དེ་བཞིན་ལྟ་ཡང་རང་གི་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བསལ་ན་
 ལྟ་འཛིན་པའི་སྒོ་འདོར་འགྲོ་བར་སྤྲུལ་བ་ཅུ་ལས། ལྟ་སོགས་ཀྱང་གདགས་གཞི་
 ཆེན་པོ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་སའི་དོན་དེ་རྣམས་ཉེར་བར་
 ལེན་སོ་ཆ་ཅན་དེ་ཉིད་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་བཅུ་ན་ཉིད་པར་འདོད་པ་ནི།
 འཇུག་པར། ལྟ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། ཅེས་དང་། དེ་ཉིད་
 ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཆེན་པོ་ཅན་ཅན། ཤིང་རྩ་དེ་ཉིད་བྱེད་སོ་ཞེས་འགྲོར་བསྟན། སྤྲུལ་
 སོ་རྣམས་ལ་ལེན་སོ་ཉིད་དུ་འབྱུང་། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལྟ་ འཇུག་པའི་རྣམ་
 བཤད་དུ་གསལ་བ་སོགས་སྤྲུལ་ལེགས་པར་གཞིགས་གནང་ཡོད་པར་ཞུ། དེ་ཞིག་
 ཞུ་བུ་དེ་ཅུ་ལགས་སོ།

འདི་ལ་ལེགས་ཆ་འགའ་ཟུང་མཆིས་ན་སྤྲུལ་པའི་མཆོད་སྤྲུལ་གྱི་ལྟ་བུ་དུ་
 ལེགས་བཞེས་གནང་བུ་དང་། ཉེས་ཆ་གང་མཆིས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་འདོར་མེད་
 ཐོག་ཆར་གཅོད་རྗེས་འཛིན་ཅིས་ཀྱང་གནང་སྤྲུལ་ཡོད་པར་ཞུ།

རི་སྐད་དུ། རི་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་ལ་རིགས་པ་བཞེས།

ཉིན་དང་མཆོད་དུ་ལྟ་བུ་བཞེན་རབ་བཏགས་ནས།

བསམ་བྱའི་གནས་ལ་བསམ་ལས་བྱང་བ་ཡི།།

ནམ་དཔྱིད་སྟོ་ཡིས་ཐེ་ཆོམ་ཆོད་པར་ཞོག།

ཅེས་ཐུགས་སྟོན་མཛད་པ་ཇི་བཞིན་འགྲུབ་པའི་སྟོན་འདུན་དང་བཅས་པ་འདི་
བཞིན་སྐྱེ་འཛིན་འཁོར་ལོའི་ནང་དུ་ཡོད་པར་སྟོན་ཕྱི་བཟོ་བཅས་གང་དགོས་བགྱིས་ཏེ་དགོ་
མིང་དཔལ་གྲགས་པས། ༢༠༡༠/༡/༡༤ ཉིན་གྱིས་བ་དགོ་ལེགས་འཕེལ།།

ཕུག་མཆོད་སོགས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་གྱི་ངེས་ལན་ དམ་ཆོས་སྤང་བའི་སློན་མེ།

༄༅། གང་ལ་ཕུག་མཆོད་སྲིད་ཁྱེ་ལེགས་བགྱིས་ན།།

འསྐལ་དང་ཡུན་དུ་པན་བདེས་ལེགས་འཆོ་ཚུལ།།

ནམ་དཔྱོད་ཅན་གྱིས་ཇི་ལྟར་ལེགས་ངེས་པར།།

དམ་པའི་གསུང་བཞིན་འདི་ལྟར་ལེགས་ཁྱེ་བྱ།།

དེ་ཡང་མཁྱེན་བཅའི་དཔལ་མངའ་གཞོན་སྤྱིས་འཆོ་བྱེད་བརྒྱ་དོ་རྩེ་
ལགས་ནས་སྤོང་ལ་ཕུག་མཆོད་སོགས་གྱི་སློར་བཀའ་འདི་མང་ཙམ་ཡིག་ཐོག་
ཏུ་གནང་བར་སྤོང་ནས་འསྐལ་མར་ལན་ཁྱེ་མ་སྤྱོད་པར། ཡང་སྤྱོད་དོན་གཉེར་
ཅན་ནམས་ལ་པན་ཆེད་དེ་ལ་ལན་གོ་བདེ་ཞིག་དེས་པར་དགོས་ཚུལ་སྤྱིར་
ནན་བསྐྱེད་ཡང་ཡང་གནང་འབྱོར་ལྟར། སྤོང་ལྟ་བུས་དེ་འདྲི་སློར་བཀའ་ཁྱེ་
བགྱིས་ཆེ་ཉིན་མོར་སློན་མེ་བཏེགས་པ་ཇི་བཞིན་འགྱུར་རྒྱུ་ལས་མ་འདས་ལ། དེ་
ལྟར་ཡང་སྤང་མེད་རང་འགར་མ་ཐོར་བར་ཁོང་གི་ཕུགས་བཞིན་ལྟར་རང་རིགས་
དོན་གཉེར་ཅན་གཞན་གང་མང་ལའང་ཅུང་ཟད་པན་སྲིད་དོ་སྤྱོད་སྤྱོད་། སྤོང་བྱེད་

མཁས་དབང་འགའི་གསུང་རབ་ནམས་སུ་ཁྱད་ས་འཆོལ་ཅི་བྱས་ཐོག་བཀའ་
འདྲིའི་སྡེ་ཆུང་རིམ་བུ་ལྟར་ལན་མདོར་བསྡུས་རེ་ཞུ་རྒྱུ་།

དེ་ཡང་ས་ཡི་སྤྱིང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་དག་ན་
བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ། དེ་ཀྱན་དཀོན་མཆོག་མཆོད་ལས་བྱུང་བས། དེ་བས་བདེ་ཞིང་
སྦྱིད་པ་འདོད་པས། དཀོན་མཆོག་མཆོད་ལ་རྟག་ཏུ་བཙུན་བྲ། ཞེས་གསུངས་
ཤིང་། དེ་ལ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་དབང་སློབ་དཔོན་སློབ་རྟན་གྱིས་མདོ་སྡེ་
རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད་པ་ལ་ནམས་པ་གཉིས་ཏེ། ཟང་
ཟིང་གིས་མཆོད་པ་དང་སྦྱབ་པས་མཆོད་པའོ། ཟང་ཟིང་གིས་མཆོད་པ་ལའང་
ནམས་པ་གཉིས་ཏེ། རྟེན་བས་མཆོད་པ་དང་། བཀྱར་སྦྱིས་མཆོད་པའོ། དེ་ལ་ཆོས་
གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་འབྲུལ་བ་ནི་རྟེན་བས་མཆོད་པའོ། ལྷག་འཆོལ་
བ་དང་སྐྱོར་བ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་བཀྱར་སྦྱིས་མཆོད་པའོ། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ལ། དེ་ཡང་མཆོད་པའི་སྐད་དོད་བྱ་ཇོན་ཞེས་པ་ཡུལ་མཉེས་པ་ལ་འཇུག་
པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷག་སྐྱོར་སོགས་ཀྱང་མཆོད་པའི་གས་སུ་བསྡུས་པར་
མདོན་ནོ།

གཞན་ཡང་མདོ་ལས། གང་ཞིག་བཞུགས་ལ་མཆོད་པ་དང་། ལྷུང་ན་
འདས་པའི་སྐྱ་གདུང་ལ། སེམས་ཀྱི་མཉམ་པར་དང་བ་ཡིས། བསོད་ནམས་ལ་
ནི་བྱུང་བར་མེད། ཅེས་སོགས་མདོ་མང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་དངོས་ལ་མཆོད་
པ་བྱུལ་བ་དང་། དེའི་སྐྱ་གདུང་ལ་མཆོད་པ་བྱུལ་བ་གཉིས་བསོད་ནམས་མཉམ་

བར་གསུངས་ཤིང་། ལྷག་པར་ཆོས་ལ་ནི་སངས་རྒྱུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོག་
 ཏུ་བཀྱར་བར་གསུངས་པས། ཆོས་གསུང་རབ་རྣམས་ལའང་གྲུས་བཀྱར་ཆེན་པོ་
 བྱ་དགོས་ཚུལ་བཅས་ཀྱང་མང་དུ་གསལ་ལོ།།

དེ་ཡང་ཕྱག་སྒྲོར་གསོལ་འདེབས་སོགས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གང་གི་
 སྒྲོ་ནས་དགོ་བ་ལ་འདུག་པའི་ཆེ་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་
 ཡིན་བསམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་དང་མཉམ་དུ་མ་གྱུར་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་མིའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཀུན་སྒྲོང་ཡང་རང་དང་མཐུན་པའི་སྒྲོ་ནས་དགོ་
 བའི་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་བཞིན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་སྟམ་པ་དང་། གང་ལ་ཕྱག་སྒྲོར་མཆོད་
 པ་སོགས་བྱ་བའི་སྐྱབས་ལུལ་རྣམས་ལས་འོད་དང་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་ཏེ་
 རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ལུས་ངག་
 ཡིད་གསུམ་གྱི་ཕྱི་ག་སྒྲིབ་དག་པ་དང་། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱེན་རྒྱབས་དངོས་
 བྱུང་ཐམས་ཅད་ཐོབ་བྱུང་སྟམ་པ་འདི་དག་གལ་ཆེ་ཚུལ་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལྟར་ཉམས་བཞེས་གནང་ཐུབ་ན་ཆོགས་ཚུང་དུས་
 རྒྱབས་ཆེ་བའི་ཆོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྐྱུང་ཡོང་བར་ངེས་སོ།།

ཕྱག་འཆའ་བའི་སྒྲོང་།

འི་བ། ཕྱག་འཆའ་སྤངས་འདྲ་མེན་ངེ་ལྟར་ཡོད་ལགས།

ལན། སྤྱིར་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱགས་གཅིག་ཕྱུ་ལའང་ཕྱག་འཆའ་
སྤངས་འདྲ་མེན་སྒྲོ་ཆོགས་སུ་ཡོད་པར་མངོན་ཡང་། བོད་ཀྱི་མཁས་དབང་དམ་བ་
ནམས་ཀྱིས་ཡོངས་གྲགས་བསྐྱེད་ཕྱག་དང་བརྒྱུད་ཕྱག་གཉིས་ཅམ་དུ་གསུངས།

དེ་ལ་བསྐྱེད་ཕྱག་ནི། ལུས་མོ་གཉིས། ལག་མཐེལ་གཉིས། དབྱལ་བ་
བཅས་ལྷ་ས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཕྱག་འཆའ་བ་ལ་བརྒྱུད། དེའི་དགོས་དོན་ཡང་།
ཀུན་ཀྱང་སྒྲོ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་སྒྲོན་ལམ་གྱི་གསུང་ ར། སྤྱིར་ཆོས་འབྲེལ་བ་
(༡༩༥) དུ། ཕྱང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་འདས་བ་དང་
མ་འོངས་བ་དང་། ད་ལྟར་བྱང་བའི་ཆོས་མཉམ་བ་ཉིད་ལ་འཇུག་ཅིང་ཡན་ལག་
ལྷ་ས་ལ་གཏུགས་པར་བྱ་སྟེ། ལུས་མོ་གཉིས་པ་ས་ལ་འཇུགས་པའི་ཆེ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་གཉིས་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྒྱུད་དོ།
གཡོན་པ་འཇུགས་ཆོ། སེམས་ཅན་སུ་དག་གཡོན་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་བ་
དེ་ཐམས་ཅད་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་གནས་ཤིང་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་གནས་
པར་གྱུར་ཅིག་ ཅེས་སོ། ལག་བ་གཉིས་པ་འཇུགས་པའི་ཆེ་ངེ་ལྟར་སངས་

རྒྱས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སྙིང་པོ་མཆོག་དམ་པར་བཞུགས་པ་དག་བའི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་དང་ལྷན་པས་དབྱུང་དང་སྐྱེ་སྐྱེལ་མོ་གྱུང་ལ་བཞུགས་ཏེ་ཕྱག་གཡས་པ་ས་ལ་
 བསྐྱུན་ནས་བདུད་དབྱུང་དང་བཅས་བརྟལ་ཞིང་། བྱང་ཚུབ་བརྟེན་པ་ལྟར་སེམས་
 ཅན་འདི་དག་གིས་གྱུང་བདུད་ཕྱིར་ཁོལ་བ་ཆོམས་པར་གྱུར་ཅིག བྱང་ཚུབ་གྱི་
 སྙིང་པོ་ལ་འདུག་ཅིང་ས་ལ་བསྐྱུན་ཏེ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག
 ལག་གཡོན་འཕྲུགས་པའི་ཆེ་སེམས་ཅན་སྐྱུ་དག་གྱིས་བའི་ཆོས་ལ་གནས་ཏེ་
 གཡོན་ཕྱོགས་སྐྱུ་འཛིན་པ། གདུལ་དཀའ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་
 བཞིས་ཤིན་ཏུ་སྤྱད་པར་གྱུར་ཅིག གདོང་བ་དང་དབྱལ་བ་ས་ལ་གཏུགས་པའི་
 ཆེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ར་རྒྱལ་མ་མཆིས་པས་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་རིམ་གྱོ་བགྱིད་
 ཅིང་སྐྱེ་གཙུག་ལྟར་མི་མཐོང་བ་དང་། དག་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱིས་འཕགས་
 པར་གྱུར་ཅིག དེ་ལྟར་བདག་གི་ཡན་ལག་ལྡས་ཕྱག་འཆལ་བ་འདིས། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱིབ་པ་ལྟ་སེལ་བར་གྱུར་ཅིག དབང་པོ་ལྟ་ཡོངས་སྐྱེ་གས་པར་
 གྱུར་ཅིག མིག་ལྟ་ཡོངས་སྐྱུ་དག་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་སོགས་བྲངས་པའི་དོན་
 ལྟར་གོ་དགོས་པར་སེམས།

བརྒྱུད་ཕྱག་ནི། ལུས་རྫོགས་པར་ཤིང་སྤྱོད་འགྲེལ་བ་ལྟར་ཁ་སྐྱབ་ཏུ་ས་ལ་
 བབ་ཅིང་། ལག་པ་གཉིས་ཐད་ཀར་བརྒྱངས་ཏེ་མགོ་འེ་ཐད་དུ་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ་དང་
 དུས་མཉམ་དུ་དབྱལ་བའང་ས་ལ་གཏུགས་པའི་ཕྱག་འཆལ་ཚུལ་དེ་ལ་བརྟེན། དེ་
 ཡང་ཤིང་སྤྱོད་ས་ལ་འགྲེལ་བ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་འདིས་སྤྲིག་པ་ལ་འགྱོད་པ་བྲག་པོ་

ཡོད་པའི་ནམ་འགྲུར་མཆོན་པའམ། ང་རྒྱལ་གྱི་རི་བོ་ས་ལ་བསྐྱེལ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་
བུར་གོ་དགོས་པ་ཨེ་ཡིན་སྟེ།

དེ་བ། ཕྱག་འཆའ་དུས་དམིགས་བསལ་བསམ་སྒྲོ་གང་འདྲ་ཞིག་གཏང་
དགོས་ལགས།

ལན། དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་དོན་དང་མཐུན་ངེས་ཤིག་བྱ་
བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི་གང་ལ་ཕྱག་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་སྐྱབས་གནས་དམ་པར་
ཡིད་ཆེས་ཐོག་དེ་ལ་བདག་གི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་དབང་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་ཁྱེད་རང་
ཕྱག་ཏུ་བཞག་རྒྱུ་ཡིན་ལགས་ན། འབྲལ་ཕྱགས་ཀུན་ཏུ་སྐྱིད་སྤྱུག་ལེགས་ཉེས་
ཅིར་འགྲུར་ཡང་ཁྱེད་རང་མཁྱེན་སྟེ་མ་པ་ཞིག་དགོས་པ་འདྲ།

ཡང་ཕྱག་ཅེས་པ་སྤྲིག་སྤྲིབ་བྱང་བ་དང་། འཆའ་ཞེས་པ་ཡོན་ཏན་འདོད་
པའི་དོན་དུ་གོ་བར་ལྟར་ན། སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་བྱང་ཞིང་དག་པ་དང་། བསྐྱབ་
གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱེས་ཤིང་འཕེལ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་བསམ་
ཤིང་སྒྲོན་དགོས་པར་སེམས།

དེ་བ། ཕྱག་འཆའ་དུས་ཅི་འདོན་དགོས་ལགས།

ལན། སྤྲིབ་ཕྱག་བྱ་བའི་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པའི་བསྐྱོད་བསྐྱབས་གསོལ་
འདེབས་དང་། ཕྱག་འཆའ་བའི་ཆོག་འདྲ་མིན་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཟུངས་
སྤྲིག་གྱི་རིགས་ཡིག་བརྒྱ་སོགས་རང་གི་སྒྲོ་ལུས་དང་བསྐྱུན་ནས་འདོན་རྒྱུར།

ཕྱག་བྱངས་གསོག་སྐྱབས་སུ་ཐོག་མར་ཕྱག་འཕེལ་འགྲུར་གྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ བ་

མོ་མཆུ་ཤི་ཡེ། ན་མ་སུ་ཤི་ཡེ། ན་མོ་མཆུ་ཤི་ཡེ་སྟེ། ཞེས་པ་འདི་བཞིན་ཆར་
འགའ་ཞིག་འདོན་དགོས། གནད་བསྐྱུས་ན། ཕྱག་འཆལ་ཡུལ་དེ་སྐྱབས་གནས་
ཀྱན་འདུས་སུ་མོས་ལ། ཡོངས་གྲགས་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོག་མཐུན་པ་འདུས།
སྐྱབས་འགོ་བཞི་བསྐྱོར་རང་འདོན་ན་འགྲིག་ངེས།

བྲི་བ། ཕྱག་མང་པོ་འཆལ་ན་དགོས་པ་གང་ཡོད་ལགས།

ལན། རང་གཞན་སུ་ཡིན་རུང་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྐྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་
ནི་མཚུངས། བདེ་སྐྱིད་ཡོང་བ་ལ་བསོད་ནམས་བསག་དགོས། སྐྱག་བསྐྱེད་སེལ་
བ་ལ་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྱང་དགོས། དེས་ན་བསོད་ནམས་མང་པོ་བསག་པ་དང་སྤྲིག་
སྤྲིབ་མང་པོ་སྤྱང་བའི་དོན་དུ་ཕྱག་མང་པོ་འཆལ་དགོས་པར་གསུངས།

བྲི་བ། ཕྱག་ག་དུས་འཆལ་དགོས། ཅི་འདྲི་དོན་དུ་འཆལ་དགོས་ལགས།

ལན། དུས་རྒྱུན་གང་སྟེགས་དང་། དམིགས་བསལ་ཆོས་བཟང་དུས་བཟང་
དང་། ལྷ་མ་དང་དགེ་འདུན། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་མཇལ་ཞུ་སྐབས་དང་། ལྷག་
པར་སྤྲོད་མལ་ནས་ལངས་འཕུལ་ཀྱན་སྦྲོང་བཙུག་ཏེ་དེ་བཞིན་ཆོས་མཐུན་གྱི་
བྱ་བ་ལམ་འགོ་ཡོང་བའི་གསོལ་འདེབས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱག་དང་། དགོང་མོ་
ཉིལ་ཁར་ལེགས་བྱས་རིགས་བསྡེ་སྦྲོན་དང་ཉེས་བྱས་རིགས་བཞགས་སྦྲོམ་དང་
འབྲེལ་བའི་ཕྱག་འཆལ་དགོས། གང་གིས་ན་སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་ལ་དོན་གལ་ཆེ་
བ་སྐྱབས་འཇུག་ཞུ་བའི་དོན་དུ་ཕྱག་འཆལ་དགོས་པར་སེམས།

རྩི་བ། ཕྱག་འཆའ་ན་པན་ཡོན་གང་ཡོད་ལགས།

ལན། ཕྱག་འཆའ་བའི་པན་ཡོན་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པར་གསུངས་
འདུག། གནད་བསྐྱེས་ཤིག་ནི་གོང་དུ་ཞུས་ཟིན། རྒྱུ་པར་ཤེས་འདོད་ན་གསུང་
རབ་རྣམས་སུ་གཟིགས་དགོས། མདོར་ན་སྐྱབས་ཡུལ་ལ་མ་དད་པ་དང་མ་གྲུས་
པ་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དག་པ་དང་། དད་ཅིང་གྲུས་པས་བསོད་ནམས་
རྒྱབས་ཆེན་བསགས། དེ་ལྟར་བྱུང་ན། མདོ་ལས། བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་མི་ཡི་
བསམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྲུབ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་
ཐུག་གི་འདོད་དོན་རྩི་བཞིན་འགྲུབ།

ཕྱག་གུངས་གསོག་བྱེད་ན་ཆོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྐྱུང་རྒྱབས་ཆེ་ཐོག་
ཞོར་དུ་བད་ཀན་གྱི་ནད་རིགས་སོགས་སེལ་ཏེ་ལུས་ཀྱང་བདེ་ཐང་ཡོང་བ་དང་།
ལྷག་པར་ཕྱག་འཆའ་བ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད། ད་རྒྱལ་ཟེར་
བ་དེ་རང་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་ཆོས་ཤིག་ལ་རང་གི་བསམ་འོར་བྱེད་འཕགས་
ཤིག་ཏུ་སྒྲུང་ཞིང་། དེས་སེམས་ཁིངས་ཏེ་ཡོན་ཏན་གཞན་སྐྱེ་ཞིང་འཕེལ་བ་ལ་
གོགས་བྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན་ཟས་དན་གྱིས་ཁོག་
པ་སྒྲོས་དུས་ཁ་ཟས་ལེགས་པ་གཞན་འགྲོ་ས་མེད་པ་ལྟར། ད་རྒྱལ་གྱི་སྐྱུང་བུ་ལ་
ཡོན་ཏན་གྱི་ཆུ་མི་འགྲུབ། ཅེས་གསུངས་པའང་དེ་ལྟར་དུ་གོ། ད་རྒྱལ་རྩི་བྱེད་དུ་
བཏང་ཐུབ་ན། ཡོན་ཏན་རྩི་བའེལ་དུ་འགྲོ་བར་པན། ཡོན་ཏན་ལེགས་པར་ལྡན་ན་
རང་གཞན་གྱི་འདོད་དོན་སྐྱབ་བྱས་པས་ཕྱག་གི་པན་ཡོན་དེ་ལྟར་དུ་སེམས།

དྲི་བ། ཕྱག་མཆོད་དུས་ཐལ་མོ་སྐྱར་སྐྱངས་ལ་བྱད་པར་དེ་འདྲ་ཡོད་
ལགས།

ལན། གཞན་ལྷགས་ལྟར་ཐལ་མོ་ཅབ་ལེབ་ཏུ་སྐྱར་བ་སོགས་བྱས་ན་ཐལ་
མོ་སྐྱར་ཚུལ་གྱི་མཆོན་དོན་དང་མི་མཐུན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་ཉེས་དམིགས་
ཆེ་ཚུལ་སོགས་གསུང་འདུག དེས་ན་ལག་མཐིལ་གཉིས་མ་སྐྱར་ཞིང་མཛུབ་ཅེ་
ནམས་སྐྱར་ཏེ་ཁོང་སྟོང་པར་ཁ་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་ནང་ཁོང་སྟོང་པ་དེས་ཆོས་
སྐྱོད་དེའི་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་བཅས་མཆོན། ཕྱི་ནོར་བུའི་དབྱིབས་དེས་
གཟུགས་སྐྱོད་དེའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་བཅས་མཆོན་ཚུལ་དང་། ཡང་
ཐལ་མོ་ཁོང་སྟོང་དུ་སྐྱར་བའི་ནང་དུ་མཐེ་བོང་གཉིས་གྱེན་འབྲེང་ལ་བཅུག་སྟེ།
བྱང་སེམས་ཀྱང་ཏུ་བཟང་བོའི་ཕྱག་མཆོན་ནོར་བུ་འཛིན་ཏེ་སྟོན་ལམ་བཟབ་པ་
ལྟར་རམ། འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་གྱིས་ཕྱག་ཐལ་སྐྱར་དུ་ནོར་བུ་འཛིན་
པ་ལྟར་མོས་ལ། དེ་ལྟ་བུས་མཆོན་དོན་ཡང་ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ལ་བརྟེན་
ནས་འབྲས་བུ་ཆོས་གཟུགས་གྱི་སྐྱོ་གཉིས་ཐོབ་དགོས་པའི་ཚུལ་བྲན་དགོས།

གང་ལྟར་ཐལ་སྐྱར་དེ་དང་དེ་བཞིན་རང་གི་སྐྱི་བོ་དང་། མཐུན་པ་སྟོང་
ག་གསུམ་དུ་རིམ་བཞིན་སྐྱར་བ་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་གུས་པས་
འདུད་ཚུལ་དང་། དེ་ཡང་སྐྱབས་ལུལ་ནམས་གྱི་སྐྱོ་གསུང་ཐུགས་གྱི་བྱིན་ཆུབས་
འཛུགས་པ་དང་། རང་བཞན་ཀྱང་གྱི་སྟོན་གསུམ་གྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་འདག་པའི་དོན་དུ་
ཡིན་པར་བསམ་དགོས་ཚུལ་གསུངས། ཐལ་སྐྱར་གྱི་མཆོན་དོན་འདི་ནི་མདོ་

སྤྲུགས་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། སྤྲུགས་ཕྱོགས་ལ་ནི་དེའི་
མཆོན་དོན་ཟབ་གནད་བྱད་པར་ཅན་མང་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་སྐབས་
སུ་བབ་ཆེ་དེ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།། །།

སྐྱོར་བ་བྱེད་ཚུལ་སྐྱོར།

དེ་བ། སྐྱོར་བ་གཡས་སྐྱོར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ལགས།
ལན། འདིའི་སྐྱོར་གསལ་ཁ་ཞིག་ཉིད་སོན་མ་བྱུང་ཡང་། སྤྲུགས་ཕྱོགས་
ལ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ལས་གང་གཙོ་བོར་བྱེད་ཕྱོགས་མཆོན་དོན་
ལ་གཡས་སྐྱོར་དང་གཡོན་སྐྱོར་སོགས་སོ་སོར་བྱ་དགོས་པའི་སྐབས་ཡོད་པར་
གསུངས་པ་འདི་རིགས་ནི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཕྱོགས་སྒོལ་དུ་སྤང་།

ཡོངས་གྲགས་གཡས་སྐྱོར་བྱེད་པ་འདིའི་སྐྱོར་བསམ་ཆོད་ཅམ་ནི། གོང་
གསལ་བསྐྱམ་ཕྱག་སྐབས་ལག་པ་དང་བྱས་མོ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ས་ལ་
འཇུགས་དུས་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་ཚུལ་གསལ་བ་བཞིན་གཡས་ཕྱོགས་ནི་ལམ་
ཡང་དག་པ་དང་། གཡོན་ཕྱོགས་ནི་ལམ་ལོག་པ་གོ་ཚུལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེའི་གས་སུ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་གཤེགས་པ་
ཞེས་པར། ལམ་གྱི་སྐྱོར་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པར་གཤེགས་པ་ཞེས་གསལ་བ་

དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། གཞན་ལ་ལག་བས་བརྟེན་སྤྱོད་ཆོ། ལག་བ་གཡས་
 བས་བྱ་དགོས་བ་གསུངས་བ་སོགས་ལ་བརྟགས་ན། འདིག་ཏེན་གྲགས་ཆོད་
 ལ་གཡས་ཕྱོགས་གྱི་བྱ་བ་དེ་བཞིན་ཡུལ་ཆོས་གྱི་དབང་གིས་ལེགས་བ་ཞིག་ཏུ་
 བཅི་སློལ་ལྟར་ཡིན་བར་སེམས་ཏེ། དེང་ཡོངས་གྲགས་ལའང་གཡས་ཕྱོགས་བ་
 དང་གཡོན་ཕྱོགས་བ་ཞེས་བ་རིམ་བཞིན་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
 གོ་ཚུལ་ཡོད་བ་ལྟར་རོ་སྟུམ། དེས་ན་གང་ལ་བསྐྱོར་བ་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་གུས་
 བཀུར་གྱི་བྱ་བ་ཞིག་ཏུ་བཅིས་བ་མ་ཟད། བསྐྱོར་ཡུལ་དེ་ཉིད་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་
 ཅས་མཇུག་བས་མི་ངོམས་བར་བསྐྱོར་ཞིང་ཕྱོགས་ཀྱན་ནས་ལན་མང་དུ་མཇུག་
 ཏེ་གསོལ་འདེབས་སྟོན་ལམ་བྱེད་དགོས་བའི་ཆོད་དུ་སྒྲུང་།

བྲི་བ། སྐྱོར་བ་ཐེངས་ག་ཆོད་རྒྱག་དགོས་ལགས།

ལན། སྐྱོར་བ་ག་ཆོད་རྒྱག་ཐུབ་ན་ཆེས་ལེགས་བ་ལས་མང་མཐའི་གངས་
 གྱི་ཆོད་མེད་ཚུལ་གསུངས། འོན་ཀྱང་གོ་སྐབས་བྱུང་ན་ཐུན་རེར་ཉུང་མཐར་ལན་
 གསུམ་རེ་བསྐྱོར་དགོས་ཚུལ་མདོ་སྟགས་གཉིས་ཀའི་གཞུང་དུ་གསལ་ཞིང་ཕྱག་
 གི་གངས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་སྒྲུང་།

བྲི་བ། སྐྱོར་བ་བྱེད་དུས་ག་རེ་འདོན་དགོས་ལགས།

ལན། ཐོག་མར་བསྐྱོར་བ་ལྟག་འགྱུར་དུ་འགྲོ་བའི་གཟུངས་སྟགས། ཅ་མོ་
 ཟླ་ག་ཙེ། རྩྭ་ཀེ་ཏུ་རྩྭ་ཡ་ཏ་སྟེ་ག་ཏུ་ཡ། ཨཱ་ཏེ་སི་ཐུའྲི་བུལྲ། ཏུ་སྟེ། ཨྲི་
 རྩྭ་རྩྭ་མུ་རྩྭ་རྩྭ་བི་རྩ་ཡ་སྟུ། ཞེས་དང་། དེ་ནས་གོང་དུ་ཕྱག་གི་སྐབས་

ཁྱུས་པ་ལྟར་སྐྱབས་འགོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་དང་། མ་ཉི་གསོལ་
འདེབས་དང་། གཟུངས་སྒྲགས་གང་མོས་འདོན་ན་ལེགས།

དེ་བ། སྐྱོར་བ་བྱེད་དུས་བསམ་སྒྲོ་གང་གཏང་དགོས་ལགས།

ལན། འདི་ཡང་གོང་དུ་སྦྱར་བཏང་དག་བའི་བྱ་བ་གང་ལ་འདྲུག་བའི་ཆེ་
རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡིན་བསམ་དགོས་ཚུལ་སོགས་
ཁྱུས་ཟིན་བའི་ལན་དེས་གོ་རྒྱས་པས་བསྐྱར་ཁྱུ་མ་དགོས།

དེ་བ། སྐྱོར་བ་བྱེད་དུས་གཞན་དང་སྐྱད་ཆ་ཤོད་ཀྱིན་ཕྱིན་ན་འགྲིགས་སམ།

ལན། སྦྱར་ངག་ཀྱལ་དང་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་
ནས་བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་ཀྱི་སྐྱད་ཆ་བཤད་པ་ནི་ངག་ཀྱལ་གྱི་སྒྲིག་པ་ཆེ་
ཤོས་ཤིག་ཡིན་ལ། དེས་མང་ཆོགས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་ལ་གཞོད་ཆབས་ཆེ་བ་དང་།
ཡ་རབས་རྣམས་ཀྱི་མདུན་སར་རང་ཉིད་རང་གིས་དམའ་འབེབས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་སྤྱད་
ཤོས་སུ་གསུངས་པས། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཅི་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱེད་དགོས་ན། དག་སྦྱོར་
བྱ་དུས་སུ་དེ་བས་ཀྱང་དེ་འདྲར་བྱེད་ག་ལ་རིགས། ལྷག་པར་ཕྱག་སྐྱོར་བྱེད་པ་
འདི་རིགས་ལ་གོང་ཁྱུས་ལྟར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་དུས་གཅིག་ཏུ་
བསོད་ནམས་རྒྱབས་ཆེན་བསག་ཚུལ་ཡོད་པས། དེ་དག་བེད་མེད་དུ་མི་འགོ་
བའི་ཐབས་ལ་གཟབ་དགོས་པར་གསུངས།

དེ་བ། སྐྱོར་བ་རྒྱག་དུས་ཆོས་བཟང་ངན་བཅི་སྟོལ་དེ་དེ་ཡིན་ནམ།

ལན། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་གྱི་མཛད་པ་

རྒྱལ་ས་པོ་ཆེ་མཛད་པའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་ས་པའི་དུས་བྱེད་པར་ཅན་སོགས་ལ་ནི།
དགེ་སྤྲེལ་གང་བྱས་ཀྱང་འཕེལ་འགྱུར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་དམིགས་བསལ་གྱི་དགེ་བ་
ལ་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས།

ཕྱག་སྐྱོར་གྲངས་གསོག་མགོ་འཛུགས་སོགས་དམིགས་བསལ་གྱི་དགེ་
བའི་བྱ་བ་རེ་བྱུང་ལམ་སྟོངས་ཡོང་ཆེད་སྐབས་འགར་གཟུང་སྐར་བཟང་ངན་
བརྟགས་ཏེ་བྱེད་ན་དགེ་མཆོན་ཆེ་ཡང་། རྒྱན་གྱི་སྟོ་ཆས་ནི་གཟུང་སྐར་ངན་པ་
ལའང་མཆོམས་འཛོག་མི་རིགས་པ་ལྟར། རྒྱན་གྱི་དགེ་སྐྱོར་གི་བྱ་བ་ནི་དུས་ནམ་
དུའང་དགག་མི་རིགས།

དེར་རེ་བྱུང་གིས་ལོ་རེར་དེ་རིང་དུས་ངན་ཡིན་ཞེས་དགེ་བའི་བྱ་བ་ཐམས་
ཅད་ཅམ་འཛོག་ཐོག་ངན་པའི་བྱ་བ་སྣ་དགུ་བྱེད་དགོས་པའི་བསམ་ཚུལ་ལོག་
པ་འདི་འབྱུང་དང་། ཡང་ཡུལ་གྱུ་གཞན་ཞིག་གི་ལུགས་སྟོལ་སྤྱད་ཤོས་ཤིག་ལ་
ལོ་རེར་དུས་ངེས་ཅན་ཞིག་ལ་རྒྱན་གཞོད་བཤའད་ན་ལེགས་པའི་དུས་ཤིག་བཅི་
སྟོལ་འདུག་པ་སོགས་སྟོན་ངན་ནམས་རྒྱན་འབྱམས་སུ་ཡོང་ཉེན་ལ། སངས་
རྒྱུ་བཙུངས་ལྟན་འདས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་ནམས་ཀྱིས་སྟོན་ངན་འདི་རིགས་སྤྱི་
སྟོས་སུ་ལའང་མི་འགོ་བའི་ཐབས་ལ་ངེས་པར་གཟབ་གལ་ཆེའོ་སྟུམ་མོ།། །།

མ་ཉི་འཁོར་ལོའི་སྒྲིང་།

དྲི་བ། མ་ཉི་འཁོར་ལོའི་ནང་ལ་གང་དང་ཅི་ཡོད་དམ།

ལན། མ་ཉི་འཁོར་ལོའི་ནང་ལ་མ་ཉི་ཡིག་དྲུག་སོགས་གཟུངས་སྤྲུགས་
 རིགས་གངས་མང་པོ་དཔར་ཏེ་བསྐྱེལ་ནས་བཅུག་ཡོད། ལ་ལོའི་ནང་ལ་བཀའ་
 འགྲུར་བསྟན་འགྲུར་གྱི་སྤྲུགས་བཅ་ཡང་ཡོད་ཚུལ་ཐོས་སྤྲོད།

དྲི་བ། མ་ཉི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་ན་པན་ཡོན་གང་ཡོད་དམ།

ལན། འདི་ནི་རྗེ་གྲུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མའི་གསུང་ (འོད། ༩) མདོའི་
 ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱི་དོན་ཅུང་ཟད་བཀའ་བ་སོགས་ལེན་ཆན་ཐོར་བྱ་སྤྲུག་ཆོགས།
 ༡༠བལ) དུ། འཁོར་ལོའི་ཁུངས་དང་དམིགས་པ་པན་ཡོན་སོགས་མདོ་ཅམ་བཟླ་
 བ། སྤྲོད་པའི་མཆོག་ཏུ་འགྲུར་བ་དང་། རིགས་དྲུག་གི་སྤྲུག་འགོག་པ། བར་དོ་
 གསུམ་སྤྲོད་ཞིང་། བཏོན་པ་ལས་ཀྱང་བསྒྲོར་བ་དག་པས་པན་ཡོན་ལྷག་པར་ཆེ་
 བ་སོགས་སྤྲུག་ལ་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་།

གསར་མའི་རྒྱུད་གྱི་ཆོག་ཟེན་ལ་ལག་འཁོར་དུ་བྱེད་རྒྱུའི་བཤད་པ་མེད་
 ཀྱང་ཆད་ལྡན་གྱི་སྤྲུག་ཆེན་དུ་མས་བྲུག་བཞེས་སུ་བསྟན་ཞིང་། མདོ་དབྱུང་གི་
 དགོན་གནས་ཀྱང་དང་རྒྱས་སུ་མཛད་པས་ཡིད་ཆེས་གྱི་གནས་སུ་བྲུབ་པར་མ་

ཟད། ལྷུང་བར་འཁོར་བ་རང་ལྟ་འདྲི་སྒྲགས།། ཞེས་དང་། ཁྱོགས་དང་ཁོ་བོའི་བཞུས་
 བའི་འཁོར་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་ལ། སྒྲགས་གྱི་ཡི་གེ་མར་མེའི་སྤང་བ་བཞིན་
 དུ་འཁོར་ཚུལ་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་། རྡོ་རྗེའི་ཆོག་སྒྲུལ་ལས། ལྷུང་
 མགྱོགས་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ན་ཆེ། ཞེས་སྤྱིང་གའི་སྒྲགས་སྤང་འཁོར་བའི་དགོས་
 བ་བཤད་པ་རྣམས་ཕྱིའི་འཁོར་ལོ་བྲིས་ཏེ་བསྐྱོར་བའི་ཁྱུངས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ལྷག་
 བའི་ལྷ་དང་ཆོས་སྐྱོང་མང་པོའི་སྐྱབ་ཐབས་བེད་བྱམ་སོགས་སུ་ལས་བཞི་སྐྱབ་
 བྱེད་དང་། སྒྲགས་འཁོར་བྲི་ཚུལ་སོགས་བཤད་པ་རྣམས་ནང་དུ་སྒྲོམ་དོན་གྱི་འགོས་
 དང་བསྐྱུན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། སྒྲགས་རེ་གཉིས་ཤིང་བྱང་ལ་བྲིས་ནས་
 ཐང་འགའ་བསྐྱོར་བས་ནད་རིམས་སད་མེར་སོགས་ཞི་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱུབ་ན།
 བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་གཟུངས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་བསྐྱོར་བ་ལ་པན་ཡོན་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། དེ་འབྲེལ་རེག་པའི་རྒྱུད་གིས་ཤོག་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་
 སྤྱིག་སྐྱིབ་ཆོད་པོ་ཆེ་བྱང་ཞིང་ཐར་པའི་ས་བོན་བསྐྱུན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
 ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་དགོས་དོན་ཤེས་ཅུས་སོ།།

དེ་བ། མ་ཉི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་དུས་དམིགས་བསལ་བསམ་པ་གང་འབྲེལ་
 ཞིག་དགོས་ལགས།

ལན། དེ་ཡང་གོང་གི་གསུང་ (༡༡ན༦) དེར། དམིགས་རིམ་ནི་དེའི་ནང་
 དུ་ཡོད་པའི་མདོ་དང་གཟུངས་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་སྒྲོས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
 ཀུན་ཏུ་མཆོད་པ་བྱུང་། དེ་དག་ལ་བྱིན་རྒྱལས་བསྐྱུས་ཏེ་ཐིམ་ཞིང་། ཞེས་སོགས་

གསུངས་པ་ལྟར་རོ་སྟུམ།

དྲི་བ། མ་ཁི་བསྐྱོར་དུས་ཅི་འདོན་དགོས་ལགས།

ལན། ཡིག་དྲུག་སོགས་གོང་ཁྱེས་ལྟར་འདོན་ན་འགྲིགས་ངེས།

དྲི་བ། མ་ཁི་འཁོར་ལོ་དེ་མང་པོ་བསྐྱོར་ན་པན་ཐོག་གང་ཡོད་དམ།

ལན། གོང་ཁྱེས་ལྟར་གྱི་པན་ཡོན་རྣམས་མང་ལ་རྒྱབས་ཆེ་བ་འབྱུང་ངེས།

དྲི་བ། མ་ཁི་འཁོར་ལོ་གཡས་སུ་བསྐྱོར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡོན་ལགས།

ལན། འདི་ཡང་བསྐྱོར་བ་གཡས་སྐྱོར་གཡོན་སྐྱོར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་གོང་ཁྱེས་ལྟར་ལས་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱུངས་གསལ་པོ་མཐོང་ཐོས་མ་
གྱུར། འོན་ཀྱང་བསམ་ཆོད་གཅིག་ལ། འཁོར་ལོའི་ནང་གི་གཟུངས་སྟགས་རྣམས་
ཁ་སྤྱིར་བསྟན་ཏེ་བསྐྱེལ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་སྟོག་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གཡས་སུ་
བསྐྱོར་དགོས་པ་ཡོན་ནམ་སྟུམ།

དྲི་བ། ཡོན་དྲུག་གི་ཆོག་དོན་གང་ཡོན་ནམ། སྟོང་པོ་ཞིག་གསུངས་རོགས།

ལན། འདིའང་རྗེ་གྲུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྟོན་མའི་གསུང་ (འོད། ག། ཟབ་མོ་
ལྟ་བའི་ཟིན་གྱིས་ ༡༠བ།) དུ། དེད་ཅག་ཁ་བ་ཅན་པ་ཆོ་སྟགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་ལ་
མ་བཞེན་པར་འགྲོ་བུས་པའི་རེ་བ་མེད། མ་ཁིའི་མཐུག་ཏུ་སྟེ་སྐྱོར་མི་རུང་། དེ་
བྱས་ན་ཡེ་གོ་བདུན་དུ་འགྲོ་ཞིང་། འདི་ལ་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་སུའང་གཟུངས་སྟགས་

ཡིག་གོ་བྱུག་པ་སྟེ། ཡི་གོ་བྱུག་གི་འདྲ་། སྤང་གཞི་འགོ་བ་རིགས་བྱུག་དང་། སྤྱིང་
 གྱེད་གྱི་ལམ་པར་ཕྱིན་བྱུག་འབྲས་བྱ་རྒྱལ་བ་རིགས་བྱུག་འབྲུང་ཞིང་། ཡིག་འབྲུ་
 འདི་བྱུག་ཀྱང་སྤང་མཛད་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་རྒྱལ་བ་བྱུག་གིས་གསུངས་པ་
 ཡིན། དེས་ན་མ་ཉི་པད་མ་ཞེས་པ་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་མཆོན་ཡིན་ཞིང་། དེའང་མ་ཉི་ལོར་
 བྱ་དང་། བསྐྱོད་ལ་མེད་པས་སྐད་ཟུར་བྱ་མ་བྱུང་ངོ་།། མ་ཞེས་པའི་རིང་ཆ་ནི།
 གྱིས་པས་མ་ལ་འབོད་པའི་ཆེ་གདངས་རིང་པོར་འབོད་པ་ལྟར། མ་ཞེས་པ་རྣམ་
 ད་བྱེ་བརྒྱུད་པ་བོད་པའི་སྤྱི་ཡིན་པས། གྱི་ཞེས་བོས་ནས། རྩྱུ་ཞེས་པ་ཐུགས་ཀྱི་
 ས་བོན་ཡིན་པས་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱལ་ཏེ་ཐུགས་རྩེས་གཟིགས་ཞེས་པ་ལ། ཅི་བྱེད་
 དགོས་ཤེ་ན། ཨོ་ལ་ཡི་གོ་སྤལ་བའི་ཨ་ཁུ་མ་གསུམ་འབྲུང་ཞིང་། དེས་སྤྱི་གསུང་
 ཐུགས་གསུམ་མཆོན་པས་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྤྱི་ལ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ།།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ་།།

ཡང་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་བསྐྱུ་ན་ཨོ་དང་རྩྱུ་ཞེས་པས་གཟུགས་སྤྱི་དང་ཆོས་
 སྤྱིའི་མངའ་བདག་ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མཆོན་བྱེད་མ་ཉི་དང་པད་མ་འཛིན་པ་
 འཕགས་མཆོག་ཐུག་ན་པད་མོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ཅག་འགོ་ཀྱན་ཁྱོད་ཉིད་ལྟ་བུར་
 ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བྱ་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་གཉིས་
 ཐོབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་སྟེ། ཆོག་དོན་མདོར་བསྐྱུས་ཅམ་ནི། ལོར་བྱ་
 པད་མ་འཛིན་པ་ཀྱི་བདག་ལ་དམ་པ་སྤྱི་གཉིས་ཐོབ་པར་མཛོད། ཅེས་གསོལ་བ་
 འདེབས་པ་ཡིན་པར་སེམས་སོ།། །།

ཡོན་ཆབ་འབྲུལ་བའི་སྒྲོང་།

དྲི་བ། ཡོན་ཆབ་འབྲུལ་ས་ཉིང་ག་ཆོད་དགོས་ལགས།

ལན། གངས་ཆོད་ངེས་པ་མེད། དེ་ཅམ་མང་ན་ལེགས།

དྲི་བ། ཡོན་ཆབ་ཉིང་རེའི་བར་ཉེ་རྒྱང་ཅི་ཅམ་བཞག་དགོས་ལགས།

ལན། ཡོན་ཆབ་འབྲུལ་སྟེགས་དང་ཉིང་ནམས་གཙང་བྱི་ལེགས་པར་
བྱས་ལ། འབྲུལ་ཡུལ་གྱི་གཡས་སྟོགས་ནས་མགོ་བརྩམས་ཉེ་འབྲེད་ལ་ཐད་ཀར་
དང་པོར་བསྒྲིག་དགོས། བར་ཐག་ཉེ་རྒྱང་གི་ཆོད་དང་། ཉང་དུ་ཅུས་བསྐྱང་ཆོད་
བཅས་ལ་ནས་འབྲུ་གཅིག་གི་ཆོད་ཅམ་སྟོང་ཆ་བཞག་དགོས་པར་གསུངས།

དྲི་བ། ཡོན་ཆབ་འབྲུལ་དུས་ཅི་འདོན་དགོས་ལགས།

ལན། ཡོན་ཆབ་སོགས་མཆོད་པ་གང་འབྲུལ་ཡང་། ཇོ་ལྷ་རྩྱུ་། ཞེས་པ་
ལན་གང་མང་བཏོན་ཉེ་ཆབ་གཙང་གིས་བྲན་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སོགས་
ལ་མི་མ་ཡིན་གྱིས་མི་འཛོལ་པ་སོགས་གྱི་དགོས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་།
བྱང་ན་མཆོད་པ་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་གཞུངས། ན་མོ་རྩྱ་ཅ་ཡུ་ཡ། ཇོ་ན་མོ་རྩྱ་ག་
ཙ་ཉེ། བརྩ་སྤ་ར་ཤ་མ་རྩ་ཞི། ཉ་སྤ་ག་རྩ་ཡ། ཨར་ཉེ་སྤྱུ་ཤི་བུ་རྩ་ཡ། ཉེ་སྤ་ཇོ་
བརྩ་བརྩ། མརྩ་བརྩ། མརྩ་ཉེ་ར་བརྩ། མརྩ་བེད་བརྩ། མརྩ་བོ་རྩི་ཅི་རྩ་བརྩ། མརྩ་

བོ་རྟེ་མཚོ་བ་སི་ག་མ་ཉ་བཟླ། སུ་གམ་ཨལ་ར་ཏུ་བེ་ལོ་རྟ་ན་བཟླ། ཞེས་བ་
འདི་དང་། མཆོད་བ་འབྲུལ་བའི་ཆོགས་བཅད་བྱིན་ཅན་ཡོད་བ་དེ་རྣམས་སྐབས་
བསྐྱེན་འདོན་དགོས་པར་གསུངས།

དྲི་བ། ཡོན་ཆབ་འབྲུལ་དུས་དམིགས་བསལ་ཅི་འདྲ་བསམ་དགོས་ལགས།
ལན། གོང་གསལ་ཡིག་འབྲུ་གསུམ་ལན་འགའ་བཟོད་དེ། རྒྱལ་བ་སྤྲས་
བཅས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་རྣམས་ཨོ་ཨུཌྱི་གི་རྣམ་པ་དཔག་མེད་
བབས་ཏེ་མཆོད་བ་རྣམས་ལ་ཐེམས་ཤིང་། ཌྱི་གིས་མི་གཙང་བ་དང་མི་སྤྱུག་པའི་
རིགས་སྤྱངས་བ་དང་། ཨུམ་གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བདུད་ཅིར་བསྐྱུར། ཨོ་
གྱིས་རྣམ་གྲངས་མང་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བར་བྱས་སོ་སྤྲམ་བ་དང་། གཞན་ཡང་
དཔེར་ན། ཁ་ཐས་ཞག་ཅི་ཅན་དེ་ཉིད་ཁམས་དང་ནད་ཀྱི་དབང་གིས་མི་ལ་ལར་
ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། ལ་ལར་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡོད་བ་ལྟར། ཡོན་ཆབ་འདི་ཡང་
ལས་སམ་བསོད་རྣམས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་ཅག་ཐ་མལ་བ་རྣམས་ཀྱི་འོར་ཁུ་
གཙང་ཅམ་ལས་མེད་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་སྐུ་སྤར་བདུད་ཅི་རང་ཡིན་
དེས་སྤྲམ་བ་སོགས་མོས་ཤིང་བསམ་དགོས་པར་གསུངས།

དྲི་བ། ཡོན་ཆབ་ཐུལ་ན་པན་ཡོན་གང་ཡོད་ལགས།

ལན། དམིགས་བསལ་ནི་སེར་སྤྱའི་དྲི་མས་མ་གོས་པར་སྐྱེན་པའི་ཆོགས་
བསགས་བ་ལ་རྒྱབས་ཆེ་བ་དང་། ཤེས་རྒྱུད་བྲམས་སྤྱིང་རྩེ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་
གྱིས་བརྒྱན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པས་རྟོགས་བ་དང་རྩེ་བྲལ་རྩེ་དག་རྩེ་

གསལ་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་པན་ཡོན་ཡོད་ཚུལ་གསུངས།
 རྩི་བ། ཡོན་ཆབ་ལ་ཉིང་བདུན་བྱས་འདུག་པ་དེ་གང་ལགས།
 ལན། དེ་ནི་མཆོད་ཡོན། ཞབས་བསེལ། མེ་ཉོག་བདུག་སྒྲོས། ལྷང་
 གསལ། རྩི་ཆབ། ཞལ་ཟས་བཅས་མཆོད་པ་བདུན་ཆོན་ཞིག་འབྲུལ་སྒོལ་ཡོད་པ་
 དེ་དག་འབྲུལ་བཤམ་བྱ་བའི་གཞི་དང་བསྐྱུན་ཉེ་བྱས་པར་སེམས་སོ།། །

མཆོད་མེ་འབྲུལ་བའི་སྒྲོར།

རྩི་བ། མཆོད་མེ་ཕུལ་ན་པན་ཡོན་དམིགས་བསལ་གང་ཡོད་ལགས།
 ལན། དམིགས་གསལ་ལ་རང་གཞན་ཀུན་གྱི་མ་རིག་བའི་ཐུན་པ་བསལ་
 བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རྩེ་གསལ་རྩེ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། མངོན་ཤེས་ཐུར་དུ་
 ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱི་པན་ཡོན་ཡོད་པར་གསུངས།
 རྩི་བ། མཆོད་མེ་ལ་མར་དང་སྐྱམ་ཆེ་ལུ་གང་བྱུང་ན་འགྲིགས་སམ།
 ལན། མར་སྐྱམ་གཉིས་ཡུལ་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་རིན་ཐང་ཆེ་ཆུང་ཡོང་
 བ་ལྟར་བསོད་ནམས་བསག་པར་བྱུང་ཡོད་པ་ལས། མཆོད་མེ་ལ་གཉིས་ཀ་
 འགྲིགས་ཀྱང་། ཆེ་ལུ་ནི་སྤྱི་བཏང་མི་འགྲིགས་པར་སེམས།

བྲི་བ། མཆོད་མེའི་སྒྲིང་རས་དེའི་རྒྱ་ལ་གང་དགོས་ལགས།

ལན། ཡོངས་གྲགས་སྤྱི་བལ་ཟེར་བ་དེ་དང་། ལོ་མའི་རིགས་ཀྱང་ཡོད།
རས་ཀྱིས་ཀྱང་རུང་། འོན་ཀྱང་འབྲུ་རས་དང་དེའི་རྒྱ་སོགས་མེས་ཆོག་ན་ཤ་ཆོག་
གི་བྲི་མ་ཅན་གྱི་རིགས་ནི་མི་རུང་བར་སེམས།

བྲི་བ། མཆོད་མེའི་སྒྲིང་རས་ལ་སློག་ཤིང་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ།

ལན། འདིའི་སློར་ཡང་རྗེ་གྲང་ཐང་བསྟན་པའི་སློན་མེའི་གསུང་ (པོད། ༩) བོད་གི་གསུང་ལེན་ཆོན་ཐོར་བྱ་སྣ་ཆོགས་ (༡༩༩༡) ཟུ། མར་མེ་གཙོ་བོར་འོད་
ཕུལ་བ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུའི་ཞུན་མར་དང་འབྲུ་མར་ཡང་ཁ་དོག་ལེགས་པ་བྲི་རོ་ཕུན་
སུམ་ཆོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་བསོད་ནམས་རྫོགས་ཆབ་ལྷག་པར་ཆེད།

མར་མེའི་སྒྲིང་བྱུང་གསེར་དཔུལ་སོགས་ལས་བྱས་པའམ། སྤྲ་མ་འགའ་
ཞིག་ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་རས་བལ་གྱིས་དགྱི་
བའང་ཡོད་ལ། མ་མཐའ་ཡང་བྲི་བ་ཟེར་བའི་ཤིང་ཏ་ཅང་སློམ་པ་མ་ཡིན་པ་བྱང་
ཞིང་ཆུན་མེད་པའི་སྤྱིང་དུ་རས་བལ་གྱིས་དམ་སྟོད་སྟོམས་པར་བྲིལ་ཏེ་རིང་ཐུང་
ཀོང་བྱུའི་ཆོད་ལ་དཔག་པས་ཇི་ལྟར་འཆོམ་པ་བྱ།

མར་མེའི་སྒྲིང་བྱ་ལ་སློག་ཤིང་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དྲོགས་པ་བྱེད་ཀྱང་།
དེ་མེད་པར་རས་བལ་གྱིས་ཆོ་མི་ཟེན་པས་འོས་མེད་ཀྱིས་འབྲུབ་ལ། བྱུང་འགའ་
ཞིག་ཏུ་མར་མེའི་སྒྲིང་བྱ་ལ་ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མས་དགྱི་བར་གསུངས་པ་སྒྲིང་
བྱ་སྤྱི་ཅམ་ལ་མི་འགྲིག་པས་ནང་གི་སློག་ཤིང་ལ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། མགོན་

པོའི་གཏོར་ཆོག་ཏུ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སློག་ཤིང་གི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས་སྒྲིལ་རས་
ཀྱིས་དཀྱི་བར་གསུངས་པའི་རིགས་འགྲོས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་སོ།།

ལ་ལ་འོད་མེད་པར་མེ་མ་ཤི་ཅམ་ཀྱིས་རྒྱན་གང་རིང་བྱེད་པ་མི་ལེགས་
ལ། སྒྲོང་བྱ་ཏུ་ཅང་སློམ་པས་སྒྱུར་དུ་འབར་བའང་མི་བྱེད་པར། འོད་གསལ་བའི་
སྒྲོང་ནས་དལ་འབར་བྱས་ན་ལེགས་པར་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བསྟན་རིམ་ལས་
གསུངས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལས་ལེགས་པར་གོ་བྱས་སོ།།

དྲི་བ། མཆོད་མེའི་འོད་ལ་སྤེལ་སོགས་འབྱུ་སྤྱོད་མང་པོ་ཤི་འགྲོ་གིན་
འདུག་པར་དེའི་ཐོག་དགོངས་ཚུལ་རྗེ་ཡོད་ལགས།

ལན། འདི་ནི་མཁས་དབང་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་གསུང་
(མོད། ང་། མཆོད་གཏོར་བཤམ་ཚུལ་བསོད་ནམས་སྒོ་འབྱེད་ ༡༡བན) དུ། དེང་སང་
པལ་མོ་ཆེས་དབྱར་དུས་སུ་རྟེན་ཀྱི་བྱང་དུ་མར་མེ་ཆེ་ཆུང་ནམས་འོད་ཁང་མེད་
པར་བཞག་པ་དེའི་ནང་དུ་སྤེལ་སོགས་སློག་ཆགས་སྤྲ་མོ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་
བསྒྲིལ་མཆོ་ལ་ངང་པའི་བྱ་བཞིན་དུ་འཁོར་ཞིང་འོངས་ནས་སྤྱང་ཞིང་འཆོད་པ་ནི།
རྗེ་ལྟར་དཔྱལ་བའི་ཟངས་ལྷན་བསྐྱོལ་བར་དེའི་སེམས་ཅན་ཆར་བཞིན་དུ་བབས་
ཤིང་འཇུག་པའི་ངང་ཚུལ་ལྟར་གྱུར་པས་ན། རྟེན་ཀྱི་བྱང་དུ་སེམས་ཅན་མང་པོ་
གསོད་པའི་སྟུང་གོན་ཤེས་བཞིན་དུ་བཤམས་ནས་ཤི་རོ་དུ་མས་མཆོད་མེ་ཆེ་བར་
བྱེད་པ་སོགས་ལ་ཅི་ཡང་མི་སེམས་པར། ད་དུང་སློག་ཆགས་དེ་ནམས་ལ་ཆོག་
པ་ཐོས་ནས་སེམས་ཅན་ལས་ཀྱིས་ཤི་བ་ལ་ཐབས་ཅི་ཡོད་སྟུང་དུ་སེམས་ཤིང་

སྤྱི་བར་བྱེད་པ་དག་གིས་ཐུགས་བསད་མཆོད་སྤྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུའི་
མཆོད་མེ་སྤར་བ་ལས་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་མི་ཐོབ་ཀྱི། སེམས་ཅན་གྱི་སློག་ཡལ་
བར་དོར་བའི་བསམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་བཅས་པ་འོད་ཁང་མེད་པར་མར་
མེ་བཞག་མི་རུང་བར་གསུངས་པའི་བཀའ་ལ་བསམ་བཞིན་དུ་བྱུང་དུ་བསད་པའི་
མི་དགེ་བ་ཆེན་པོ་གསོག་པར་འགྱུར་རོ།

མདོར་ན་ཕྱི་ནང་གི་གཙང་སྤྱི་གང་ཐོན་གྱི་ངོས་ནས་མཆོད་གཏོར་རྣམས་
ཚུལ་བཞིན་དུ་བཞགས་འཕྲལ་ཆབ་ཀྱིས་བྱན་ལ་བསངས་ཀྱིས་བདུག་གི་བ་སྤང་
གི་རྩས་ཀྱི་ཤ་དང་ཆ་བུའི་སྤྱོ་སོགས་ཉེ་འཁོར་དུ་བཞག་བགལས་མི་འཇུག་པའི་
ཆེད་དུ་མདོ་སྤྱགས་གང་རིགས་བྱིན་རྒྱབས་བྱ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། འོད་
ཁང་སོགས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་མ་བྱས་ན་པན་ཡོན་ལས་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བ་འགྱུར་
ཉེན་ན། ཁང་པའི་སྤྱོ་དང་སྤྱེལ་དག་དང་། མཆོད་མེའི་ཉེ་སྤྱོར་བཅས་གང་འགལ་དུ་
ལྷགས་བྱས་གཡོགས་པ་སོགས་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོད་བྱ་དགོས། གལ་ཏེ་ཐབས་
ཤེས་གཞན་མེད་པར་བྱ་བ་དེས་སེམས་ཅན་མང་པོའི་སློག་ལ་གནོད་ན། བྱ་བ་
དེས་དཀོན་མཆོག་མཉེས་ཐབས་མེད་པས་རེ་ཞིག་པོར་ན་ལེགས་སམ་སྟམ།

དེ་བ། མཆོད་མེ་ཐོག་མར་སྤར་དུས་བསམ་སྤྱོ་གང་འདྲ་བཏང་དགོས་
ལགས།

ལན། འདི་ལྟལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་
རིག་པའི་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་དང་། རྒྱང་དོར་གྱི་གནས་ཇི་བཞིན་གསལ་

བའི་ཤེས་རབ་རྩི་མ་མེད་པར་སྒྱར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་བསམ་བྱུང་ན་ལེགས།
 རྩི་བ། མཆོད་མེ་འབྲུལ་དུས་དམིགས་བསམ་ཅི་འདོན་དགོས་ལགས།
 ལན། མཆོད་པའི་འགྱུར་སྒྲགས་གོང་གསལ་ལྟར་དང་། བྱང་ན་མཆོད་མེ་
 འབྲུལ་བའི་ཆོགས་བཅད་འདྲ་མིན་ཡོད་པ་ལས་གང་འོས་ཤིག་འདོན་རྒྱུ།
 རྩི་བ། དེང་སང་སྟོག་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་མེའི་ཆབ་བེད་སྟོང་བྱེད་ཀྱིན་
 འདུག་པ་ཕན་ཡོན་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་དམ།

ལན། རྟོག་བྱའི་འོད་སོགས་ཀྱང་སྒྲུང་གསལ་གྱི་མཆོད་པ་ལེགས་ཤོས་སུ་
 གསུངས་པས་སྟོག་འོད་སོགས་ཀྱང་མཆོད་མེའི་ཆབ་བེད་ན་འགྲིགས་ངེས་མ་
 ཟད། བྱེ་ལེབ་སོགས་འབྲུ་སྤྱོད་ཤི་བའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་མེད་པར་ཆེས་ལེགས་
 པར་སྒྲུང་། ཕན་ཡོན་གྱི་བྱུང་པར་ནི་རྒྱ་དངོས་བཟང་ཞན་རིན་ཐང་ཆེ་རྒྱུང་སོགས་
 དང་གཙོ་བོ་ཀུན་སྟོང་གི་བྱུང་པར་ལ་རག་ལས་པར་སྦྱུང་།

རྩི་བ། མཆོད་གོང་རྒྱ་གནས་གོང་ཆེ་བ་ལ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་ཡོད་དམ།

ལན། མཆོད་སྟོང་སོགས་རྩི་ཅམ་རིན་ཐང་ཆེ་ཞིང་གཙང་བ་དང་བཟོ་
 བཞོད་ལེགས་པ་བྱུང་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་བསོད་ནམས་བསག་པ་ལ་རྒྱབས་ཆེ་བར་
 གསུངས་སོ།། །།

བསངས་གསོལ་གཏོང་བའི་སྐྱོར།

དྲི་བ། བསངས་གསོལ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་དམ།

ལན། འདིའི་སྐྱོར་ཁྱེད་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་རིན་ཆེན་གྱི་གསུང་ (སོད། ༩) བསང་མཆོད་ཀྱི་ཆོ་ག་(ནན) གྲུ་བསང་གི་མཆོད་ཉིད་ལ། དག་བྱེད་དྲི་ཞེས་གྱི་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་གང་ཞིག་ཉེས་སྐྱོན་གྱི་སྤྱི་བ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་། བདེ་ལེགས་སྟེར་བའི་རྒྱས་པ་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་སོགས་ཁྱེད་ས་དང་དགོས་པ་པན་ཡོན་བཅས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་དར་ལྟ་རམས་པའི་གསུང་ རེ་དེ་བར་ཡང་དེའི་སྐྱོར་དྲོགས་གཙོད་ཁྱེད་ས་གཞུགས་དགོས་པ་དང་པན་ཡོན་བཅས་གསལ་འདུག་པས་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་དེ་དག་ཏུ་གཟིགས་དགོས།

མདོར་ན་བསང་དཔེ་རྣམས་སྤྱི་གསལ་བ་ལྟར། མཆོད་ཡུལ་སྤྲ་མ་མཆོག་གསུམ། ཡུལ་ལྟ་གཞི་བདག་སོགས་ཉེན་དང་བཅས་ལ་མ་གུས་པ་དང་བག་མེད་པའི་དབང་གིས་མི་གཙང་བའི་རིགས་ཀྱིས་གོས་པའམ། འགོམ་ཡུག་སོགས་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་ཤོར་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ་གྱིས་གྲིབ་རིགས་དང་སྒྲིངས་སྒྲིལ་སོགས་པའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ནད་རིགས་གདོན་བགོགས་རྒྱུན་ངན་བར་ཆད་ཅི་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སེལ་ཞིང་། ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་

ཆེད་དུ། མི་གཙང་བའི་རིགས་སེལ་བྱེད་བསང་གསོལ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པར་གོ་
དགོས་པར་སེམས།

རྗེ་བ། བསང་གཏང་དུས་སྤེམ་ར་དང་མཆོད་ཆང་གསོལ་ཐང་སོགས་
བཏབ་ཀྱིན་འདུག་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ལགས།

ལན། སྤེམ་ར་བཏབ་པ་དེ་ནི། བསང་དཔེ་དུ། བསང་གི་སྤེམ་ར་ལ་སོགས་
བའི། ཞལ་ཟས་རོ་བརྒྱ་ལྟན་བས་མཆོད། ཅེས་པ་ལྟར་ལ། ཡང་གཙང་མ་ཅུ་
ཡིས་བྲན་པ་ལས། ཡོན་ཆབ་མཆོད་ཡོན་རྒྱ་མཆོས་མཆོད། ཅེས་པ་ཅམ་ལས་
མ་གསལ་ཡང་སྤེམ་ར་ལ་རིགས་བགྲེས་ཏེ་བཏུང་བ་རྒྱ་མཆོའི་མཆོད་པའི་དོན་དུ་
ཡིན་ལས་ཆེ་སྟེ།

རྗེ་བ། བསང་གཏོང་བ་དང་དར་ལྗོངས་འཛུགས་པ་དེ་རི་མཐོན་པོའི་སྐང་ལ་
བྱེད་ཀྱིན་འདུག་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་རི་ཡིན་ནམ།

ལན། དེ་ནི་ས་ཆ་གཙང་བ་དང་། རྒྱང་ཡང་གཙང་མར་རྒྱ་བས་བསང་མཆོད་
དང་དར་ལྗོངས་བཅས་ལ་རྗེ་ངན་རིགས་ཀྱིས་མི་ཕོག་ཅིང་མི་གོས་པའི་ཆེད་དང་།
མཆོད་ཡུལ་རྣམས་དབྱེ་འཕང་མཐོ་བ་དང་། མཆོད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱང་ལྷུང་ཏྲ་དར་
བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱེད་པར་ཆེ་བ་ཡོད་པས་རྒྱ་མཚན་དེ་འདྲ་ཡིན་པར་སེམས།

རྗེ་བ། དར་ལྗོངས་དེའི་སྐང་ཡི་གེ་མང་པོ་དཔར་རྒྱབ་འདུག་པ་དེ་ཆོའི་དོན་
སྟོང་པོ་གང་ལགས།

ལན། འདིའི་སྐོར་ཁྱེད་ཅུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་གྱི་གསུང་ (པོད། ༡༩) རིས་

ལན་ ༡༡ བ་ ༥) དུ། རྫོང་དར་གྱི་འབྲུང་ཁུངས་ཡང་དེ་ལྟར་ལགས། རྫོང་དར་ཁྲུང་ཏྲ་
སོགས་བཏགས་དུས་དར་ཡུ་ལ་ཨོ་རྩྭ་སོགས་གཉིས་པོ་གང་ནས་བཏགས། ཞེས་
ཐེབས་པར། འདི་ལ་འབྲུང་ཁུངས་དང་པན་ཡོན་སོགས་བཤད་པ་མ་དེས་ཀྱང་།
ཡིག་དུག་སོགས་སྒྲགས་ཀྱིན་ཅན་ནམས་པར་བརྒྱབས་ནས་རབ་གནས་བྱས་ལ།
ཁང་སྟངས་སོགས་སྲུ་བ་དན་བྱས་ནས་བཅུགས་པ་དེ་ལ་རྒྱུང་གིས་སོགས་པའོ།
མ་ཐོག་ཀྱང་གཟུངས་སྒྲགས་ཀྱི་རུས་པས། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིག་
སྒྲིབ་སྤྱད་བ་དང་། དེ་དག་གིས་ཉེར་འཆེ་མི་རུས་པ་སོགས་ཀྱི་པན་ཡོན་འབྲུང་བ་
ནི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཉེན་སོགས་དང་མཚུངས་པ་ཅམ་དུ་གོ་བ་ལགས།

དེ་དག་གི་ལུང་ཐག་དར་ཡུ་ལ་ཨོ་སོག་པ་བྱས་ན་རྒྱུང་གིས་མི་བསྐྱོད་
པའི་སྐབས་སོགས་སྲུ་སྒྲགས་མགོ་མཛུགས་མི་ལོག་པ་སོགས་དང་། གྲོག་པ་
ནའང་དང་པོ་ཨོ་ནས་གྲོག་དགོས་པ་སོགས་ཀྱིས་འཐད་པར་སེམས་སོ། ཞེས་
གསུངས།

ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་གདུགས་དཀར་མཆོག་གྲུབ་མའི་རིག་སྒྲགས་དེ་
རས་སོགས་ལ་བྲིས་ཏེ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཅེ་མོ་ལ་བཏགས་ཏེ། རིམ་གྲོ་ཆེར་བྱས་ཏེ་
བཅུགས་ན་ཡུལ་དེར་ཉེ་བར་འཆེ་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་
མཆོན་ཅེ་མོ་དེ་དབུང་རྒྱན་གྱི་གཟུངས་དེ་ཡང་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཅེ་མོ་ལ་བཏགས་ན་
མི་མཐུན་པའི་ཐོགས་ལས་རྒྱལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་དང་དེ་བཞིན་གཞན་
ལའང་མཚུངས་ཚུལ་བཤད།

ཡང་ལ་ལས་སྐྱོལ་མ་ནི་རྒྱང་ཁམས་ནམ་པར་དག་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་
ལྷ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་ཏྱ་སོགས་མཛད་ཚུལ་གསུངས་པའང་མཐོང་
བས། རྒྱང་ཏྱ་ལས་རྒྱང་ཏྱ་སྟེ་དར་ལྗོངས་དཔར་བའི་དགོས་དོན་དེ་དང་དེ་བཞིན་
ཡིན་ངེས་སམ་སྟུག།

དྲི་བ། བསང་གསོལ་ཡང་ཡང་བྱས་ན་པན་ཐོགས་གང་ཡོད་དམ།

ལན། བསང་ཆོག་ནས་གསལ་བ་ལྟར་ཀྱི་འདོད་དོན་ནམས་སྤྱར་དུ་དང་
རྒྱན་མར་འབྱུང་བའི་ཆེད་དེ། དེ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་མི་པམ་ཀྱི་གསུང་ (པོད། རྒྱུ་
བསང་གསོལ་སྒྲུང་ ༣༠ བ ༡) ཏུ། འདི་ཡིས་རྒྱང་ཏྱ་གུད་པ་གསོ། དགེ་མཚན་རྟེན་
འབྲེལ་སྤྱོད་མེད་ཀྱས། ལྷན་གཤམ་རྒྱལ་མཚན་སྲིད་ན་མཐོ། མཆོག་ཐུན་
དངོས་གྲུབ་ཡིད་བཞིན་འབྱུང་། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

མཇལ་ཁ་ཁྱ་བའི་སྐོར།

དེ་ལ། ལྷ་མ་དང་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཉེན་མཇལ་ཁ་ཡང་ཡང་ཁྱ་དགོས་པའི་
རྒྱ་མཚན་གང་ལགས།

ལན། དེ་ནི་སྐྱེས་རབས་ལས། དམ་པ་དག་དང་ལན་གཅིག་ཙམ།། ཇི་
ལྟར་འདོད་པར་འཕྲད་ཀྱང་རུང་།། འདྲིས་པར་བྱ་བ་མི་དགོས་པར།། རབ་ཏུ་
བཏྲན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།། དམ་པ་ནམས་ནི་སྐྱེས་ཀྱང་མི་བསྐྱོང་ངོ་།། དུལ་བའི་
ཚུལ་གྱིས་དགོ་བར་བསྟེན་པར་བྱ།། གང་དང་ཉེ་ན་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ།། ཆེད་
དུ་མ་བགོས་པར་ཡང་འགོས་པར་འགྱུར།། ཞེས་དང་། དཔུང་བཟང་གིས་ཁྱས་
པ་ལས། སྐྱེས་བྱ་གང་ཞིག་འཆི་བའི་ཆེ།། ལྷ་མ་སྐྱད་ཅིག་བྱུང་ན།། འཕོ་བ་
ནམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར།། ཞེས་དང་། དེས་པ་དང་མ་དེས་པར་འཇུག་པའི་མདོ་
ལས། མི་ཞིག་གིས་སེམས་ཅན་ཆང་མའི་མིག་བཏོན་པ་དེ་ཀྱན་མི་གཞན་ཞིག་
གིས་བྱམས་པས་ཆང་མར་སྦྲར་བསྐྱེན་པའི་བསོད་ནམས་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་
དད་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མཇལ་བ་དེ་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་ཆེ་ཚུལ་
གསུངས་པ་སོགས་དང་།

དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས། གང་གིས་བསྐྱལ་པ་གང་གྲའི་

འགྲུར་བསྟན་པའི་ཚད་དུ་སྒྲུབ་སྟེ་དེ་འབྲའི་མཆོན་བྱེད་ཡིན་པར་སེམས།

བྲི་བ། སྒྲ་མའི་བྱང་ནས་སྤང་མདུད་ཁྱུ་བ་དེས་པན་ཐོག་གང་ཡོད་ལགས།

ལན། དེ་ནི་མི་དང་མི་མིན་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་རྒྱུ་བར་ཆད་ཀྱི་གཞོན་
འཆེ་སྤང་བར་པན། དེའི་རིགས་རྣམས་འགོམ་ཡུག་དང་བཙོག་རིགས་ཀྱིས་མ་
གོས་པར་གཙང་ལེགས་ལུས་ལ་འཆང་ན་མེ་མདའ་སོགས་མཆོན་ཆའི་རིགས་
དང་། གཞོན་འབྲེ་སོགས་ཀྱི་གཞོན་པས་མི་ཚུགས་པའི་ཚུལ་མཐོང་ཐོས་གསལ་
པོ་ཡོད་པས་པན་ཐོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ།

བྲི་བ། སྒྲ་མ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་བ་སྟེ་ཐབས་གང་བྱེད་དགོས་ལགས།

ལན། འདི་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་རྣལ་མ་ཞིག་སྟེས་
ན་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་སྒྲ་མའམ་དག་བའི་གཤེས་གཉེན་རྣམས་ལའང་ཡིད་
ཆེས་ཀྱི་དད་བ་ངང་གིས་སྟེ་བར་ངེས། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སམ་བསྟན་
པ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་ཐབས་ལ་རབ་ནི། རིགས་པའི་དབང་རྒྱལ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་
གཤམ་པས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དུ། སྟེ་བ་སྤྲ་བྱེད་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས། བདེན་
བཞིའི་སྒྲུང་དོར། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་བཅས་སྤྱོད་བྱེད་རྣམ་དག་
གི་སྟོན་པ་ལེགས་པར་བསྟན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་མདོར་བསྟུན། བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྱམས་སྦྱང་རྗེ་སོགས་ལེགས་པར་གོམས་ན་སེམས་
ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་བདག་ཉིད་དུ་འགྲུར་རྒྱུར་ཡོད་པ་དང་། བདག་འཛིན་མ་རིག་
པ་དང་ཆགས་སྤང་སོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་བཅས་གཏན་ཟད་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད་

ཡོང་བ་ལྟར། སེམས་ལའང་ཆགས་སྤང་སོགས་འཕེལ་ཏེ་ཡིད་མ་བདེ་བ་བྱུགས་
 དག་སྐྱེས་པའི་ཆོ། ཆགས་སྤང་དེ་དག་གིས་འདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་ཕྱང་བར་བྱེད་པའི་
 ཚུལ་ལ་འདིགས་སྐྱབས་ནས་མ་ཞིག་སྐྱེས་ན། དེ་འཆོས་པའི་ཐབས་ཆོས་སྟོན་པའི་
 སྒྲ་མ་བསྟན་པ་དང་། དེས་ཆགས་སྤང་གི་གཉེན་པོ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་
 དང་། བྱམས་སྦྱང་རྗེའི་ཆོས་སོགས་ཐབས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར། ཐ་ན་སྐར་
 ཆ་འགའ་ཞིག་གི་རིང་ཅམ་ལའང་སྒོ་གཟུ་བོར་གནས་ཏེ་བསམ་ཞིབ་བགྱིས་སྤྱབ་
 ཆེ་དེ་ཅམ་ནས་སེམས་ལ་བདེ་སྐྱིད་ཡོང་བ་སྤྱང་ཐོག་ནས་ངེས་སྤྱབ་པས་ཚུལ་དེ་
 འདྲའི་སྟོན་པ་ཀྱང་ཆོས་དང་སྒྲ་མ་ལ་དད་གུས་སྐྱེ་ཐབས་ཡོད་དོ་སྟུམ།

གཞམ་ཡང་སྒྲ་མ་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་ནམས་ཀྱི་མཛད་པ་ནམ་ཐར་སོགས་
 ཡང་ཡང་བསྐྱབས་པའམ་ཉན་པ་དང་། ལྷག་པར་དེ་དག་དང་པོ་སྐྱེ་འབྱུངས་དུས་
 དང་། ཐ་མར་ཞིང་ལ་གཤེགས་སྐྱབས་སུ་མི་པལ་པ་གཞན་དང་གཏན་ནས་མི་
 འདྲ་བའི་ཏ་ཅང་ངོ་མཆར་བའི་མཛད་སྤྱོད་ཏྲགས་མཆན་འདྲ་མིན་དངོས་སུ་
 མཛལ་རྒྱ་ཡོད་པ་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དམ་པ་དེ་དག་གིས་གནས་སྐྱབས་རྒྱེན་
 དན་བར་ཆད་ཞི་བ་དང་། བྱ་བ་ལམ་འགྲོ་ཡོང་བར་རིམ་གྱི་བྱིན་སྒྲབས་ཇི་ལྟར་
 གནང་བས་པན་ཐོགས་ཇི་བྱང་སོགས་ལ་བསམ་ཞིབ་བགྱིས་ནའང་ཆོས་དང་སྒྲ་
 མ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བཏན་པོར་རྟེན་པར་འགྱུར་ངོ་སྟུམ་ལགས་སོ།།

ནམ་ཀུན་ཆོས་སྤྱོད་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ།།

ནམ་དཔྱོད་ཅན་གྱིས་དེ་ལྟར་བྲིས་པའི་ལན།།

ནམ་དག་ལྷང་ནས་ངེ་བཞིན་བརྟམ་བ་འདིས།།

ནམས་མང་འགོ་ལ་དེ་བཞིན་ལེགས་སྒྲན་ཤོག །

ཅེས་དག་མིང་དཔལ་གྲགས་བས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༥ ཟླ་བ་ ༠༥ ཚེས་ ༡༣ ལ་གྲིས་
བ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱུར་ ༡༩༩༧ ཟླ་བ་ ༠༩ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་སྐྱོན་བསལ་ཁ་བསྐྱོང་གང་འོས་
བགྲིས་བ་དགའོ།། །།

དཔར་བྱང་སྒྲོན་ཆེ་བ།

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབས་སྤྱང་།
ཆེ་བ་གི་གཟེགས་མ་ངེས་ཀྱང་དྲུག་གསུམ་གྱི།
དེ་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།

དཔར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྤྱང་ཕྱག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ།
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཞོག །

ཅེས་ས་འདི་ཡང་ནང་བསྐྱེད་གྲུབ་མཐའ་ངེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱེད་དང་
བསྐྱེད་འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགོ་བསྡེའི་སྒྲོན་ཆེ་བ་ཏུ། ལྷ་ཀྱའི་དགོ་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱོད་བཤག་
དབང་སྒོ་བཟང་བསྐྱེད་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །

རྩོམ་པ་པོས་བྲི་ལོ་ ༢༠༢༠ ཟླ་བ་ ༠༣ ཚེས་ ༡༠ ཉིན།